

KURAN MUCİZELERİ

**Gerçekten o (Kur'an), alemlerin
Rabbinin (bir) indirmesidir.
(Şuara Suresi, 192)**

HARUN YAHYA

1. Baskı: Ocak, 2000 / 2. Baskı: Mart, 2002
3. Baskı: Eylül, 2002 / 4. Baskı: Haziran, 2004
5. Baskı: Kasım, 2004 / 6. Baskı: Temmuz, 2005
7. Baskı: Mayıs, 2006

**ARAŞTIRMA
YAYINCILIK**

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık / Sanayi Cd.
No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

Kuran'ın Bilimsel Mucizeler

Evrenin Varoluşu
Evrenin Genişlemesi
Evrenin Sonu ve Big Crunch
Sıcak Dumandan Yaratılış
"Göklerle Yer"in Birbirinden Ayrılması
Göklerle Yer Arasındakilerin Yaratılışı
Evrendeki Mükemmel Denge
Evrendeki İnce Ayar
Güneş, Ay ve Yıldızın Yapılarındaki Farklılık
Yörüngeler ve Dönen Evren
Güneş'in Gidiş İstikameti
Ay'ın Yörüngesi
Ay Yılı'nın Hesaplanması
Çekim Gücü ve Yörüngesel Hareketler
Dünya'nın Yuvarlaklığı
Dünya'nın Dönüş Yönü
Dünya'nın Geoit Şekli
Dünya'nın ve Uzayın Çapları
Atmosferin Katmanları
Korunmuş Tavan
Gökyüzünün Bina Kılınması
Geri Döndüren Gök
Yeryüzünün Katmanları
Yeryüzünün Ağırlıklarının Dışa Atması
Dağların Görevi
Dağların Hareket Etmesi
Güneş'in Doğuşu ve Batışındaki Farklı Noktalar
Karaların Çevresinden Eksilmesi
Yarılan Yeryüzü
Demirdeki Sır
Petrolün Oluşumu
Zamanın Göreceliği
Altı Günde Yaratılış
Kader Gerçeği
Yaratılıştaki Çiftler
Atomaltı Parçacıklar
Karadelikler

Vuruşlu Yıldızlar: Pulsarlar
Sirius Yıldızı
Işık ve Karanlıklar
Ateş Olmayan Yanma
Bulutların Ağırlığı
Yağmurdaki Ölçü
Yağmurun Oluşumu
Toprağın Titreşip Kabarması
Ölü Bir Beldeyi Canlandıran Yağmurlar
Dolu Yağışı, Şimşek ve Gök Gürültüsünün Oluşumu
Aşılacak Rüzgarlar
Rüzgarın Oluşumundaki Düzen
Fotosentezin Sabah Vakti Başlaması
Denizlerin Birbirine Karışmaması
Denizlerdeki Karanlık ve İç Dalgalar
Hareketlerimizi Yönlendiren Bölge
Kalplerin Allah'ın Zikriyle Mutmain Olması
Affetmek ve Sağlığa Faydaları
Duaların Hastaların Tedavisini Hızlandırması
Dinden Uzak Yaşamanın Sonuçları: Stres ve Depresyon
İnsanın Doğumu
İnsanın Sudan Yaratılışı
Çamurdan Yaratılış
Genlerdeki Programlanma
Menstrüasyon Dönemi
Hamilelik ve Doğum
İnsandaki Organların Gelişim Sırası
Sütün Oluşumu
Mucize Karışım: Anne Sütü
Parmak İzindeki Kimlik
Dişi Bal Arısı
Baldaki Şifa
Kuran'da Dikkat Çekilen Hurma ve Faydaları
Mükemmel Bir Meyve: İncir
Değerli Bir Besin Kaynağı: Balık
Domuz Eti ve Sağlığa Zararları
Şifa Kaynağı Bir Bitki: Zeytin
Koroner By-Pass Ameliyatı
Hareket Etmenin, Yıkanmanın ve Su İçmenin Sağlığa Faydaları
Mikroskobik Hayatın Varlığı
Hayvan Topluluklarının Varlığı
Biyomimetik: Canlılardaki Tasarımları Örnek Alma
Toplu Hareket Eden Çekirgeler

Karıncaların İletişimi
Besin Döngüsü
Uykuda Kulakların Aktif Olması
Uykuda Hareket Etmenin Önemi
Gece Hareketliliğin Azalması
Yükseklik Artıkça Göğsün Daralması

Kuran'ın Gelecekle İlgili Haberleri

Giriş
Bizans'ın Galibiyeti
Firavun'un Cesedinin Korunması
Mekke'nin Fethi
İsrailoğulları'nın Kibirli Yükselişleri
Uzayın Keşfi
Ay'a Gidiş
Modern Ulaşım Araçları
Uçak Teknolojisi
Görüntü Nakli
Koku Nakli
Elektrik Kullanımı
Artezyen Kuyusu
Teknolojide Karınca Ordusu
Atom Enerjisi ve Nükleer Fizyon

Kuran'ın Geçmiş Dönemlerle İlgili Haberleri

Haman ve Eski Mısır Yazıtları
Hz. Musa ve Denizin Yarılması
Firavun ve Yakın Çevresine Gelen Belalar
Hz. Musa'dan Sihirbaz Olarak Bahsedilmesi
Kuran'da Firavun Kelimesi
Nuh Tufanı
İrem Şehri
Sodom ve Gomorra Şehirleri
Sebe Halkı ve Arim Seli
Hicr Halkı

Kuran'ın Matematiksel Mucizeleri

Kuran'da Kelime Tekrarları
Kuran'da Ebced Hesabı
Kuran'da 19 Mucizesi

Kuran'ın Edebi Yönden Mükemmelliği

Kuran'ın Taklit Edilemezliği
Aydınların Kuran Hakkındaki Yorumlarından Bazıları

SONUÇ:

Kuran Allah'ın Sözüdür

EK BÖLÜM: Evrim Yanılgısı

Notlar

OKUYUCUYA

Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

Bunun yanında, sadece Allah'ın rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğu şahit olacaktır.

Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat edilmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheli ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün

değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

GİRİŞ

Allah, bundan 14 asır önce, insanlara yol gösterici bir kitap olan Kuran-ı Kerim'i indirmiş ve tüm insanlığı Kuran'a uyarak kurtuluşa ermeye davet etmiştir. Ayette de bildirildiği gibi Kuran **"alemlere bir zıkr (öğüt, hatırlatma, hüküm ve üstün bir şeref)den başka bir şey değildir."** (Kalem Suresi, 52) Kuran indirildiği günden kıyamet gününe kadar da, insanlığın yegane yol göstericisi olan son İlahi kitap olacaktır.

Kuran indirildiği günden bu yana her çağda yaşayan her insan grubunun anlayabileceği, kolay ve anlaşılır bir dile sahiptir. Allah, Kuran'ın bu üslubunu **"Andolsun Biz Kuran'ı zıkr (öğüt alıp düşünmek) için kolaylaştırdık..."** (Kamer Suresi, 22) ayetiyle haber verir. Kuran'ın, aynı zamanda edebi dilinin mükemmelliği, benzersiz üslup özellikleri ve içerdiği üstün hikmet de, onun Allah'ın sözü olduğunun kesin delillerindendir.

Kuran'ın bu özelliklerinin yanı sıra, Allah'ın sözü olduğunu ispatlayan pek çok mucizevi özelliği vardır. Bu özelliklerden biri, ancak 20. ve 21. yüzyıl teknolojisiyle eriştiğimiz bazı bilimsel gerçeklerin 1400 yıl önce Kuran'da bildirilmiş olmasıdır.

Elbette ki Kuran bir bilim kitabı değildir. Fakat çeşitli ayetlerinde, son derece özlü ve hikmetli bir anlatım içinde aktarılan bazı bilimsel gerçekler, ancak 20. yüzyıl teknolojisi ile keşfedilmiştir. Kuran'ın indirildiği dönemde bilimsel olarak saptanması mümkün olmayan bu bilgiler, insanlara Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunu bir kez daha ispatlamaktadır.

Kuran'ın bilimsel mucizelerini anlamak için, öncelikle bu İlahi kitabın indirildiği dönemdeki bilim düzeyine bir göz atmak gerekir.

Kuran'ın indirildiği 7. yüzyılda, Arap toplumu bilimsel konular hakkında sayısız hurafeye ve batıl inanca sahipti. Evreni ve doğayı inceleyecek teknolojiye sahip olmayan Araplar, nesilden nesle aktarılan efsanelere inanıyorlardı. Örneğin, gökyüzünün dağlar sayesinde tepede durduğu sanılıyordu. Bu inanışa göre Dünya düzdü ve iki uçtaki yüksek dağlar birer direk gibi gök kubbeyi ayakta tutmaktaydı.

Ancak Arap toplumunun tüm bu batıl inanışları Kuran'la birlikte ortadan kaldırıldı. Örneğin **"Allah O'dur ki, gökleri dayanak olmaksızın yükseltti..."** (Ra'd Suresi, 2) ayeti göğün dağlar sayesinde tepede durduğu inancını geçersiz kıldı. Bunun gibi daha pek çok konuda, o dönemde hiçbir insanın bilmediği önemli bilgiler Kuran'da verildi. İnsanların astronomi, fizik ya da biyoloji hakkında çok az şey bildikleri bir dönemde indirilen Kuran, evrenin yaratılışından insanın oluşumuna, atmosferin yapısından, yeryüzündeki dengelere kadar pek çok konuda kilit bilgiler içermektedir.

Şimdi, Kuran'da yer alan bu bilimsel mucizelerden bir bölümünü birlikte görelim.

EVRENİN VAROLUŞU

20. yüzyılın ortalarına dek hakim olan görüş, evrenin sonsuz boyutlara sahip olduğu, sonsuzdan beri var olduğu ve sonsuza kadar da var olacağı şeklindeydi. "Statik (durağan) evren modeli" adı verilen bu anlayışa göre, evren için herhangi bir başlangıç veya son söz konusu değildi.

Materyalist felsefenin de temelini oluşturan bu görüş, evreni sabit, durağan ve değişmez bir maddeler bütünü olarak kabul ederken, bir Yaratıcının varlığını da reddediyordu. Oysa 20. yüzyılda gelişen bilim ve teknoloji, materyalistlere zemin sağlayan durağan evren modeli gibi ilkel anlayışları kökünden yıkmıştır.

21. yüzyılın başlarında olduğumuz şu dönemde, evrenin bir başlangıcı olduğu, yok iken bir anda büyük bir patlamayla var olduğu modern fizik tarafından pek çok deney, gözlem ve hesaplama ispatlanmış durumdadır. Ayrıca, evrenin, materyalistlerin iddia ettikleri gibi sabit ve durağan olmadığı, tam tersine sürekli bir hareket ve değişim içinde olduğu, genişlediği de saptanmıştır. Bugün bu gerçekler bütün bilim dünyası tarafından kabul edilmektedir.

Kuran-ı Kerim'de evrenin ortaya çıkışı şöyle açıklanır:

O gökleri ve yeri yoktan var edendir... (Enam Suresi, 101)

Kuran'da verilen bu bilgi, çağdaş bilimin bulgularıyla tam bir uyum içindedir. Başta da belirttiğimiz gibi astrofiziğin ulaştığı kesin sonuç, tüm evrenin madde ve zaman boyutlarıyla birlikte, bir sıfır anında, büyük bir patlamayla var olduğudur. "Büyük Patlama", orijinal adıyla "Big Bang" teorisi, tüm evrenin yaklaşık 15 milyar yıl önce tek bir noktanın patlamasıyla yokluktan meydana geldiğini kanıtlamıştır.

Big Bang'den önce madde diye bir şey yoktur. Maddenin, enerjinin, hatta zamanın dahi bulunmadığı, tamamen metafizik olarak tanımlanabilecek bir yokluk ortamında, madde, enerji ve zaman bir anda yaratılmıştır. Modern fiziğin ortaya koyduğu bu büyük gerçek, Kuran'da bize 1400 yıl önceden haber verilmektedir.

Astronomi biliminin henüz gelişmemiş olduğu bir dönemde, 14 asır önce indirilen Kuran-ı Kerim'de evrenin genişlediğinden şöyle bahsedilir:

Biz göğü 'büyük bir kudretle' bina ettik ve şüphesiz Biz (onu) genişleticiyiz. (Zariyat Suresi, 47)

Yukarıdaki ayette geçen "sema (gök)" kelimesi Kuran'ın pek çok yerinde uzay ve evren anlamında kullanılır. Nitekim burada da bu anlamda kullanılmıştır ve evrenin genişleyici olduğu bildirilmiştir. Türkçeye "Şüphesiz Biz genişleticiyiz (genişleteniz/genişletmekte olanız)" olarak çevrilen Arapça "inna le musiume" ifadesindeki "musiume" kelimesi, "genişletmek" anlamına gelen "evsea" fiilinden türemiştir. "Le" ön-eki de takip ettiği isim ya da sıfata vurgu ekleyerek "çok fazla"

anlamı katmaktadır. Dolayısıyla bu ifade "Biz göğü veya evreni çok fazla genişletiyoruz" anlamı taşımaktadır. Bilimin bugün varmış olduğu sonuç da Kuran'da bize bildirilenle aynıdır.

20. yüzyılın başlarına dek bilim dünyasında hakim olan tek görüş, "evrenin durağan bir yapıya sahip olduğu ve sonsuzdan beri süregeldiği" şeklindeydi. Ancak, günümüz teknolojisi sayesinde gerçekleştirilen araştırma, gözlem ve hesaplamalar evrenin bir başlangıcı olduğunu ve sürekli olarak "genişlediğini" ortaya koydu.

Rus fizikçi Alexander Friedmann ve Belçikalı evren bilimci Georges Lemaitre, 20. yüzyılın başlarında evrenin sürekli hareket halinde olduğunu ve genişlediğini teorik olarak hesapladılar.

Bu gerçek, 1929 yılında gözlemsel olarak da ispatlandı. Amerikalı astronom Edwin Hubble kullandığı dev teleskopla gökyüzünü incelerken, yıldızların ve galaksilerin sürekli olarak birbirlerinden uzaklaştıklarını keşfetti. Bu buluş astronomi tarihinin en büyük keşiflerinden biri sayılmaktadır. Hubble bu incelemeler sırasında yıldızların, uzaklıklarına bağlı olarak kırmızı renge doğru yaklaşan bir ışık yaydıklarını saptadı. Çünkü bilinen fizik kurallarına göre, gözlemin yapıldığı noktaya doğru hareket eden ışıkların tayfı mor yöne doğru, gözlemin yapıldığı noktadan uzaklaşan ışıkların tayfı da kırmızı yöne doğru kayar. Hubble'ın gözlemleri sırasında ise yıldızların ışıklarında kırmızıya doğru bir kayma fark edilmişti. Kısacası yıldızlar sürekli olarak uzaklaşmaktaydılar.

Yıldızlar ve galaksiler sadece bizden değil, birbirlerinden de uzaklaşıyorlardı. Herşeyin sürekli olarak birbirinden uzaklaştığı bir evren ise, sürekli "genişleyen" bir evren anlamına gelmekteydi. Evrenin genişlemekte olduğu, ilerleyen yıllardaki gözlemlerle de kesinlik kazandı.

Konuyu daha iyi anlamak için, evreni şişirilen bir balonun yüzeyi gibi düşünmek mümkündür. Balonun yüzeyindeki noktaların balon şiştikçe birbirlerinden uzaklaşmaları gibi, evrendeki cisimler de evren genişledikçe birbirlerinden uzaklaşmaktadırlar. Aslında bu gerçek 20. yüzyılın en büyük bilim adamlarından biri sayılan Albert Einstein tarafından da teorik olarak keşfedilmişti. Fakat Einstein, o devrin genel kabul gören "durağan evren modeli" ile ters düşmemek için, bu buluşunu bir kenara bırakmıştı. Einstein bu davranışını daha sonra, "hayatının en büyük hatası" olarak adlandıracaktı.

Bu bilimsel gerçek, henüz hiçbir insan tarafından bilinmezken, Kuran'da asırlar önce açıklanmıştır. Çünkü Kuran, tüm evrenin yaratıcısı ve hakimi olan Allah'ın sözüdür.

EVRENİN SONU VE BIG CRUNCH

Evrenin yaratılışı, önceki konuda da belirttiğimiz gibi Big Bang denilen büyük bir patlama ile başlamıştır ve o zamandan beri evren genişlemektedir. Bilim adamları evrenin kütlesi yeterli miktara ulaştığında, çekim kuvvetleri nedeni ile bu

genişlemenin duracağını ve bunun evrenin kendi içine çökmeye, büzölmeye başlamasına sebep olacağını bildirmektedirler.

Büzölen evrenin de, sonunda "Big Crunch" (Büyöek Çöküş) denilen çok yüksek bir ısı ve sıkışma ile sonuçlanacağını ifade etmektedirler. Bu ise, bildiğimiz tüm yaşam şekillerinin yok olması anlamına gelmektedir. Stanford Üniversitesi'nde fizik profesörü olan Renata Kallosh ve Andrei Linde'nin bu konu ile ilgili yaptığı açıklamalar ise şöyledir:

Evrenin akıbeti küçölmeye ve yok olmaya doğru gidiyor. Gördüğümüz ve daha uzaklardaki göremediğimiz herşey bir protondan bile küçöek bir nokta şeklinde küçölecek. Sanki kara delik içindeymişsiniz gibi.... Kara enerjinin en iyi tarifinin şö açıklama olduğunu bulduk: Aşama aşama negatif hale gelen bu kara enerji, evrenin dengesinin değışmesine sebep olacak ve büzölüp çökecek... Fizikçiler kara enerjinin, negatif enerjiye dönüreceğini ve evrenin yakın bir gelecekte büzöleceğini biliyorlar... Fakat bugün görüyoruz ki, biz bu olayın başlangıcında değiliz, ama evrenimizin hayat sirkölasyonunun ortasında olabiliriz.

Big Crunch olarak ifade edilen bu bilimsel varsayıma, Kuran'da şöyle işaret edilmektedir:

Bizim, göğü kitabın sayfelerini katlar gibi katlayacağımız gün, ilk yaratmaya başladığımız gibi, yine onu (eski durumuna) iade edeceğiz. Bu, Bizim üzerimizde bir vaidir. Elbette, Biz yapıcılarız. (Enbiya Suresi, 104)

Bir başka ayette ise göklerin bu durumu şöyle tarif edilmektedir:

Onlar, Allah'ın kadrini hakkıyla takdir edemediler. Oysa kıyamet günü yer, bütünüyle O'nun avucu (kabzası)ndadır; gökler de sağ eliyle dürülüp-bükülmüştür. O, şirk koştuklarından münezzeh ve Yücedir. (Zümer Suresi, 67)

Big Crunch teorisine göre başlangıçta olduğu gibi önce yavaşça, fakat gittikçe hız kazanarak evren çökmeye başlayacaktır. Tüm bunların devamında ise, evren sonsuz yoğunluk ve sonsuz ısıda, sonsuz küçüklükte bir nokta haline gelecektir. Tarif edilen bu bilimsel teori, Kuran ayetleri ile paralellik içindedir. (En doğrusunu Allah bilir.)

SICAK DUMANDAN YARATILIŞ

Bugün bilim adamları yıldızların dumandan -sıcak bir gaz bulutundan- oluşumunu gözlemleyebilmektedirler. Sıcak gaz kütesinden oluşum, aynı zamanda evrenin yaratılışı için de geçerlidir. Kuran'da da evrenin yaratılışı, bu bilimsel bulguları tasdik edecek şekilde tarif edilmiştir:

Orda (yerde) onun üstünde sarsılmaz dağlar var etti, onda bereketler yarattı ve isteyip-arayanlar için eşit olmak üzere ordaki rızıkları dört günde takdir etti. Sonra, duman halinde olan göğe yöneldi; böylece ona ve yere dedi ki: "İsteyerek veya istemeyerek gelin." İkisi de: "İsteyerek (İtaat ederek) geldik" dediler. (Fussilet Suresi, 10-11)

Yukarıdaki ayette "gök" olarak çevrilen "sema" kelimesi ile tüm evren kastedilmektedir. Ayette "duman" olarak çevrilen "duhanun" kelimesi de, bugün bilim adamlarının kabul ettiği, evrenin şekillenmesinden önceki maddeyi, evrenin yaratılışındaki söz konusu kozmik ve sıcak bir dumanı tarif etmektedir. Katı maddelere bağlı uçan parçacıklar içeren, sıcak gaz halinde bir kütle olan bu duman şekli, ayette geçen kelimeyle tam olarak tarif edilmektedir. Görüldüğü gibi Kuran'da evrenin bu aşamadaki görünümünü tarif eden en uygun kelime kullanılmıştır. Bilim adamları ise evrenin, duman halindeki sıcak bir gaz kütesinden oluştuğunu 20. yüzyılda keşfetmişlerdir.

Ayrıca "Sonra duman halinde bulunan göğe yöneldi." ifadesindeki "sonra" olarak çevrilen "sümme" kelimesinin "bunun üzerine, bundan başka, ayrıca, üstelik, yine, bir daha" gibi diğer anlamları bulunmaktadır. Burada da "sümme" kelimesi" bir zaman

ifadesi olarak değil, ek açıklama olarak kullanılmaktadır. Evrenin yaratılışı ile ilgili böyle bir bilginin Kuran'da bildirilmiş olması, kuşkusuz Kuran'ın bilimsel alandaki bir mucizesidir.

“GÖKLERLE YER’İN BİRBİRİNDEN AYRILMASI

Kuran'da göklerin yaratılışı hakkında bilgi verilen bir başka ayet ise şöyledir:

O inkar edenler görmüyorlar mı ki, (başlangıçta) göklerle yer, birbiriyle bitişik iken, Biz onları ayırdık ve her canlı şeyi sudan yarattık. Yine de onlar inanmayacaklar mı? (Enbiya Suresi, 30)

Ayetin "birbiriyle bitişik" olarak tercüme edilen "ratk" kelimesi, Arapça sözlüklerde "birbiriyle iç içe, ayrılmaz durumda, kaynaşmış" anlamlarına gelir. Yani tam bir bütün oluşturan iki maddeyi tanımlamak için bu kelime kullanılır. Ayette geçen "ayırdık" ifadesi ise Arapça "fatk" filidir ki, bu fiil bitişik durumdaki bir nesneyi yarıp, parçalayıp dışarı çıkması anlamına gelir. Örneğin tohumun filizlenerek topraktan dışarı çıkması Arapçada bu fiille ifade edilir.

Şimdi ayete tekrar bakalım. Ayette göklerle yerin birbiriyle bitişik, yani "ratk" durumunda olduğu bir durumdan bahsediliyor. Ardından bu ikisi "fatk" fiili ile ayrılıyorlar. Yani biri diğerini yararak dışarı çıkıyor. Gerçekten de Big Bang'in ilk anını düşündüğümüzde, evrenin tüm maddesinin tek bir noktada toplandığını görürüz. Diğer bir deyişle herşey, hatta henüz yaratılmamış olan "gökler ve yer" bile bu noktanın içinde, birbiriyle iç içe, ayrılmaz durumdadırlar. Ardından bu nokta şiddetli bir patlamayla yarıp ayrılmaktadır.

GÖKLERLE YER ARASINDAKİLERİN YARATILIŞI

Kuran'da, göklerin, yerin ve ikisinin arasında bulunanların yaratılışı ile ilgili pek çok ayet bulunmaktadır:

Biz, gökleri, yeri ve her ikisinin arasındakilerini hakkın dışında (herhangi bir amaçla) yaratmadık. Hiç şüphesiz o saat de yaklaşarak-gelmektedir; öyleyse (onlara karşı) güzel davranışlarla davran. (Hicr Suresi, 85)

Göklerde, yerde, bu ikisinin arasında ve nemli toprağın altında olanların tümü O'nundur. (Taha Suresi, 6)

Biz, bir 'oyun ve oyalanma konusu' olsun diye göğü, yeri ve ikisi arasında bulunanları yaratmadık. (Enbiya Suresi, 16)

Bilim adamları başlangıçta sıcak bir gaz kütesinin yoğunlaştığını, daha sonra bu kütenin parçalara ayrılarak galaktik maddeleri, daha sonra yıldızları ve gezegenleri oluşturduklarını ifade etmektedirler. Diğer bir deyişle Dünya ve aynı zamanda bütün yıldızlar, birleşik bir gaz kütesinden ayrılan parçalardır. Bu

parçalardan bir kısmı güneşleri, gezegenleri meydana getirmiş, böylece pek çok Güneş Sistemleri ve galaksiler ortaya çıkmıştır. Daha önceki bölümlerde de açıkladığımız gibi evren "ratk" (Füzyon: Birbirine yapışık, birleşik) halindeyken, "fatk" (parçalara ayrılmıştır) olmuştur. Kuran'da evrenin oluşumu, bilimsel açıklamaları tasdikleyen, en uygun kelimelerle anlatılmaktadır.

Her bölünme, ayrılma olduğunda ise, uzayda yeni oluşan temel cisimlerin dışında birkaç parça dışarıda kalmıştır. Bu fazla parçaların bilimsel adı, "yıldızlar arası galaktik madde"dir. Yıldızlararası madde %60 Hidrojen, %38 Helyum ve %2 de diğer elementlerden oluşmaktadır. Yıldızlararası maddenin %99'u gaz, %1'i de ağır elementlerin 0,0001-0,001 çaplı toz zerreciklerinden oluşmaktadır.

Bilim adamları bu maddeleri, astrofizikteki ölçümler açısından çok önemli görmektedirler. Bu maddeler toz, duman ya da gaz olarak değerlendirilebilecek kadar incedirler. Ancak bu maddelerin tamamı düşünüldüğünde, uzaydaki galaksilerin toplamından daha fazla bir kütle söz konusu olmaktadır. Yıldızlar arası bu galaktik maddelerin varlığı ilk kez 1920'de keşfedilmesine rağmen, yukarıdaki ayetlerde "ikisinin arasındakiler, ikisinin arasındaki şeyler" olarak çevrilen "ma beynehuma" ifadesi ile, Kuran'da bu parçaların varlığına yüzyıllar öncesinden dikkat çekilmiştir.

EVRENDEKİ MÜKEMMEL DENGE

O, biri diğeriyle 'tam bir uyum' içinde yedi gök yaratmış olandır. Rahman'ın yaratmasında hiçbir_çelişki ve uygunsuzluk' göremezsin. İşte gözü(nü) çevirip-gezdir; herhangi bir çatlaklık (bozukluk ve çarpıklık) görüyor musun? Sonra gözünü iki kere daha çevirip-gezdir; o göz umudunu kesmiş bir halde bitkin olarak sana dönecektir. (Mülk Suresi, 3-4)

Evrendeki milyarlarca yıldız ve galaksi mükemmel bir uyum içinde kendileri için tespit edilmiş yörüngelerinde hareket ederler. Yıldızlar, gezegenler ve uydular hem kendi etraflarında, hem de bağlı oldukları sistemlerle birlikte dönerler. Hatta bazen içinde 200-300 milyar yıldız bulunan galaksiler birbirlerinin içinden geçip giderler. Bu geçişte, evrendeki büyük düzeni bozacak herhangi bir çarpışma olmaz.

Evrende hız kavramı, Dünya ölçüleriyle karşılaştırıldığında kavranması güç boyutlardadır. Milyarlarca, trilyonlarca ton ağırlığındaki yıldızlar, gezegenler ve sayısal değerleri ancak matematikçilerin anlayabileceği büyüklükteki galaksiler ve galaksi kümeleri uzay içinde olağanüstü bir süratle hareket ederler.

Örneğin, Dünya saatte 1.670 km hızla kendi eksenini çevresinde döner. Bugün en hızlı merminin saatte ortalama 1.800 km'lik bir sürate sahip olduğu düşünülürse, Dünya'nın dev boyutlarına rağmen süratinin ne denli büyük olduğu anlaşılır.

Dünya'nın Güneş etrafındaki hızı ise merminin yaklaşık 60 katıdır: Saatte 108.000 km. (Böylesine büyük bir süratle yol alabilen bir araç yapılabileseydi, Dünya'nın çevresini 22 dakikada dolaşacaktı.) Verdiğimiz bu sayılar sadece Dünya

içindir. Güneş Sistemi ise daha da ilginçtir. Bu sistemin sürati mantık sınırlarını zorlayacak derecede yüksektir. Evrende sistemler büyüdükçe sürat artar. Güneş Sistemi'nin galaksi merkezi etrafındaki dönüş sürati, saatte tam 720.000 km'dir. Yaklaşık 200 milyar yıldızı bünyesinde bulunduran "Samanyolu Galaksisi"nin uzay içindeki hızı ise saatte 950.000 km'dir.

Kuşkusuz ki böylesine karmaşık ve hızlı bir sistem içinde dev kazaların oluşma ihtimali son derece yüksektir. Ancak böyle bir durum olmaz ve biz yaşamımızı güven içinde sürdürürüz. Çünkü evrendeki herşey Allah'ın koyduğu kusursuz dengeye göre işlemektedir. İşte bu sebeple ayette bildirildiği gibi tüm bu sistem içinde hiçbir "çelişki ve uygunsuzluk" yoktur.

EVRENDEKİ İNCE AYAR

O, biri diğeriyle 'tam bir uyum' (mutabakat) içinde yedi gök yaratmış olandır. Rahman (olan Allah)ın yaratmasında hiçbir 'çelişki ve uygunsuzluk' (tefavüt) göremezsin. İşte gözü(nü) çevirip-gezdir; herhangi bir çatlaklık (bozukluk ve çarpıklık) görüyor musun? Sonra gözünü iki kere daha çevirip-gezdir; o göz (uyumsuzluk bulmaktan) umudunu kesmiş bir halde bitkin olarak sana dönecektir. (Mülk Suresi, 3-4)

"Görmüyor musunuz; Allah, yedi göğü birbirleriyle bir uyum (mutabakat) içinde yaratmıştır?" (Nuh Suresi, 15)

Göklerin ve yerin mülkü O'nundur; çocuk edinmemiştir. O'na mülkünde ortak yoktur, herşeyi yaratmış, ona bir düzen vermiş, belli bir ölçüyle takdir etmiştir. (Furkan Suresi, 2)

Materyalist felsefe, evrendeki ve doğadaki tüm sistemlerin kendi kendine işleyen birer makine gibi olduğu ve bunlardaki kusursuz düzen ve dengenin yaratıcısının rastlantılar olduğu iddiasıyla ortaya çıktı. Ancak günümüzde, materyalizmin ve onun sözde bilimsel dayanağı olan Darwinizm'in geçersizliği, bilimsel olarak ortaya konmuş durumdadır. (Bkz. Harun Yahya, *Evrin Aldatmacası*, Araştırma Yayıncılık; Harun Yahya, *Hayatın Gerçek Kökeni*, Araştırma Yayıncılık)

20. yüzyılda birbiri ardına gelen bilimsel bulgular, hem astrofizik hem de biyoloji alanlarında, evrenin ve canlıların yaratıldığını ispatladı. Bir yandan Darwinizm'in tezleri bir bir çökerken, diğer yandan da evrenin yoktan yaratıldığını gösteren Big Bang teorisi ve maddesel dünyada büyük bir tasarım ve "hassas ayar" (fine tuning) bulunduğunu gösteren bulgular, materyalizm iddialarının asılsızlığını bir kez daha gösterdi.

Canlılığın oluşması için gerekli olan koşullara baktığımızda, bir tek Dünya'nın böylesine özel bir ortama sahip olduğunu görürüz. Yaşam için elverişli olan bu ortamı sağlamak içinse saymakla bitiremeyeceğimiz kadar koşul aynı anda, kesintisiz olarak

gerçekleşmektedir. Evrende yaklaşık olarak 100 milyar galaksi ve her birinde ortalama 100 milyar yıldız ve bir o kadar da gezegen olduğu düşünülürse, Dünya'da böylesine istisnai bir ortamın oluşmasındaki önem daha iyi anlaşılacaktır.

Big Bang'in patlama hızından atomların fiziksel dengelerine, dört temel kuvvetin oranlarından yıldızların simya işlemlerine, Güneş'in yaydığı ışığın cinsinden suyun akışkanlık değerine, Ay'ın Dünya'ya olan uzaklığından atmosferdeki gazların oranına, Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığından ekseninin yörüngesine olan eğimine, Dünya'nın kendi etrafındaki dönüş hızından Dünya üzerindeki okyanusların, dağların fonksiyonlarına kadar her detay bizim yaşamımız için olağanüstü derecede uygundur. Bugün bilim dünyası evrenin bu özelliklerini, "İnsani İlke" (Anthropic Principle) ve "İnce Ayar" (Fine Tuning) kavramlarıyla ifade etmektedir. Bu kavramlar, evrenin, amaçsız, başıboş, tesadüfi bir madde yığını olmadığını, aksine insan yaşamını gözetten bir amaca göre, hassas bir biçimde tasarlandığını özetlemektedir.

Yukarıdaki ayetlerde Allah'ın yaratmasındaki ölçü ve uyuma dikkat çekilmektedir. Furkan Suresi'nin 2. ayetinde "ölçüp biçmek, ayarlamak, ölçüyle yapmak" anlamlarına gelen "takdiyr" kelimesi, Mülk Suresi'nin 3. ayeti ile Nuh Suresi'nin 15. ayetinde ise "uyum içinde olan" anlamına gelen "tibaka" kelimesi kullanılmaktadır. Ayrıca Allah Mülk Suresi'nde "ihtilaf, aykırılık, uygunsuzluk, düzensizlik, zıtlık" anlamlarına gelen "tefavutin" kelimesi ile uyumsuzluk arayanın bunda başarılı olamayacağını bildirmektedir.

20. yüzyılın sonlarına doğru kullanılmaya başlanan "hassas ayar" (fine tuning) ifadesi de, bu ayetlerde bildirilen gerçeği tasdik etmektedir. Son 20-30 yıl içinde pek çok bilim adamı veya bilim yazarı, evrenin bir rastlantılar yığını olmadığını, aksine her detayda insan yaşamını gözetten olağanüstü bir tasarım ve ayar bulunduğunu gösterdiler. (Bkz. Harun Yahya, *Evrenin Yaratılışı*, Araştırma Yayıncılık; Harun Yahya, *Mucizeler Zinciri*, Araştırma Yayıncılık) Evrendeki birçok özellik, evrenin yaşam için özel olarak tasarlandığını açıkça göstermektedir. Fizikçi Dr. Karl Giberson, bu gerçeği şöyle ifade etmektedir:

Son 40 yıldır, fizik ve kozmolojideki gelişmeler bilim sözlüğüne "tasarım" kelimesini geri getirdi. 1960'ların başında fizikçiler, insan hayatı için açıkça **"ince ayar" yapılmış** bir evrenin örtüsünü açtılar. Evrende hayatın var olmasının, kesinlikle olanaksız ve kusursuz bir dengedeki fiziksel faktörlere bağlı olduğunu keşfettiler.

İngiliz astrofizikçi Prof. George F. Ellis, bu ince ayardan şöyle söz etmektedir:

(Evrendeki) bu kompleksliği mümkün kılan kanunlarda **hayret verici bir ince ayar** görünüyor. Evrende var olan bu kompleksliğin gerçekleşmesi, "mucize" kelimesini kullanmamayı çok güçleştiriyor.

Big Bang'in patlama hızı:

Evrenin oluşum anı olan Big Bang'de kurulan dengeler, evrenin tesadüfen oluşamayacağını göstergelerinden biridir. Avustralya'daki Adelaide Üniversitesi'nden ünlü, matematiksel fizik profesörü Paul Davies'e göre, Big Bang'in ardından gerçekleşen genişleme hızı eğer milyar kere milyarda bir oranda ($1/10^{18}$)

bile farklı olsaydı, evren ortaya çıkamazdı.¹² Stephen Hawking de, *Zamanın Kısa Tarihi* isimli eserinde evrenin genişleme hızındaki bu olağanüstü dengeyi şöyle kabul eder:

Evrenin genişleme hızı o kadar kritik bir noktadadır ki, Big Bang'ten sonraki birinci saniyede bu oran eğer yüz bin milyon kere milyonda bir daha küçük olsaydı evren şimdiki durumuna gelmeden içine çökerdi.

Dört kuvvet:

Bugün modern fiziğin kabul ettiği "dört temel kuvvet"in -yerçekimi kuvveti, elektromanyetik kuvvet, güçlü nükleer kuvvet ve zayıf nükleer kuvvet- iletişimi ve dengesi sayesinde, evrendeki tüm fiziksel hareketler ve yapılar meydana gelir. Bu kuvvetler, birbirlerinden olağanüstü derecede farklı değerlere sahiptirler. Ünlü moleküler biyolog Michael Denton, bu kuvvetler arasındaki hassas dengeyi şöyle açıklamaktadır:

Eğer yerçekimi kuvveti bir trilyon kat daha güçlü olsaydı, o zaman evren çok daha küçük bir yer olurdu ve ömrü de çok daha kısa sürerdi. Ortalama bir yıldızın kütlesi, şu anki Güneşimiz'den bir trilyon kat daha küçük olurdu ve yaşama süresi de bir yıl kadar olabilirdi. Öte yandan, eğer yerçekimi kuvveti birazcık bile daha güçsüz olsaydı, hiçbir yıldız ya da galaksi asla oluşamazdı. Diğer kuvvetler arasındaki dengeler de son derece hassastır. Eğer güçlü nükleer kuvvet birazcık bile daha zayıf olsaydı, o zaman evrendeki tek kararlı element hidrojen olurdu. Başka hiçbir atom olamazdı. Eğer güçlü nükleer kuvvet, elektromanyetik kuvvete göre birazcık bile daha güçlü olsaydı, o zaman da evrendeki tek kararlı element, çekirdeğinde iki proton bulunduran bir atom olurdu. Bu durumda evrende hiç hidrojen olmayacak ve yıldızlar ve galaksiler, eğer oluşsalar bile, şu anki yapılarından çok farklı olacaktı. Açıkçası, eğer bu temel güçler ve değişkenler şu anda sahip oldukları değerlere tam tamına sahip olmasalar, hiçbir yıldız, süpernova, gezegen ve atom olmayacaktı. Hayat da olmayacaktı.

Gök cisimleri arasındaki mesafeler:

Gök cisimlerinin uzaydaki dağılımı ve aralarındaki devasa boşluklar Dünya'da canlı hayatının var olabilmesi için zorunludur. Gök cisimleri arasındaki mesafeler Dünya'daki yaşamı destekleyecek biçimde pek çok evrensel güçle uyumlu bir hesap içinde düzenlenmiştir. Michael Denton, *Nature's Destiny* (Doğanın Kaderi) isimli kitabında süpernovalar ve yıldızlar arasındaki mesafedeki dengeleri şöyle açıklamaktadır:

Süpernovalar ve aslında bütün yıldızlar arasındaki mesafeler çok kritik bir konudur. Galaksimizde yıldızların birbirlerine ortalama uzaklıkları 30 milyon mildir. Eğer bu mesafe biraz daha az olsaydı, gezegenlerin yörüngeleri istikrarsız hale gelirdi. Eğer biraz daha fazla olsaydı, bir süpernova tarafından dağıtılan madde o kadar dağınık hale gelecekti ki, bizimkine benzer gezegen sistemleri büyük olasılıkla asla oluşamayacaktı. Eğer evren yaşam için uygun bir mekan olacaksa, süpernova patlamaları çok belirli bir oranda gerçekleşmeli ve bu patlamalar ile diğer tüm

yıldızlar arasındaki uzaklık, çok belirli bir uzaklık olmalıdır. Bu uzaklık, şu an zaten var olan uzaklıktır.¹⁵

Yerçekimi:

- Eğer daha güçlü olsaydı: Dünya atmosferi çok fazla amonyak ve metan biriktirir, bu da yaşam için çok olumsuz olurdu.
- Eğer daha zayıf olsaydı: Dünya atmosferi çok fazla su kaybeder, canlılık mümkün olmazdı.

Güneş'e uzaklık:

- Eğer daha fazla olsaydı: Gezegen çok soğur, atmosferdeki su döngüsü olumsuz etkilenir, gezegen buzul çağına girerdi.
- Eğer daha yakın olsaydı: Gezegen kavrulur, atmosferdeki su döngüsü olumsuz etkilenir, yaşam imkansızlaşırdı.

Yerkabuğunun kalınlığı:

- Eğer daha kalın olsaydı: Atmosferden yerkabuğuna çok fazla miktarda oksijen transfer edilirdi.
- Eğer daha ince olsaydı: Hayatı imkansız kılacak kadar fazla sayıda volkanik hareket olurdu.

Dünya'nın kendi çevresindeki dönme hızı:

- Eğer daha yavaş olsaydı: Gece gündüz arası ısı farkları çok yüksek olurdu.
- Eğer daha hızlı olsaydı: Atmosfer rüzgarları çok çok büyük hızlara ulaşır, kasırgalar ve tufanlar hayatı imkansızlaştırırdı.

Dünya'nın manyetik alanı:

- Eğer daha güçlü olsaydı: Çok sert elektromanyetik fırtınalar olurdu.
- Eğer daha zayıf olsaydı: Güneş rüzgarı denilen ve Güneş'ten fırlatılan zararlı partiküllere karşı Dünya'nın koruması kalkardı. Her iki durumda da yaşam imkansız olurdu.

Albedo etkisi: (Yeryüzü tarafından emilemeden geri yansıyan güneş ışığı)

- Eğer daha fazla olsaydı: Hızla buzul çağına girilirdi.
- Eğer daha az olsaydı: Sera etkisi aşırı ısınmaya neden olur, Dünya önce buzdağlarının erimesiyle sular altında kalır daha sonra kavrulurdu.

Atmosferdeki oksijen ve azot oranı:

- Eğer daha fazla olsaydı: Yaşamsal fonksiyonlar olumsuz şekilde hızlanırdı.
- Eğer daha az olsaydı: Yaşamsal fonksiyonlar olumsuz şekilde yavaşlardı.

Atmosferdeki karbondioksit ve su oranı:

- Eğer daha fazla olsaydı: Atmosfer çok fazla ısınırdı.
- Eđer daha az olsaydı: Atmosfer ısısı dűşerdi.

Ozon tabakasının kalınlığı:

- Eğer daha fazla olsaydı: Yeryüzü ısısı çok düşerdi.
- Eğer daha az olsaydı: Yeryüzü aşırı ısınır, Güneş'ten gelen zararlı ultraviyole ışınlarına karşı bir koruma kalmazdı.

Sismik (deprem) hareketleri:

- Eğer daha fazla olsaydı: Canlılar için sürekli bir yıkım olurdu.
- Eğer daha az olsaydı: Okyanus zeminindeki besinler suya karışmaz, okyanus ve deniz yaşamı dolayısıyla bütün Dünya canlıları olumsuz etkilenirdi.

Dünya'nın ekseninin eğikliği:

Dünyanın eksenini yörüngesine 23 derecelik bir açıyla eğim yapar. Mevsimler bu eğim sayesinde oluşur. Bu eğim şimdiki değerinden daha fazla ya da daha az olsaydı, mevsimler arasındaki sıcaklık farkı aşırı boyutlara ulaşacağından yeryüzü üzerinde dayanılmaz sıcaklıkta yazlar ve aşırı soğuk kışlar yaşanırdı.

Güneş'in büyüklüğü:

Güneş'in yerinde daha küçük bir yıldızın var olması, Dünya'nın aşırı derecede soğumasına, büyük bir yıldızın var olması ise Dünya'nın sıcaktan kavrulmasına neden olurdu.

Ay ile Dünya arasındaki çekim etkisi:

- Eğer daha fazla olsaydı: Ay'ın şiddetli çekiminin, atmosfer şartları, Dünya'nın kendi eksenindeki dönüş hızı ve okyanuslardaki gelgitler üzerinde çok sert etkileri olurdu.
- Eğer daha az olsaydı: Şiddetli iklim değişikliklerine neden olurdu.

Ay ile Dünya arasındaki mesafe:

- Eğer biraz daha yakın olsaydı, Ay Dünya'ya çarpardı.
- Eğer biraz daha uzak olsaydı Ay uzayda kaybolur giderdi.
- Eğer biraz daha az yakın olsaydı, Ay'ın Dünya üzerinde meydana getirdiği gelgitler tehlikeli boyutlarda büyürdü. Okyanus dalgaları, kıtaların alçak yerlerini kaplardı. Bunun sonucunda ortaya çıkan sürtünme okyanusların ısınıpı artırır ve Dünya'da yaşam için gerekli olan hassas ısı dengesi yok olurdu.
- Eğer biraz daha az uzakta olsaydı, gelgit olayları azalırdı ve bu da okyanusların daha hareketsiz olmasına neden olurdu. Durgun su denizdeki hayatı tehlikeye sokar, bununla birlikte soluduğumuz havadaki oksijen oranı tehlikeye girerdi.¹⁶

Dünya'nın ısısı ve karbon temelli yaşam:

Yaşamın temeli olan karbon elementinin varlığı belli sınırlarda kalan sıcaklığa bağlıdır. Karbon, aminoasit, nükleik asit ve proteinler gibi yaşamı oluşturan temel organik moleküller için gereken bir maddedir. Dolayısıyla hayat, ancak karbon

temelli olarak var olabilir ve bunun için de mevcut sıcaklığın en az -20 °C en çok +120 °C olması gerekmektedir. Nitekim Dünya'nın ısısı tam bu aralıktadır.

Burada sayılanlar Dünya'da yaşamın oluşabilmesi ve canlılığın devam edebilmesi için gereken, son derece hassas dengelerden sadece birkaçıdır. Yalnızca burada sayılanlar bile evrenin ve Dünya'nın tesadüfler sonucunda, rastgele olayların ardı ardına gelmesiyle oluşamayacağını kesin olarak ortaya koymak için yeterlidir. 20. yüzyılda kullanılmaya başlanan "ince ayar", "insani ilke" kavramları, Kuran'da yüzyıllar evvelinden bildirilen "uyum ve ölçü ile yaratılış"ı tasdik etmektedir.

GÜNEŞ, AY VE YILDIZLARIN YAPILARINDAKİ FARKLILIK

Sizin üstünüze sapasağlam yedi-gök bina ettik. Parıldadıkça parıldaayan bir kandil (Güneş) kıldık. (Nebe Suresi, 12-13)

Bilindiği gibi Güneş, Güneş Sistemi'ndeki tek ışık kaynağıdır. Teknolojik imkanların gelişmesiyle birlikte, astronomlar Ay'ın bir ışık kaynağı olmadığını, sadece Güneş'ten gelen ışığı yansıttığını keşfetmişlerdir. Yukarıdaki ayette geçen "kandil" ifadesi de, Arapçada ısı ve ışık kaynağı olan Güneş'i en mükemmel şekilde tarif eden "sirac" kelimesidir.

Allah Kuran'da Ay, Güneş ve yıldızlar gibi gök cisimlerinden bahsederken farklı kelimeler kullanmaktadır. Bunlardan Güneş ve Ay'ın yapıları arasındaki farklılık Kuran'da şöyle ifade edilmiştir:

Ve Ay'ı bunlar içinde bir nur kılmış, Güneş'i de (aydınlatici ve yakıcı) bir kandil yapmıştır. (Nuh Suresi, 16)

Yukarıdaki ayette Ay için ışık (Arapça "nur"), Güneş için kandil (Arapça "sirac") kelimeleri kullanılmıştır. Bu kelimelerden Ay için kullanılan, ışığı yansıtan, parlak, hareketsiz bir kitleyi ifade eder. Güneş için kullanılan kelime ise, sürekli yanma halinde olan, ısı ve ışık kaynağı, gökteki bir oluşum anlamına gelmektedir.

Diğer taraftan "yıldız" kelimesi Arapçada "beliren, ortaya çıkan, görünen" anlamlarına gelen "neceme" kökünden türemiştir. Ayrıca yıldız aşağıdaki ayetteki gibi, ışığıyla karanlıkları delen, parıldaayan, kendi kendini tüketen ve yanan anlamlarına işaret eden "sakib" kelimesiyle de nitelendirilmiştir:

(Karanlığı) Delen yıldızdır. (Tarık Suresi, 3)

Günümüzde Ay'ın kendi ışığını yaymadığı, Güneş'ten gelen ışığı yansıttığı bilinmektedir. Güneş ve yıldızların ise kendi ışıklarını yaydıklarını biliyoruz. Kuran'da bu gerçekler insanların gök cisimleri ile ilgili bilgilerin çok kısıtlı olduğu bir dönemde yani bundan 14 asır evvel bildirilmiştir.

YÖRÜNGELER VE DÖNEN EVREN

Evrendeki büyük dengenin en önemli nedenlerinden biri, kuşkusuz gök cisimlerinin belirli yörüngeler izliyor olmasıdır. Yıldızlar, gezegenler ve uydular hem kendi etraflarında, hem de bağlı bulundukları sistemle birlikte dönmekte, evren tıpkı bir fabrikanın dişlileri gibi ince bir düzen içinde çalışmaktadır.

Evrenin görebildiğimiz kısmında 100 milyardan fazla galaksi mevcuttur ve küçük galaksilerde yaklaşık bir milyar, büyük galaksilerde ise bir trilyondan fazla yıldız bulunur. Bu yıldızların pek çoğunun gezegenleri, bu gezegenlerin de uyduları vardır. Tüm bu gök cisimleri çok ince hesaplarla saptanmış yörüngelere sahiptir. Ve milyonlarca yıldır her biri kendi yörüngesinde diğerleriyle kusursuz bir uyum ve düzen içinde akıp gitmektedir. Bunların dışında pek çok kuyruklu yıldız da kendisi için tespit edilmiş olan yörüngede yüzüp gider.

Evrendeki yörüngeler sadece bazı gök cisimlerine ait değildir. Güneş Sistemimiz hatta diğer galaksiler, başka merkezler etrafında büyük bir hareketlilik gösterirler. Dünya ve onunla birlikte Güneş Sistemi her yıl, bir önceki yerinden 500 milyon km uzakta bulunur. Gök cisimlerinin yörüngelerinden en ufak bir sapmanın bile sistemi altüst edecek kadar önemli sonuçlar doğurabileceği hesaplanmıştır. Örneğin Dünya yörüngesinde, normalden fazla veya eksik 3 mm'lik bir sapmanın yol açabilecekleri, bir kaynakta şöyle tarif edilmektedir:

Dünya, Güneş çevresinde dönerken öyle bir yörünge çizer ki, her 18 milde doğru bir çizgiden ancak 2,8 mm ayrılır. Dünya'nın çizdiği bu yörünge kıl payı şaşmaz; çünkü yörüngeden 3 mm'lik bir sapma bile büyük felaketler doğururdu: Sapma 2,8 yerine 2,5 mm olsaydı, yörünge çok geniş olurdu ve hepimiz donardık; sapma 3,1 mm olsaydı, hepimiz kavrularak ölürdük.

Gök cisimlerinin bir başka özelliği de, yörüngelerinin dışında bir de kendi etraflarında dönmeleridir. Kuran'da **"Dönüslü olan göğe andolsun."** (Tarık Suresi, 11) ayeti ise tam da bu gerçeğe işaret eder. Elbette, Kuran'ın indirildiği dönemde insanlık, günümüzdeki gibi uzayı milyonlarca kilometre uzaklara dek gözlemleyecek teleskoplara, gelişmiş gözlem teknolojilerine, modern fizik ve astronomi bilgilerine sahip değildi. Dolayısıyla uzayın, ayette bildirildiği gibi, **"özen içinde yollar ve yörüngelerle donatılmış"** (Zariyat Suresi, 7) olduğunu, o dönemde bilimsel olarak tespit edebilmek imkansızdı. Ancak o çağda indirilmiş olan Kuran-ı Kerim'de bu gerçek bizlere açıkça haber verilmiştir; çünkü Kuran, Allah'ın sözüdür.

GÜNEŞ'İN GİDİŞ İSTİKAMETİ

Kuran'da Güneş ve Ay'dan bahsedilirken her birinin belli bir yörüngesinin olduğu vurgulanır:

Geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratan O'dur; her biri bir yörüngede yüzüp gidiyor. (Enbiya Suresi, 33)

Yukarıdaki ayette geçen "yüzme" kelimesi Arapçada "sabaha" olarak ifade edilir ve Güneş'in uzaydaki hareketini anlatmak üzere kullanılmaktadır. Bu kelime Güneş'in uzayda hareket ederken kontrolsüz olmadığı, eksenini üzerinde döndüğü ve dönerken bir rota izlediği manasındadır. Güneş'in sabit olmadığı belli bir yörüngede yol almakta olduğu, bir başka ayette de şöyle bildirilmektedir:

Güneş de, kendisi için (tespit edilmiş) olan bir karar yerine doğru akıp gitmektedir. Bu üstün ve güçlü olan, bilen takdiridir. (Yasin Suresi, 38)

Kuran'da bildirilen bu gerçekler, ancak çağımızdaki astronomik gözlemlerle anlaşılmıştır. Astronomi uzmanlarının hesaplarına göre Güneş, Solar Apex adı verilen bir yörünge boyunca Vega Yıldızı doğrultusunda saatte 720.000 km'lik muazzam bir hızla hareket etmektedir. Bu, kabaca bir hesaplama, Güneş'in günde 17 milyon 280 bin km yol katettiğini gösterir. Güneş'le birlikte onun çekim sistemi içindeki tüm gezegenler ve uyduları da aynı mesafeyi katederler.

AY'IN YÖRÜNGESİ

Ay'a gelince, Biz onun için de birtakım uğrak yerleri takdir ettik; sonunda o, eski bir hurma dalı gibi döndü (döner). Ne Güneş'in Ay'a erişip-yetişmesi gerekir, ne de gecenin gündüzün önüne geçmesi. Her biri bir yörüngede yüzüp gitmektedir (Yasin Suresi, 39-40)

Ay'ın yörüngesi diğer gezegenlerin uyduları gibi düzgün bir yörüngede ilerlemez. Ay, yörüngesinde seyrederken Dünya'nın bazen önüne bazen arkasına geçer. Aynı zamanda Dünya'yla birlikte Güneş'in etrafında da döndüğünden, uzayda sürekli "S" harfi benzeri bir yörünge çizer. Ay'ın uzaydaki bu yörüngesinin şekli, Kuran'da "**eski bir hurma dalı gibi döndü (döner)**" ifadesiyle tarif edildiği gibi, kurumuş hurma ağacı dalının eğriliğine oldukça benzemektedir. Nitekim ayette geçen "urcun" kelimesinin anlamı, kuruyup incelmış, bükülmüş hurma dalıdır ve hurma ağacının meyveleri toplandıktan sonra, salkımdan geriye kalan kısmı ifade etmek için kullanılır. Ayrıca bu salkım dalının "eski" ifadesiyle tasvir edilmesi de son derece hikmetlidir, çünkü hurma dalının eskisi daha ince ve daha eğridir.

Kuşkusuz ki 1400 sene evvel Ay'ın yörüngesi hakkında bilgi sahibi olmak mümkün değildi. Günümüz teknolojisi ve bilgi birikimi ile tespit edilebilen bu şeklin, Kuran'da böylesine kusursuz bir benzetme ile bildirilmesi, Kuran'ın bir başka bilimsel mucizesidir.

AY YILININ HESAPLANMASI

Güneş'i bir aydınlık, Ay'ı bir nur kılan ve yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için ona duraklar tespit_eden O'dur. Allah, bunları ancak hak ile yaratmıştır. O, bilen bir topluluk için ayetleri böyle birer birer açıklamaktadır. (Yunus Suresi, 5)

Ay'a gelince, Biz onun için de birtakım uğrak yerleri takdir ettik; sonunda o, eski bir hurma dalı gibi döndü (döner). (Yasin Suresi, 39)

Yukarıdaki ilk ayette Allah, Ay'ın insanlar için yıl hesabının yapılmasında bir ölçü olacağını açıkça bildirmiştir. Ayrıca bu hesapların, Ay'ın yörüngesinde dönüşü sırasında alacağı konumlara göre yapılacağına da dikkat çekilmiştir. Dünya-Ay ve Dünya-Güneş doğrultuları arasındaki açı sürekli olarak değiştiğinden, biz Ay'ı çeşitli zamanlarda değişik şekillerde görürüz. Ayrıca Ay'ı görebilmemiz, Ay'ın Güneş'ten aldığı ışığı yansıtması ile mümkün olduğundan, Ay'ın Güneş tarafından aydınlatılan yüzü, Dünya'daki gözlemciye göre sürekli şekil değiştirir. İşte bu değişimler göz önünde bulundurularak birtakım hesaplamalar yapılır ki, bu da insanlar için yıl hesabını mümkün kılar.

Eskiden 1 ay, insanlar tarafından iki dolunay arasındaki zaman veya Ay'ın Dünya etrafında döndüğü zaman olarak hesaplanırdı. Buna göre 1 ay, 29 gün 12 saat ve 44 dakikaya eşitti. Buna "Kameri ay" denir. 12 Kameri ay ise Rumi takvime göre 1 yıl eder. Ancak Dünya'nın Güneş etrafındaki dönüşünü tamamlamasını 1 yıl olarak kabul ettiğimiz Miladi takvim ile Rumi takvim arasında her yıl 11 günlük bir fark oluşur. Nitekim Kehf Suresi'nin 25. ayetinde de bu farka şöyle dikkat çekilmiştir:

Onlar mağaralarında üç yüz yıl kaldılar ve dokuz (yıl) daha kattılar. (Kehf Suresi, 25)

Ayette geçen zamanı şöyle açıklamak mümkündür: $300 \text{ yıl} \times 11 \text{ gün (her yıl için oluşan fark)} = 3.300 \text{ gündür}$. 1 Güneş yılının 365 gün 5 saat 48 dakika ve 45.5 saniyeden oluştuğu dikkate alınırsa, $3.300 \text{ gün} / 365.24 \text{ gün} = 9 \text{ yıl'dır}$. Diğer bir deyişle Miladi takvime göre 300 yıl, Rumi takvime göre 300+9 yıldır. Görüldüğü gibi ayette ince hesaplara dayanan bu 9 yıllık farka dikkat çekilmiştir. (En doğrusunu Allah bilir) Kuşkusuz Kuran'da böyle bir bilgiye dikkat çekilmesi Kuran'ın bilimsel mucizelerinden biridir.

ÇEKİM GÜCÜ VE YÖRÜNGESEL HAREKETLER

Artık hayır; yemin ederim sinip dönen (gezegen)lere, bir akış içinde yerini alanlara; (Tekvir Suresi, 15-16)

Tekvir Suresi'nin 15. ayetinde geçen "hunnes" kelimesi, büzölüp sinen, gerileyen, geri dönen gibi anlamlara gelmektedir. 16. ayette "yerini alanlara" olarak çevrilmiş Arapça deyim ise "kunnes"tir. "Kanis" kelimesinin çoğulu olan "kunnes" ifadesi, belli güzergah, yuvaya girme, hareket halindeki cismin yuvası, yuvasına girip saklananlar anlamlarına gelir. Yine 16. ayette geçen "akış" kelimesi ise cereyan kökünden türeyen ve akıp giden anlamına gelen "cariye" kelimesinin çoğulu "cevar"dır. Bu kelimelerin anlamları dikkate alındığında, gezegenlerin çekim güçleri ve yörünge etrafındaki hareketlerine işaret edildiği düşünülebilir.

Yukarıdaki ayetlerde geçen bu kelimeler, çekim kuvvetlerinden kaynaklanan yörüngesel hareketleri tam olarak tarif etmektedir. Bunlardan "hunnes" kelimesi ile, gezegenlerin gerek kendi çekirdeklerine doğru, gerekse Güneş Sistemi'nin merkezi olan Güneş'e doğru çekimlerine dikkat çekilmektedir. (En doğrusunu Allah bilir.) Çekim gücü evrende zaten var olan bir kuvvettir, ancak bu çekim gücünün matematiksel formüllerle ortaya konması, 17-18. yüzyıllarda yaşamış olan Isaac Newton tarafından mümkün olmuştur. Bir sonraki ayette geçen "elcevari" kelimesi de bu çekime karşı koyan merkezkaç kuvvetinden kaynaklanan yörüngesel hareketleri vurgulamaktadır. Kuşkusuz akıp gidenler anlamına gelen "elcevari" kelimesinin "hunnes" (merkeze doğru çekilme, büzölme, sinme) ve "kunnes" (güzergah, yuvaya girme, hareket halindeki cismin yuvası) kelimeleri ile kullanılması, 1400 sene evvel bilinmesi mümkün olmayan önemli bir bilimsel gerçeğe dikkat çekmektedir. (En doğrusunu Allah bilir.) Ayrıca Kuran'da yemin edilen konulardan biri olan bu ayetler, konunun önemine dikkat çeken bir başka işarettir.

DÜNYA'NIN YUVARLAKLIĞI

Gökleri ve yeri hak olarak yarattı. Geceyi gündüzün üstünü sarıp-örtüyor, gündüzü de gecenin üstüne sarıp örtüyor... (Zümer Suresi, 5)

Kuran'ın evreni tanıtan ayetlerinde kullanılan ifadeler oldukça dikkat çekicidir. Üstteki ayette "sarıp örter" olarak tercüme edilen Arapça kelime "yukevviru"dur. Bu kelimenin Türkçe karşılığı, "yuvarlak bir şeyin üzerine bir cisim sarmak"tır. (Örneğin Arapça sözlüklerde "başa sarık sarma" gibi yuvarlak cisimleri içeren fiiller için bu kelime kullanılır.) Ayette, gecenin ve gündüzün birbirlerinin üzerlerini sarıp-örtmeleri (tekvir etmeleri) konusunda verilen bilgi, aynı zamanda Dünya'nın biçimi konusunda kesin bir bilgi içermektedir. Ancak ve ancak Dünya'nın yuvarlak olması durumunda bu ayette ifade edilen fiil gerçekleşebilir. Yani 7. yüzyılda indirilen Kuran'da Dünya'nın yuvarlak olduğuna işaret edilmiştir.

Unutmamak gerekir ki, o dönemdeki astronomi anlayışında Dünya daha farklı algılanıyordu. O dönemde Dünya'nın düz bir satıh olduğu düşünülüyordu ve tüm bilimsel hesap ve açıklamalar da buna göre yapılıyordu. Ancak Kuran Allah'ın sözü olduğu için, evreni tarif ederken olabilecek en tanımlayıcı kelimeler kullanılmıştır.

Kuran ayetlerinde ise bize henüz yakın yüzyılda öğrendiğimiz bu bilgileri 1400 sene öncesinden haber verilmektedir.

DÜNYA'NIN DÖNÜŞ YÖNÜ

Dağları görürsün de, donmuş sanırsın; oysa onlar bulutların sürüklenmesi gibi sürüklenirler. Herşeyi 'sapasağlam ve yerli yerinde yapan' Allah'ın sanatı (yapısı)dır (bu). Şüphesiz O, işlediklerinizden haberdardır. (Neml Suresi, 88)

Neml Suresi'ndeki ayette Dünya'nın sadece döndüğü değil, dönüş yönü de vurgulanmaktadır. 3.500-4.000 metre yükseklikteki ana bulut kümelerinin hareket yönü daima batıdan doğuya doğrudur. Hava durumu tahminleri için çoğunlukla batıdaki duruma bakılmasının sebebi de budur.

Bulut kümelerinin batıdan doğuya doğru sürüklenmesinin asıl sebebi Dünya'nın dönüş yönüdür. Günümüzde bilindiği gibi, Dünyamız da batıdan doğuya doğru dönmektedir. Bilimin yakın tarihlerde tespit ettiği bu bilimsel gerçek, Kuran'da yüzyıllar öncesinden -Dünya'nın bir düzlem olduğu, bir öküzün başının üstünde sabit durduğu sanılan 14. yüzyılda- haber verilmiştir.

DÜNYA'NIN GEOİT ŞEKLİ

Bundan sonra yeryüzünü serip döşedi. (Naziât Suresi, 30)

Yukarıdaki ayette "serip döşedi" olarak çevrilen "deha" kelimesi, yaymak anlamına gelen "dahv" kelime kökündendir. Dahv kelimesi, döşemek, düzeltmek anlamlarına gelse de, taşıdığı anlam bakımından basit bir döşeme fiili değildir. Çünkü bu kelime, yuvarlak olarak düzeltmek, döşemek fiillerini tarif etmek için kullanılmaktadır.

Dahv kelimesinden türeyen diğer kelimelerde de yuvarlaklık anlamı mevcuttur. Örneğin çocukların topu yerdeki bir çukura düşürmeleri, taş atıp çukura düşürme yarışları, cevizle oynanan oyun hepsi dahv kelimesiyle ifade edilmektedir. Devekuşunun yuva yapmasına, yatacağı yerdeki taşları temizlemesine, yumurtladığı yere ve yumurtasına da bu köklerden türemiş kelimeler kullanılır.

Nitekim Dünya'nın şekli de bir yumurtayı andırır şekilde yuvarlaktır. Dünya'nın kutuplardan basık küresel şekli, geoit olarak ifade edilmektedir. Bu bakımdan ayette "deha" kelimesinin kullanılması, Allah'ın Dünya hakkında verdiği önemli bir bilgiyi içermektedir. İnsanların yüzlerce sene Dünya'nın şeklinin düz olduğunu düşünmeleri ve gerçek şeklinin ancak teknolojik imkanlar neticesinde anlaşılması, Kuran'ın Allah'ın vahyi olduğunun önemli delillerinden biridir.

DÜNYA'NIN VE UZAY'IN ÇAPLARI

Ey cin ve ins toplulukları, eğer göklerin ve yerin bucaklarından aşip-geçmeye güç yetirebilerseniz, hemen aşın; ancak 'üstün bir güç (sultan)' olmaksızın aşamazsınız. (Rahman Suresi, 33)

Yukarıdaki ayette bucakları olarak çevrilen kelimenin Arapçası "aktar"dır. "Aktar", Arapça'da çap anlamına gelen "kudur" kelimesinin çoğuludur ve göklerin ve yeryüzünün birçok çapı olduğunu ifade etmektedir. Arapçada kelimenin kullanım şeklinden tekil mi, çoğul mu (ikiden fazla mı) ya da ikili formda mı kullanıldığını anlamak mümkündür. Dolayısıyla kelimenin buradaki kullanım şekliyle -ikiden fazla olduğunu ifade eden çoğul kullanımıyla- bir başka mucizevi bilgi haber verilmektedir.

Bilindiği üzere, üç boyutlu bir cisim ancak düzgün bir küresel şekle sahipse tek bir çaptan bahsedilir. Çaplar ifadesi ise ancak düzgün olmayan bir küresel şekle ait olabilir. Nitekim ayette seçilen bu kelime -çaplar- Dünya'nın geoit yapısına işaret etmesi bakımından önemlidir. Ayette ikinci olarak dikkat edilecek konu ise, çaplardan bahsedilirken yeryüzü ve göklerden ayrı ayrı söz edilmesidir.

Albert Einstein'ın Genel Görecelik Teorisi'ne göre, evren genişlemektedir; fakat bu, galaksilerin ve diğer kozmik cisimlerin uzayda etrafa dağıldığı anlamına gelmez. Bu, uzayın genişlediği ve bu sırada galaksiler arasındaki mesafenin açıldığı anlamına gelir.

Rahman Suresi'nin 33. ayetinde geçen, "göklerin çapları" tanımlaması da uzayın küremsi yapısına işaret etmektedir. (En doğrusunu Allah bilir.) Uzayın değişik yerlerinden uzayın çapları farklı çıkacağı gibi, sürekli genişleyen uzayın çapları da sürekli değişim gösterecektir. Bu bakımdan ayette çap kelimesinin çoğul biçimiyle kullanılması son derece hikmetlidir ve Kuran'ın herşeyin ilmine sahip Rabbimiz'in vahyi olduğunun göstergelerinden biridir.

ATMOSFER'İN KATMANLARI

Kuran ayetlerinde evren hakkında verilen bilgilerden biri, gökyüzünün yedi kat olarak düzenlendiğidir:

Sizin için yerde olanların tümünü yaratan O'dur. Sonra göğe istiva edip de onları yedi gök olarak düzenleyen O'dur. Ve O, herşeyi bilendir. (Bakara Suresi, 29)

Sonra, duman halinde olan göğe yöneldi... (Fussilet Suresi, 11)

Böylece onları iki gün içinde yedi gök olarak tamamladı ve her bir göğe emrini vahyetti...(Fussilet Suresi,12)

Kuran'da pek çok ayette kullanılan gök kelimesi tüm evreni ifade etmek için kullanıldığı gibi, Dünya göğünü ifade etmek için de kullanılır. Kelimenin bu anlamı düşünüldüğünde, Dünya göğünün, bir başka deyişle atmosferin, 7 katmandan oluştuğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Nitekim bugün Dünya atmosferinin üst üste dizilmiş farklı katmanlardan meydana geldiği bilinmektedir.²⁰ Kimyasal içerik veya hava sıcaklığı ölçü alınarak yapılan tanımlamalarda, Dünya'nın atmosferi 7 katman olarak belirlenmiştir.²¹ Bugün halen 48 saatlik hava durumu tahminlerinde kullanılan ve "Limited Fine Mesh Model" (LFMII) olarak adlandırılan atmosfer modeline göre de atmosfer 7 katmandır. Modern jeolojik tanımlamalara göre atmosferin 7 katmanı şu şekilde sıralanmaktadır:

- 1- Troposfer
- 2- Stratosfer
- 3- Mezosfer
- 4- Termosfer
- 5- Ekzosfer
- 6- İyonosfer
- 7- Manyetosfer

Bu konuyla ilgili bir diğer mucizevi yön ise Fussilet Suresi'nin 12. ayetinde geçen **"Her bir göğ e mrini vahyetti"** ifadesinde yer almaktadır. Yani ayette Allah'ın her tabakayı belli bir görevle görevlendirdiği belirtilmektedir. İleriki bölümlerde daha detaylı inceleyeceğimiz gibi, yukarıda saydığımız tabakaların her birinin insanların ve yeryüzündeki tüm canlıların yararı açısından çok hayati görevleri vardır. Yağmurların oluşmasından zararlı ışınların engellenmesine, radyo dalgalarının yansıtılmasından göktaşlarının zararsız hale getirilmesine kadar her tabakanın kendine özgü bir işlevi bulunmaktadır.

Aşağıdaki ayetler ise bize atmosferin 7 katmanının görünümü ile ilgili bilgi vermektedir:

"Görmüyor musunuz; Allah, yedi göğü birbirleriyle bir uyum (mutabakat) içinde yaratmıştır?" (Nuh Suresi, 15)

O, biri diğeriyle 'tam bir uyum' (mutabakat) içinde yedi gök yaratmış olandır... (Mülk Suresi, 3)

Bu ayetlerde Türkçeye "uyum" olarak çevrilen Arapça "tibakan" kelimesi, aynı zamanda "tabaka, bir şeyin uygun olan kapağı ve örtüsü" anlamlarına da gelir ki, üst katın alt kata uygunluğunu vurgular. Kelimenin çoğul kullanımında ise "tabaka tabaka" anlamı kazanmaktadır. Ayette tarif edilen tabaka tabaka halindeki gök, kuşkusuz atmosferi en mükemmel şekilde ifade eden açıklamalardır.

20. yüzyıl teknolojisi olmadan tespit edilmesi hiçbir şekilde mümkün olmayan bu bilgilerin, 1400 yıl önce indirilmiş olan Kuran-ı Kerim'de açıkça bildirilmesi ise elbette ki çok büyük bir mucizedir.

KORUNMUŞ TAVAN

Kuran'da Allah, gökyüzünün son derece önemli bir özelliğine şöyle dikkat çeker:

Gökyüzünü korunmuş bir tavan kıldık; onlar ise bunun ayetlerinden yüz çeviriyorlar. (Enbiya Suresi, 32)

Ayette belirtilen gökyüzünün bu özelliği, 20. yüzyıldaki bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır.

Dünya'yı çepeçevre kuşatan atmosfer, canlılığın devamı için son derece hayati işlevleri yerine getirir. Dünya'ya yaklaşan irili ufaklı pek çok göktaşını parçalayarak yok eder ve bunların yeryüzüne düşerek canlılara büyük zararlar vermesini engeller.

Atmosfer, bunun yanı sıra, uzaydan gelen ve canlılar için zararlı olan ışınları da filtre eder. Atmosferin bu özelliğinin en çarpıcı yönü, atmosferin sadece zararsız orandaki ışınları, yani görünür ışık, kızıl ötesi ışınlar ve radyo dalgalarını geçirmesidir. Bunların tümü yaşam için gerekli ışınlardır. Örneğin atmosfer tarafından belirli oranda geçmesine izin verilen ultraviyole ışınları, bitkilerin fotosentez yapmaları ve dolayısıyla tüm canlıların hayatta kalmaları açısından büyük önem taşır. Güneş tarafından yayılan şiddetli ultraviyole ışınlarının büyük bölümü, atmosferin ozon tabakasında süzülür ve Dünya yüzeyine yaşam için gerekli olan az bir kısmı ulaşır.

Atmosferin koruyucu özelliği bunlarla da kalmaz. Dünya, uzayın ortalama eksi 270 derecelik dondurucu soğuşundan yine atmosfer sayesinde korunur.

Dünya'yı zararlı etkilerden koruyan, yalnızca atmosfer değildir. Atmosferin yanı sıra "Van Allen Kuşakları" denilen ve Dünya'nın manyetik alanından kaynaklanan bir tabaka da, gezegenimize gelen zararlı ışınlar karşı bir kalkan görevi görür. Güneş'ten ve diğer yıldızlardan sürekli olarak yayılan bu ışınlar, insanlar için öldürücü etkiye sahiptir. Özellikle Güneş'te sık sık meydana gelen ve "parlama" adı verilen enerji patlamaları, Van Allen Kuşakları olmasa, Dünya'daki tüm yaşamı yok edebilecek güçtedir.

Van Allen Kuşakları'nın yaşamımız açısından önemini Dr. Hugh Ross şöyle anlatmaktadır:

Dünya, Güneş Sistemi'ndeki gezegenler arasında en yüksek yoğunluğa sahiptir. Bu geniş nikel-demir çekirdeği büyük bir manyetik alandan sorumludur. Bu manyetik alan Van Allen radyasyon koruyucu tabakasını meydana getirir. Bu tabaka yeryüzünü radyasyon bombardımanından korur. Eğer bu koruyucu tabaka olmasaydı, Dünya'da hayat mümkün olmazdı. Manyetik alanı olan ve kayalık bölgelerden oluşan diğer tek gezegen Merkür'dür. Fakat bu manyetik alanın gücü Dünya'ninkinden 100 kat daha azdır. Van-Allen radyasyon koruyucu tabakası Dünya'ya özeldir.

Geçtiğimiz yıllarda tespit edilen bir parlamada açığa çıkan enerjinin, Hiroşima'ya atılanın benzeri 100 milyar atom bombasına eş değer olduğu hesaplanmıştır. Parlamadan 58 saat sonra pusulaların ibrelerinde aşırı hareketler

gözlenmiş, Dünya atmosferinin 250 km üstünde sıcaklık sıçrama yapıp 2.500 °C'ye yükselmiştir.

Kısacası, Dünya'nın üzerinde, kendisini sarıp kuşatan ve dış tehlikelere karşı koruyan mükemmel bir sistem işler. İşte Dünya'yı çevreleyen gökyüzünün bu koruyucu kalkan özelliğini, Allah bizlere yüzyıllar öncesinden Kuran'da bildirmiştir.

GÖKYÜZÜNÜN BİNA KILINMASI

O, sizin için yeryüzünü bir döşek, gökyüzünü bir bina kıldı. Ve gökten yağmur indirerek bununla sizin için (çeşitli) ürünlerden rızık çıkardı. Öyleyse (bütün bunları) bile bile Allah'a eşler koşmayın. (Bakara Suresi, 22)

Yukarıdaki ayette gökyüzü tarif edilirken Arapça "essemæe binaen" ifadesi kullanılmaktadır. Bu kelime kubbe, tavan anlamlarıyla beraber, Arap Bedevileri tarafından kullanılan çadır benzeri bir kaplamayı da tarif eder.²³ Ve söz konusu çadırımsı yapı ile vurgulanan; dış öğelere karşı bir çeşit koruma sağlanmasıdır.

Biz çoğunlukla farkında olmasak da, diğer gezegenlerde olduğu gibi Dünya'ya da çok sayıda gök taşı düşmektedir. Diğer gezegenlere düştüklerinde dev kraterler açan bu gök taşlarının Dünya'ya zarar vermemelerinin nedeni, Dünya'yı saran atmosferin düşmekte olan gök taşlarına karşı büyük bir direnç göstermesidir. Gök taşı bu dirence fazla dayanamaz ve sürtünmeden dolayı yanarak büyük bir kütle kaybına uğrar. Böylece, büyük felaketlere yol açabilecek bu tehlike, atmosfer sayesinde engellenmiş olur. Allah yukarıda bahsettiğimiz atmosferin koruyucu özelliği ile ilgili ayetlerin yanı sıra, aşağıdaki ayette de bu özel yaratılışa dikkat çekmektedir:

Görmedin mi, Allah, yerdekileri ve denizde O'nun emriyle akıp giden gemileri, sizin yararınıza verdi. Ve izni olmadıkça, göğü yerin üstüne düşmekten alıkoyar. Şüphesiz Allah, insanlara karşı şefkatlidir, çok merhametlidir. (Hac Suresi, 65)

Nitekim bir önceki bölümde de bahsettiğimiz atmosferin koruyucu özelliği, Dünya'yı uzaydan yani dış öğelerden korumaktadır. Yukarıda yer verilen ayetlerde gökyüzü için kullanılan bina kelimesi ile de tam olarak gökyüzünün, Peygamberimiz (sav) döneminde bilinmesi mümkün olmayan bu yönüne dikkat çekilmektedir. Bu bilgilerin, ileri teknolojiyle donatılmış uzay araçlarının, dev teleskopların olmadığı 1400 yıl öncesinde Kuran-ı Kerim'de haber verilmiş olması, Kuran'ın sonsuz ilim sahibi Rabbimiz'in vahyi olduğunu göstermektedir.

GERİ DÖNDÜREN GÖK

Kuran-ı Kerim'de, Tarık Suresi'nin 11. ayetinde gökyüzünün "**geri döndürücü**" özelliğinden şöyle bahsedilir:

Dönüşlü olan göğe andolsun. (Tarık Suresi, 11)

Kuran meallerinde "dönüşlü" olarak tercüme edilen "rec'i" kelimesi, "geri çeviren" ya da "geri döndüren" anlamlarına gelmektedir.

Bilindiği gibi Dünya'yı çevreleyen atmosfer pek çok katmandan oluşur. Her katmanın, canlılığın yararına yönelik önemli bir görevi vardır. İncelendiği zaman her tabakanın kendisine ulaşan madde ya da ışınları uzaya ya da yeryüzüne geri döndürme özelliklerinin olduğu anlaşılmıştır. Burada atmosfer katmanlarının geri döndürme özelliğini birkaç örnekle inceleyelim.

Örneğin 13 ile 15 km yükseklikteki Troposfer tabakası, yeryüzünden yükselen su buharının yoğunlaşıp yağış olarak yere geri dönmesini sağlar. 25 km yükseklikteki Stratosferin alt tabakası olan Ozonosfer, uzaydan gelen radyasyon ve zararlı ultraviyole ışınlarını yansıtarak, yeryüzüne ulaşmadan uzaya geri dönmelerini sağlar. İyonosfer tabakası da yeryüzünden yayınlanan radyo dalgalarını bir uydu gibi yeryüzünün farklı bölgelerine geri yansıtarak, telsiz konuşmalarının, radyo ve televizyon yayınlarının uzak mesafelerden izlenebilmesini sağlar. Manyetosfer tabakası ise, Güneş'ten ve diğer yıldızlardan yayılan zararlı radyoaktif parçacıkları, yeryüzüne ulaşmadan uzaya geri döndürür.

Gökyüzü tabakalarının henüz yakın bir geçmişte keşfedilen bu özelliğinin yüzyıllar öncesinden Kuran'da belirtilmesi, Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunu bir kez daha tasdik etmektedir.

YERYÜZÜNÜN KATMANLARI

Kuran'da yeryüzü ile ilgili verilen bilgilerden biri, yeryüzünün, yedi kat olan gökyüzüne benzerliğidir:

Allah, yedi göğü ve yerden de onların benzerini yarattı. Emir, bunların arasında durmadan iner; sizin gerçekten Allah'ın herşeye güç yetirdiğini ve gerçekten Allah'ın ilmiyle herşeyi kuşattığını bilmeniz, öğrenmeniz için. (Talak Suresi, 12)

Yukarıdaki ayette dikkat çekilen bu bilgiye bilimsel kaynaklarda da yer verilmekte ve yeryüzünün yedi katmandan oluştuğu açıklanmaktadır. Bilim adamlarının sıraladığı bu katmanlar şöyledir:

1. Kat: Litosfer (su)
2. Kat: Litosfer (kara)
3. Kat: Astenosfer
4. Kat: Üst manto

5. Kat: Alt manto
6. Kat: Dış çekirdek
7. Kat: İç çekirdek

Litosfer, Yunanca kaya anlamına gelen *lithos* kelimesinden gelmektedir ve Dünya'nın en üst katmanını oluşturan katı kaya tabakadır. Diğer katmanlarla kıyaslandığında oldukça incedir. Litosfer, okyanusların altında ve volkanik açıdan aktif olan bölgelerde daha da incedir. Yeryüzünde bu katmanın ortalama kalınlığı 80 km'dir. Diğer katmanlara göre daha soğuk ve daha katıdır; bu bakımdan yeryüzünde kabuk görevi görür.

Litosferin altında Yunanca zayıf kelimesi *Asthenes*'ten gelen Astenosfer katmanı bulunur. Bu katman Litosferle kıyaslandığında daha incedir ve hareketli bir tabakadır. Bu katman jeolojik zamanla yüksek ısı ve basınca maruz kaldığında yumuşayıp eriyebilen, sıcak, yarı-katı maddelerden oluşmuştur. Katı Litosfer tabakasının, yavaşça hareket eden Astenosfer tabakası üzerinde yüzdüğü ya da hareket ettiği düşünülmektedir.²⁴ Bu katmanların altında yüksek sıcaklıkta, yarı-katı kayalardan oluşan yaklaşık 2.900 km kalınlığında manto denilen bir tabaka vardır. Kabuktan daha fazla demir, magnezyum ve kalsiyum içeren manto daha sıcak ve yoğundur; çünkü Dünya'nın içindeki ısı ve basınç derinlikle birlikte artar.

Dünya'nın merkezinde de neredeyse mantonun iki katı yoğunlukta olan çekirdek yer alır. Bu yoğunluğun sebebi içeriğinde kayalardan çok metaller (demir-nikel alaşımı) bulunmasıdır. Dünya'nın çekirdeği ise iki ayrı parçadan oluşur: Biri 2.200 km kalınlığında olan sıvı dış çekirdek, diğeri de 1.250 km kalınlığındaki katı bir iç çekirdek. Dünya döndükçe sıvı dış çekirdek Dünya'nın manyetik alanını oluşturur.

Ancak 20. yüzyıldaki teknoloji ile tespit edilebilen yeryüzü katmanlarının gökyüzü ile olan bu benzerliğinin Kuran'da bildirilmiş olması, kuşkusuz Kuran'ın pek çok bilimsel mucizesinden biridir.

YERYÜZÜNÜN AĞIRLIKLARINI DIŞA ATMASI

Yer, o şiddetli sarsıntısıyla sarsıldığı, yer, ağırlıklarını dışa atıp-çıkarıldığı ve insan: "Buna ne oluyor?" dediği zaman; o gün (yer), haberlerini anlatacaktır. (Zilzal Suresi, 1-4)

Arapçada "zilzal" kelimesi deprem, sarsıntı; "eskaleha" kelimesi ise "ağırlıklarını, ağır yüklerini" anlamlarına gelmektedir. Yukarıdaki ayetler ilk anlamlarıyla düşünüldüğünde, depremle ilgili önemli bir bilimsel gerçeğe dikkat çekildiği görülmektedir.

Zilzal Suresi'nin 2. ayetinde, depremle ilgili olarak yerin ağırlıklarını atmasından bahsedilmektedir. Nitekim son yüzyıllarda yapılan araştırmalar sonucunda yerin merkezinde ağır metaller olduğu ve bunların yeryüzündeki hareketlenmeler sonucunda ortaya çıktığı anlaşılmıştır. Jeologların tespitlerine göre, Dünya soğudukça, ağır ve yoğun olan maddeler Dünya'nın merkezine doğru çökerken, daha hafif olanlar dış yüzeye doğru

yükseldi. Bu nedenle, yer kabuğu en hafif maddelerden (bazalt ve granit kayalardan) oluşurken, çekirdekte ağır metaller (nikel ve demir) bulunur. Sonuç olarak erimiş metallerden oluşan yer altı, yer üstünden çok daha ağır ve yoğun bir malzemeden oluşmuştur.

Deprem zamanlarında ise yer altındaki ağır maddeler yer üstüne çıkma imkanı bulur; böylece ayetlerde tarif edildiği gibi yeryüzü ağırlıklarını dışa atmış olur. Ayrıca metal rezervlerinin yoğun olarak bulunduğu yerler, deprem ve volkan hareketlerinin daha çok gerçekleştiği bölgelerdir. Yapılan kapsamlı araştırmalar sonucunda, yakın geçmişte ortaya çıkan bu bilimsel bulgular, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bilimsel gerçeklerden sadece biridir.

DAĞLARIN GÖREVİ

Kuran'da dağların önemli bir jeolojik işlevine dikkat çekilmektedir:

Yeryüzünde, onları sarsmasın diye, sabit dağlar yarattık... (Enbiya Suresi, 31)

Dikkat edilirse ayette, dağların yeryüzündeki sarsıntıları önleyici özelliğinin olduğu haber verilmektedir. Kuran'ın indirildiği dönemde hiçbir insan tarafından bilinmeyen bu gerçek, günümüzde modern jeolojinin bulguları sonucunda ortaya çıkarılmıştır.

Eskiden dağların sadece yeryüzünün yüzeyinde kalan yükseltiler olduğu düşünülmekteydi. Ancak bilim adamları dağların sadece yüzey yükseltileri olmadıklarını, dağ kökü adı verilen kısımları ile kimi zaman kendi boylarının 10-15 katı kadar yerin altına doğru uzandıklarını fark ettiler. Bu özellikleriyle dağlar, tıpkı bir çivinin ya da kazığın çadırı sıkıca yere bağlamasına benzer bir role sahiptir. Örneğin zirvesi yeryüzünden yaklaşık 9 km yukarıda olan Everest Dağının 125 km'den fazla kökü vardır.

Ayrıca dağlar, yeryüzü kabuğunu oluşturan çok büyük tabakaların hareketleri ve çarpışmaları sonucunda meydana gelir. İki tabaka çarpıştığı zaman daha dayanıklı olanı ötekinin altına girer. Üstte kalan tabaka kıvrılarak yükselir ve dağları meydana getirir. Altta kalan tabaka ise yer altında ilerleyerek aşağıya doğru derin bir uzantı meydana getirir. Dolayısıyla daha evvel de belirttiğimiz gibi dağların yeryüzünde gördüğümüz kütleleri kadar, yer altına doğru ilerleyen derin bir uzantıları daha vardır. Bilimsel bir kaynakta dağların bu yapısı şöyle tarif edilir:

Kıtaların daha kalın olduğu dağlık bölgelerde yer kabuğu mantoya derinlemesine saplanır.

Dünyaca ünlü deniz altı jeologlarından biri olan Profesör Siaveda ise, dağların yeryüzüne kökler şeklinde saplı olduklarından bahsederken, şöyle bir yorumda bulunmuştur:

Kıtalardeki dağlar ve okyanuslardaki dağlar arasındaki temel fark materyalindedir... Fakat her ikisinde de dağları destekleyen kökler vardır. Kıtalardeki dağlarda, hafif ve yoğunluğu az madde yerin içine doğru kök olarak uzanır. Okyanuslardaki dağlarda da, dağı kök gibi destekleyen hafif madde vardır... Köklerin fonksiyonu, Arşimed kanununa göre dağları desteklemek içindir.

Ayrıca Amerikan Bilim Akademisi eski Başkanı Frank Press'in, dünya çapında pek çok üniversitede ders kitabı olarak okutulan *Earth* (Dünya) adlı kitabında, dağların kazık şeklinde oldukları ve yeryüzüne derinlemesine gömülü oldukları ifade edilmektedir.

Kuran ayetlerinde ise, dağların bu işlevine, "kazık" benzetmesi yapılarak şöyle işaret edilir:

Biz, yeryüzünü bir döşek kılmadık mı? Dağları da birer kazık? (Nebe Suresi, 6-7)

Yine bir başka ayette Allah, "**Dağlarını dikip-oturttu**" (Naziat Suresi, 32) şeklinde bildirmektedir. Bu ayette geçen "ersayha" kelimesi "köklü kıldı, sabit yaptı, demirledi, yere çaktı" anlamlarına gelmektedir. Bu özellikleri sayesinde dağlar, yeryüzü tabakalarının birleşim noktalarında yer üstüne ve yer altına doğru uzanarak bu tabakaları birbirine perçinler. Bu şekilde, yerkabuğunu sabitleyerek magma tabakası üzerinde ya da kendi tabakaları arasında kaymasını engeller. Kısacası dağları, tahtaları birarada tutan çivilere benzetebiliriz. Dağların sabitlenme etkisi, bilimsel literatürde izostasi olarak adlandırılmaktadır. İzostasi, manto tabakasının yukarı doğru uyguladığı kuvvetle, yerkabuğunun aşağı doğru uyguladığı kuvvet arasındaki dengedir. Dağlar erozyon, toprak kayması veya buzulların erimesi gibi nedenlerle ağırlık kaybederken, buzulların oluşumu, volkanik patlamalar veya toprak oluşumu nedeniyle ağırlık kazanabilirler. Bu nedenle, dağlar hafiflediklerinde sıvıların uyguladığı kaldırma kuvvetiyle aşağıdan yukarı itilir; ya da ağırlaştıklarında yerçekimi nedeniyle manto içine gömülürler. Yerkabuğu üzerinde bu iki kuvvet arasındaki denge, izostasi sayesinde sağlanır. Dağların bu dengeleyici özelliği bilimsel bir kaynakta şöyle aktarılmaktadır:

G. B. Airy, 1855'te yerkabuğunun su üstünde yüzen, keresteden yapılmış sallara benzetilebileceğini söylemiştir. Kalın kereste parçaları ince parçalara kıyasla su yüzeyinin daha üstünde yüzerler. Benzer olarak yerkabuğunun kalın kısımları da bir sıvı veya daha yoğun olan alt tabakalar üzerinde yüzecektir. Airy, dağların, düzlüklerde olmayan daha az yoğun kayalardan derin köklere sahip olduğunu savunuyordu. Airy, çalışmalarını yayınladıktan dört yıl sonra, J. H. Pratt alternatif bir hipotez sundu... Bu hipotezle dağlar altındaki kaya kolonlarının, düzlükler altındaki kaya kolonlarına göre daha uzun olmalarından ötürü, daha az yoğun olmaları gerekiyordu. Airy ve Pratt'in hipotezlerinin her ikisi de yüzeydeki düzensizliklerin, yerkabuğunun belirgin kısımlarındaki (dağlar ve düzlükler) kayaların yoğunluklarındaki farklarla dengelendiğini belirtmişlerdir. Bu denge durumu, "izostasi" olarak tarif edilmektedir.

Bugün biliyoruz ki, yeryüzünün kayalık olan dış katmanını, derin faylarla kırılmıştır ve erimiş magma üzerinde yüzen plakalar halinde parçalanmıştır. Dünya'nın kendi eksenini çevresindeki dönüş hızının çok yüksek olmasından ötürü, yüzen plakalar eğer dağların sabitleştirici etkisi olmasaydı, hareket halinde olacaklardı. Böyle bir durumda yeryüzü üzerinde toprak birikmeyebilir, toprakta hiç su depolanmayabilir, hiçbir bitki filizlenmeyebilir, hiçbir yol, ev inşa edilemeyebilirdi; kısacası Dünya üzerinde hayat mümkün olmayabilirdi. Ancak Allah'ın rahmetiyle dağlar tıpkı çiviler gibi görev yaparak, yeryüzündeki hareketliliği büyük ölçüde engellerler.

Görüldüğü gibi, modern jeolojik ve sismik araştırmalar sonucunda keşfedilen dağların çok hayati bir işlevi, yüzyıllar önce indirilmiş olan Kuran-ı Kerim'de Allah'ın yaratmasındaki üstün hikmete bir örnek olarak verilmiştir. Bir ayette şöyle buyrulur:

... Arzda da, sizi sarsıntıya uğratar diye sarsılmaz dağlar bıraktı... (Lokman Suresi, 10)

DAĞLARIN HAREKET ETMESİ

Bir ayette dağların göründükleri gibi sabit olmadıkları, sürekli hareket halinde bulundukları şöyle bildirilmektedir:

Dağları görürsün de, donmuş sanırsın; oysa onlar bulutların sürüklenmesi gibi sürüklenirler... (Neml Suresi, 88)

Dağların bu hareketi, üzerinde bulundukları yer kabuğunun hareketinden kaynaklanır. Yer kabuğu kendisinden daha yoğun olan manto tabakası üzerinde adeta yüzer gibi hareket etmektedir. İlk olarak 20. yüzyılın başlarında Alfred Wegener isimli Alman bir bilim adamı, yeryüzündeki kıtaların Dünya'nın ilk dönemlerinde birarada bulunduklarını, daha sonra farklı yönlerde sürüklenerek birbirlerinden ayrılıp uzaklaştıklarını öne sürmüştü.

Ancak jeologlar, Wegener'in haklı olduğunu onun ölümünden 50 yıl sonra yani 1980'li yıllarda anlayabildiler. Wegener'in, 1915 yılında yayınlanan bir makalesinde belirtmiş olduğu gibi; yeryüzündeki kara parçaları yaklaşık 500 milyon yıl önce birbirlerine bağlılardı ve Pangaea ismi verilen bu büyük kara parçası Güney Kutbu'nda bulunuyordu. Yaklaşık 180 milyon yıl önce Pangaea ikiye ayrıldı. Farklı yönlerde sürüklenen bu iki dev kıtadan birincisi Afrika, Avustralya, Antartika ve Hindistan'ı kapsayan Gondwana idi. İkincisi ise, Avrupa, Kuzey Amerika ve Hindistansız Asya'dan oluşan Laurasia idi. Bu bölünmeyi izleyen yaklaşık 150 milyon yıl içindeki çeşitli zamanlarda Gondwana ve Laurasia daha küçük parçalara ayrıldılar.

İşte Pangaea'nın parçalanmasıyla ortaya çıkan bu kıtalar sürekli olarak kara ve deniz arasındaki dağılımı değiştirerek, yılda birkaç santimetrelik hızlarla Dünya yüzeyinde sürüklenmektedirler.

20. yüzyılın başlarında yapılan jeolojik araştırmalar sonucunda keşfedilen yer kabuğunun bu hareketi bilimsel kaynaklarda şöyle açıklanmaktadır:

Yer kabuğu ve üst mantodan oluşan 100 km kalınlığındaki Dünya yüzeyi "tabaka" adı verilen parçalardan oluşmuştur. Dünya yüzeyini oluşturan altı büyük tabaka ve sayısız küçük tabaka vardır. "Tabaka tektoniği" adı verilen teoriye göre bu tabakalar kıtaları ve okyanus tabanını da beraberinde taşıyarak Dünya üzerinde hareket ederler... Kıtasal hareketin yılda 1 ile 5 cm civarında olduğu hesaplanmıştır. Tabakalar bu şekilde hareket ettikçe Dünya coğrafyasında değişiklikler meydana gelir. Örneğin, Atlantik Okyanusu her sene biraz daha genişlemektedir.

Burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta da şudur: Allah dağların hareketini ayette "sürüklenme" olarak bildirmiştir. Nitekim bilim adamlarının bugün bu hareket için kullandıkları İngilizce terim de "continental drift" yani "kıtasal sürüklenme"dir.

Kıtaların kayması Kuran'ın indirildiği dönemde gözlemlenemeyecek bir bilgidir ve Allah ayette geçen **"dağları görürsün de, donmuş sanırsın"** ifadesiyle insanların bu konuyu ne şekilde değerlendireceklerini önceden bildirmiştir. Ancak bunun ardından bir gerçeği açıklamış ve dağların bulutların sürüklendikleri gibi sürüklendiklerini haber vermiştir. Görüldüğü gibi ayette dağların bulunduğu tabakanın hareketliliğine açıkça dikkat çekilmiştir.

Bilimin çok yeni keşfettiği bu bilimsel gerçeğin, evren ve doğa hakkındaki görüşlerin, hurafe, batıl inanç ve efsanelere dayandığı 7. yüzyılda, Kuran'da haber veriliyor olması şüphesiz büyük bir mucizedir. Ve Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunun çok önemli bir delilidir.

GÜNEŞ'İN DOĞUŞU VE BATIŞINDAKİ FARKLI NOKTALAR

Artık, doğuların ve batıların Rabbine yemin ederim; Biz gerçekten güç yetireniz; (Mearic Suresi, 40)

Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir, doğuların da Rabbidir. (Saffat Suresi, 5)

O, iki doğunun da Rabbidir, iki batının da Rabbidir. (Rahman Suresi, 17)

Yukarıdaki ayetlerde görüldüğü gibi doğu ve batı kelimeleri çoğul olarak kullanılmışlardır. Örneğin ilk ayette kullanılan "meşarık" kelimesi doğu için, "megarib" kelimesi de batı için ikiden fazla olduklarını ifade eden çoğul kullanım şekilleridir. En son ayette ise "meşrikeyn" iki doğu, "mağribeyn" iki batı şeklinde kullanılmıştır. Ayetlerde kullanılan "meşarık" ve "meğarib" kelimeleri "Güneş'in doğduğu ve battığı yer" anlamlarına da gelmektedir. Dolayısıyla yukarıdaki ayetlerde gün doğumunun ve gün batımının çeşitli noktalarından bahsedilir. Ayrıca ilk ayette doğuların ve batıların Rabbi olarak yemin edilmesi de dikkat çekicidir.

Bilindiği gibi Dünya'nın kendi etrafında dönüş eksenini (ekliptik eksenini) $23^0 27'$ lık bir eğikliğe sahiptir. Bu eğiklik ve Dünya'nın küresel şekli sebebiyle, güneş ışınları yeryüzüne her zaman aynı açıyla düşmez. Bu nedenle Güneş doğuda farklı noktalarda doğar, batıda da farklı noktalarda batar.

Yukarıdaki ayetlerde geçen doğu ve batı ile ilgili ifadeler de, Güneş'in farklı noktalardan doğup, farklı noktalardan battığına işaret etmesi bakımından son derece hikmetlidir. (En doğrusunu Allah bilir.)

KARALARIN ÇEVRESİNDEN EKSİLMESİ

Onlar görmüyorlar mı ki, gerçekten Biz arza geliyor ve onu çevresinden eksiltiyoruz... (Rad Suresi, 41)

... Fakat şimdi, Bizim gerçekten yere gelip onu etrafından eksiltmekte olduğumuzu görmüyorlar mı?... (Enbiya Suresi, 44)

Dünya Güneş'ten gelen proton, elektron ve alfa parçacıklarının akınıyla bombardımana uğrar. Bu solar rüzgarlar (Güneş rüzgarları) atmosferi Dünya'dan ayıracak kadar güçlüdür. Fakat atmosferin tükenmesi, Dünya'nın şu anki madde kaybına uğrama oranı ile (saniyede en fazla 3 kg), Güneş'in toplam ömrünün 5 katı kadar bir süre alacaktır.³⁵ Çünkü Dünya, atmosferindeki manyetosfer tabakasının oluşturduğu güçlü Manyetik alan sayesinde, bu kuvvetli erozyonlardan bir ölçüde korunmuş olur. Dünya'nın İyonosfer tabakasının üstünden uzayın derinliklerine doğru dağılan iyon kaybı -oksijen, helyum ve hidrojen-, Dünya'yı çevreleyen uçsuz bucaksız hava tabakasıyla kıyaslandığında çok küçük boyutlardadır. Fakat uzaya sürüklenen miktar yine de önemli ölçülerdedir.

Araştırmacılar Güneş'teki enerji patlamalarının, Dünya atmosferinin dış tabakasından oksijen ve diğer gazların uzaya yayılmasına sebep olduğuna dair ilk somut delilleri, NASA(Milli Havacılık ve Uzay Yönetimi)'nın uzay araçları sayesinde elde ettiler. Böylece bilim adamları Dünya'nın dış katmanlarından madde kaybına uğradığını, ilk defa 24-25 Eylül 1998 tarihlerinde görmüş oldular.

Yukarıdaki ayetler, bir başka yönden de yeryüzündeki karaların azalmasına bakabilir. Günümüzde kutuplardaki buz tabakaları erimekte ve okyanuslardaki deniz suyu seviyesi yükselmektedir. Artan su miktarı da daha fazla karayı kaplamaktadır. Deniz kıyıları sular altında kaldıkça, yeryüzünün toplam yüzölçümü veya kara miktarı da azalmaktadır. Yukarıdaki ayetlerde geçen **"onu çevresinden eksiltiyoruz"** ve **"etrafından eksiltmekte olduğumuz"** ifadelerinin de, deniz kıyılarının sularla kaplanmasına işaret ediyor olması muhtemeldir.

New York Times gazetesinde bu konu ile ilgili yer alan bir haber şöyledir:

Geçen yüzyıl boyunca, yeryüzünün ortalama yüzey ısısı 1 Fahrenheit kadar yükseldi, ısınma oranı da son çeyrek yüzyılda artış gösterdi. Bu önemli bir miktardır... Önceki uydu incelemeleri ve deniz altı gözlemlerinde, Kuzey Kutup

Bölgesi'nin ısınma eğilimi gösterdiği, buz kütlelerinin erime olasılığının da arttığı tespit edilmişti... Manhattan'da bir NASA araştırma merkezi olan Goddard Uzay Bilimleri Enstitüsü'ndeki bilim adamları, 1950 ve 1960'ların deniz altı verilerini 1990'ların gözlemleri ile karşılaştırdılar ve Kuzey Kutbu havzasındaki buz tabakasının %45 oranında incelendiğini ispatladılar. Uydu görüntüleri, bölgeyi kaplayan buzların boyutlarının geçtiğimiz yıllarda önemli ölçüde azaldığını göstermektedir.

20. yüzyıl sonlarında elde edilen bulgular, Enbiya Suresi'nin 44. ve Rad Suresi'nin 41. ayetlerindeki hikmetleri anlamamıza yardımcı olmuştur.

Allah'ın ayette bildirdiği yeryüzünün çevresinden eksilmesi, Kuran'da bildirilen bir başka bilimsel gerçeğe daha işaret olarak yorumlanabilir. Kendi eksenini etrafında dönen Dünya'nın, dönmesinden kaynaklanan geoit bir şekle sahip olduğu son asırlarda kabul görmüş bir gerçektir.

Yapılan araştırmalarda, dönmeden kaynaklanan kuvvetle Dünya'nın ekvator çevresi genişlerken, uç noktalardan yani kutuplardan basıklaştığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca Dünya'nın dönme hareketi devam eden bir süreç olduğu için, bu değişim de halen devam etmektedir. Nitekim Rad Suresi'nin 41. ayetinde **"eksiltiyoruz"** olarak çevrilen "nenkusu" ifadesi, eksiltme eyleminin halen devam etmekte olduğunu da göstermektedir.

Yerçekimi kuvveti, Dünya gibi gök cisimlerini küresel şekillerde biçimlendirmiştir. Ancak bu şekil tam bir küre değildir, kutuplardan hafifçe düzleşmiş ve ekvatorundan daha şişkinleşmiş bir şekildir. NASA'nın verilerine göre, Dünya'nın ekvator yarıçapı 6.378.1 km iken, kutuplardan yarıçapı 6.356.8 km'dir.⁴⁰ Bu fark yaklaşık 0.3%'lük bir fark oluşturmaktadır.

Dünya'nın şekli ile ilgili bu model ilk olarak 1687'de Isaac Newton tarafından öne sürülmüştür. Ayetlerde yaklaşık 1400 sene evvel işaret edilen bu durum, Kuran'ın bir başka bilimsel mucizesidir.

YARILAN YERYÜZÜ

Dönüslü olan göğe andolsun. Yarılan yere de. (Tarık Suresi, 11-12)

Yukarıdaki ayette geçen Arapça "sad'a" kelimesi Türkçede "çatlama, yarıma, ayrılma" anlamlarına gelmektedir. Allah'ın yerin yarılması üzerine yemin etmesi, Kuran'ın diğer bilimsel mucizelerinde olduğu gibi burada da dikkat çekici bir duruma işaret etmektedir.

1945-46 yıllarında, bilim adamları mineral kaynaklarını araştırmak için ilk kez deniz ve okyanusların diplerine indiler. Araştırmalarında dikkati çeken en önemli noktalardan biri Dünya'nın kırıklı yapısı oldu. Dünya'nın dış yüzeyindeki kayalık tabaka; kuzey-güney ve doğu-batı doğrultulu olup, on binlerce kilometre uzunluğunda çok sayıda geniş çatlak (fay) ile yarılmıştı. Ayrıca bilim adamları 100-150 km derinde, denizlerin ve okyanusların altında erimiş magmanın bulunduğunu fark ettiler.

İşte bu kırık ve çatlaklar nedeniyle, denizlerin ortasında yer alan dağlardan dışarı lavlar akar. Yeryüzünün bu kırıklı yapısı sayesinde, önemli miktarda ısı dışarı atılır ve erimiş kayaların büyük bir kısmı okyanuslardaki tepeleri oluşturur. Eğer yeryüzünün, kabuğundan yüksek miktarda ısının dışarı çıkmasına olanak veren bu yapısı olmasaydı, Dünya üzerinde hayat imkansız olurdu.

Kuşkusuz tespit edilmesi böylesine teknoloji gerektiren bir bilginin, 1400 sene evvel haber verilmiş olması Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunun delillerinden biridir.

DEMİRDEKİ SIR

Demir, Kuran'da dikkat çekilen elementlerden biridir. Kuran'ın "Hadid", yani "Demir" adlı suresinde şöyle buyrulur:

... Ve kendisinde çetin bir sertlik ve insanlar için (çeşitli) yararlar bulunan demiri de indirdik... (Hadid Suresi, 25)

Demir dünya üzerinde üçüncü en yaygın elementtir ve yerkabuğunun yüzde beşini oluşturur. Demir elementi, Dünya'da bu kadar fazla miktarda bulunmasına karşın, demirin oluşumu Dünya dışında gerçekleşmiştir. Modern astronomik bulgular, Dünya'daki demir madeninin dış uzaydaki dev yıldızlardan geldiğini ortaya koymuştur.

Hadid Suresi'nin 25. ayetinde demir için kullanılan "enzelna" yani "indirme" kelimesi, mecazi olarak insanların hizmetine verilme anlamında düşünülebilir. Fakat kelimenin, yağmur ve güneş ışınları için kullanılan "gökten fiziksel olarak indirme" şeklindeki gerçek anlamı dikkate alındığında, ayetin yukarıda ifade ettiğimiz bu önemli bilimsel gerçeğe işaret ettiği görülmektedir.

Sadece Dünya'daki değil, tüm Güneş Sistemi'ndeki demir, dış uzaydan elde edilmiştir. Çünkü Güneş'in sıcaklığı demir elementinin meydana gelmesi için yeterli değildir. Güneş'in 6000 ⁰C'lık bir yüzey ısısı ve 20 milyon ⁰C'lık bir çekirdek ısısı vardır. Demir ancak Güneş'ten çok daha büyük yıldızlarda, birkaç yüz milyon dereceye varan sıcaklıklarda oluşabilmektedir. Nova veya Süpernova olarak adlandırılan bu yıldızlardaki demir miktarı belli bir oranı geçince, artık yıldız bunu taşıyamaz ve patlar. Demirin uzaya dağılması işte bu patlamalar sonucunda mümkün olur.

Bilimsel bir kaynakta bu konu ile ilgili olarak şu bilgiler yer almaktadır:

Daha yaşlı Süpernova olaylarını gösteren deliller de vardır: Deniz tabanında biriken demir-60 yaklaşık 5 milyon yıl önce Güneş'ten 90 ışık yılı uzaklıkta meydana gelen bir Süpernova patlamasının delili olarak yorumlanmıştır. Süpernova patlamasında oluşan demir-60, 1.5 milyon yıl yarılanma ömrü olan radyoaktif bir izotoptur. Dünya'nın yer altı katmanlarında bulunan demir-60 izotopu, yakın uzayda bulunan elementlerin nükleosentez geçirip, önce Dünya atmosferine oradan da yer altı katmanlarına saplanması sonucu oluşmuştur.

Tüm bunlardan anlaşılacağı gibi demir madeni Dünya'da oluşmamış, Süpernovalardan taşınarak, aynı ayette bildirildiği şekilde "indirilmiştir". Bu bilginin Kuran'ın indirilmiş olduğu 7. yüzyılda bilimsel olarak tespit edilemeyeceği ise açıktır. Ancak bu gerçek, herşeyi sonsuz bilgisiyle kuşatan Allah'ın sözü olan Kuran'da yer almaktadır.

Günümüz astronomi bilgileri bize diğer elementlerin de Dünya'nın dışında oluştuğunu göstermektedir. Ayetteki "demiri de indirdik" ifadesinde geçen "de" vurgusu bu gerçeğe dikkat çekiyor olabilir. Ancak ayette, demire özellikle dikkat çekilmesi ise, 20. yüzyılın sonlarında elde edilen bilgiler dikkate alındığında son derece düşündürücüdür. Ünlü mikrobiyolog Micheal Denton, *Nature's Destiny* (Doğa'nın Kaderi) adlı kitabında demirin önemini şu sözleriyle vurgulamıştır:

Tüm metaller içinde demirden daha çok hayati önem taşıyanı yoktur. Bir yıldızın çekirdeğinde demirin birikmesi süpernova patlamasını tetikler ve böylece hayat için gerekli olan atomların tüm evrene yayılmasına imkan verir. Demir atomlarının Dünya'nın ilk aşamalarında çekirdekte oluşturduğu yerçekimiyle üretilen ısı, Dünya'nın başlangıçtaki kimyasal farklılıklarına neden olmuş ve atmosferin oluşumu ile sonuçta hidrosferin meydana gelmesini sağlamıştır. Dünya'nın merkezinde bulunan erimiş demir, dev bir mıknatıs görevi yapar ve dünyanın manyetik alanını oluşturur. Bu alan sayesinde Dünya'nın yüzeyini yüksek enerjili yıkıcı kozmik radyasyondan koruyan Van Allen radyasyon kuşakları oluşur ve hayati önem taşıyan ozon tabakasını kozmik ışın yıkımından korur..

Demir atomu olmaksızın evrende karbona bağlı yaşam olması mümkün olmazdı; süpernovalar olmaz, Dünya'nın ilk dönemlerinde ısınması gerçekleşmez, atmosfer ya da hidrosfer olmazdı. Koruyucu manyetik alan olmaz, Van Allen radyasyon kuşakları oluşmaz, ozon tabakası olmaz, (insan kanında) hemoglobini meydana getirecek hiçbir metal bulunmaz, oksijenin reaktifliğini yatıştıracak metal oluşmaz ve oksidasyona dayanan bir metabolizma meydana gelmezdi.

Hayat ve demir ile kanın kırmızı rengiyle uzaktaki bir yıldızın ölümü arasındaki bu gizemli ve yakın ilişki sadece metallerin biyoloji açısından önemli olduğunu göstermekle kalmaz, aynı zamanda evrenin biyolojik yönden önemini vurgular.

Demir atomunun önemi, bu açıklamalarla rahatlıkla anlaşılmaktadır. Kuran'da özellikle demire dikkat çekilmesi de bu madenin önemini vurgulamaktadır. Peygamberimiz (sav) döneminde demir kullanılıyor ve çeşitli aletler imal ediliyordu; ancak demirin insan hayatındaki önemi hakkındaki bilgiler çok yetersizdi. Dünyanın çekirdeğinde demir bulunduğu, insanın kanında demir olduğu ve demirin canlılık için hayati önemi, 20. yüzyıla kadar henüz bilinmeyen gerçeklerdi.

Kuran'da demirin önemine dikkat çeken bir sır daha vardır. İçinde demirden bahsedilen Hadid Suresi'nin 25. ayeti iki matematiksel şifre içermektedir: "El-Hadid", Kuran'ın 57. suresidir. "El-hadid" kelimesinin Arapçadaki sayısal değeri, yani ebcedi hesaplandığında karşımıza çıkan rakam da aynıdır: "57". (Ebced hesapları ile ilgili bilgi için bkz. Kuran'da Ebced Hesabı bölümü)

Sadece "hadid" kelimesinin sayısal değeri 26'dır. 26 sayısı ise demirin atom numarasıdır.

Öte yandan 2003 yılından beri MagForce Nanoterapi denilen bir kanser tedavisi yönteminde demir oksit tanecikleri kullanılmaktadır. Almanya'daki dünyaca ünlü Charite Hastanesi'nden Dr. Andreas Jordan geliştirdiği bu yöntemle -manyetik likid hipertermia (yüksek ısılı manyetik sıvı)- kanser hücrelerini sağlıklı hücrelere zarar vermeden yok etmektedir. Kullanılan bu tedavi şekli özetle şu şekildedir:

1- İçinde demir oksit tanecikleri bulunan sıvı, özel bir şırıngayla tümörün içine gönderiliyor. Bu tanecikler, tümör hücrelerine dağılıyor. Bu sıvının 1cm³'ünde demir oksitten oluşan ve alyuvarlardan 1.000 kat daha küçük milyonlarca parçacık bulunmakta ve bunlar kolaylıkla kan damarlarında dolaşabilmektedir.

2- Hasta, daha sonra güçlü manyetik etkisi olan bir aletin altına yatırılıyor.

3- Dışarıdan uygulanan bu manyetik akım, tümörün içindeki demir taneciklerini hareketlendirmeye başlıyor. Bu esnada demir oksit tanecikleri içeren tümördeki ısı artı 45 °C'ye kadar çıkıyor.

4- Sıcağa karşı kendini koruyamayan kanser hücreleri birkaç dakika içinde zayıflatılıyor ya da yok ediliyor. Daha sonra yapılan kemoterapiyle tümör tamamen kaybolabiliyor.

Bu yöntemin yaygınlaştırılması, ölümcül olabilen bu hastalığın tedavisi açısından çok büyük bir gelişmedir. Kanser gibi yaygın bir hastalığın tedavisinde, Kuran'daki ifadeyle **"insanlar için (çeşitli) yararlar bulunan demir"**in kullanılması son derece dikkat çekicidir. (Hadid Suresi, 25) Nitekim Kuran'da bu ayetle demirin insan sağlığı açısından bu yöndeki faydalarına da işaret ediliyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

PETROLÜN OLUŞUMU

Rabbinin Yüce ismini tesbih et, ki O, yarattı, 'bir düzen içinde biçim verdi', takdir etti, böylece yol gösterdi, 'yemyeşil-otlağı' çıkardı. Ardından onu kuru, kara bir duruma soktu. (A'la Suresi, 1-5)

Bilindiği gibi petrol, denizlerdeki bitki ve hayvanların çürüdükten sonraki kalıntılarından oluşur. Bu kalıntılar deniz yatağında milyonlarca yıl boyunca çürüdükten sonra, geriye yalnızca yağlı maddeler kalır. Çamur ve büyük kaya katmanları altında kalan yağlı maddeler de petrol ve gaza dönüşür. Yerkabuğundaki hareketlenmeler bazen denizlerin kara parçaları haline gelmesine ve petrol içeren kayaların binlerce metre derine gömülmesine yol açar. Oluşan petrol de bazen kaya tabakalarındaki gözeneklerden sızarak kilometrelerce derinden yüzeye çıkar ve burada buharlaşarak (gaz haline dönüşerek) geriye zift birikintisi bırakır.

Ala Suresi'nin ilk dört ayetinde dikkat çeken üç husus petrolün oluşum aşamalarıyla son derece paralellik içindedir. Öncelikle otlak, kır, çayır anlamlarına gelen "elmer'a" ifadesi ile petrolün oluşumundaki organik kökenli maddelere işaret olması son derece muhtemeldir. Ayette ikinci dikkat çekici kelime ise siyaha çalan yeşil, yeşile çalan siyah, karamsı, esmer, isli renkleri tarif etmek için kullanılan "ahva" kelimesidir. Bu kelime de yer altında biriken bitki atıklarının zaman içinde siyaha dönüşmesi olarak düşünülebilir. Çünkü bu kelimeler üçüncü bir kelime ile -"gusaen"le- desteklenmektedir. Kimi meallerde çer-çöp, süprüntü olarak çevrilen "gusaen" kelimesi, sel suyunun otları, çöpleri birbirine katarak sürükleyip getirdiği ve derelerin etrafına fırlattığı ot, çöp, yaprak ve köpük gibi karışım anlamına da gelmektedir. Bu kelime, içerdiği "kuma, istifrağ etme" anlamından ötürü kimi kaynaklarda "sel kusuğu" olarak tercüme edilmekte ve toprağın petrolü kusması olarak tarif edilmektedir. Nitekim petrolün oluşumu, ortaya çıkış şekli, köpüklü görünümü, rengi göz önünde bulundurulduğunda, ayetlerde kullanılan kelimelerin ne kadar hikmetli olduğu daha iyi anlaşılmaktadır.

Görüldüğü gibi ayetteki bitkinin kara ve akışkan bir sıvıya dönüşmesi petrolün oluşumu ile son derece benzerdir. Petrolün oluşumu hakkında bilgi sahibi olunmadığı bir dönemde, böylesine uzun yılları kapsayan bir oluşumun tarif edilmesi, kuşkusuz Kuran'ın Allah'ın vahyi olduğunun bir başka delilidir.

ZAMANIN GÖRECELİĞİ

Zamanın göreceliği konusu bugün ispatlanmış bilimsel bir gerçektir. Ancak bu gerçek, yüzyılın başlarında Einstein'ın görecelik kuramı ile ortaya çıkmıştır. O döneme dek insanlar zamanın göreceli bir kavram olduğunu, ortama göre değişkenlik gösterebileceğini bilmiyorlardı. Ama ünlü bilim adamı Albert Einstein, görecelik kuramı ile bu gerçeği açık olarak ispatladı. Zamanın, kütleyle ve hıza

bağımlı bir kavram olduğunu ortaya koydu. Daha evvel hiç kimse bu konuyu açıkça dile getirmemişti.

Tek bir istisnaıyla; Kuran'da, zamanın izafi olduğunu gösteren bilgiler veriliyordu. Bu konuyla ilgili bazı ayetleri şöyle sıralayabiliriz:

... Gerçekten, senin Rabbinin Katında bir gün, sizin saymakta olduğosanızdan bin yıl gibidir. (Hac Suresi, 47)

Gökten yere her işi O evirip düzene koyar. Sonra (işler,) sizin saymakta olduğunuz bin yıl süreli bir günde yine O'na yükselir. (Secde Suresi, 5)

Melekler ve Ruh (Cebrail), O'na, süresi elli bin yıl olan bir günde çıkabilmektedir. (Mearic Suresi, 4)

610 yılında indirilmeye başlanan Kuran'da böylesine açık bir şekilde zamanın göreceliğinden bahsediliyor olması, onun İlahi bir kitap olduğunun bir başka delilidir.

ALTI GÜNDE YARATILIŞ

Gerçekten sizin Rabbiniz, altı günde gökleri ve yeri yaratan, sonra arşa istiva eden Allah'tır... (Araf Suresi, 54)

Kuran ile modern bilim arasındaki uyumun bir örneği, evrenin yaşı konusudur: Kozmologlar evrenin yaşını 16-17 milyar yıl olarak hesaplamışlardır. Kuran'da ise tüm evrenin 6 günde yaratıldığı açıklanmaktadır. İlk bakışta farklı gibi görünen bu zaman dilimleri arasında aslında çok şaşırtıcı bir uyum vardır. Gerçekte, evrenin yaşı ile ilgili elimizde bulunan bu iki rakamın her ikisi de doğrudur. Yani evren, Kuran'da bildirildiği gibi 6 günde yaratılmıştır ve bu süre bizim zamanı algıladığımız şekliyle 16-17 milyar yıla karşılık gelmektedir.

1915 yılında Einstein, zamanın göreceli olduğunu, mekana, seyahat eden kişinin süratine ve o andaki yerçekimi kuvvetine bağlı olarak zamanın akış katsayısının da değiştiğini öne sürmüştür. Kuran'da 7 farklı ayette bildirilen evrenin yaratılış süresinin, zamanın akış katsayısındaki bu farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda bilim adamlarının tahminleri ile büyük bir paralellik içinde olduğu görülür. Kuran'da bildirilen 6 günlük süreyi, 6 devre olarak da düşünebiliriz. Çünkü zamanın göreceliği dikkate alındığında, "gün" sadece bugünkü koşullarıyla, Dünya üzerinde algılanan 24 saatlik bir zaman dilimini ifade etmektedir. Ancak evrenin bir başka yerinde, bir başka zamanda ve koşulda, "gün" çok daha uzun sürelik bir zaman dilimidir. Nitekim bu ayetlerde (Secde Suresi, 4; Yunus Suresi, 3; Hud Suresi, 7; Furkan Suresi, 59; Hadid Suresi, 4; Kaf Suresi, 38; Araf Suresi, 54) geçen 6 gün (sitteti eyyamin) ifadesindeki "eyyamin" kelimesi, "günler" anlamının yanı sıra "çağ, devir, an, müddet" anlamlarına da gelmektedir.

Evrenin ilk dönemlerinde, zaman bugün alışık olduğumuz akış hızından çok çok daha hızlı akmıştır. Bunun nedeni şudur: Big Bang anında evren çok küçük bir noktaya sıkıştırılmıştı. Bu büyük patlama anından bu yana evrenin genişlemesi ve evrenin hacminin gerilmesi, evrenin sınırlarını milyarlarca ışık yılı uzağa taşıdı. Nitekim Big Bang'den bu yana uzayın geriliyor olmasının evren saatinin üzerinde çok önemli sonuçları oldu.

Big Bang anındaki enerji, evrensel saatin zaman akış hızını milyon kere milyon (10^{12}) defa yavaşlatmıştır. Evren yaratıldığında, evrensel zamanın akış katsayısı -bugün algılandığı şekliyle- milyon kere milyon kat kadar daha büyüktü, yani zaman daha hızlı akmaktaydı. Dolayısıyla biz **Dünya'da milyon kere milyon dakikayı yaşadığımız esnada, evrensel saat için yalnızca bir dakika geçmiş olur.**

6 günlük zaman dilimi, zamanın göreceliği dikkate alınarak hesaplandığında, 6 milyon kere milyon (trilyon) güne denk gelmektedir. Çünkü evrensel saat, Dünya'daki saatin akış hızından milyon kere milyon daha hızlı akmaktadır. 6 trilyon günün karşılık geldiği yıl sayısı, yaklaşık olarak 16,427 milyardır. Bu rakam günümüzde evrenin tahmin edilen yaş aralığındadır.

$$6.000.000.000.000 \text{ gün} / 365,25 = 16.427.104.723 \text{ yıl}$$

Diğer yandan yaratılışın 6 gününün her biri -bizim zaman algımızla- birbirlerinden farklı zamanlara karşılık gelmektedir. Bunun sebebi zamanın akış katsayısının evrenin genişlemesiyle ters orantılı olarak azalmasıdır. Big Bang'den itibaren evrenin büyüklüğü her ikiye katlandığında, zamanın akış katsayısı yarıya düşmüştür. Evren büyüdükçe, evrenin ikiye katlanma hızı da gittikçe artan bir şekilde yavaşladı. Bu genişleme oranı, *Fiziksel Kozmolojinin Temelleri* adlı ders kitaplarında anlatılan, dünyanın her yerinde yaygın olarak bilinen bilimsel bir gerçektir. Yaratılışın her gününü, Dünya zamanıyla hesapladığımızda karşımıza aşağıdaki durum çıkar:

* Zamanın başladığı andan itibaren bakıldığında, yaratılışın 1. günü (1. devre) 24 saat sürmüştür. Ancak bu süre, bizim zamanı Dünya'da algıladığımız şekliyle 8 milyar yıla eşittir.

* Yaratılışın 2. günü (2. devre) 24 saat sürmüştür. Ancak bu, bizim algılarımızla bir önceki günün yarısı kadar sürmüştür. Yani 4 milyar yıl.

* 3. gün (3. devre) ise yine bir önceki gün olan 2. günün yarısı kadar sürmüştür. Yani 2 milyar yıl.

* 4. gün (4. devre) 1 milyar yıl,

* 5. gün (5. devre) 500 milyon yıl,

* ve 6. gün (6. devre) 250 milyon yıl sürmüştür.

* Sonuç: **Yaratılışın 6 günü, yani 6 devresi, Dünya zamanı türünden toplandığı zaman, 15 milyar 750 milyon yıl bulunur. Bu rakam günümüzdeki tahminlerle büyük bir paralellik içindedir.**

Bu sonuç 21. yüzyıl biliminin ortaya koyduğu gerçeklerdir. Bilim, 1400 yıl önce Kuran'da haber verilmiş bir gerçeği bir kere daha tasdik etmektedir. Kuran ve bilim arasındaki bu uyum, Kuran'ın, herşeyi bilen ve yaratan Allah'ın vahyi olduğunun mucizevi kanıtlarından biridir.

KADER GERÇEĞİ

Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz. Gerçekten Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (İnsan Suresi, 30)

California Üniversitesi nörofizyologlarından Prof. Benjamin Libet, 1973 yılında yaptığı deneyler sonucunda tüm kararlarımızın, seçimlerimizin önceden belirlendiğini, bilincin ise herşey olup bittikten yarım saniye sonra devreye girdiğini ortaya koymuştur. Bu durum diğer nörofizyologlarca da, hep geçmişte yaşadığımız ve bilincimizin tüm yaşananları yarım saniye sonra gösteren bir "monitör" gibi olduğu şeklinde yorumlanmaktadır.

Dolayısıyla algıladığımız deneyimlerin hiçbirisi gerçek zamanda değildir, fakat gerçek olaylardan yarım saniye kadar gecikmelidir. Benjamin Libet, çalışmalarını beyin ameliyatlarının narkoz verilmeden, yani hastanın bilinci tamamen yerindeyken yapılabilmesinden yararlanarak gerçekleştirmiştir. Libet, deneklerin beyinlerini düşük elektrik akımlarıyla uyararak, ellerine dokunulduğu algısı oluştururken, denekler bu "dokunuşu" neredeyse yarım saniye önce hissettiklerini söylüyorlar. Benjamin Libet yaptığı ölçümler sonucunda şöyle bir sonuca varmıştır: Normalde tüm algılar beyne iletiliyor. Burada bilinçaltında değerlendirilip yorumlanırken, ben(lik) hiçbir şeyin farkında değil. Zihnimizde canlanan, yani farkına varabildiğimiz bilgilerse epeyce uzun bir gecikmeden sonra, kortekse -bilincin bulunduğu bölgeye- gönderiliyor.

Ortaya çıkan sonucu şöyle özetlemek mümkündür: **Bir kas hareketini gerçekleştirme kararı, bu kararın şuuruna varmadan önce gerçekleşir.** Her zaman nörolojik ya da algısal bir süreç ile, bizim onu temsil eden düşüncenin, hissin, algının ya da hareketin şuurunda olmamız arasında bir gecikme vardır. Diğer bir deyişle, biz ancak bir karar zaten alındıktan sonra o kararın şuurunda olabiliriz.

Prof. Benjamin Libet'in deneylerinde bu gecikme 350 milisaniye ile 500 milisaniye arasında değişmektedir, fakat ortaya çıkan sonuç bu rakamlardaki kesinliğe bağlı değildir. Çünkü Libet'e göre bu gecikme olduğu sürece -ne kadar büyük ya da küçük olursa olsun, bir saat ya da bir mikro saniye olması fark etmeksizin- bizim maddesel olan şu anı yaşamamız, her zaman geçmiştir. Bu her düşüncenin, duygunun, algının ya da hareketin, biz şuuruna varmadan önce gerçekleştiğini gösterir ki, bu da geleceğin tamamıyla bizim kontrolümüz dışında olduğunu ispatlamaktadır.

Prof. Benjamin Libet, diğer bazı deneylerinde parmaklarını ne zaman hareket ettireceklerinin seçimini deneklere bırakmıştır. Parmaklarını hareket ettirme anı beyinlerinden izlenen deneklerin bu kararı almadan evvel, ilgili beyin hücrelerinin faaliyete geçtiği görülmüştür. Diğer bir deyişle kişiye "yap" emri gelmekte, hareketi yapmak üzere beyin hazırlanmaktadır; kişi ise ancak 0,5 saniye sonra bunun bilincine varmaktadır. Bir hareketi yapmaya karar verip de sonra yapmakta değildir, kendisi

için önceden belirlenen hareketleri yapmaktadır. Fakat beyin, bir zaman ayarlaması yaparak insanın aslında geçmişte yaşadığı hissini ortadan kaldırmaktadır. Dolayısıyla şu an dediğimizde, geçmişte belirlenmiş bir olayı yaşıyoruz. Görüldüğü gibi bu çalışmalar, İnsan Suresi'nin 30. ayetinde bildirildiği gibi, herşeyin Allah'ın dilemesiyle gerçekleştiğini tasdik etmektedir. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Zamansızlık ve Kader Gerçeği*, Araştırma Yayıncılık)

YARATILIŞTAKİ ÇİFTLER

Yerin bitirmekte olduklarından, kendi nefislerinden ve daha bilmedikleri nice şeylerden bütün çiftleri yaratan (Allah çok) Yücedir. (Yasin Suresi, 36)

Erkeklik-dişilik, "çift" kavramının bir karşılığı olmakla birlikte, ayette bahsedilen "bilmedikleri nice şeylerden" ifadesi daha geniş bir anlam içermektedir. Nitekim günümüzde ayetin işaret ettiği anlamlardan biri ile karşılaşmaktayız. Maddenin çiftler halinde yaratıldığını ortaya koyan İngiliz bilim adamı Paul Dirac, 1933 yılında Nobel Fizik Ödülü'nü kazanmıştır. "Parité" adı verilen bu buluş, maddenin anti-madde denilen bir çifti olduğunu ortaya koymuştur. Antimadde, maddenin tersi özellikler taşır. Örneğin maddenin tersine antimaddenin elektronları artı, protonları da eksi yüklüdür. Bu gerçek bilimsel bir kaynakta şöyle ifade edilmektedir:

... Her parçacığın zıt yükte bir antiparçacığı vardır. Kararsızlık ilişkisi bize bu çiftlerin varoluşu ve yokoluşunun her yerde ve her zaman aynı anda oluştuğunu göstermektedir.

Yaratılıştaki çiftlere bir diğer örnek de bitkilere aittir. Botanikçiler bitkilerde cinsiyet ayrımı olduğunu ancak 100 sene evvel keşfedebilmişlerdir. Halbuki bitkilerin çiftler halinde yaratıldığı Kuran'da 1400 sene önce aşağıdaki ayetlerle açıkça bildirilmiştir:

O, gökleri dayanak olmaksızın yaratmıştır, bunu görmektesiniz. Arzda da, sizi sarsıntıya uğratar diye sarsılmaz dağlar bıraktı ve orada her canlıdan türetip yayıverdi. Biz gökten su indirdik, böylelikle orada her güzel olan çiftten bir bitki bitirdik. (Lokman Suresi, 10)

"Ki (Rabbim), yeryüzünü sizin için bir beşik kıldı, onda sizin için yollar döşedi ve gökten su indirdi; böylelikle bununla her tür bitkiden çiftler çıkardık." (Taha Suresi, 53)

Aynı şekilde meyveler de dişi ve erkek olarak farklı yapılara sahiptirler. Kuran'da bu bilgi Rad Suresi'nin 3. ayetinde ifade edilmektedir:

O'dur ki arzı uzattı, orada sabit dağlar ve ırmaklar var etti, orada her meyveden iki çift (erkek-dişi) yarattı. Geceyi gündüzün üzerine örter. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için ayetler vardır. (Rad Suresi, 3)

Ayette "çift" olarak çevrilen "zevceyni" kelimesi, Arapçada "eş" manasında kullanılan "zevc" kelimesinden gelmektedir. Bilindiği gibi olgunlaşan bitkilerin ürünlerinin son şekli meyveleridir. Meyveden önceki aşama ise çiçektir. Çiçeklerin de erkeklik ve dişilik organları bulunmaktadır. Çiçeğe polen taşınarak döllenme gerçekleştiğinde -erkek ve dişi üreme hücreleri birleştiğinde- meyve vermeye başlar. Zaman içerisinde meyve olgunlaşır ve tohum dökmeye başlar. Bu gerçek -meyvelerde farklı cinsiyetlere ait özellikler olduğu- Kuran'da işaret edilen bir başka bilimsel bilgidir.

ATOM ALTI PARÇACIKLARI

Yunan filozofu Demokritos'un ünlü atom teorisini geliştirmesinin ardından, insanlar maddenin atom adı verilen çok küçük, parçalanamayan ve yok edilemeyen parçacıklardan oluştuğuna inanıyorlardı. Ancak bilim ve teknoloji alanlarındaki gelişmeler atomlarla ilgili bu bilgileri çürüttü. Günümüzde ise modern bilim, maddenin en küçük birimi olarak bilinen atomun da parçalara ayrılabilceğini ortaya koymuştur. Henüz geçtiğimiz yüzyılda ortaya çıkan bu gerçek, Kuran'da bundan 1400 yıl öncesinde insanlara haber verilmiştir:

... Göklerde ve yerde zerre ağırlığınca hiçbir şey O'ndan uzak (saklı) kalmaz. Bundan daha küçük olanı da, daha büyük olanı da, istisnasız, mutlaka apaçık bir kitapta (yazılı)dır." (Sebe' Suresi, 3)

... Yerde ve gökte zerre ağırlığınca hiçbir şey Rabbinden uzakta (saklı) kalmaz. Bunun daha küçüğü de, daha büyüğü de yoktur ki, apaçık bir kitapta (kayıtlı) olmasın. (Yunus Suresi, 61)

Dikkat edilirse yukarıdaki ayetlerde "zerre"den ve bundan daha da küçük parçalardan söz edilmektedir. Arap dilinde kullanılan "zerre" kelimesi, "insanların bildiği en küçük parçacık, toz, atom" anlamlarını taşımaktadır.

Günümüzden 20 yıl öncesine kadar, atomları oluşturan en küçük parçacıkların protonlar ve nötronlar oldukları sanılıyordu. Ancak çok yakın bir tarihte, atomun içinde bu parçacıkları oluşturan çok daha küçük parçacıkların var olduğu keşfedildi. Atomun içindeki "alt parçacıkları" ve onların kendilerine has hareketlerini incelemek üzere "Parçacık Fiziği" isimli bir fizik dalı ortaya çıktı. Parçacık fiziğinin yaptığı araştırmalar şu gerçeği açığa çıkardı: Atomu oluşturan proton ve nötronlar da aslında "kuark" adı verilen daha alt parçacıklardan oluşmaktadırlar. İnsan aklının kavrama sınırlarını aşan

küçüklükteki protonu oluşturan kuarkların boyutu ise hayret vericidir: 10^{-18} (0,000000000000000001) metre.⁵³

Bu konu ile ilgili dikkat çekilmesi gereken bir diğer nokta ise, zerre ile ilgili bu ayetlerde özellikle ağırlığa dikkat çekilmesidir. Ayette geçen "miskale zerretin" (zerre ağırlığınca) ifadesindeki, "miskal" kelimesi ağırlık anlamındadır. Nitekim atomu bölünebilir hale getiren proton, nötron ve elektron gibi parçaların, aynı zamanda atoma ağırlığını veren bileşikler olduğu keşfedilmiştir. Bu bakımdan "zerre"nin boyutlarına ya da başka bir özelliğine değil de, ağırlığına dikkat çekilmesi Kuran'ın ayrı bir bilimsel mucizesidir. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Atom Mucizesi*, Araştırma Yayıncılık)

KARADELİKLER

20. yüzyılda evrendeki gök cisimleri ile ilgili pek çok yeni keşif yapılmıştır. Günümüzde henüz yeni tanınan bu cisimlerden biri de karadeliklerdir. Karadelikler, yakıtı tükenen bir yıldızın kendi içine doğru büzülmesi ve en sonunda, yıldız yerine sınırsız yoğunlukta ve sıfır hacimde çok büyük bir çekim alanının ortaya çıkmasıyla oluşmaktadır. Karadeliği, yüzey yerçekimi oldukça güçlü olduğu ve ışık içinden kaçamadığı için, en büyük teleskoplarla bile göremeyiz. Ancak içine çöken yıldız bulunduğu yerin çevresine olan etkisiyle algılanabilir. Allah Vakıa Suresi'nde yıldızların yerleri üzerine yemin ederek bu konuya şöyle dikkat çekmiştir:

Hayır, yıldızların yer (mevki)lerine yemin ederim. Şüphesiz bu, eğer bilerseniz gerçekten büyük bir yemindir. (Vakıa Suresi, 75-76)

"Karadelik" kavramı ilk kez 1767 yılında İngiliz bilim adamı John Michell tarafından ortaya atılmış ve "karadelik" ifadesi ise ilk kez, Amerikalı fizikçi John Archibald Wheeler tarafından 1969 yılında kullanılmıştır. Önceleri tüm yıldızları görebildiğimizi varsayarken, sonraki yıllarda uzayda ışıklarını göremediğimiz yıldızların da var oldukları anlaşılmıştır. Çünkü enerjisi tükenen bu yıldızların ışıkları da yok olmaktadır.

Karadelik, bir kütlenin, ışığın artık sızamayacağı kadar küçük bir alanda toplanmasıdır. Şiddetli çekim alanı, fotonları ve en hızlı parçacıkları dahi bu bölgede hapseder. Güneş'in 3 katı büyüklüğündeki kütleye sahip tipik bir yıldızın yanması ve patlaması sonucunda oluşan karadeliğin çapı sadece 20 km kadardır. Kara delikler "kara"dır, yani doğrudan gözlemlemek mümkün değildir. Kendilerini dolaylı olarak, diğer gök cisimlerine uyguladıkları yüksek çekim güçleriyle belli ederler. Aşağıdaki ayette de kıyamet günü tasvirlerinin yanı sıra, bir yönüyle de karadeliklerle ilgili bu bilimsel bulguya işaret ediliyor olabilir:

Yıldızlar 'örtölüp (ışıkları) silindiği' zaman, (Mürselat Suresi, 8)

Ayrıca büyük kütleye sahip yıldızlar uzayda bükülmeye sebep olurlar. Fakat karadelikler sadece uzayda bükülmeye sebep olmaz, aynı zamanda astrofizikçilerin ifadesiyle uzayı delip geçerler. Bu sönmüş yıldızların, karadelikler olarak adlandırılmalarının nedeni de budur. Tarık Suresi'nin üçüncü ayetinde ise "delen yıldız"dan söz edilmektedir:

Göge ve Tarık'a andolsun, Tarık'ın ne olduğunu sana bildiren nedir? (Karanlığı) Delen yıldızdır. (Tarık Suresi, 1-3)

Ayetin Arapçasında "delik" anlamına gelen "sakb" kelime kökünden, "delik açan, delen ve delip geçen" anlamlarına gelen "essakibu" ifadesi kullanılmaktadır. Karadelikleri tarif eden bilimsel yayınlarda ise "delik açmak, delmek" anlamlarına gelen İngilizce "puncture" kelimesi kullanılmaktadır. Karadeliklerin özelliğini ifade etmek için Kuran'da kullanılan bu kelime son derece hikmetlidir. Ayette yıldızlarla ilgili bu bilgiye de dikkat çekilmiş olması, Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunu ispatlayan bir diğer önemli bilgidir.

VURUŞLU YILDIZLAR: PULSARLAR

Göge ve Tarık'a andolsun, Tarık'ın ne olduğunu sana bildiren nedir? (Karanlığı) Delen yıldızdır. (Tarık Suresi, 1-3)

Kuran'ın 86. suresi olan "Tarık", "tark" kökünden türeyen bir kelimedir. Kelimenin asıl manası, bir ses işitilecek şekilde şiddetle vurmak, çarpmak anlamlarına gelir. Kelimenin en temel anlamı olan, "vuruş", "şiddetle vuran" anlamları dikkate alındığında, bu surede çok önemli bir bilimsel gerçeğe dikkat çekildiği görülecektir. Bu bilgiye değinmeden evvel ayette bu yıldızları tarif eden diğer kelimeler şöyledir:

Yukarıdaki ayette geçen "ettariki" ifadesi, geceyi delen, karanlığı delen yıldız, gece doğan, delip geçen, vuran, döven, çalan, keskin yıldız anlamlarına gelir. Ayrıca ayette geçen "vav" ifadesi ile yemin edilerek, yemin edilen şeylerin -göğün ve Tarık'ın- önemine dikkat çekilmektedir.

Jocelyn Bell Burnell, 1967 yılında İngiltere Cambridge Üniversitesi'nde yaptığı araştırmalar esnasında, düzenli bir radyo sinyali yakalamıştı. Ancak o döneme kadar kalp çarpmasındaki gibi düzenli vuruşların kaynağı olabilecek bir gök cismi bilinmiyordu. Fakat 1967 yılında astronomlar, kendi eksenini etrafında dönen çekirdekteki madde yoğunlaştıkça yıldızın manyetik alanının da yoğunlaştığını ve böylece yıldızın kutuplarında Dünya'nın manyetik alanından 1 trilyon kat daha fazla kuvvet oluştuğunu belirlediler. Bu derece hızla dönen ve bu kadar güçlü bir manyetik alana sahip bir nesnenin, yıldızın her dönüşünde, koni şeklinde seyreden çok güçlü radyo dalgalarının oluşturduğu bir ışın yaydığını fark ettiler. Bir süre sonra söz konusu sinyallerin kaynağının, nötron yıldızlarının çok büyük bir hızla dönmeleri olduğu anlaşılmıştır. Keşfedilen bu nötron yıldızlarına "pulsar" adı verilir. Süpernova

patlamalarıyla ölerək "pulsar" haline gelen bu yıldızlar, evrenin en ağır kütleli, en parlak ve en hareketli cisimleridir. Bazı yaşlı pulsarlar kendi çevrelerinde saniyede 600 kez dönerler.

Pulsar kelimesi, İngilizcede "pulse" fiilinden türetilmiştir. *American Heritage Sözlüğü*'ne göre söz konusu fiil "düzenli ve ritmik vurma" anlamına gelir. *Webster Sözlüğü* ise aynı kelime için "hızla vurma, kalp gibi atmak" anlamlarını verir. Yine *American Heritage Sözlüğü*'ne göre benzer köke ait bir başka fiil olan "pulsate" ise "ritmik olarak genişlemek ve büzölmek, vurma" anlamlarını taşır.

İşte bu keşiften sonra Kuran'da "tarık" yani "vuruş" kelimesi ile ifade edilenin, pulsar ismi verilen nötron yıldızları ile büyük bir benzerlik gösterdiği anlaşılmıştır.

Süper dev yıldızların çekirdekleri çökerek nötron yıldızlarını oluşturur, bu küçük ve aşırı yoğunlukta, hızla dönen küre şeklindeki madde, yıldızın ağırlığının ve manyetik alanının çoğunu hapseder ve sıkıştırır. Hızla dönen bu nötron yıldızının oluşturduğu kuvvetli manyetik alanın, Dünya'dan tespit edilebilen güçlü radyo dalgalarının yayılmasına neden olduğu anlaşılmıştır.

Tarık Suresi'nin üçüncü ayetinde ise, delen, delip geçen, delik açan, aydınlatan anlamlarına gelen "ennecmu essakibu" ifadesi ile Tarık'ın karanlığı delip geçen parlak yıldız olduğu belirtilmiştir. Tarık Suresi'nin ikinci ayetinde de, **"Tarık'ın ne olduğunu sana bildiren nedir?"** sorusundaki "edrake" ifadesi kavramayı, anlamayı ifade eder. Güneş'in birkaç misli olan yıldızların sıkışmasıyla oluşan pulsarlar, kavranması güç gök cisimleri arasındadır. Ayetteki soru ifadesiyle bu vuruşlu yıldızın kavranmasının zor olduğu vurgulanmaktadır. (En doğrusunu Allah bilir.)

Görüldüğü gibi Kuran'da Tarık olarak tarif edilen yıldızlar, 20. yüzyılın sonlarında keşfedilen pulsarlarla büyük bir benzerlik içindedir ve bizlere Kuran'ın bir başka bilimsel mucizesini göstermektedir.

SİRİUS YILDIZI

Kuran'da geçen bazı kavramlar, 21. yüzyılın bilimsel verileriyle araştırıldığında karşımıza bir Kuran mucizesi olarak çıkmaktadırlar. Bunlardan biri, Necm Suresi'nin 49. ayetinde geçen Sirius yıldızdır:

Doğrusu, 'Şi'ra (yıldızı)nın' Rabbi O'dur. (Necm Suresi, 49)

Arapça karşılığı "Şi'ra" olan Sirius yıldızının, sadece "yıldız" anlamına gelen Necm Suresi'nin 49. ayetinde geçmesi son derece dikkat çekici bir durumdur. Çünkü bilim adamları geceleri gökyüzünün en parlak yıldızı olan, Sirius yıldızının hareketlerindeki düzensizliklerden yola çıkarak, onun bir çift yıldız olduğunu keşfettiler. Dolayısıyla Sirius, Sirius A ve Sirius B olarak ifade edilen iki yıldızdan oluşan bir takım yıldızdır. Bunlardan daha büyük olan Sirius A, Sirius B'den Dünya'ya daha yakındır ve özelliği çıplak gözle görülebilen en parlak yıldız olmasıdır. Sirius B yıldızının özelliği ise teleskopsuz görülememesidir.

Sirius takım yıldızları, birbirlerine doğru yay şeklinde bir eksen çizerler ve her 49,9 yılda bir birbirlerine yaklaşarak gökyüzünde sarkarlar. Bu bilimsel veri, günümüzde Harvard, Ottawa ve Leicester Üniversiteleri'nin astronomi bölümlerinin fikir birliğiyle kabul ettikleri bilimsel bir gerçektir. Bazı kaynaklarda bu bilgiler şöyle aktarılır:

En parlak yıldız Sirius gerçekte bir çift yıldızdır... Dolanım periyodu 49.9 yıldır.

Bilindiği gibi, Sirius-A ve Sirius-B yıldızları birbirleri çevresinde her 49,9 yılda bir çift yay çizerek dolanırlar.

Burada, dikkat edilmesi gereken nokta, iki yıldızın birbirleri etrafında dolanırken yay şeklinde iki adet yörünge çizdikleridir.

Ancak 20. yüzyılın sonlarına doğru anlaşılabilmiş bu bilimsel gerçeğe, mucizevi bir şekilde bundan 14 asır önce Kuran'da işaret edilmiştir. Necm Suresi'nin 49. ve 9. ayetleri beraber olarak okunduğunda bu mucize karşımıza çıkmaktadır:

Doğrusu, 'Şi'ra (yıldızı)nın' Rabbi O'dur. (Necm Suresi, 49)

Nitekim (ikisi arasındaki uzaklık) iki yay kadar (oldu) veya daha yakınlaştı. (Necm Suresi, 9)

Necm Suresi'nin 9. ayetinden anlaşılan "ikisi arasındaki uzaklık" anlatımı bizlere bu iki yıldızın çizdiği yörüngede birbirlerine yaklaştığını ifade etmektedir. (En doğrusunu Allah bilir.) Kuran'ın vahyedildiği dönemde bilinmesi mümkün olmayan bu bilimsel gerçek, bize, Kuran'ın Yüce Rabbimiz'in bir sözü olduğu gerçeğini bir kez daha kanıtlamaktadır.

IŞIK VE KARANLIKLAR

Hamd, gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı (nuru) kılan Allah'adır... (Enam Suresi, 1)

Bilindiği gibi etrafta ışık kaynağı olmadığında, bir insanın çevresindekileri çıplak gözle görmesi mümkün değildir. Ancak bizim görebildiğimiz ışık, ışık yayan enerjinin çok küçük bir bölümüdür. İnsanın göremediği, fakat ışık yayan başka enerji çeşitleri de mevcuttur: Kızıl ötesi, ultraviyole, X ışınları ve radyo dalgaları gibi. Ve insan ışığın bu dalga boyları karşısında kör konumundadır.

Kuran'da "karanlık" kelimesinin her defasında "karanlıklar" olarak ifade edilmesi de bu bakımdan dikkat çekicidir. Arapçada "zulumat" olarak ifade edilen "karanlıklar" kelimesi, Kuran'da 23 ayette çoğul biçimde kullanılmıştır. Tekil olarak ise hiç kullanılmamıştır. Kuran'da karanlık kelimesinin bu kullanımı bizim görebildiğimiz ışık aralığının dışında da, farklı ışık çeşitleri olabileceğine dikkat çekmektedir.

Buradaki çoğul ifadenin sebebini bilim adamları yakın tarihlerde keşfetmişlerdir. Dalga boyları, elektromanyetik ışıınım olarak bilinen enerjinin farklı şekilleridir. Elektromanyetik ışıının tüm farklı şekilleri, uzayda enerji dalgaları şeklinde hareket ederler. Bu, bir gölün üzerine atılan taşların oluşturduğu dalgalara benzetilebilir. Ve nasıl, bir göldeki dalgaların farklı boyları olabiliyorsa, elektromanyetik ışıının da farklı dalga boyları olur.

Evrendeki yıldızların ve diğer ışık kaynaklarının hepsi aynı türde ışın yaymazlar. Bu farklı ışınlar, dalga boyuna göre sınıflandırılır. Farklı dalga boylarının oluşturduğu yelpaze ise çok geniştir. En küçük dalga boyuna sahip olan gama ışınları ile, en büyük dalga boyuna sahip olan radyo dalgaları arasında 10^{25} 'lik (milyar kere milyar kere milyarlık) bir fark vardır. Güneş'in yaydığı ışınların tamamına yakını, bu 10^{25} 'lik yelpazenin tek bir birimine sıkıştırılmıştır.

Bu sayının büyüklüğünü daha iyi kavramak için şöyle bir karşılaştırma yapmak yerinde olur. Eğer 10^{25} sayısını saymak istersek, gece gündüz hiç durmadan saymamız ve bu işi Dünya'nın yaşından 100 milyon kez daha uzun bir zaman boyunca sürdürmemiz gerekirdi. Evrendeki farklı dalga boyları, işte bu kadar geniş bir yelpaze içine dağılmıştır. Güneş'ten yayılan farklı dalga boyları ise, %70'i 0.3 mikronla 1.50 mikron arasındaki daracık bir sınıra içindedir. Bu aralıkta üç tür ışık vardır: Görülebilir ışık, yakın kızılötesi ışınlar ve yakın morötesi ışınlar. "Görülebilir ışık" olarak adlandırılan bu ışınlar, elektromanyetik yelpazenin 10^{25} 'te 1'inden bile daha az bir aralıkta olmalarına rağmen, güneş ışınlarının toplam %41'ini oluşturur.

Görüldüğü gibi gözlerimizin görebildiği elektromanyetik dalgalar, ışık tayfının çok küçük bir bölümünü meydana getirir. Diğer kısımlar ise insan için geniş karanlıkları ifade eder ve bu sınırın dışındaki dalga boyları insanın kör olduğu alanlarıdır.

ATEŞ OLMAYAN YANMA

Allah, göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun misali, içinde چراغ bulunan bir kandil gibidir; چراغ bir sırça içerisinde; sırça, sanki incimsi bir yıldızdır ki, doğuya da, batıya da ait olmayan kutlu bir zeytin ağacından yakılır; (bu öyle bir ağaç ki) neredeyse ateş ona dokunmasa da yağı ışık verir. (Bu,) Nur üstüne nurdur. Allah, kimi dilerse onu Kendi nuruna yöneltip-iletir. Allah insanlar için örnekler verir. Allah, herşeyi bilendir. (Nur Suresi, 35)

Nur Suresi'ndeki bu ayette ışık veren bir nesneden bahsedilmektedir. Işık veren cisim ise bir yıldıza benzetilmektedir. Ayette yıldıza benzetilen ışık veren nesnenin yakıtının doğuya veya batıya ait olmaması ise, bu cismin fiziksel boyutta bulunmadığına bir işaret olabilir. Yakıtın kaynağının enerji boyutunda olduğu düşünülürse, ayette tarif edilen yakıtın elektrik enerjisine, ışık veren cismin de elektrik ampulüne işaret ediyor olması muhtemeldir.

Ampul ayetteki tariflere son derece mutabık olan, cam içinde, yıldız gibi parlayan ve ışık saçan bir cisimdir. Ampul, kandil, gaz lambası benzeri aydınlatıcılar gibi yağla yakılmamaktadır ve ampulde ayetteki tariflere uygun olarak ateş olmadan bir yanma gerçekleşir. Ampulün içindeki ısıya dayanıklı tungsten telinin atomları arasındaki titreşim sonucu, 2.000 °C'nin üzerinde ısı oluşur. Diğer metalleri eriten bu sıcaklık o kadar yüksektir ki, gözle görülür güçlü bir ışık ortaya çıkmasına sebep olur. Ancak bu yüksek ısıya rağmen, ampulün içinde oksijen bulunmadığı için ayetteki tariflere mutabık olarak yanma gerçekleşmez. Ayrıca ampulün ortasında parlayan tel de parlak bir yıldızın uzaktan görünümüne çok benzemektedir.

Elektriğin dünya tarihinin en büyük keşiflerinden biri olduğu, dünyanın hemen hemen tümünün elektrik enerjisiyle çalışan ampuller vasıtasıyla aydınlatıldığı göz önünde bulundurulacak olursa, ayetin bu önemli keşfe işaret ettiği düşünülebilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

Bu konuyla ilgili bir diğer izah da yıldızlardaki nükleer reaksiyonlar sonucu ortaya çıkan ışık olarak düşünülebilir. Yıldızlar, nükleer reaksiyonlardan kaynaklanan çok büyük miktarlarda ısı, ışık yayan, son derece sıcak, parlak, döner gaz kütleleridir. Yeni oluşan büyük yıldızlar çoğunlukla kendi çekim kuvvetleriyle büzölmeye başlarlar. Bunun sonucunda merkezleri daha yoğun ve daha sıcak olur. Yıldızın merkezindeki madde yeterince ısındığında -en az 10 milyon °C olduğunda- ise nükleer reaksiyonlar başlar. Bir yıldızın içinde gerçekleşen olay, hidrojenin dev bir enerji ile (füzyonla) helyuma dönüşmesidir. Yıldızlarda kütlelerin büyüklüğünden kaynaklanan çekim kuvveti, 4 hidrojen atomunu 1 helyum atomu oluşturmak üzere kaynaştırmaktadır. Bu esnada açığa çıkan enerji, kütlelerin yüzeyinden ışık ve ısı halinde dışarı yayılır. Hidrojen tükendiğinde, yıldızda aynı şekilde daha ağır elementler oluşturmak üzere helyum yanmaya (füzyona) devam eder. Bu reaksiyonlar yıldızın kütlesi tükenene kadar devam eder.

Ancak yıldızlardaki reaksiyonlarda oksijen kullanılmadığı için, yanan odunda olduğu gibi sıradan bir yanma gerçekleşmez. Yıldızlarda dev alevler şeklinde

görünen yanma da, gerçekte ateşten kaynaklanmaz. Nitekim ayette de bu tür bir yanma şekline işaret edilmektedir. Ayrıca ayette bir yıldızdan, onun yakıtından ve ateş olmayan bir yanmadan -yani reaksiyondan- bahsedildiği düşünülürse, ayetin yıldızlardaki ışık oluşumuna ve yanma şekline işaret ettiği şeklinde de düşünülebilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

BULUTLARIN AĞIRLIĞI

Bulutların ağırlığı çok şaşırtıcı rakamlara ulaşmaktadır. Örneğin, kümülonimbüs türü fırtına bulutunda, 300.000 ton ağırlığa ulaşan miktarlarda su toplanmaktadır.

Gökyüzünde 300.000 tonluk bir kütlenin durabileceği bir düzenin "kurulmuş" olması kuşkusuz hayranlık uyandıran bir durumdur. Kuran'daki diğer bazı ayetlerde de bulutların ağırlığına şu şekilde dikkat çekilmektedir:

Rahmetinin önünde rüzgarları bir müjde olarak gönderen O'dur. Bunlar ağırca bulutları kaldırıp yüklendiğinde, onları (kuraklıktan) ölmüş bir şehre sürükleyiveririz ve bununla oraya su indiririz de böylelikle bütün ürünlerden çıkarırız... (Araf Suresi, 57)

O size şimşegi korku ve umut olarak gösteren, (yağmur yüklü) ağırlaşmış bulutları (inşa edip) ortaya çıkarandır. (Rad Suresi, 12)

Elbette Kuran'ın indirildiği dönemde insanların bulutların ağırlıkları ile ilgili bu bilgiye sahip olmaları mümkün değildir. Kuran ayetlerinde dikkat çekilen ve yakın geçmişte keşfedilen bu bilgi, Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunun delillerinden bir diğeridir.

YAĞMURDAKİ ÖLÇÜ

Kuran'da yağmur hakkında verilen bir diğer bilgi ise, yağmurun belli bir ölçü ile indirildiğidir. Zuhruf Suresi'nde şöyle buyrulur:

Ki O, belli bir miktar ile gökten su indirdi de, onunla ölü bir memleketi 'diriltti (ve her yanına hayat) yaydı'; siz de böyle (kabirlerinizden diriltilip) çıkarılacaksınız. (Zuhruf Suresi, 11)

Yağmurdaki bu ölçü de, yine çağımızdaki araştırmalarla tespit edilmiştir. Ölçümlere göre, yeryüzünden bir saniyede 16 milyon ton su buharlaşmaktadır. Bir yılda bu miktar 505 trilyon tona ulaşır. Bu, aynı zamanda bir yılda Dünya'ya yağan yağmur miktarıdır. Yani su, sürekli bir denge içinde, "bir ölçüye göre" dönüp durmaktadır. Yeryüzündeki hayatın devamı da, bu su döngüsü sayesinde sağlanır. İnsan sahip olduğu tüm teknolojik imkanları kullansa dahi bu döngüyü asla yapay olarak gerçekleştiremez.

Eğer bu miktarda çok küçük bir değişiklik olsa bile, kısa bir zaman sonra büyük bir ekolojik dengesizlik ortaya çıkacak ve bu da hayatın sonunu getirecektir. Fakat hiçbir zaman böyle olmaz; yağmur, Kuran'da bildirildiği gibi, yeryüzüne her sene aynı miktarda inmeye devam eder.

Yağmurdaki ölçü sadece miktarında değil, aynı zamanda yağmur damlalarının düşüş hızında da söz konusudur. Yağmur damlası ne kadar büyük olursa olsun, yeryüzüne düşme hızları belli bir limitin üzerine çıkmaz.

Nobel ödüllü Alman fizikçi Philipp Lenard, çalışmaları sonucunda yağmur damlalarının çapları genişledikçe, düşme hızlarının arttığını tespit etmiştir. Ancak düşme hızındaki bu artış, yağmur damlasının çapı 4.5 mm olana kadar devam etmekteydi. Daha büyük yağmur damlalarında ise, düşme hızları saniyede 8 m'yi geçmemektedir. Bunun sebebi damlaların düşerken aldıkları şekildir. Yağmur damlalarının bu özel şekli, atmosferin sürtünme etkisini artırır ve damlaların belli bir hız limitini aşmalarını önler.

Görüldüğü gibi Kuran'da, yağmurun indirilişi ile ilgili, 1400 sene önce bilinmesi mümkün olmayan hassas bir ayara dikkat çekilmektedir.

YAĞMURUN OLUŞUMU

Yağmurun nasıl oluştuğu uzun süre insanlar için bir sırdı. Ancak hava radarlarının keşfedilmesinden sonra, yağmurun hangi evrelerden geçerek oluştuğu kesinlik kazandı. Buna göre, yağmur üç evreden geçerek oluşur: Önce rüzgar yoluyla yağmurun "hammaddesi" havalanır. Ardından bulutlar meydana gelir ve en son olarak da yağmur damlacıkları ortaya çıkar.

Kuran'da yağmurun oluşumu ile ilgili aktarılanlarda ise, tam da bu süreçlerden söz edilmektedir. Bir ayette bu oluşum hakkında şöyle bir bilgi verilir:

Allah, rüzgarları gönderir, böylece bir bulut kaldırır da onu nasıl dilerse gökte yayıp-dağıtır ve onu parça parça kılar; nihayet onun arasından yağmurun akıp çıktığını görürsün. Sonunda Kendi kullarından dilediğine verince, hemen sevince kapılıverirler. (Rum Suresi, 48)

Şimdi ayette ifade edilen üç evreyi teknik olarak inceleyelim:

1. EVRE: "Allah rüzgarları gönderir..."

Okyanuslardaki köpüklenme ile oluşan sayısız hava kabarcığı sürekli ortaya çıkmakta ve su zerreleri sürekli olarak gökyüzüne fırlamaktadır. Tuzca zengin olan bu zerrelere daha sonra rüzgarlarla taşınır ve atmosferde yukarılara doğru yol alırlar. Aerosol adı verilen bu küçük parçacıklar "su tuzağı" adı verilen bir mekanizmayla yine denizlerden yükselen su buharını kendi çevrelerinde minik damlalar halinde toplayarak bulut damlalarını oluştururlar.

2. EVRE: "... böylece bir bulut kaldırır da onu nasıl dilerse gökte yayıp dağıtır ve onu parça parça kılar..."

Tuz kristallerinin ya da havadaki toz zerreciklerinin etrafında yoğunlaşan su buharı sayesinde bulutlar oluşur. Bunların içindeki su damlacıkları çok küçük olduklarından (0.01 ile 0.02 mm çapında) havada asılı kalırlar ve göğe yayılırlar. Böylece gökyüzü bulutlarla kaplanır.

3. EVRE: "... nihayet onun arasından yağmurun akıp çıktığını görürsün."

Tuz kristallerinin ve toz zerreciklerinin etrafında biraraya gelen su parçacıkları iyice yoğunlaşarak yağmur damlalarını oluştururlar. Böylece havadan daha ağır bir konuma gelen damlalar, buluttan ayrılarak yağmur biçiminde yere düşmeye başlarlar.

Görüldüğü gibi yağmurun oluşumundaki her aşama, Kuran ayetlerinde bildirilmektedir. Üstelik bu aşamalar doğru sıralama ile açıklanmıştır. Dünyadaki birçok doğal olayda olduğu gibi, bunda da Allah en doğru açıklamayı yapmakta, üstelik bu açıklamayı keşfedilişinden asırlar önce Kuran'la insanlara duyurmaktadır.

Yağmurun oluşumu ile ilgili olarak başka bir ayette şu bilgiler verilmektedir:

Görmedin mi ki, Allah bulutları sürmekte, sonra aralarını birleştirmekte, sonra da onları üst üste yığmaktadır; böylece, yağmurun bunların arasından akıp-çıktığını görürsün. Gökten içinde dolu bulunan dağlar (gibi bulutlar) indiriverir, onu dilediğine isabet ettirir de, dilediğinden onu çevirir; şimşeginin parıltısı neredeyse gözleri kamaştırıp götürüverecektir. (Nur Suresi, 43)

Bulut tipleri üzerinde araştırma yapan bilim adamları yağmurun oluşumu ile ilgili şaşırtıcı sonuçlarla karşılaşmışlardır. Yağmur bulutları belirli bir sistem ve aşamalar dahilinde oluşmakta ve şekillenmektedir. Yağmur bulutlarından biri olan kümülonimbüs türü bulutların oluşum aşamaları bilimsel olarak şöyledir:

1. AŞAMA, Sürülme: Bulutlar rüzgarlar tarafından bulundukları yerden itilir yani sürülürler.

2. AŞAMA, Birleşme: Rüzgar tarafından itilen bu küçük boyuttaki bulutlar (kümülonimbüs) sürüklendikleri yerde birleşip yeni büyük bulutları oluştururlar.

3. AŞAMA, Yığılma: Küçük bulutlar birleştikten sonra büyük bulutun içindeki yukarı doğru çekiş kuvveti artar. Bulutun merkezindeki yukarı çekiş kuvveti kenarlardaki çekişten daha güçlüdür. Bu yukarı çekişler bulutun gövdesinin dikey olarak büyümesine neden olur. Böylece bulutlar yukarıya doğru genişleyerek üst üste yığılmış olur. Bu, dikey olarak büyümüş bulutun gövdesinin atmosferin daha serin yerlerine doğru uzamasına sebep olur. İşte bu noktada atmosferin serin bölgelerinde bulutta su ve dolu damlaları büyümeye başlar.

Bu aşamaların sonucunda, su ve dolu damlaları -yukarı çekiş gücünün onları destekleyemeyeceği kadar- ağırlaştıkları zaman da bulutlardan yağmur, dolu vs. şeklinde düşmeye başlarlar.

Unutmamak gerekir ki meteorologlar bulut oluşumu, yapısı ve fonksiyonu ile ilgili detayları gelişmiş ekipmanlar (uçak, uydu, bilgisayar vs.) kullanarak yakın zamanda öğrenmişlerdir. Görülen odur ki, Allah bu ayetlerinde de bize 1400 sene öncesinde bilinmesi mümkün olmayan bir bilgi vermiştir.

TOPRAĞIN TİTREŞİP KABARMASI

... Yeryüzünü kupkuru ölü gibi görürsün, fakat Biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman titreşir, kabarır ve her güzel çiftten (ürünler) bitirir.(Hac Suresi,5)

Yukarıdaki ayette "titreşir" olarak çevrilen kelimenin Arapçası "ihtezzet"tir ve bu kelime "harekete geçmek, canlanmak, titreşmek, kıpırdamak, kımıldamak, bitkinin harekete geçmesi ve uzaması" anlamlarına gelir. "Kabarır" olarak çevrilen "rebet" kelimesi ise "artmak, fazlalaşmak, kabarmak, büyümek, gelişmek, (bitkinin) yükselmesi, erzak sağlamak, şişmek, içi hava dolmak" anlamlarına gelir. Ayette geçen bu kelimeler yağmur esnasında, toprağın moleküler yapısındaki değişiklikleri en uygun kelimelerle tarif etmektedir.

Ayette tarif edilen hareketlilik, yerkabuğunun depremler sırasında olduğu gibi toplu hareketinden farklıdır ve toprağı oluşturan parçacıkların titreşmesi olarak ifade edilmektedir. Toprak parçacıkları birbiri üzerine geçen katmanlardan oluşur ve su bu katmanların arasına nüfuz ettiğinde, toprak parçacıklarının hacimce büyümesine, kabarmasına sebep olur. Ayette bahsedilen aşamalar bilimsel olarak şu şekildedir:

1. Toprağın titreşmesi: Toprak yağmur suyunu yeteri miktarda emdiğinde, toprak parçacıklarının yüzeyinde oluşan elektrostatik yük, dengesizliğe sebep olur, ki bu da parçacıkların titreşmesine yol açar. Bu titreşim parçacıkların elektriksel yükü dengelenene kadar devam eder. Toprak parçacıklarının hareketlenip titreşmesi su parçacıklarıyla çarpışmasından da kaynaklanır. Su parçacıklarının hareketi belli bir yönde değildir. Her yönden çarpan su, toprak parçacıklarının yerlerini değiştirmesine sebep olur. Bu hareketlilik günümüzde "Brown hareketi (Brownian movement)" olarak bilinen ve 1827'de Robert Brown adında İskoçyalı bir botanikçinin tarif ettiği mikroskobik parçacıkların hareketliliğidir.⁶³ Brown, yağmur damlaları toprağı düşüğünde, toprak moleküllerinde bir tür silkelenme ve titreşim meydana getirdiğini keşfetmiştir.

2. Toprağın kabarması: Yağmur yağdığında farklı yönlerden gelen su damlaları, toprak parçacıklarının titreşmesine, böylece su emerek hacimlerinin genişlemesine yol açar. Çünkü su bol miktarda olduğunda toprak parçacıklarının arasındaki mesafe artar. Bu boşluklar su parçacıklarının ve erimiş iyonların toprağın içine girişine olanak sağlar. Su ve suyun içinde erimiş şekilde yer alan diğer besleyici maddeler katmanlar arasında yayılır. Bu da toprak parçacıklarının hacminde büyümeye sebep olur. Dolayısıyla bu parçacıklar toprağı canlandırmak için gereken su deposu olarak işlev görürler. Yerçekimine rağmen suyun sızmadan, toprak

parçacıkların katmanları arasında depolanması Allah'ın insanlar üzerindeki sonsuz rahmetinin örneklerinden biridir. Eğer toprağın suyu tutma özelliği olmasaydı ve toprakta bu mineral depoları oluşmasaydı, su toprağın derinliklerine sızacak ve bitkiler kısa zamanda ölecekti. Ancak Rabbimiz toprağı çeşitli ürünler çıkmasını mümkün kılacak özelliklerle birlikte yaratmıştır.

3. Toprağın ürün vermesi: Topraktaki su yeterli miktara ulaştığında, tohumlar aktif hale gelir ve basit besleyici elementleri emmeye başlar. Gittikçe gelişen bitkiler su ihtiyaçlarını 2-3 ay boyunca bu depolardan elde ederler.

Kuru toprağa yağmur düştüğünde oluşan olaylar, yukarıdaki ayette üç aşamalı olarak anlatılmaktadır: Toprağın titreşmesi, toprağın kabarması ve toprağın ürün vermesi. Görüldüğü gibi Kuran'da günümüzden 14 yüzyıl önce bildirilen bu aşamalar, bilimsel açıklamalarla tam bir paralellik içindedir. Bir başka ayette ise ilgili olarak şöyle buyrulmaktadır:

Ölü toprak kendileri için bir ayettir; Biz onu dirilttik, ondan taneler çıkarttık, böylelikle ondan yemektedirler. (Yasin Suresi, 33)

ÖLÜ BİR BELDEYİ CANLANDIRAN YAĞMURLAR

Kuran'da, yağmurun "ölü bir beldeyi diriltme" işlevine birçok ayette dikkat çekilir:

... Biz gökten tertemiz bir su indirmekteyiz. Onunla ölü bir beldeyi (toprağı) canlandırmak ve yarattığımız hayvanlardan ve insanlardan birçoğunu onunla sulamak için. (Furkan Suresi, 48-49)

Yağmurun, canlılar için kaçınılmaz bir ihtiyaç olan suyu yeryüzüne bırakmasının yanında bir de gübreleme özelliği vardır. Denizlerden buharlaşarak bulutlara ulaşan yağmur damlaları, ölü toprağı "canlandıracak" bazı maddeler içerirler. Bu "canlandırıcı" özellikli yağmur damlalarına "yüzey gerilim damlaları" adı verilir. Yüzey gerilim damlaları, biyologların deniz yüzeyinin mikro katmanı dedikleri üst kısımda oluşurlar; milimetrenin onda birinden daha ince olan bu yüzeysel zarda, mikroskobik alglerin ve zooplanktonların bozulmasından gelen pek çok organik artık vardır. Bu artıkların bazıları, deniz suyunda çok az bulunan fosfor, magnezyum, potasyum gibi elementleri ve ayrıca bakır, çinko, kobalt ve kurşun gibi ağır metalleri seçip ayırarak, kendi içlerinde toplarlar. Yeryüzündeki tohum ve bitkiler, yetişmeleri için gereksinim duydukları çok sayıdaki madensel tuzları ve elementleri işte bu yağmur damlalarında bulurlar. Kuran'da, bir başka ayette bu olay şöyle bildirilir:

Ve gökten mübarek (bereket ve rahmet yüklü) su indirdik; böylece onunla bahçeler ve biçilecek taneler bitirdik. (Kaf Suresi, 9)

Yağışlarla toprağa inen bu tuzlar, verimi artırmak için kullanılan geleneksel gübrelerin bazılarının (kalsiyum, magnezyum, potasyum vb.) küçük örnekleridir. Bu tür aerosollerde bulunan ağır metaller ise, bitkilerin gelişiminde ve üretiminde verimlilik artırıcı elementleri oluştururlar. Kısacası, **yağmur önemli bir gübredir**. Fakir bir toprak, yalnızca yağmur aracılığıyla gelen bu gübrelerle bile, yüzyıllık bir süre içinde bitkiler için gereken tüm elementleri kazanabilir. Ormanlar da, yine bu deniz kökenli aerosoller yardımıyla gelişir ve beslenirler.

Bu yolla, her yıl kara parçalarının toplam yüzeyi üzerine 150 milyon ton gübre düşmektedir. Bu doğal gübreleme işleyişi olmasaydı, Dünya üzerinde çok daha az bitki olacak, hayat dengesi bozulacaktı. Ayette verilen, yağmurun canlandırma özelliği ile ilgili bilgi, Kuran'ın sayısız mucizevi özelliğinden sadece biridir.

DOLU YAĞIŞI, ŞİMŞEK VE GÖK GÜRÜLTÜSÜNÜN OLUŞUMU

... Gökten içinde dolu bulunan dağlar (gibi bulutlar) indiriverir, onu dilediğine isabet ettirir de, dilediğinden onu çevirir; şimşeginin parıltısı neredeyse gözleri kamaştırıp götürüverecektir. (Nur Suresi, 43)

Yukarıdaki ayette, şimşegin doluyla olan ilgisine dikkat çekilmektedir. Dolunun, şimşegin oluşumundaki etkisi araştırıldığında, ayette önemli bir meteorolojik gerçeğe işaret edildiği görülecektir. *Meteorology Today* (Günümüzde Meteoroloji) adlı kitapta dolu ve şimşegin oluşumu ile ilgili şöyle bir yorum getirilmektedir:

Aşırı soğumuş damlacıklardan ve buz kristallerinden oluşan bir bulut bölgesinden dolu düştükçe bulutlar elektrik yüklenir. Sıvı halindeki damlacıklar da dolu taneleriyle çarpıştıklarında, temas anında donarlar ve potansiyel ısılarından kaybederler. Bu, dolunun yüzeyinin buz kristalinin çevresinden daha sıcak kalmasını sağlar. Dolu buz kristali ile temasa geçtiğinde ise önemli bir olay gerçekleşir. Elektronlar daha soğuk olandan daha sıcak olana doğru akarlar. Bunun sonucunda dolu negatif yüklü olur. Aynı etki çok soğumuş su damlaları bir dolu tanesi ile temasa geçtiğinde ve pozitif yüklü çok küçük buz parçaları kırıldığında da olur. Daha hafif ve pozitif yüklü parçacıklar hava akımıyla bulutların yukarı tarafına doğru taşınırlar. Negatif yükü kalan dolu bulutun aşağı kısmına doğru düşer, böylece bulutun aşağı tarafı negatif yüklenir. Bu negatif yükler yıldırım olarak yeryüzüne doğru deşarj olurlar. Bu bakımdan dolu, yıldırımın oluşumunda ana etkidir.

Aşağıdaki ayette ise yağmur bulutlarının şimşeklerle olan bağlantısına ve bu oluşumların sıralamasına dikkat çekilmiştir ki, bunlar da bilimsel bulgularla tam bir paralellik içindedir:

Ya da (bunlar) karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşek(ler)le yüklü, 'gökten şiddetli bir yağmur fırtınasına tutulmuş gibidirler ki, yıldırımların saldığı dehşetle'; ölüm korkusundan parmaklarıyla kulaklarını tıkarlar... (Bakara Suresi, 19)

Yağmur bulutları 25.6 km² - 256 km² genişliğinde, 9.000-12.000 m yüksekliğindeki çok büyük kütleler halindedir. Bu olağanüstü kalınlıktan ötürü, bu bulutların tabanı karanlıktır. Güneş ışınları, bulutu oluşturan su ve buz parçacıklarının çok fazla miktarda olmasından dolayı geçiş imkanı bulamazlar. Bu yoğunluk dolayısıyla, yeryüzüne bu bulutlar arasından çok az miktarda güneş ışığı ulaşır ve bu yüzden yeryüzünden bakan bir kişi bulutu karanlık olarak görür. Bulutun üst kısımlarında ise karanlık daha azdır ve yeryüzüne yaklaştıkça karanlık daha artar.

Karanlığın ardından ayette dikkat çekilen, gök gürültüsü ve şimşegin oluşum aşamaları ise şöyledir: Yağmur bulutlarının içinde elektrik yükü birikimi oluşur. Bulutlardaki bu elektriklenme, donma, damlacıkların bölünmesi, temas

sırasındaki elektriklenme gibi süreçler sonucunda oluşur. Bu tür bir elektrik yükü birikimi, araya giren havanın onları izole edemeyecek duruma gelmesiyle, büyük bir kıvılcım, pozitif ve negatif alanlar arasında deşarj olur. Zıt yüklerle yüklü iki bölge arasındaki voltaj 1 milyar volta ulaşabilir. Kıvılcım bulut içinde de oluşabilir, pozitif yüklü bir alandan negatif yüklü bir alana doğru iki bulut arasında akabilir veya bir buluttan yeryüzüne doğru boşalabilir. Bu kıvılcımlar göz kamaştıran şimşek çakmalarını oluşturur. Şimşek hattı boyunca oluşan elektrik yükündeki bu ani artış, çok yüksek ısılara (10.000 °C) sebep olur. Bunun sonucunda havada ani bir genleşme olur ve çok büyük bir patlama sesi olarak açığa çıkan gök gürültüsü oluşur.

Görüldüğü gibi bir yağmur bulutunda sırasıyla karanlık tabakalar, şimşek olarak bilinen elektrik yüklü kıvılcımlar ve gök gürültüsü olarak bilinen patlama sesi oluşur. Modern bilimin bulutların oluşumu, gök gürültüsü ve şimşegin sebepleri ile ilgili tüm söyledikleri, Kuran ayetlerinin tüm tarifleri ile büyük bir uyum içindedir.

AŞILAYICI RÜZGARLAR

Kuran'ın bir ayetinde rüzgarların "aşılama" özelliğine ve bunun sonucunda yağmurun oluştuğuna şöyle dikkat çekilir:

Ve aşılayıcılar olarak rüzgarları gönderdik, böylece gökten su indirdik de sizleri suladık... (Hicr Suresi, 22)

Ayette, yağmur oluşumundaki ilk aşamanın rüzgarlar olduğuna dikkat çekilmektedir. Oysa 20. yüzyılın başlarına kadar, rüzgarla yağmurun yağması arasındaki tek ilişki rüzgarın bulutları sürüklemesi olarak biliniyordu. Modern meteorolojik bulgular ise rüzgarların yağmurun oluşumunda "aşılایıcı" rol oynadıklarını gösterdi.

Rüzgarların bu aşılama özelliği daha önce de değindiğimiz gibi şöyle gerçekleşir: Okyanusların ve denizlerin yüzeyinde, köpüklenme nedeniyle her an sayısız hava kabarcığı oluşmaktadır. Bu kabarcıklar patladıkları anda, milimetrenin 100'de biri çapındaki binlerce parçacığı havaya fırlatırlar. "Aerosol" adı verilen bu parçacıklar, rüzgarlar sayesinde karalardan gelen tozlarla karışarak atmosferin üst katmanlarına taşınır. Rüzgarların bu şekilde yükseklerle taşıdığı parçacıklar, burada su buharı ile temas eder. Su buharı da bu parçacıkların etrafına toplanarak yoğunlaşır ve su damlacıklarına dönüşür. Bu su damlacıkları önce biraraya gelerek bulutları oluşturur, bir süre sonra da yağmur olarak yeryüzüne iner. Görüldüğü gibi rüzgarlar, havada serbest halde bulunan su buharını denizlerden taşıdıkları parçacıklarla "aşılama" ve böylece yağmur bulutlarının oluşumunu sağlamaktadır.

Eğer rüzgarların bu özelliği olmasa, yüksek atmosferdeki su damlacıkları hiçbir zaman oluşamayacak ve yağmur diye bir şey de olmayacaktı.

Burada önemli olan nokta ise, rüzgarların yağmur oluşumundaki bu kritik görevinin asırlar önce Kuran'da bildirilmiş olmasıdır. Hem de insanların doğa olayları hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmedikleri bir devirde...

Ayette rüzgarların aşılایıcı yönüyle ilgili haber verilen diğer bir bilgi de, rüzgarların bitkilerin döllenmesindeki rolüdür. Yeryüzündeki pek çok bitki, türünün devamını polenlerini rüzgar vasıtasıyla dağıtarak sağlar. Birçok açık tohumlu bitki, çam ağaçları, palmiye ve benzeri ağaçlar, ayrıca çiçek veren tüm tohumlu bitkiler ile çimensi otların tamamı rüzgarlarla döllenirler. Rüzgar, çiçek tozlarını bitkilerden alıp, aynı türden diğer bitkilere taşıyarak döllenmeyi gerçekleştirir.

Rüzgarın bitkiler üzerinde nasıl bir aşılama yapabileceği yakın zamanlara kadar bilinmiyordu. Ancak bitkilerin de erkek ve dişi olmak üzere cinsiyet farkı olduğunun anlaşılması üzerine, rüzgarların böyle bir aşılایıcı etkisi olduğu anlaşıldı. Bu gerçeğe Kuran'da, "**Biz gökten su indirdik, böylelikle orada her güzel olan çiftten bir bitki bitirdik.**" (Lokman Suresi, 10) ayetiyle dikkat çekilmektedir.

RÜZGARIN OLUŞUMUNDAKİ DÜZEN

... ve rüzgarları (belli bir düzen içinde) yönetmesinde aklını kullanan bir kavim için ayetler vardır." (Casiye Suresi, 5)

Rüzgar, farklı ısı merkezleri arasında oluşan hava akımıdır. Atmosferdeki farklı ısılar, farklı hava basınçları oluşturduğundan, hava sürekli olarak yüksek basınçtan alçak basınca doğru akar. Basınç merkezleri, yani atmosferdeki ısılar arasındaki fark eğer büyük olursa, hava akımı yani rüzgar şiddetli olur ki, büyük yıkımlara yol açan kasırgalar böyle oluşmaktadır.

Burada şaşırtıcı olan, ekvator ve kutuplar gibi aralarında çok büyük fark olan ısı ve basınç kuşaklarına rağmen, Allah'ın belli bir düzen içinde yaratışı sayesinde, Dünyamızın çok sert rüzgarlara maruz kalmamasıdır. Eğer kutuplar ve ekvator arasında gerçekleşecek dev hava akımı yumuşatılmış olmasaydı, Dünya yüzeyi sürekli olarak şiddetli kasırgaların yaşandığı bir ölü gezegene dönüşürdü.

Yukarıdaki ayette "tasrifir riyah" ifadesindeki "tasrif" kelimesi "birşeyi çok çevirip döndürmek, yönlendirmek, bir işe yön vermek, idare etmek, dağıtımını yapmak" anlamlarına gelir. Görüldüğü gibi rüzgar için seçilen bu kelime rüzgarların düzen içindeki hareketlerini tam olarak tarif etmektedir. Ayrıca bu durum rüzgarın kendi kendine geliş güzel esmediğinin de çok açık bir anlatımıdır. Rüzgarları, insanlar için yaşamı olanaklı kılacak şekilde yöneten Allah'tır.

FOTOSENTEZİN SABAH VAKTİ BAŞLAMASI

Kararmaya ilk başladığı zaman, geceye andolsun, ve nefes almaya başladığı zaman, sabaha; (Tekvir Suresi, 17-18)

Bilindiği gibi bitkiler fotosentez yaparken, havadaki karbondioksidi yani insanın kullanmadığı zararlı gazı alır ve onun yerine atmosfere oksijen bırakırlar. Nefes aldığımızda içimize çektiğimiz ve asıl hayat kaynağımız olan oksijen, fotosentezin ana ürünüdür. Atmosferdeki oksijenin yaklaşık %30'u karadaki bitkiler tarafından üretilirken, geri kalan %70'lik bölüm denizlerde ve okyanuslarda bulunan ve fotosentez yapabilen bitkiler ve tek hücreli canlılar tarafından üretilir.

Fotosentez, bilim adamlarının bugün bile tam olarak açıklayamadıkları eşsiz bir süreçtir. Bu işlemi çıplak gözle göremeyiz, çünkü bu mekanizma çalışmak için atomları ve molekülleri kullanır. Ancak, fotosentezin sonuçlarını nefes almamızı sağlayan oksijen ve hayatta kalmamızı sağlayan besinlerde görebiliriz. Fotosentez anlaşılması zor kimyasal formüller, günlük hayatta hiç karşılaşmadığımız küçüklükte sayı ve ağırlık birimleri içeren, çok hassas dengeler üzerine kurulmuş bir sistemdir. Etrafımızdaki bütün yeşil bitkilerde, bu işlemin gerçekleştiği kimya laboratuvarlarından trilyonlarcası kuruludur. Üstelik bitkiler milyonlarca yıldır hiç durmadan ihtiyacımız olan oksijeni, besinleri ve enerjiyi üretmektedirler.

Fotosentezin en verimli olduğu zaman, oksijenin en fazla üretildiği zamandır. Bu da güneş ışığının en yoğun olduğu sabah saatlerinde gerçekleşir. Güneş'in doğmasıyla birlikte, yaprakta terleme ve buna bağlı olarak fotosentez artmaya başlar. Öğleden sonra ise bu olay tersine döner; yani fotosentez yavaşlar, solunum artar, çünkü sıcaklığın artmasıyla birlikte terleme de hızlanmaktadır. Geceleyin ise sıcaklığın azalmasıyla birlikte terleme yavaşlar ve bitki rahatlar.

Tekvir Suresi'nde sabah vakti ile ilgili olarak dikkat çekilen "iza teneffese" yani "nefes almaya başladığı zaman" ifadesi, mecaz yoluyla teneffüs etmek, solumak, derin derin nefes almak anlamlarına gelir. Ayette vurgulanan bu ifade, sabah vakti oksijen üretiminin başlaması, solunumun ana şartı olan oksijenin en yoğun olarak bu vakitte elde edilmesi açısından oldukça dikkat çekicidir. Ayette sabah vakti ile ilgili olarak, bu durum üzerine yemin edilmesi de konunun önemini ayrıca vurgulamaktadır. 20. yüzyılın önemli keşifleri arasında yer alan fotosentez faaliyeti, Allah'ın yukarıdaki ayetle işaret ettiği Kuran'ın bilimsel mucizelerinden biridir.

Aşağıdaki grafikte fotosentez ve ışık miktarı arasındaki bağlantı görülmektedir.

DENİZLERİN BİRBİRİNE KARIŞMAMASI

Denizlerin, araştırmacılar tarafından çok yakın bir geçmişte tespit edilen bir özelliği, Kuran'ın Rahman Suresi'nde şöyle bildirilir:

Birbirleriyle kavuşmak üzere iki denizi salıverdi. İkisi arasında bir engel vardır; birbirlerinin sınırını geçmezler. (Rahman Suresi, 19-20)

Birbirine açılan fakat suları kesinlikle birbiriyle karışmayan denizlerin ayette bildirilen bu özelliği, okyanus bilimciler tarafından çok yakın bir zaman önce keşfedilmiştir. "Yüzey gerilimi" adı verilen fiziksel bir kuvvet nedeniyle, komşu

denizlerin sularının karışmadığı ortaya çıkmıştır. Denizlerin farklı yoğunluklarından kaynaklanan yüzey gerilimi, adeta bir duvar gibi sularının birbirine karışmasını engeller.

Elbette ki insanların, fizikten, yüzey geriliminden, okyanus biliminden haberdar olmadıkları bir devirde bu gerçeğin Kuran'da bildirilmiş olması son derece dikkat çekici bir durumdur.

DENİZLERDEKİ KARANLIK İÇ DALGALAR

Ya da (inkar edenlerin amelleri) engin bir denizdeki karanlıklara benzer; onun üstünü bir dalga kaplar, onun üstünde bir dalga, onun da üstünde bir bulut vardır. Bir kısmı bir kısmı üzerinde olan karanlıklar; elini çıkardığında onu bile neredeyse göremeyecek. Allah kime nur vermemişse, artık onun için nur yoktur. (Nur Suresi, 40)

Derin denizlerdeki genel ortam *Oceans* (Okyanuslar) adlı kitapta şu şekilde tanımlanmaktadır:

Bugün biliyoruz ki, derin denizlerdeki ve okyanuslardaki karanlık, yaklaşık olarak 200 m ve daha derin yerlerde olur. Bu derinlikte, hemen hemen hiç ışık yoktur. 1.000 m'nin altındaki derinliklerde ise artık hiçbir şekilde ışığa rastlamak mümkün değildir.

Günümüzde bir denizin genel coğrafi yapısı, içinde yaşayan canlıların özellikleri, tuzluluk oranı gibi bilgilerin yanı sıra, içerdiği su miktarı, yüz ölçümü ve derinliği gibi bilgileri de edinmek mümkündür. Günümüz teknolojisi kullanılarak üretilmiş olan denizaltı gibi araçlar ve çeşitli özel aletler bu bilgilere ulaşmakta kullanılan en önemli araçlardır.

Bir insanın bu aletler olmadan 70 m'den daha derine dalması ise neredeyse imkansızdır. Bununla birlikte bir insanın yardımsız olarak okyanusların 200 m civarındaki karanlık derinliklerinde yaşaması da kesinlikle mümkün değildir. Bu nedenle bilim adamları denizler hakkındaki detaylı bilgileri çok yakın zamanlarda keşfetmişlerdir. Oysa engin denizlerin karanlık olduğu bilgisi Kuran'da bundan 1400 sene önce haber verilmiştir. Hiçbir teknolojinin, dolayısıyla insanların denizlerin derinliklerine dacak araçlarının olmadığı bir dönemde, böyle bir bilginin verilmiş olması elbette Kuran mucizelerinden biridir.

Bununla birlikte Nur Suresi'nin 40. ayetinde belirtilen "**... engin bir denizdeki karanlıklara benzer; onun üstünü bir dalga kaplar, onun üstünde bir dalga, onun da üstünde bir bulut vardır...**" ifadesi de Kuran'daki başka bir bilimsel mucizeye işaret etmektedir:

Bilim adamları yakın zamanda "farklı yoğunluktaki katmanlar arasında yoğunluk ara yüzlerinde meydana gelen iç dalgalar"ın olduğunu bulmuşlardır. İç dalgalar deniz ve okyanusların derinliklerini kaplar; çünkü derin denizlerin, üzerlerindeki sudan daha fazla yoğunlukları vardır. İç dalgalar yüzey dalgaları gibi davranır. Yüzey

dalgaları gibi onlar da kırılabilir. İç dalgalar, insan gözüyle görülemez; ancak belirli bir bölgedeki sıcaklık ve tuzluluk değişiklikleri incelendiğinde bu dalgalar fark edilebilir.

Ayetteki ifadelerle yukarıdaki anlatım birbirleriyle tamamen paraleldir. Yapılan araştırmalar olmadan bir insan ancak denizin yüzeyinde bulunan dalgaların varlığını bilebilir. Bunların dışında denizin içinde meydana gelen dalgalanmalardan haberdar olması ise mümkün değildir. Ama Nur Suresi'nde Allah denizlerin derinliklerindeki ikinci bir dalga şekline dikkat çekmiştir. Elbette bilim adamlarının yakın zamanlarda keşfettikleri bu gerçek de, Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunu bir kez daha gözler önüne sermektedir.

HAREKETLERİMİZİ YÖNLENDİREN BÖLGE

Hayır; eğer o, (bu tutumuna) bir son vermeyecek olursa, andolsun, onu perçeminden tutup sürükleyeceğiz; o yalancı, günahkar olan alnından. (Alak Suresi, 15-16)

Yukarıdaki ayetlerde geçen "yalancı, günahkar olan aln" tanımlaması son derece dikkat çekicidir. Çünkü son yıllarda yapılan araştırmalar, kafatasının ön aln bölgesinde, beynin bazı faaliyetleri yöneten bölümünün bulunduğunu göstermiştir. 1400 yıl önce Kuran'da dikkat çekilen bu bölge ve görevi hakkındaki bilgilere günümüz bilim adamları, ancak son 60 yıl içinde açıklama getirilebilmişlerdir. Kafatasının içine, başın ön kısmına bakıldığında beynin ön aln bölgesi görülecektir. Bu bölgenin fonksiyonları hakkında fizyoloji dalında yapılan araştırmalar neticesinde elde edilen bilgiler *Essentials of Anatomy and Physiology* (Anatomi ve Fizyolojinin Esasları) isimli kitapta şu şekilde geçmektedir:

Hareketlerin motivasyonu, planlama öngörüşü ve başlatılması aln loblarının ön kısmı olan ön aln bölgesinde (cerebrum) gerçekleşir. Burası çağırışım (birlik) korteksinin bir bölgesidir...

Kitapta bu bölge ile ilgili ayrıca şu ifadeler yer almaktadır:

Hareketle olan ilgisiyle beraber, ön aln bölgesinin aynı zamanda saldırganlığın da fonksiyonel merkezi olduğu düşünülmektedir...

Bu açıklamalardan da anlaşıldığı gibi, beynin ön aln bölgesi, planlama, motivasyon ve iyi veya kötü hareketlerin başlatılması, yalan veya doğrunun söylenmesi ile ilgili faaliyetlerin tümünü yürütmektedir.

Görüldüğü gibi Alak Suresi'nde geçen "yalancı günahkar olan aln" ifadesi ile yukarıdaki tanımlama büyük bir paralellik göstermektedir. Bilim adamlarının son altmış yıl içinde keşfettikleri bu gibi bilimsel gerçekleri Allah, Kuran ayetlerinde asırlar önce insanlara haber vermektedir.

KALPLERİN ALLAH'IN ZİKİRİ İLE MUTMAIN OLMASI

Amerikan Sağlık Araştırmaları Ulusal Merkezi'nden David B. Larson ve ekibi tarafından derlenen araştırma sonuçlarına göre, Amerikalılar arasında dindar ve inançsız kişiler arasında yapılan karşılaştırmalar çok şaşırtıcı sonuçlar vermiştir. Örneğin dindarların, dini yönü zayıf olan veya hiç olmayan kişilere göre, kalp hastalıklarına %60 daha az yakalandıkları; intihar oranının %100 daha düşük olduğu; tansiyon bozukluğuna çok daha düşük oranlarda yakalandıkları; sigara içenler arasında bu oranın 7'ye 1 olduğu gibi sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Tıp dünyasındaki önemli bilimsel kaynaklardan, *Tıpta Uluslararası Psikiyatri* dergisinin yayınladığı bir araştırmada ise, kendilerini inançsız olarak tanımlayan kimselerin hem hastalıklarla daha fazla uğraştıkları, hem de kısa bir ömür sürdükleri bildirilmektedir. Araştırmanın sonuçlarına göre inançsız kişilerin, mide-bağırsak hastalıklarına yakalanma ihtimalleri inançlı insanlara göre iki kat daha fazla, solunum hastalıklarından ölme oranlarının ise %66 daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır.

Seküler psikologlar genellikle buna benzer sonuçları "psikolojik etki" olarak açıklarlar. Bunun anlamı, inancın insanların moralini yükselttiği ve moralin de sağlığa katkı sağladığıdır. Bu açıklamanın haklı bir yönü olabilir, ancak konu incelendiğinde daha da dikkat çekici bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Allah'a olan inanç, başka herhangi bir moral etkiden çok daha güçlüdür. Harvard Tıp Fakültesi'nden Dr. Herbert Benson'ın dini inanç ve bedensel sağlık arasındaki ilişkiyi inceleyen kapsamlı araştırmaları, bu konuda dikkat çekici sonuçlar vermiştir. Benson, inançsız bir kişi olmasına rağmen, Allah'a olan inancın ve ibadetlerin insan sağlığı üzerinde başka hiçbir şeyde görülmeyecek derecede olumlu bir etki meydana getirdiği sonucuna varmıştır. Benson, "diğer hiçbir inancın, Allah'a olan inanç gibi zihne huzur vermediği sonucuna" vardığını açıklamaktadır.

Peki neden iman ile insan ruhu ve bedeni arasında böyle özel bir ilişki vardır?... Seküler bir araştırmacı olan Benson'ın vardığı sonuç, kendi ifadesiyle, insan bedeninin ve zihninin "Allah'a iman etmeye göre ayarlı" olduğudur.

Tıp dünyasının yavaş yavaş fark etmeye başladığı bu gerçek, Kuran'da "... **Haberiniz olsun; kalpler yalnızca Allah'ın zikriyle mutmain olur**" (Rad Suresi, 28) ayetiyle haber verilen bir sırdır. Allah'a inanan, O'na dua eden, O'na güvenen insanların diğerlerinden hem ruhsal hem de fiziksel olarak daha sağlıklı olmalarının nedeni, yaratılışlarına uygun davranmalarıdır. İnsanın yaratılışına aykırı olan felsefe ve sistemler, insanlara hep acı, hüznün, sıkıntı ve bunalım getirmektedir.

Modern tıp, yukarıda kısaca belirttiğimiz bulgular ışığında bu gerçeğin farkına varma yolundadır. Patrick Glynn'in ifadesiyle, "çağdaş tıp, tedavinin salt maddesel yöntemler dışında da boyutları olduğu gerçeğini kabul etme yolunda ilerlemektedir."

AFFETMEK VE SAĞLIĞA FAYDALARI

Kuran'da tavsiye edilen güzel ahlak özelliklerinden biri de "affedici ve bağışlayıcı olmak"tır:

Sen af (veya kolaylık) yolunu benimse, (İslam'a) uygun olanı (örfü) emret ve cahillerden yüz çevir. (Araf Suresi, 199)

Bir başka ayette Allah, "... affetsinler ve hoşgörsünler. Allah'ın sizi bağışlamasını sevmez misiniz? Allah, bağışlayandır, esirgeyendir." (Nur Suresi, 22) şeklinde buyurmaktadır.

Kuran ahlakından uzak yaşayan kimseler için affetmek son derece zordur. Çünkü yapılan bir hata karşısında hemen öfkeye kapılırlar. Ancak Allah müminlere affetmenin daha güzel bir davranış olduğunu bildirmiştir:

Kötülüğün karşılığı, onun misli (benzeri) olan kötülüktür. Ama kim affeder ve ıslah ederse (dirliği kurup-sağlarsa) artık onun eciri Allah'a aittir... (Şura Suresi, 40)

... Yine de affeder, hoş görür (kusurlarını yüzlerine vurmaz) ve bağışlarsanız, artık elbette Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Teğabün Suresi, 14)

Kuran'da "**Kim sabreder ve bağışlarsa, şüphesiz bu, azme değer işlerdendir.**" (Şura Suresi, 43) ayetiyle de affetmenin üstün bir ahlak özelliği olduğu haber verilmektedir. Dolayısıyla müminler affedici, merhametli, hoşgörülü davrananlar ve Kuran'da bildirildiği gibi onlar, "**öfkelerini yenenler ve insanlar(daki hakların)dan bağışlama ile (vaz)geçenlerdir.**" (Al-i İmran Suresi, 134)

Müminlerin affedicilik anlayışları, Kuran ahlakını yaşamayan kimselerinkinden çok farklıdır. Bazı kişiler, karşılarındaki kişiyi bağışladıklarını söyleseler de, bu kişilerin kalplerindeki kin ve kızgınlıktan kurtulmaları uzun sürer. Tavırları genellikle bu kızgınlığı yansıtacak şekildedir. Müminlerin affediciliği ise samimidir. Müminler insanın dünyada imtihan olan, hata yaparak öğrenen bir varlık olduğunu bildikleri için hoşgörülü ve şefkatlidirler. Ayrıca müminler, tamamen haklı oldukları ve karşı tarafın tümüyle haksız olduğu bir durumda bile hiç tereddütsüz affedebilirler. Affetme konusunda, hataları, büyük ya da küçük olarak ayırmazlar. Bir kimse hatayla büyük bir kayba sebep olabilir. Ancak meydana gelen her olayın Allah'ın kontrolünde ve bir kader dahilinde geliştiğini bilen müminler, bu tür bir olay karşısında tevekküllü davranır ve kişisel bir kızgınlık içine girmezler.

Yakın zamanda yapılan araştırmalarda Amerikalı bilim adamları, affetmesini bilen insanların hem ruhen hem de bedenen daha sağlıklı olduklarını belirlediler. Stanford Üniversitesi'nde görevli bilim adamı Frederic Luskin ve ekibi, San Francisco şehrinde oturan 259 kişi üzerinde araştırma yaptı. Denek olarak katılan

kişileri 6 kez 1.5 saatlik oturumlara çağıran bu bilim adamları, yaptıkları sohbetlerde affetmeyi öğretmeyi amaçladılar.

Deneye katılan kişiler kendilerine zarar veren kimseleri affettikten sonra, daha az acı duyduklarını belirttiler. Yapılan araştırmalar göstermiştir ki, affetmeyi öğrenen kişiler sadece duygusal olarak değil fiziksel olarak da kendilerini daha iyi hissetmektedirler. Örneğin deney sonucunda stresten kaynaklanan sırt ağrısı, uykusuzluk ve mide ağrısı gibi ruhsal ve fiziksel belirtilerin de bu kişilerde önemli ölçüde azaldığı tespit edildi.

Stanford Üniversitesi'nde Rehberlik ve Sağlık Psikolojisi alanında doktorası olan Frederic Luskin, *Forgive for Good* (İyilik için Affedin) adlı kitabının tanıtımında affetme ile ilgili olarak "Sağlık ve Mutluluk için Kanıtlanmış Bir Reçete" ifadelerine yer vermiştir. Bu kitapta affetmenin kızgınlık, acı, depresyon ve stresi azaltarak, umut, sabır ve kendine güven gibi olumlu ruh hallerinin yaşanmasını sağladığı anlatılmaktadır. Dr. Luskin'e göre, uzun süreli kızgınlık yaşanması insanların fiziksel sağlığı üzerinde de gözlemlenebilir olumsuz etkiler oluşturmaktadır. Dr. Luskin konu ile ilgili şunları ifade etmiştir:

Uzun süreli veya devam eden öfkenin zararı, vücut içindeki termostatu sıfırlamasıdır. Eğer düzenli olarak düşük seviyede öfkeye kendinizi alıştıırırsanız, neyin normal olduğunu ayırt edemezsiniz. İnsanların alışkanlığa çevirebileceği bir tür adrenalin hücumuna yol açabilir. Vücudu yakar ve sağlıklı düşünmeyi zorlaştırır, bu da durumu daha kötü bir hale getirir.

Ayrıca Dr. Luskin, vücut, öfke ve stres sırasında belirli enzimler salgıladığından, kolesterol ve tansiyonun yükseldiğini, bunların da vücudun uzun süreli maruz bırakılmaması gereken bir durum oluşturduğunu belirtmektedir.

Healing Currents Magazine dergisinin Eylül-Ekim 1996 sayısında yayınlanan "Affetme" adlı makalede ise, bir kişiye ya da olaya karşı duyulan öfkenin kişilerde olumsuz duygulara yol açtığı, ruhsal dengelerini hatta fiziksel sağlıklarını bozduğu belirtilmektedir. Aynı makalede kişilerin öfkeden dolayı yaşadıkları olumsuzlukları zaman içinde fark ettikleri ve bozulan ilişkilerini düzeltmek, problemleri halletmek için affetmeye karar verdiklerinden de bahsedilmektedir. Yaşadıklarından sonra, değerli zamanlarını ve hayatlarını öfkeyle geçirmek istemedikleri, bu nedenle kendilerini ve başkalarını affetmeyi seçtikleri de belirtilmektedir.

Öte yandan 1500 kişiyi kapsayan bir araştırmada, dinine bağlı kişilerde depresyon, stres ve akıl hastalıklarının daha az olduğu görülmüştür. Araştırmayı yürüten Dr. Herbert Benson, bu durumu dinlerin "affetme" duygusunu teşvik etmesine bağlamakta ve şunları ifade etmektedir:

Dinler, insanlara diğer kişileri affetmeyi öğütler. Bu yüzden dini inancı olanlar, sorunlarını içlerinde biriktirmez ve hayatla daha kolay başa çıkar. Bu da depresyon ve stres gibi rahatsızlıklarla daha az karşılaşmalarını sağlar.

*Harvard Gazetes*i'nde yayınlanan "Öfke Kalbinizin Düşmanıdır" adlı makalede yer alan bilgilere göre öfke, kalp sağlığı açısından son derece zararlıdır. Tıp alanında asistan profesör olan Ichiro Kawachi ve meslektaşları, bu gerçeği çeşitli test ve ölçümlerle bilimsel olarak kanıtlamışlardır. Yaptıkları çalışmalar sonucunda aksi

huyly yaşlıların, daha sakin yaşlılarından üç kat daha fazla kalp hastalıkları riskine sahip olduklarını tespit etmişlerdir. Kawachi'ye göre, "Yüksek seviyede kırgınlık ve nesneleri kırma ya da bir kişiye kavga sırasında zarar verme isteği bu riskleri artırmaktadır."⁸¹ Çünkü öfke sırasında stres hormonları artarak, kalp kaslarındaki hücrelerin daha fazla oksijen ihtiyacı duymasına ve kandaki trombositlerin yapışkanlığının artarak pıhtılaşmaya yol açmasına sebep olmaktadır. Bu da kalp sağlığını olumsuz etkilemektedir. Ayrıca öfkelenme sırasında kalp atışları normalin üstünde bir seviyeye çıkar ve damarlarda kan basıncının yükselmesine, dolayısıyla kalp krizi riskinin artmasına sebep olur.

Araştırmacılara göre öfke ve düşmanlık, kanda enfeksiyonla bağlantılı proteinlerin üretimini de tetikleyebilmektedir. *Psychosomatic Medicine* (Psikosomatik Tıp) isimli dergide, aşırı öfkenin enfeksiyona yol açan proteinlerin üretimini artırdığı, bunun da atardamarların sertleşmesine, dolayısıyla damar tıkanıklığına ve kalp krizine neden olduğu belirtilmiştir. Kuzey Carolina Bölgesi'ndeki Duke Üniversitesi'nden Asistan Profesör Edward Suarez'e göre, interleukin 6 (IL-6) proteini çok kırgın ve morali bozuk kişilerde normal seviyeden daha yüksek oranda bulunmaktadır. Kandaki yüksek IL-6 seviyesi ise atardamarların duvarlarında yağ birikimine, bu da damar tıkanıklığına yol açmaktadır. Sonuç olarak Suarez'e göre kalp hastalıkları, sigara kullanımı, yüksek tansiyon, şişmanlık ve yüksek kolesterol gibi faktörlerin yanı sıra depresyon, öfke ve düşmanlık gibi psikolojik durumlarla da yakından bağlantılıdır.⁸⁵

The Times'da yayınlanan "Öfke Kalp Krizi Riskini Artırır" adlı makalede, kolay öfkelenmenin kalp krizlerine kısa bir yol olduğu, strese öfkeyle tepki veren kişilerin, kalp hastalıklarına üç kat daha fazla, erken kalp krizine ise beş kat daha fazla yakalanma riski altında oldukları belirtilmektedir. Maryland, Baltimore'daki John Hopkins Üniversitesi'nden bilim adamlarının tespitlerine göre, çabuk sinirlenen kişiler, ailelerinde kalp hastalıkları geçmişi olmasa da risk altında bulunmaktadır.

Yapılan tüm araştırmalar göstermektedir ki öfkelenmek insanın en başta sağlığını ciddi şekilde bozan bir ruh halidir. Affetmek ise kişiye zor gelse de öfkenin getirdiği tüm olumsuzlukları ortadan kaldıran, kişinin hem fiziken hem ruhen sağlıklı bir yaşam sürmesine yardımcı olan güzel bir davranış şekli, üstün bir ahlak özelliğidir. Elbette ki affetmek, sağlıklı kalmaya vesile olan davranışlardan biridir ve herkesin yaşaması gereken olumlu bir özelliktir. Ancak affetmede asıl amaç - herşeyde olduğu gibi- Allah'ın rızasına uygun bir ahlakı yaşamak olmalıdır. Faydaları bilimsel olarak günümüzde tespit edilen bu ahlak özelliğinin Kuran'da pek çok ayetle bildirilmesi, Kuran'daki hikmetlerden sadece bir tanesidir.

**DUANIN
HIZLANDIRMASI**

HASTALARIN

TEDAVİSİNİ

Rabbiniz dedi ki: "Bana dua edin, size icabet edeyim. Doğrusu Bana ibadet etmekten büyüklenen (müstekbir)ler; cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir. (Mümin Suresi, 60)

"Çağırarak, seslenmek, istemek, yardım talep etmek" anlamlarına gelen dua, Kuran'a göre "insanın içten bir kalp ile Allah'a yönelmesi, O'na muhtaç bir varlık olduğunun bilinci ile sonsuz güç sahibi, Rahman ve Rahim olan Allah'tan yardım dilemesi"dir. Hastalık anları da insanın bu acizliğini daha net hissettiği, Allah'a yakınlaştığı anlardan biridir. Ayrıca hastalıklar Allah'ın takdiriyle gerçekleşen çok hikmetli bir imtihan, dünya hayatının geçici ve kusurlu olduğunu hatırlatan bir uyarı, sabreden ve tevekkül edenler için ahirette bir ecir kaynağıdır.

İman etmeyen kimseler ise, bir hastalıkla muhatap olduklarında kendilerini iyileştirecek olanın, doktorlar, ilaç veya hastanenin üstün teknolojik imkanları olduğunu düşünürler. Sağlıklıyken vücutlarındaki sistemi çalıştıranın, hastalandıklarında şifa verenin, gerekli ilacı, doktoru var edenin Allah olduğunu düşünmezler. Pek çok kişi ancak doktor ve ilaçların yetersiz kaldığına kanaat getirince, Allah'a yönelir. Böyle bir durumdaki kişi, içinde bulunduğu zor durumdan onu ancak Allah'ın kurtarabileceğini anlayarak, yalnızca Allah'tan yardım diler. Allah bu ahlakı bir ayette şöyle bildirmektedir:

İnsana bir zarar dokunduğunda, yan yatarken, otururken ya da ayaktayken Bize dua eder; zararını üstünden kaldırdığımız zaman ise, sanki kendisine dokunan zarara Bizi hiç çağırmamış gibi döner-gider. İşte, ölçüyü taşıranlara yapmakta oldukları böyle süslenmiştir. (Yunus Suresi, 12)

Halbuki insanın sağlıklıyken ya da bir zorluk, sıkıntı içinde olmadığında da dua etmesi, Allah'ın kendisine verdiği rahatlık, sağlık ve diğer tüm nimetler için şükretmesi gerekir.

Dua ile ilgili çok önemli bir konu da şudur: Sözlü duanın yanı sıra kişinin fiili dua olarak çaba sarf etmesi de son derece önemlidir. Fiili dua, kişinin herhangi bir isteğine ulaşmak için elinden gelen herşeyi yapmasıdır. Örneğin hasta bir kişinin sözlü duanın yanı sıra mutlaka uzman bir doktora başvurması, kendisi için faydalı ilaçları kullanması, gerekli ise hastanede tedavi görmesi, hassas bir bakım altında olması da gerekebilir. Çünkü Allah dünyada meydana gelen tüm olayları belli sebeplere bağlamıştır. Dünyadaki ve evrendeki herşey Allah'ın koyduğu kanun ve kurallara göre işler. Dolayısıyla kişinin de bu sebeplere uygun olarak gerekli tedbirleri alması, ancak bunları etkili kılacak olanın Allah olduğunu bilerek, tevekkül, teslimiyet ve sabırla sonucunu Allah'tan beklemesi gerekir.

İmanın ve duanın hastaların üzerindeki olumlu etkisi, tedavi sürecini hızlandırması doktorların da dikkatlerini çeken, tavsiye olarak dile getirdikleri bir konudur. ABD'de yayınlanan ünlü haber dergisi *Newsweek*, 10 Kasım 2003 sayısında "Allah ve Sağlık: Din İyi Bir İlaç mı? Bilim Neden İnanmaya Başlıyor?" (God & Health: Is Religion Good Medicine? Why Science is Starting to Believe?) başlığı

altında dinin iyileştirici etkisini kapak konusu yaptı. Allah inancının insanın moralini yükseltip hastalıktan daha kolay kurtulmasını sağladığına değinilen makalede, bilimin de inançlı insanların hastalıkları daha kolay ve çabuk atlattığına inanmaya başladığını bildirdi. *Newsweek*'in anketine göre, insanların %72'si dua ederek hastalıktan daha çabuk kurtulduklarına, duanın iyileşmeyi kolaylaştırdığına inanmaktadırlar. ABD ve İngiltere'de yapılan araştırmalarda da, hastalar için dua etmenin, hastaların rahatsızlık belirtilerini azalttığı ve iyileşme sürecini hızlandığı sonucu elde edilmiştir.

Michigan Üniversitesi'nin araştırmasına göre, dindarlarda depresyon ve stres daha az görülürken, Chicago'daki Rush Üniversitesi'nin araştırmasına göre, düzenli olarak ibadet ve dua edenlerin erken ölüm oranı, dine bağlı olmayanlara göre yüzde 25 daha az olarak tespit edilmiştir. Duke Üniversitesi'nin anjiyo operasyonu geçiren 750 hasta üzerinde yaptığı bir başka araştırmada da, "duanın iyileştirici gücü" bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Dua okuyan kalp hastalarının, ameliyattan sonraki birkaç yıl içinde ölüm oranlarının yüzde 30 daha az olduğu tespit edilmiştir.

Allah'ın Kuran'da bildirdiği dualardan bir kısmı şöyledir:

Eyüp de; hani o Rabbine çağrıda bulunmuştu: "Şüphesiz bu dert (ve hastalık) beni sarıverdi. Sen merhametlilerin en merhametli olanısın." Böylece onun duasına icabet ettik. Kendisinden o derdi giderdik; ona Katımız'dan bir rahmet ve ibadet edenler için bir zikir olmak üzere ailesini ve onlarla birlikte bir katını daha verdik. (Enbiya Suresi, 83-84)

Balık sahibi (Yunus'u da); hani o, kızmış vaziyette gitmişti ki; bundan dolayı kendisini sıkıntıya düşürmeyeceğimizi sanmıştı. (Balığın karnındaki) Karanlıklar içinde: "Senden başka İlah yoktur, Sen Yücesin, gerçekten ben zulmedenlerden oldum" diye çağrıda bulunmuştu. Bunun üzerine duasına icabet ettik ve onu üzüntüden kurtardık. İşte Biz, iman edenleri böyle kurtarıyoruz. (Enbiya Suresi, 87-88)

Zekeriya da; hani Rabbine çağrıda bulunmuştu: "Rabbim, beni yalnız başıma bırakma, Sen mirasçıların en hayırlısısın." Onun duasına icabet ettik, kendisine Yahya'yı armağan ettik, eşini de doğurmaya elverişli kıldık. Gerçekten onlar hayırlarda yarışarlardı, umarak ve korkarak Bize dua ederlerdi. Bize derin saygı gösterirlerdi. (Enbiya Suresi, 89-90)

Andolsun, Nuh Bize (dua edip) seslenmişti de, ne güzel icabet etmiştik. (Saffat Suresi, 75)

Daha evvel de belirttiğimiz gibi dua sadece hastalıktan ya da dünyevi sıkıntılardan, zorluklardan kurtulmak için olmamalıdır. Samimi iman eden bir kişi, her zaman Allah'a dua etmeli ve Allah'tan gelecek her karşılığa razı olmalıdır.

Kuran'da pek çok ayetle bildirilen dua ibadeti, günümüzde bilimsel olarak da faydalarının ispatlanması Kuran'ın mucizevi özelliğini bir kez daha göstermektedir:

Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağırma cevap versinler ve Bana iman etsinler. Umulur ki irşad (doğru yolu bulmuş) olurlar. (Bakara Suresi, 186)

DİNDEN UZAK YAŞAMANIN SONUÇLARI STRES VE DEPRESYON

Kim de Benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için sıkıntılı bir geçim vardır... (Taha Suresi, 124)

Allah, kimi hidayete erdirmek isterse, onun göğsünü İslam'a açar; kimi saptırmak isterse, onun göğsünü, sanki göğ'e yükseliyormuş gibi dar ve sıkıntılı kılar. Allah, iman etmeyenlerin üstüne işte böyle pislik çökertir. (Enam Suresi, 125)

Din ahlakını yaşamayan insanların Allah'a güvenip teslim olmamaları hayatlarını sürekli üzüntü, sıkıntı ve stres içinde geçirmelerine sebep olur. Bu yüzden psikolojik kökenli pek çok hastalığa yakalanırlar, vücutları çok hızlı yıpranır, kısa sürede yaşlanıp çökerler. Yaşadıkları ruhsal sıkıntının etkisi bedenlerinin her noktasında kendisini gösterir.

Müminler ise psikolojik yönden sağlıklı oldukları, strese, üzüntüye, ümitsizliğe kapılmadıkları için bedenlen de daha sağlıklı ve dinç kalırlar. Allah'a tevekkül etmelerinin, güvenip dayanmalarının, herşeye hayır gözüyle bakmalarının, Allah'ın kendilerine olan güzel vaat ve müjdelerinin sevincini sürekli içlerinde taşımanın olumlu etkisi, fiziksel özelliklerine de yansır. Tabii ki bu durum, dini tam anlamıyla kavrayan ve vicdanını tam kullanarak, Kuran ahlakını hakkıyla yaşayan kimseler için geçerlidir. Elbette ki onlar da hastalıklara yakalanır ve doğal olarak yaşlanırlar, ancak bu durum diğerleri gibi psikolojik kaynaklı bir çöküntü şeklinde değildir.

Günümüzde çağın hastalıkları olarak isimlendirilen "stres ve depresyon", kişiye yalnızca psikolojik olarak zarar vermekle kalmayıp, bedeninde de fiziksel olarak çeşitli etkilerle kendisini göstermektedir. Stres ve depresyona bağlı olarak meydana gelen rahatsızlıkların başlıcaları, bazı akıl hastalıkları, uyuşturucu madde bağımlılıkları, uykusuzluk, deri, mide, tansiyon hastalıkları, nezle, migren, kemiklerle ilgili birtakım hastalıklar, böbrek dengesizliği, solunum bozuklukları, alerjiler, kalp krizi, beyinde büyüme meydana gelmesi gibi sorunlardır. Tabii ki tüm bu hastalıkların oluşma sebebi, her zaman stres veya depresyon olmayabilir. Fakat bilimsel olarak da ispatlandığı gibi bunların çıkış noktası çoğu kez psikolojik kaynaklıdır.

İnsanlar arasında çok yaygın olarak görülen "stres", korku, güvensizlik, umutsuzluk, aşırı heyecan, endişe, baskı gibi duyguların, vücuttaki dengeyi bozarak bedende oluşturduğu genel bir gerilim durumudur. İnsanlar strese girdikleri zaman, vücutları buna tepki gösterir ve alarma geçer. Vücutta çeşitli biyokimyasal reaksiyonlar başlar: Kandaki adrenalin seviyesi yükselir; enerji tüketimi ve vücut reaksiyonları maksimum seviyeye çıkar; şeker, kolesterol ve yağ asitleri kana bırakılır; kan basıncı artar ve kalp atışı hızlanır. Glikoz (şeker) beyne yönlendirildiğinde kolesterol miktarı yükselir, bu da vücut için tehlike anlamına gelir.

Özellikle kronik stres, vücut fonksiyonlarını değiştirdiğinden, çok büyük zararlara sebep olabilir. Stres nedeniyle vücuttaki adrenalin ve kortizol miktarı

normal olmayan bir şekilde yükselir. Uzun süreli streste, kortizol hormonunun yükselmesi, bazı hastalıkların -örneğin şeker hastalığı, kalp hastalıkları, yüksek tansiyon, kanser, ülser, solunum hastalıkları, egzama ve sedef gibi deri hastalıkları, bağışıklık sistemine bağlı rahatsızlıklar- erken yaşta ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Kortizol yüksekliğinin beyindeki hücreleri öldürmeye kadar varan etkileri bulunmaktadır. Stresin sebep olduğu rahatsızlıklar bir kaynakta şöyle ifade edilmektedir:

Stres ve stresin doğurduğu gerginlik ve ağrı arasında önemli bir ilişki vardır. Stresin sebep olduğu gerginlik, damarların daralmasına, kafanın belirli bölgelerine giden kan akımının bozulmasına ve o bölgeye giden kanın bir hayli azalmasına yol açar. Diğer taraftan bir dokunun kansız kalması doğrudan ağrıya sebep olur. Çünkü muhtemelen bir taraftan gergin dokunun daha çok oksijene ihtiyaç göstermesi, diğer taraftan dokunun zaten yetersiz kanla beslenmesi özel ağrı alıcılarını uyarır. Bu arada adrenalin ve noradrenalin gibi stres sırasında sinir sistemini etkileyen maddeler de salgılanmış olur. Bunlar da doğrudan veya dolaylı olarak kasların gerginliğini artırır ve hızlandırır. Böylece ağrı gerginliğe, gerginlik kaygıya, kaygı da ağrının şiddetlenmesine yol açar.

Ancak stresin yol açtığı en ciddi hastalıklardan birisi kalp krizidir. Araştırmalar, agresif, telaşlı, endişeli, sabırsız, rekabetçi, kindar, asabi insanların kalp krizi oranlarının, bu davranışları az gösteren insanlardan daha fazla olduğunu göstermektedir. Bunun sebebi ise şöyledir:

Hipotalamus'un başlattığı, sempatik sinir sisteminin aşırı uyarılması aynı zamanda aşırı insülin salgılanmasına ve dolayısıyla bu insülinin kanda birikmesine sebep olur. İşte bu durum sağlık açısından hayati önem taşımaktadır. Çünkü, koroner damar hastalığına yol açan şartların hiçbiri, kandaki fazla miktardaki insülin kadar kesin ve yıkıcı bir rol oynamaz.⁹⁰

Bilim adamları, stres derecesi ne kadar yüksekse, kandaki akyuvarların tepkisinin o kadar zayıfladığını ifade etmektedirler. Oxford Üniversitesi Teknoloji Transferi Bölümü'nde görevli Linda Naylor başkanlığındaki ekibin geliştirdiği test sayesinde, stres derecesinin bağışıklık sistemi üzerindeki bu olumsuz etkisi ölçülebilmektedir.

Stresle, bağışıklık sistemi arasında da yakın bir ilişki vardır. Fizyolojik stres, bağışıklık sistemi üzerinde önemli bir etki yapar ve bağışıklık sistemini çökertmeye çalışır. Stres altında olan beyin, vücutta kortizol hormonu üretimini artırır ve bağışıklık sistemini zayıflatır. Diğer bir deyişle beyin, bağışıklık sistemi ve hormonlar birbirleriyle ilişki içindedirler. Bu konuda uzmanlar şöyle demektedir:

Psikolojik veya fiziksel stres konusundaki çalışmalar uzun süren yoğun bir stresle karşılaşıldığı zaman hormonal dengeye bağlı olarak bağışıklık cevabında bir düşüş olduğunu ortaya koymuştur. Kanser dahil birçok hastalığın ortaya çıkış ve şiddetinin hayat stresleriyle ilişkili olduğu bilinmektedir.

Kısacası, stres insanın doğal dengesini bozan bir durumdur. Bu olağanüstü durumun süreklilik göstermesi vücut sağlığını bozarak, çok çeşitli rahatsızlıklara yol

açar. Uzmanlar, stresin insan vücudu üzerindeki olumsuz etkilerini şu temel maddeler altında toplamaktadırlar:

Kaygı ve Panik: İşlerin kontrolden çıktığı hissine kapılma

Sürekli artan terleme

Ses değişmesi: Kekeleme, titreyerek konuşma

Hiperaktivite: Ani enerji patlamaları, zayıf diabet kontrolü

Uyumada zorluk çekmek: Kabus görme

Deri hastalıkları: Sivilce, akne, ateş, sedef hastalığı ve egzama

Gastrointestinal belirtiler: Hazımsızlık, mide bulantısı, ülser

Kas tansiyonları: Gıcırdayan veya kenetlenen dişler, çenede ağrı, sırt, boyun ve omuzlarda ağrı

Düşük dereceli enfeksiyonlar: Nezle vb.

Migren

Hızlı kalp çarpıntısı, göğüs ağrısı, yüksek tansiyon

Böbrek dengesizliği, su tutma

Solunum bozuklukları, kısa nefesler

Alerjiler

Eklem yerleri ağrısı

Ağız ve boğaz kuruluğu

Kalp krizi

Bağıışıklık sisteminin zayıflaması

Beyin bölgesinde küçülme

Kendini suçlu hissetme, kendine güvensizlik

Kafa karışıklığı, doğru yorumlar yapamama, iyi düşünememe, zayıf hafıza

Aşırı kötümserlik, herşeyin kötüye gideceğine inanma

Kıpırdamadan bir yerde durmada zorluk çekme, mutlaka tempo tutma

Konsantre olamama veya konsantrasyon zorluğu çekme

Sinirlilik, alınganlık

Mantıksızlık

Kendini yarımsız, umutsuz hissetme

Artan veya azalan iştah

Din ahlakından uzak yaşayan kimselerin "stres" denilen sıkıntı ile yaşamaları Allah'ın Kuran'da bildirdiği bir durumdur:

"Kim de Benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için sıkıntılı bir geçim vardır..." (Taha Suresi, 124)

Bir başka ayette ise Allah "... bütün genişliğine rağmen yeryüzü onlara dar gelmişti, nefisleri de kendilerine dar (sıkıntılı) gelmişti ve O'nun dışında (yine) Allah'tan başka bir sığınacak olmadığını iyice anladılar..." (Tevbe Suresi, 118) şeklinde buyurmaktadır.

Bu sıkıntılı -günümüz ifadesiyle stresli- yaşam, iman etmeyenlerin, iman kazandırdığı güzel ahlaktan uzak yaşamalarının sonucudur. Bugün doktorlar, stresin

etkilerinden korunmak için huzurlu ve sakin bir yapıya, rahat, güvenli ve endişelerden uzak bir psikolojiye sahip olunması gerektiğini ifade etmektedirler. Huzurlu ve rahat bir psikoloji ise, ancak Kuran'ın yaşanmasıyla mümkündür. Nitekim Kuran'da Allah pek çok ayette iman edenlerin üzerine "**güven duygusu ve huzur**" indirdiğini bildirmektedir. (Bakara Suresi, 248; Tevbe Suresi 26, 40; Fetih Suresi, 4, 18) Rabbimiz'in iman eden kulları için vaadi ise bir ayette şöyle bildirilmektedir:

Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz. (Nahl Suresi, 97)

İNSANIN DOĞUMU

Kuran'da insanlar iman etmeye çağrılırken oldukça farklı konulardan bahsedilir. Allah, kimi zaman gökleri, kimi zaman yeryüzünü, bazen hayvanları ve bitkileri insana delil olarak gösterir. Yine birçok ayette insanın bizzat kendi yaratılışına dönüp bakması öğütlenir. İnsanın nasıl yeryüzüne geldiği, hangi aşamalardan geçtiği ve temel maddesinin ne olduğu sık sık hatırlatılır. Örneğin aşağıdaki ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Sizleri Biz yarattık, yine de tasdik etmeyecek misiniz? Şimdi (rahimlere) dökmekte olduğunuz meniyi gördünüz mü? Onu sizler mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratıcı Biz miyiz? (Vakıa Suresi, 57-59)

İnsanın yaratılışındaki mucizevi yönler, daha pek çok ayette vurgulanır. Ancak bu vurgular arasında öyle bilgiler vardır ki, bunlar 7. yüzyılda yaşayan insanların asla bilemeyeceği detaylardır. İşte bunlardan bazıları:

1) İnsan, meni sıvısının tamamından değil, aksine çok küçük bir parçasından (spermadan) yaratılır.

2) Bebeğin cinsiyetini erkek belirler.

3) İnsan embriyosu ana rahmine adeta bir sülük gibi yapışır.

4) İnsan ana rahminde üç karanlık bölge içinde gelişir.

Yukarıda sıraladığımız bilgiler Kuran'ın indirildiği dönemde, bilinmesi mümkün olmayan ve gözlemlenemeyecek detaylardır. Bunların keşfedilmesi, ancak 20. yüzyıl teknolojisinin kullanılmasıyla mümkün olmuştur.

Şimdi bu bilgileri sırasıyla inceleyelim.

Meniden Bir Damla

Spermeler yumurtaya ulaşana kadar annenin vücudunda bir yolculuk geçirirler. Bu yolculukta 250 milyon spermden ancak bin kadarı yumurtaya ulaşmayı başarır. Beş dakika sonra sona erecek yarışın sonunda, yarım tuz tanesi büyüklüğündeki yumurta, spermelerden yalnızca birini kabul eder. Yani insanın özü, meninin tamamı

değil, ondan küçük bir parçadır. Kuran'da bu gerçek Kıyamet Suresi'ndeki ayetlerde şöyle açıklanmıştır:

İnsan, 'kendi başına ve sorumsuz' bırakılacağını mı sanıyor? Kendisi, akıtılan meniden bir damla su değil miydi? (Kıyamet Suresi, 36-37)

Dikkat edilirse Kuran'da, insanın meninin tamamından değil, onun içinden alınan küçük bir parçadan oluştuğu haber verilmektedir. Bu ayetteki özel vurgunun, ancak modern bilim tarafından keşfedilen bir gerçeği açıklaması ise, Kuran'ın Allah sözü olduğunun delilidir.

Menideki Karışım

Meni olarak adlandırılan ve spermleri taşıyan besleyici sıvı, sadece spermlerden oluşmaz. Aksine meni, birbirinden farklı sıvıların karışımından oluşur. Meni; sperm kanallarından, seminal keseciklerden, prostat bezinden, idrar yollarına bağlı salgı bezlerinden salgılanan maddelerin bir bileşimidir. Meni diye adlandırılan sıvının detaylı analizi yapılırsa bu sıvının; sitrik asit, prostoglodinler, flavinler, askorbik asit, ergotionein, fruktoz, fosforilkolin, kolesterol, fosfolipidler, fibrinolizin, çinko, asit fosfataz, fosfaz, hiyolurinadaz ve spermler gibi birçok ayrı bileşenden oluşmaktadır. Bu sıvıların, spermin gerek duyduğu enerjiyi karşılayacak olan şekeri bulundurmamak, baz özelliğiyle ana rahminin girişindeki asitleri nötralize etmek, spermin hareket edeceği kaygan ortamı sağlamak gibi görevleri vardır.

Kuran'da meniden söz edilirken, modern bilimin ortaya çıkardığı bu gerçeğe de işaret edilmekte ve meni "karmakarışık" bir sıvı olarak tarif edilmektedir:

Şüphesiz Biz insanı, karmaşık olan bir damla sudan yarattık. Onu deniyoruz. Bundan dolayı onu işiten ve gören yaptık. (İnsan Suresi, 2)

Başka ayetlerde ise yine meninin karışım olduğuna işaret edilir, insanın ise bu karışımın "özünden" yaratıldığı vurgulanır:

Ki O, yarattığı herşeyi en güzel yapan ve insanı yaratmaya bir çamurdan başlayandır. Sonra onun_soyunu bir özden, basbayağı bir sudan yapmıştır. (Secde Suresi, 7-8)

Burada "öz" diye çevrilen Arapça "sulale" kelimesi, öz ya da bir şeyin en iyi kısmı demektir. Hangi şekilde alınırsa alınsın "bir bütünün bir kısmı" anlamına gelir. Bu durum, Kuran'ın, insanın yaratılışını en ince detayına kadar bilen Allah'ın sözü olduğunu açıkça göstermektedir.

Bebeğin Cinsiyeti

Yakın bir zamana kadar insanlar, bebeğin cinsiyetinin anne hücreleri tarafından belirlendiğini sanıyorlardı. Ya da en azından, anne ve babadan gelen hücrelerin birlikte cinsiyet belirledikleri zannediliyordu. Ancak Kuran'da bu konuda farklı bir

bilgi verilmiş ve erkeklik ve dişiliğin, "rahime dökülen meniden" yaratıldığı bildirilmiştir:

Doğrusu, çiftleri; erkek ve dişi, yaratan O'dur. Bir damla sudan (döl yatağına) meni döküldüğü zaman. (Necm Suresi, 45-46)

Kendisi, akıtılan meniden bir damla su değil miydi? Sonra bir alak (embriyo) oldu, derken (Allah, onu) yarattı ve bir 'düzen içinde biçim verdi.' Böylece ondan, erkek ve dişi olmak üzere çift kıldı. (Kıyamet Suresi, 37-39)

Kuran'da verilen bu bilginin doğruluğu, genetik ve mikrobiyoloji bilimlerinin gelişmesiyle birlikte bilimsel olarak da ispatlandı. Cinsiyetin tümüyle erkekten gelen sperm hücreleri tarafından belirlendiği, kadının ise bu işte hiçbir rolünün olmadığı anlaşıldı.

Cinsiyet belirlenmesindeki etken, kromozomlardır. İnsan yapısını belirleyen 46 kromozomdan iki tanesi cinsiyet kromozomu olarak adlandırılır. Bu iki kromozom erkekte XY, kadında ise XX olarak tanımlanır. Bunun sebebi söz konusu kromozomların bu harflere benzemesidir. Y kromozomu erkeklik, X kromozomu ise kadınlık genlerini taşır.

Bir insanın oluşması, erkek ve kadında çiftler halinde yer alan bu kromozomların birer tanesinin birleşmesi ile başlar. Kadında yumurtlama sırasında ikiye ayrılan eşey hücresinin her iki parçası da X kromozomu taşır. Oysa erkekte ikiye ayrılan eşey hücresi, X ve Y kromozomları içeren iki farklı sperm meydana getirir. Kadında bulunan X kromozomu, eğer erkekteki X kromozomunu içeren spermle birleşirse doğacak bebek kız olacaktır. Eğer Y kromozomu içeren spermle birleşirse, bu kez doğacak çocuk erkek olur.

Yani doğacak çocuğun cinsiyeti, erkekteki kromozomlardan hangisinin kadının yumurtasıyla birleşeceğine bağlıdır.

Kuşkusuz genetik bilimi ortaya çıkıncaya dek, yani 20. yüzyıla kadar bunların hiçbiri bilinmiyordu. Aksine pek çok kültürde, doğacak çocuğun cinsiyetinin kadın bedeni tarafından belirlendiği inancı yaygındı. Hatta bu nedenle kız çocuk doğuran kadınlar kınanırdı.

Oysa Kuran'da, insanlara genlerin keşfinden 14 yüzyıl önce bu batıl inancı reddeden bir bilgi verilmiş, cinsiyetin kökeninin kadın değil, erkekten gelen meni olduğu bildirilmiştir.

Rahme Asılıp Tutunan "Alak"

Kuran'ın insanın oluşumu hakkında verdiği bilgileri incelemeye devam ettiğimizde, yine çok önemli bazı bilimsel mucizelerle karşılaşırız.

Erkekten gelen sperm ve kadındaki yumurta birleştiğinde, doğacak bebeğin ilk özü de oluşmuş olur. Biyolojide "zigot" olarak tanımlanan bu tek hücre, hiç zaman yitirmeden bölünerek çoğalacak ve giderek küçük bir "et parçası" haline gelecektir.

Ancak zigot bu büyümesini boşlukta gerçekleştirmez. Rahim duvarına asılıp tutunur. Sahip olduğu uzantılar sayesinde toprağa yerleşen kökler gibi, buraya yapışır. Bu bağ sayesinde de, gelişimi için ihtiyaç duyduğu maddeleri annenin vücudundan emebilir.⁹²

İşte burada çok önemli bir Kuran mucizesi ortaya çıkmaktadır. Allah Kuran'da, anne rahmine tutunarak gelişmeye başlayan zigottan söz ederken, "alak" kelimesini kullanmaktadır:

Yaratan Rabbin adıyla oku. O, insanı bir "alak"tan yarattı. Oku, Rabbin en büyük kerem sahibidir. (Alak Suresi, 1-3)

"Alak" kelimesinin Arapçadaki anlamı ise, "bir yere asılıp tutunan şey" demektir. Hatta kelime asıl olarak deriye yapışarak oradan kan emen sülükler için kullanılır.

Kuşkusuz, anne karnında gelişmekte olan zigotu bu özelliğiyle tarif eden bir kelime kullanılması, Kuran'ın alemlerin Rabbi olan Allah'ın sözü olduğunu bir kez daha ispatlamaktadır.

Kemiklerin Kasla Sarılması

Kuran ayetlerinde haber verilen bir diğer önemli bilgi ise, insanın anne rahmindeki oluşum aşamalarıdır. Ayetlerde, anne karnında önce kemiklerin oluştuğu, daha sonra ise kasların ortaya çıkarak bu kemikleri sardığı şöyle haber verilmektedir:

Sonra o su damlasını bir alak (hücre topluluğu) olarak yarattık; ardından o alak'ı bir çiğnem et parçası olarak yarattık; daha sonra o çiğnem et parçasını kemik olarak yarattık; böylece kemiklere de et giydirdik; sonra bir başka yaratışla onu inşa ettik. Yaratıcıların en güzeli olan Allah, ne Yücedir. (Müminun Suresi, 14)

Anne karnındaki gelişimi inceleyen bilim dalı embriyolojidir. Ve embriyoloji alanında, yakın zamana kadar kemiklerle kasların birlikte ortaya çıkarak geliştikleri sanılmıştır. Ancak gelişen teknoloji sayesinde yapılan daha ileri mikroskobik incelemeler, Kuran'da bildirilenlerin eksiksiz bir şekilde doğru olduğunu ortaya koymuştur.

Bu mikroskobik incelemeler göstermektedir ki, anne karnında, tam ayetlerde tarif edildiği gibi bir gelişme gerçekleşir. Önce embriyodaki kıkırdak doku kemikleşir. Daha sonra ise kas hücreleri kemiklerin etrafındaki dokudan seçilerek biraraya gelir ve bu kemikleri sarar.

Bu durum, *Developing Human* (Gelişen İnsan) adlı bilimsel bir yayında şöyle tarif edilmektedir:

6. haftada kıkırdaklaşmanın devamı olarak ilk kemikleşme köprücük kemiğinde ortaya çıkar. 7. hafta sonunda uzun kemiklerde de kemikleşme başlamıştır. Kemikler oluşmaya devam ederken kas hücreleri kemiği çevreleyen dokudan seçilerek kas

kitlesini meydana getirirler. Kas dokusu bu şekilde kemiğin etrafında ön ve arka kas gruplarına ayrışır.

Kısacası insanın Kuran'da tarif edilen oluşum aşamaları, modern embriyolojinin bulgularıyla tam bir uyum içindedir.

Bebeğin Rahimdeki Üç Karanlık Evresi

Kuran'da insanın anne karnında üç aşamalı bir yaratılışla yaratıldığı bildirilmektedir:

... Sizi annelerinizin karınlarında, üç karanlık içinde, bir yaratılıştan sonra (bir başka) yaratılışa (dönüştürüp) yaratmaktadır. İşte Rabbiniz olan Allah budur, mülk O'nundur. O'ndan başka ilah yoktur. Buna rağmen nasıl çevriliyorsunuz? (Zümer Suresi, 6)

Yukarıdaki ayette Türkçeye "üç karanlık içinde", "üç katlı karanlık içinde" olarak çevrilen Arapça "fi zulumatin selasin" ifadesi embriyonun gelişimi sırasında bulunduğu üç karanlık bölgeye işaret etmektedir. Bu bölgeler sırasıyla:

- a) Batın duvarı karanlığı
- b) Rahim duvarı karanlığı
- c) Amniyon zarı karanlığıdır.

Görüldüğü gibi bugün modern biyoloji, bebeğin embriyolojik gelişiminin yukarıdaki ayette bildirildiği şekilde, üç farklı karanlık bölgede gerçekleştiğini ortaya koymuştur. Ayrıca embriyoloji alanındaki gelişmeler bu bölgelerin de üçer katmandan oluştuğunu göstermiştir.

Batın duvarı üç tabakadan oluşur: Dış kas plakaları, iç kas plakaları, çapraz kaslar.

Benzer bir şekilde rahim duvarı da üç katmandan oluşur: Epimetrium, miyometrium ve endometrium.

Aynı şekilde embriyoyu saran kese de üç katmandan oluşur: Amniyon (rahimde fetusu saran en iç zar- *amnion*), koryon (orta amniyon zarı- *chorion*) ve desidüa (dış amniyon zarı- *decidua*).

Ayrıca ayette, insanın anne karnında, birinden diğerine farklılaşan üç ayrı evrede meydana geldiğine işaret edilmektedir.

Gerçekten de bugün modern biyoloji, bebeğin anne karnındaki embriyolojik gelişiminin üç farklı devrede gerçekleştiğini de ortaya koymuştur. Bugün tıp fakültelerinde ders kitabı olarak okutulan bütün embriyoloji kitaplarında bu konu en temel bilgiler arasında yer alır. Örneğin, embriyoloji hakkında temel başvuru kitaplarından biri olan *Basic Human Embryology* (Temel İnsan Embriyolojisi) isimli kaynakta bu gerçek şöyle ifade edilmektedir:

Rahimdeki hayat 3 EVREDEN oluşur; preembriyonik (ilk 2,5 hafta), embriyonik (8. haftanın sonuna kadar) ve fetal (8. haftadan doğuma kadar).

Bu evreler bebeğin farklı gelişim aşamalarını içerir. Bu üç gelişim safhasının belli başlı özellikleri kısaca şöyledir:

- Preembriyonik evre:

Bu ilk evrede zigot bölünerek çoğalır, bir hücre kitlesi haline geldikten sonra kendini rahim duvarına gömer. Hücreler çoğalmaya devam ederken 3 tabaka halinde organize olurlar.

- Embriyonik evre:

İkinci evre toplam 5,5 hafta sürer ve bu süre boyunca canlı "embriyo" olarak adlandırılır. Bu evrede hücre tabakalarından bedenın temel organ ve sistemleri ortaya çıkar.

- Fetal evre:

Bu döneme girildiğinde, embriyo artık "fetus" olarak adlandırılır. Bu dönem gebeliğin 8. haftasından itibaren başlar ve doğuma kadar sürer. Bir önceki dönemden ayırt edici özelliği fetusun yüzü, elleri ve ayaklarıyla belirgin, insan dış görünümüne sahip bir canlı olmasıdır. Dönemin başında 3 cm boyunda olmasına rağmen tüm organları ortaya çıkmıştır. Bu dönem 30 hafta kadar sürer ve gelişme doğum haftasına kadar devam eder.

Anne rahmindeki gelişim ile ilgili bu bilgiler, ancak modern teknolojik aletlerle yapılan gözlemler sayesinde elde edilmiştir. Ancak görüldüğü gibi bu bilgilere de, diğer pek çok bilimsel gerçek gibi, mucizevi bir biçimde Kuran ayetlerinde dikkat çekilmiştir. İnsanlığın tıbbi konularda hiçbir detaylı bilgiye sahip olmadığı bir dönemde, Kuran'da bu derece ayrıntılı ve doğru bilgiler verilmiş olması, elbette Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunun açık bir delilidir. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *İnsanın Yaratılışı Mucizesi*, Araştırma Yayıncılık)

İNSANIN SUDAN YARATILIŞI

Allah, her canlıyı sudan yarattı. İşte bunlardan kimi karnı üzerinde yürümekte, kimi iki ayağı üzerinde yürümekte, kimi de dört (ayağı) üzerinde yürümektedir. Allah, dilediğini yaratır. Hiç şüphesiz Allah, herşeye güç yetirendir. (Nur Suresi, 45)

O inkar edenler görmüyorlar mı ki, (başlangıçta) göklerle yer, birbiriyle bitişik iken, Biz onları ayırdık ve her canlı şeyi sudan yarattık. Yine de onlar inanmayacaklar mı? (Enbiya Suresi, 30)

Ve insanı bir sudan yaratıp onu, neseb ve sihriyyet (sahibi) kılan O'dur. Senin Rabbin güç yetirendir. (Furkan Suresi, 54)

Canlıların ve insanın yaratılışı konusundaki ayetlere baktığımızda, bu yaratılışların mucizevi şekilde olduğunu açıkça görürüz. Bu mucizevi yaratılış şekillerinden biri, canlıların sudan yaratılmasıdır. Pek çok ayette açıkça ifade edilen bu bilgiye insanların ulaşmaları ise, yüzyıllar sonra mikroskobun icadı ile mümkün olmuştur.

Bugün en temel ansiklopedilerde "Su, canlı maddenin en büyük ögesidir. Canlı organizmaların ağırlığının %50-90'ı sudur" ifadeleri yer almaktadır. Ayrıca bütün biyoloji kitaplarında bahsi geçen standart bir hayvan hücresinin sitoplazması (hücrenin temel maddesi) da %80 sudan oluşur. Sitoplazmanın analiz edilip bilimsel kayıtlara geçirilmesi, Kuran'ın indirilmesinden yüzyıllar sonra gerçekleşmiştir.

Dolayısıyla bugün bilim dünyasının kabul ettiği bu gerçeğin Kuran'ın indirildiği dönemde bilinmesi kuşkusuz ki mümkün değildi. Ancak buna rağmen insanların keşfinden 14 yzyıl önce Kuran'da bu bilgiye dikkat çekilmiştir.

ÇAMURDAN YARATILIş

Allah Kuran'da insanın yaratılışının mucizevi bir biçimde olduğunu haber verir. İlk insan, Allah'ın çamuru şekillendirip insan bedeni haline getirmesi ve ardından bu bedene ruh üflemesiyle yaratılmıştır:

Hani Rabbin meleklere: "Gerçekten Ben, çamurdan bir beşer yaratacağım" demişti. "Onu bir biçime sokup, ona ruhumdan üflediğim zaman siz onun için hemen secdeye kapanın." (Sad Suresi, 71-72)

şimdi onlara sor: Yaratılış bakımından onlar mı daha zorlu, yoksa Bizim yarattıklarımız mı? Doğrusu Biz onları, cıvık-yapışkan bir çamurdan yarattık. (Saffat Suresi, 11)

Bugün insan dokuları incelendiğinde, yeryüzünde bulunan pek çok elementin insanın dokularında da bulunduğu ortaya çıkar. Canlı dokuların %95'i karbon (C), hidrojen (H), oksijen (O), nitrojen (N), fosfor (P) ve sülfür (S)'den oluşur ve canlı dokularda toplam 26 element bulunur.Kuran'ın bir başka ayetinde şöyle buyrulmaktadır:

Andolsun, Biz insanı, süzme bir çamurdan yarattık. (Müminun Suresi, 12)

Ayette "süzme" olarak çevrilen "sulale" kelimesi, "temsili örnek, öz, hulasa, esas" gibi anlamlara gelmektedir. Görüldüğu gibi Kuran'da 14 asır evvel bildirilenler, modern bilimin bize söylediklerini -insanın yaratılışındaki malzeme ile toprağın içerdiği temel elementlerin ortak olduğu gerçeğini- tasdik etmektedir.

Aşağıda ortalama 70 kiloluk bir insanın vücudunda bulunan elementlerin dağılımı yer almaktadır.

GENLERDEKİ PROGRAMLANMA

(Allah) Onu hangi şeyden yarattı? Bir damla sudan yarattı da onu 'bir ölçüyle biçime soktu.' Sonra ona yolu kolaylaştırdı. (Abese Suresi, 18-20)

Yukarıdaki ayette "**ölçüyle biçime soktu**" olarak çevrilen "kaddere" kelimesi, Arapçada "kadere" fiil kökünden gelmektedir ve "ayarlamak, ölçüp biçmek, planlamak, programlamak, geleceğini görmek, Allah'ın birşeyi (kaderde) yazması" anlamlarına gelmektedir.

Bilindiği gibi babanın sperm hücresi, annenin yumurta hücresini döylediğinde, doğacak bebeğin bütün kalıtsal özelliklerini belirlemek üzere babanın ve annenin genleri birleşir. Bu binlerce genden her birinin özel bir işlevi vardır. Saç ve göz rengini, boyunun uzunluğunu, yüzünün biçimini, iskelet çatısını; iç organlardaki, beyin, sinirler ve kaslardaki sayısız ayrıntıyı belirleyen genlerdir. Tüm fiziksel özelliklerin yanı sıra, hücrelerde ve vücutta meydana gelen binlerce farklı olay ve sistemin kontrolü de genlerde kayıtlıdır. Örneğin, insanın kan basıncının alçak, yüksek veya normal olması bile genlerdeki bilgilere bağlıdır.

Sperm ile yumurta birleştiklerinde oluşan ilk hücre ile beraber, insanın hayatının sonuna kadar her hücresinde şifresini taşıyacağı DNA molekülünün de ilk kopyası oluşmuş olur. DNA, hücre çekirdeğinde titizlikle korunan oldukça büyük bir moleküldür ve bu molekül yukarıda bahsettiğimiz genleri içeren, insan vücudunun bir nevi bilgi bankasıdır. Döllenmiş yumurta dediğimiz ilk hücre, bundan sonra DNA'da kayıtlı program doğrultusunda çoğalır ve bir insana dönüşmek üzere vücuttaki dokuları, organları oluşturmaya başlar. İşte bu kompleks yapılanmanın koordinasyonu, DNA molekülü -karbon, fosfor, azot, hidrojen ve oksijen gibi atomlardan oluşan bir molekül- tarafından sağlanır.

DNA'da kayıtlı bulunan bilginin kapasitesi ise bilim adamlarını hayrete düşüren boyutlardadır. İnsanın tek bir DNA molekülünde tam bir milyon ansiklopedi sayfasını veya yaklaşık 1000 kitabı dolduracak miktarda bilgi bulunur. Bir başka deyişle her bir hücrenin çekirdeğinde, insan vücudunun işlevlerini kontrol etmeye yarayan bir milyon sayfalık bir ansiklopedinin içerebileceği miktarda bilgi kodlanmıştır. Bir benzetme yapacak olursak, dünyanın en büyük ansiklopedilerinden birisi olan 23 ciltlik *Encyclopedia Britannica*'nın bile toplam 25 bin sayfası vardır. Mikroskopik hücrenin içindeki, ondan çok daha küçük bir çekirdekte bulunan bir molekülde, milyonlarca bilgi içeren dünyanın en büyük ansiklopedisinin 40 katı büyüklüğünde bir bilgi deposu saklı durmaktadır. Bu da yaklaşık 1000 ciltlik, dünyada başka eşi, benzeri olmayan dev bir ansiklopedi demektir.

DNA'nın yapısının 1953'te Francis Crick tarafından keşfedildiği göz önünde bulundurulacak olursa, embriyologların 19. yüzyılın sonuna kadar tartışamadıkları "genetik planlama" kavramına, Kuran'da 1400 sene öncesinden işaret edilmesi, kuşkusuz Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunun delillerindendir. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *DNA'daki Yaratılış Mucizesi*, Araştırma Yayıncılık)

MENSTRÜASYON DÖNEMİ

Menstrüasyon dönemi, döllenmemiş yumurtanın vücuttan atıldığı devredir. Döllenme gerçekleşmediği için, daha önce hazırlanmış olan rahim duvarı gerilir,

kılcal damarların kopması ile birlikte yumurta dışarı atılır. Bu dönemden sonra vücut, bütün bu işlemleri tekrar yapmak için hazırlıklara başlayacaktır.

Bu evrelerin tümü belli bir dönem boyunca, bütün kadınlarda sürekli tekrarlanır. Her ay yeni yumurta hücreleri oluşur, aynı hormonlar aynı dönemlerde tekrar tekrar salgılanır, kadın vücudu sanki döllenme olacakmış gibi hazırlanır. Ancak son aşamada spermin olmasına ya da olmamasına göre vücuttaki hazırlıkların yönü değişir.

Söz konusu dönemde, kadının rahim boşluğunda ne gibi değişiklikler olduğunun tespit edilebilmesi ise, ancak bir anatomist ya da jinekoloğun yaptığı incelemelerle mümkündür. Bilim adamlarının yakın tarihlerde keşfettiği bu değişikliklere, mucizevi bir şekilde Rad Suresi'nin 8. ayetinde dikkat çekilmiştir:

Allah, her dışının neyi yüklendiğini (neye hamile kaldığını) ve döl yataklarının neyi eksiltilip neyi eklediğini bilir. O'nun Katında herşey bir miktar (ölçü) iledir. (Rad Suresi, 8)

Menstrüasyon döneminin başlangıcında, rahim duvarındaki rahim mukozası (endometriyum tabakası) 0,5 mm kalınlığındadır. Yumurtalıklar tarafından salgılanan hormonların etkisi ile bu tabaka büyür ve 5-6 mm kalınlığa ulaşır. Döllenme olmadığında ise tabaka dökülür. Yukarıdaki ayette görüldüğü gibi rahim duvarında her ay tekrarlanan bu artış ve azalmalara da, Kuran'da dikkat çekilmiştir.

HAMİLELİK VE DOĞUM

Kahrolası insan, ne kadar nankördür. (Allah) Onu hangi şeyden yarattı? Bir damla sudan yarattı da onu 'bir ölçüyle biçime soktu.' Sonra ona yolu kolaylaştırdı. (Abese Suresi, 17-20)

Anne karnındaki çocuğun "fetus" hali tam olarak altıncı ayın sonunda oluşur. Daha sonra rahim kuluçka dönemine girer. Bebeğin tüm vücut organları ve sistemleri, bu süre içinde gelişmiştir ve rahim fetusun büyümesi için besin sağlayarak bu gelişimi hızlandırır. Bu süreç, fetusun annenin rahminden çıktığı doğuma kadar sürer.

Normal olarak doğum kanalı çok dardır ve fetusun buradan geçmesi çok zordur. Ancak doğum esnasında, annenin vücudunda çeşitli fizyolojik değişiklikler meydana gelir. Bu değişiklikler fetusun doğum kanalında kolaylıkla hareket etmesini sağlar. Bu değişikliklerin bir kısmı şöyledir: Leğen kemiklerindeki eklemlerin doğum kanalını genişletmek üzere esnemesi, kanalın daha da genişlemesi için kasların gevşemesi, fetusun çevresinde bulunan amniotik sıvının kanalı yağlaması.⁹⁹ Bilimsel bir kaynakta doğumdan evvelki bu değişim şöyle tarif edilir:

Yeni bir dünyaya adım atacak cenin için bütün hazırlıklar tamamlandığında, amniyon sıvısı da doğum için yeni faaliyetlere başlar. Rahim ağzını genişletecek su

kesecikleri oluşturan amniyon sıvısı, bu sayede rahmi bebeğin geçeceği büyüklüğe ulaştırır. Bu keseler aynı zamanda ceninin doğum sırasında rahimde sıkışmasını da engelleyecektir. Ayrıca doğum başlangıcında keseler delinip de içindeki sıvılar aktığında ise, ceninin gideceği yol kayganlaşır ve sterilize olur. Bu şekilde doğum hem daha rahat hem de mikroplardan doğal olarak arınmış bir şekilde gerçekleşir.

Görüldüğü gibi Kuran'da bu sürece, **"Sonra ona yolu kolaylaştırdı"** (Abese Suresi, 20) ayetiyle açıkça işaret edilmektedir. 1400 sene evvel Allah'ın bildirdiği bu fizyolojik değişimlerin tespiti ise, günümüzde ancak pek çok teknolojik alet sayesinde mümkün olmuştur.

İNSANDAKİ ORGANLARIN GELİŞİM SIRASI

O, sizin için kulakları, gözleri ve gönülleri inşa edendir; ne az şükrediyorsunuz. (Mü'minun Suresi, 78)

Allah, sizi annelerinizin karnından hiçbir şey bilmezken çıkardı ve umulur ki şükredersiniz diye işitme, görme (duyularını) ve gönüller verdi. (Nahl Suresi, 78)

De ki: "Düşündünüz mü hiç; eğer Allah sizin işitmenizi ve görmenizi alıverir ve kalplerinizi mühürlerse, onları size Allah'tan başka getirebilecek ilah kimdir?"... (En'am Suresi, 46)

Şüphesiz Biz insanı, karmaşık olan bir damla sudan yarattık. Onu deniyoruz. Bundan dolayı onu işiten ve gören yaptık. (İnsan Suresi, 2)

Yukarıdaki ayetlerde Allah'ın insana bahsettiği birtakım duyulardan bahsedilmektedir. Dikkat edilirse, Kuran'da bu duyulardan hep belli bir sıra ile bahsedilmektedir: Duyma, görme, hissetme ve anlama.

Embriyolog Dr. Keith Moore, *Journal of Islamic Medical Association*'da yayınlanan bir makalesinde, embriyonun gelişim sürecinde iç kulakların ilk halinin belirmesinden sonra gözün oluşmaya başladığını ifade etmektedir. Hissetme ve anlama merkezi olan beynin ise, kulak ve gözün ardından gelişimine başladığını söylemektedir.

Anne karnındaki çocuk fetus halindeyken, hamileliğin yirmi ikinci günü gibi erken bir dönemde kulaklar gelişir ve hamileliğin dördüncü ayında kulak tam olarak fonksiyonel hale gelir. Fetus bundan sonra annenin karnındaki sesleri duyabilir. Dolayısıyla yeni doğan bir bebek için işitme duyusu, diğer yaşamsal fonksiyonlardan önce oluşur. Kuran ayetlerindeki öncelik sırası bu bakımdan dikkat çekicidir.

SÜTÜN OLUŞUMU

Sizin için hayvanlarda da elbette ibretler vardır, size onların karınlarındaki fers (yarı sindirilmiş gıdalar) ile kan arasından, içenlerin boğazından kolaylıkla kayan dupduru bir süt içirmekteyiz. (Nahl Suresi, 66)

Vücudun beslenmesini sağlayan temel maddeler, sindirim sistemindeki kimyasal dönüşümler sonucunda oluşur. Sindirilen bu besin maddeleri daha sonra bağırsak duvarından kan dolaşım sistemine geçerler. Kan dolaşımı sayesinde ilgili organlara sevk edilmiş olurlar.

Süt bezleri de diğer vücut dokuları gibi kan yoluyla kendilerine getirilen sindirilmiş gıdalarla beslenirler. Bu nedenle kan, besinlerden gelen gıdaların toplanıp iletilmesinde çok önemli bir rol oynar. Süt de tüm bu aşamalardan sonra süt bezleri tarafından salgılanır ve sindirilmiş besinin kan dolaşımıyla taşınması sonucunda oluştuğu için besin değeri oldukça yüksektir. İnsanlar ne hayvanın karnındaki yarı sindirilmiş besini ne de hayvanın kanını doğrudan tüketebilirler. Bunları doğrudan tüketmeleri ciddi zehirlenmelere hatta ölüme yol açabilir. Ama Allah, yarattığı son derece kompleks biyolojik sistemler sayesinde, bu sıvıların içinden temiz ve sağlıklı bir gıdayı insanların faydasına sunmaktadır. Böylece insanların doğrudan tüketemeyeceği kan ve yarı sindirilmiş besinden içilir nitelikte, besleyici süt üretilmiş olur.

Görüldüğü gibi Nahl Suresi'nin 66. ayetinde, sütün biyolojik oluşumu ile ilgili tarif edilenler, günümüz biliminin ortaya koyduğu bilgilerle büyük bir uyum içindedir. Memelilerin sindirim sistemine yönelik uzmanlık gerektiren böyle bir bilginin Kuran'ın indirildiği dönemde insanlar tarafından bilinmesinin mümkün olmayacağı ise son derece açıktır.

MUCİZE KARIŞIM ANNE SÜTÜ

Biz insana anne ve babasını (onlara iyilikle davranmayı) tavsiye ettik. Annesi onu, zorluk üstüne zorlukla (karnında) taşımıştır. Onun (sütten) ayrılması, iki yıl içindedir. "Hem Bana, hem anne ve babana şükret, dönüş yalnız Banadır." (Lokman Suresi, 14)

Anne sütü, bebeğin besin ihtiyaçlarını eksiksiz olarak gidermek ve bebeği olası enfeksiyonlara karşı korumak üzere Allah'ın yaratmış olduğu benzersiz bir karışımdır. Anne sütündeki besin maddelerinin dengesi en ideal ölçülerdedir ve bebeğin henüz olgunlaşmamış vücut sistemleri için en uygun formdadır. İçeriğindeki besin değerlerinin bebek için ideal ölçülerde olması nedeniyle "mucize karışım" olarak adlandırılabilir. Anne sütü, bebeğin beyin hücrelerinin büyümesini sağlayan ve sinir sistemi gelişimini hızlandıran besinler açısından da oldukça zengindir.

Günümüzün en son teknolojisi ile hazırlanan bebek mamaları dahi bu mucizevi besinin yerini tutamamaktadır.

Araştırmalar sonucunda, anne sütünün bebeğe olan faydalarına her geçen gün yenileri eklenmektedir. Örneğin anne sütü ile emzirilen bebeklerin özellikle solunum ve sindirim yolu enfeksiyonlarından korundukları ortaya çıkmıştır. Çünkü anne sütündeki antikorlar enfeksiyona karşı doğrudan koruma sağlarlar. Anne sütünün diğer anti-enfeksiyon özellikleri ise "normal flora" denilen "iyi" bakteriler için dostça bir ortam sağlarken, zararlı bakteriler, virüsler ya da parazitlerin barınmasına da engel teşkil etmesidir. Ayrıca anne sütünde, bulaşıcı hastalıklara karşı bağışıklık sistemini düzenleyen ve iyi çalışmasını sağlayan faktörler de tespit edilmiştir.

Anne sütü, bebeğin en kolay sindirebileceği besindir. Çok zengin gıda içeriği olmasına karşın, bebeklerin hassas sistemlerine uygun olarak sindirimi kolaydır. Böylece bebek, besinlerin sindirilmesine daha az enerji kullandığı için, enerjisini diğer vücut faaliyetlerine, büyümeye ve organlarının gelişimine harcamış olur.

Erken doğum yapan annelerin sütünde mucizevi bir şekilde, bebeğin ihtiyacına yönelik olarak daha fazla yağ, protein, sodyum, klorür ve demir bulunur. Nitekim kendi annelerinin sütüyle beslenen erken doğan (prematüre) bebeklerde, göz işlevlerinin daha iyi gelişmesi, zeka testlerinde daha başarılı olma gibi pek çok üstünlük tespit edilmiştir.

Anne sütünün yeni doğan bebeklerin gelişimi için önemlerinden biri, omega-3 yağ asitlerini içermesidir. Omega-3 yağ asitleri insan beyni ve retinasının önemli bir bileşeni olmalarından ötürü, özellikle yeni doğan bebekler açısından önemi büyüktür. Omega-3 özellikle hamilelik dönemi boyunca ve bebeklik döneminin başlarında, beyin ve sinirlerin uygun şekilde gelişimi için de çok önemlidir. Anne sütü de doğal ve mükemmel bir Omega-3 deposu olduğundan, bilim adamları anne sütünün önemini özellikle vurgulamaktadırlar.

Ayrıca Bristol Üniversitesi bilim adamlarının yaptıkları araştırmalarda, anne sütüyle beslenmenin uzun vadedeki faydaları arasında, tansiyon üzerinde olumlu etkisinin bulunduğu ve bu sayede kalp krizi risklerinin azaldığı ortaya konmuştur. Araştırmayı yapan ekip, anne sütünün koruyuculuğunun içeriğinden kaynaklandığını belirtmektedir. *Circulation* adlı tıp dergisinde yayımlanan araştırma sonuçlarına göre, anne sütü ile beslenen bebeklerin kalp hastalıklarına yakalanma riski daha azdır. Anne sütünde damar sertliğini önleyen yağ asitlerinin bulunması, anne sütü ile beslenen bebeklerin daha az sodyum tükettikleri ve aşırı kilo almadıkları için, anne sütünün kalp sağlıkları üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu gerçeğini ortaya konmuştur.

Bunların yanı sıra ABD'deki Cincinnati Üniversitesi'ne bağlı çocuk hastanesinde görevli Lisa Martin başkanlığındaki ekip, anne sütünde yüksek miktarda "adiponektin" isimli protein hormonu buldu. Kanda yüksek miktarda adiponektin bulunması kalp krizi riskinin azalması ile bağlantılı kabul edilir. Obez ve kalp krizi riski yüksek olan kişilerde ise kandaki adiponektin miktarı düşüktür. Bu nedenle anne sütüyle beslenen bebeklerin, ilerde fazla kilolu olma riskinin bu hormona bağlı olarak azaldığı tespit edildi. Bunun yanı sıra anne sütünde leptin denilen ve yağ

metabolizmasında çok önemli bir rolü olan bir diğ er hormonun da olduğu tesbit edildi. Bilim adamlarınca leptin, vücutta yağ olduğuna dair beyne gönderilen bir sinyaldir. Dolayısıyla Dr. Martin'in açıklamalarına göre, bebekken anne sütü ile alınan bu hormonlar, ileri yaşlarda obezite, 2. tip şeker hastalığı, ens lin direnci ve koroner damar rahatsızlığı gibi hastalıkların riskini azaltmaktadır.

"En Taze Besin" İle İgili Gerçekler

Anne sütü ile ilgili gerçekler bu kadarla da sınırlı değildir. Anne sütünün bebeğe sağladığı katkı, bebeğin geçirdiği evrelere göre değişmekte ve bebeğin hangi döneminde hangi besine ihtiya ı varsa sütün içeriği de bu döneme göre farklılık göstermektedir. İdeal sıcaklığı ile her an hazır olan anne sütü, içinde bulunan şeker ve yağ ile beyin gelişiminde de önemli bir rol oynar. Bunun yanı sıra içeriğindeki kalsiyum gibi elementler, bebeğin kemik gelişiminde büyük bir pay sahibidir.

Bu mucizevi karışım süt olarak adlandırılmasına rağmen, aslında anne sütünün %90'ı sudan oluşmaktadır. Bu da son derece önemli bir özelliktir. Çünkü bebeklerin besinin yanı sıra sıvı olarak suya da ihtiyaçları vardır. Anne sütü haricinde alınacak su ya da diğer yabancı maddelerin tam anlamda hijyeni sağlanamayabilir. Ancak %90'ı su olan anne sütü ile bebeğin su ihtiya ı da en hijyenik şekilde karşılanmaktadır.

Anne Sütü ve Zeka

Yapılan bilimsel araştırmalar anne sütü içen bebeklerin zeka gelişiminin içmeyen bebeklere oranla daha fazla olduğunu göstermektedir. Kentucky Üniversitesi uzmanlarından Jame Anderson'ın, anne sütüyle beslenen bebekler ile biberonla beslenenler arasında karşılaştırma yapan araştırması sonucunda, "anne sütüyle beslenen bebeklerin IQ'larının, biberonla beslenen bebeklere oranla 5 puan daha fazla olduğu" saptanmıştır. Bu araştırma sonucunda, bebeğın zekasının anne sütüyle gelişiminin 6 aya kadar olabileceğı, 8 haftadan az anne sütü emen bebeklerde ise anne sütünün zeka üzerinde yarar sağlamadığı da belirlenmiştir.

Anne Sütü Kansere İlaç mı?

Yapılan çalışmalar sonucunda, hakkında yüzlerce makale yayınlanan anne sütünün son olarak da bebekleri kanserden koruduğı ispatlanmış, fakat bunun mekanizması henüz tam olarak anlaşılamamıştır. Araştırmacılar, laboratuvarıda yetiştirilen kanser hücrelerinin anne sütü tarafından öldürüldüğünün ispatlanması ile büyük bir potansiyel ortaya çıktığını belirtmişlerdir. İsveç'te Lund Üniversitesi'nde doktor ve immünolog olarak çalışan Catharina Svanborg, anne sütündeki bu mucizevi sırları keşfeden ekipte bulunmuştur. Lund Üniversitesi'ndeki bu ekip normal anne sütünün kanserin her çeşidi için bir koruma sağlamasını mucizevi bir keşif olarak değerlendirmişlerdir.

Başlangıçta, yeni doğmuş bebeklerden almış oldukları bağırsak-mukoza hücrelerini anne sütü ile işleyen araştırmacılar, neticede Pnemococcus bakterisi tarafından meydana getirilen ve pneumonia (zatürree) olarak adlandırılan hastalığı, anne sütünün çok iyi bir şekilde durdurduğunu gördüler. Ayrıca anne sütü ile beslenen bebekler, biberonla beslenenlere göre çok daha az duyma güçlüğü ile karşılaşmakta ve solunum sistemi enfeksiyonlarına da çok daha az yakalanmaktaydılar. Birbirini takip eden çalışmalar sonrasında, anne sütünün kansere karşı da bir koruma sağladığını gördüler. (Çocuklukta görülen lenf kanseri riskinin biberon ile beslenen çocuklarda dokuz kat daha fazla olduğunu gösterdikten sonra, aynı sonuçların diğer kanser türleri için de geçerli olduğunu fark ettiler). Çıkan sonuca göre anne sütü kanserli hücrelerin yerini tam olarak belirliyor ve daha sonra da onları öldürüyor. Kanserli hücreleri tespit ederek öldüren ise anne sütünde bol miktarda bulunan alpha-lac (alphalactalbunin) olarak adlandırılan maddedir. Alpha-lac süt içindeki laktoz şekerinin üretilmesine yardım eden bir protein tarafından meydana getirilmektedir.

Bu Eşsiz Nimet Yüce Allah'ın Bir Lütfudur...

Anne sütü ile ilgili başka mucizevi bir özellikse, bebeğın anne sütü ile 2 yıl boyunca beslenmesinin son derece faydalı olduğudur. Bilimin yeni keşfettiğı bu önemli bilgiyi Allah bizlere Kuran'da **"Emzirmeyi tamamlamak isteyenler için anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler..."** (Bakara Suresi, 233) ayetiyle 14 asır önce bildirmiştir.

Korunmaya, beslenmeye muhtaç olarak doğan bebek için, annenin kendisi en ideal gıda olan anne sütünü, vücudunda üretmeye karar vermediği gibi, değişen besin değerlerini de, kuşkusuz annenin kendisi belirlememektedir. Her canlının ihtiyacını bilen ve onları rızıklandıran Yüce Allah, anne sütünü annenin bedeninde, bebek için yaratmaktadır.

PARMAK İZİNDEKİ KİMLİK

Kuran'da, insanları ölümden sonra diriltmenin Allah için çok kolay olduğu anlatılırken, insanların özellikle parmak uçlarına dikkat çekilir:

Evet; onun parmak uçlarını dahi derleyip-(yeniden) düzene koymaya güç yetirenleriz. (Kıyamet Suresi, 4)

Ayette parmak uçlarının vurgulanması, son derece hikmetlidir. Çünkü parmak izindeki şekiller ve detaylar, tamamen kişiye özeldir. Şu an dünya üzerinde yaşayan ve tarih boyunca yaşamış olan tüm insanların parmak izleri birbirinden farklıdır. Dahası, aynı DNA dizilimine sahip tek yumurta ikizleri dahi farklı parmak izine sahiptirler.

Parmak izi doğumdan önce cenin üzerinde son şeklini alır ve kalıcı yara olması dışında ömür boyu sabit kalır. İşte bu nedenle parmak izi, herkese özel çok önemli bir "kimlik kartı" sayılmakta ve parmak izi bilimi ise insanlar tarafından yanılmaz kimlik tespit yöntemi olarak kullanılmaktadır.

Ancak önemli olan, parmak izinin özelliğinin ancak 19. yüzyılın sonlarına doğru keşfedilmiş olmasıdır. Ondan önce, insanlar parmak izini hiçbir özelliği ve anlamı olmayan çizgiler olarak görmüştür. Fakat Kuran'da, o dönemde kimsenin dikkatini dahi çekmeyen parmak izleri vurgulanmakta ve bu izlerin ancak çağımızda fark edilen önemine dikkat çekilmektedir.

DİŞİ BAL ARISI

Rabbin bal arısına vahyetti: Dağlarda, ağaçlarda ve onların kurdukları çardaklarda kendine evler edin. - Sonra meyvelerin tümünden ye, böylece Rabbinin sana kolaylaştırdığı yollarda yürü-uçuver. Onların karınlarından türlü renklerde şerbetler çıkar, onda insanlar için bir şifa vardır. Şüphesiz düşünen bir topluluk için gerçekten bunda bir ayet vardır. (Nahl Suresi, 68-69)

Her arının çok fazla görevinin olduğu arı kolonilerindeki tek istisna erkek arılardır. Erkek arılar ne kovanın savunmasına, ne temizliğine, ne besin toplamaya, ne de petek veya bal yapımına bir katkıda bulunurlar. Erkek arıların kovan içindeki tek fonksiyonları kraliçe arıyı dölemektir.⁴ Çiftleşme organları dışında diğer arılarda

bulunan özelliklerin hemen hemen hiçbirine sahip olmadıkları için erkek arıların kraliçe arıyı dölemekten başka bir iş yapmaları da mümkün değildir.

Koloninin tüm yükü üzerinde bulunan işçi arıların ise, kraliçe arılar gibi diş olmalarına rağmen yumurtalıkları gelişmemiştir, yani kısırdırlar. Kovanın temizliği, arı larvalarının ve yavrularının bakımı, kraliçe arı ve erkek arıların beslenmesi, bal yapılması, peteklerin inşası ve onarım işleri, kovanın havalandırılması, kovanın güvenliği, nektar (bal özü), polen (çiçek tozu), su, reçine gibi malzemelerin toplanması ve bunların kovanda depolanması gibi görevleri vardır.

Arapçada iki çeşit fil kullanımı vardır ve fillerin bu kullanımlarından, öznenin erkek mi yoksa dişi mi olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim yukarıdaki ayetlerde arı için kullanılan fiiller (altı çizili kelimeler), filin dişi için olan şekliyle kullanılmıştır. Böylece Kuran'da bal yapımında çalışan arıların dişi olduğuna işaret edilmektedir.⁵

Unutulmamalıdır ki arılarla ilgili bu gerçeğin bundan 1400 sene önce bilinmesi mümkün değildir. Ama Allah bu gerçeğe dikkat çekerek Kuran'ın bir mucizesini daha bize göstermiştir.

BALDAKİ ŞİFA

Rabbin bal arısına vahyetti: Dağlarda, ağaçlarda ve onların kurdukları çardaklarda kendine evler edin. Sonra meyvelerin tümünden ye, böylece Rabbinin sana kolaylaştırdığı yollarda yürü-uçuver. Onların karınlarından türlü renklerde şerbetler çıkar, onda insanlar için bir şifa vardır. Şüphesiz düşünen bir topluluk için gerçekten bunda bir ayet vardır. (Nahl Suresi, 68-69)

Bal, yukarıdaki ayetlerde vurgulandığı gibi, "insanlara şifa" olma özelliği taşımaktadır. Bilimde en ön sıraları alan ülkelerde, balın insan sağlığı açısından öneminden ötürü, arıcılık ve arı ürünleri artık başlı başına bir araştırma dalı olmuştur. Balın yararları genel hatlarıyla şöyle sıralanabilir:

Kolayca sindirilir: İçindeki şekerlerin bir başka cins şekere (fruktozun glikoza) dönüşebilme özelliği sayesinde bal, yüksek miktarda asit içermesine rağmen, en hassas mideler tarafından bile kolaylıkla sindirilir. Aynı zamanda bağırsakların ve böbreklerin daha iyi çalışmasına yardımcı olur.

Süratle kana karışır; hızlı bir enerji kaynağıdır: Bal ılık suyla karıştırıldığında 7 dakika içinde kana karışır. İçerdiği serbest şekerlerden dolayı beynin çalışması kolaylaşır. Bal, fruktoz ve glikoz gibi basit şekerlerin doğal bir karışımıdır. Yapılan son araştırmalara göre, şekerlerin bu kendine has karışımı yorgunluğun giderilmesinde en etkili yöntemdir ve atletik performansı artırmaktadır.

Kan yapımına destek olur: Bal, kan yapımı için vücudun gereksinim duyduğu enerjinin önemli bir bölümünü karşılar. Ayrıca kanın temizlenmesine de yardımcı olur. Kan dolaşımını düzenleyici ve kolaylaştırıcı yönde etkisi vardır. Damar sertliğine karşı önemli bir koruyucudur.

Antimikrobiktir: Antimikrobik etmenler belirli bakterilerin, mayanın ve küfün büyümesine engel olur. Balın, bakterinin barınmasına olanak tanımayan özelliği "inhibine etki" olarak adlandırılır. Balın antimikrobik olmasını sağlayan pek çok sebep vardır. Bunların arasında, mikroorganizmaların, büyümek için ihtiyaç duydukları su miktarını sınırlayan yüksek şeker içeriği, yüksek asit oranı (düşük pH), bakterileri büyümeleri için ihtiyaç duydukları nitrojenden mahrum bırakan içeriği sayılabilir. Balda hidrojen peroksit bulunması ve balın içerdiği antioksidanlar da bakterinin çoğalmasına engel olur.

Antioksidandır: Sağlıklı yaşamak isteyen herkesin özellikle antioksidan tüketmesi gerekir. Antioksidanlar, hücrelerde normal metabolizmanın zararlı yan ürünlerini temizleyen bileşenlerdir. Bunlar gıdaların bozulmasına yol açan ve birçok kronik hastalığa sebep olan yıkıcı kimyasal tepkimeleri yavaşlatabilen elementlerdir. Uzmanlar antioksidan bakımından zengin besinlerin kalp hastalıkları ve kanser gibi hastalıkları önleyebileceğine inanmaktadırlar. Balın içeriğinde de güçlü antioksidanlar mevcuttur: *Pinocembrin*, *pinobaxin*, *chrisin* ve *galagin*. Bunlardan *pinocembrin*, yalnızca balda bulunan bir antioksidandır.⁷

Vitamin ve mineral deposudur: Bal, fruktoz ve glikoz gibi şekerlerin yanı sıra magnezyum, potasyum, kalsiyum, sodyum klorür, kükürt, demir ve fosfor gibi mineralleri de içerir. Nektar ve polen kaynaklarının niteliklerine göre değişmekle birlikte, balda B1, B2, C, B6, B5 ve B3 vitaminleri bulunmaktadır. Ayrıca bakır, iyot, demir ve çinko da az miktarlarda bulunur.

Yaraların tedavisinde kullanılır:

- Yaraların tedavisinde kullanıldığında, balın havadan nem çekebilme özelliği, iyileşmeyi hızlandırarak yara izi kalmasını önler. Çünkü bal, yaranın üzerini kaplayan yeni deriyi oluşturan epitel hücrelerin büyümesini hızlandırır. Böylece büyük yaralarda bile bal kullanıldığında doku nakli yapılması ihtiyacı ortadan kalkar.

- Bal, iyileşme sürecine dahil olan dokuları yeniden büyümeleri için uyarır. Yeni kılcal damarların oluşumunu hızlandırarak, derinin daha derindeki bağ dokusunun yerini alan fibroblastların büyümesini teşvik eder ve iyileşmenin gücünü artıran kolajen liflerinin üretimini hızlandırır.

- Balın, yaranın etrafındaki şişkinliği azaltan antienflamatuar bir etkisi vardır. Bu, kan dolaşımını artırır; böylece iyileşme süreci hızlanmış olur ve hissedilen acı azalır.

- Bal, yaranın altındaki dokulara yapışmaz; bu nedenle yeni oluşan dokuların yırtılması ve acı söz konusu olmaz.

- Radyasyon tedavisi uygulanan kanserli hastaların vücutlarında oluşan yara ve ülserlerin tedavisinde başarıyla kullanılmaktadır.

- Ayrıca balın daha evvel belirttiğimiz antimikrobik etkisinden ötürü, bal enfeksiyon oluşmasını önleyen koruyucu bir engel oluşturur. Mevcut enfeksiyonu da yaralardan hızla temizler. Bakterilerin antibiyotik dirençli özelliklerine karşı bile etkilidir. Antiseptiklerin ve antibiyotiklerin tersine, yaradaki dokuların üzerinde olumsuz etkiler oluşmaz.⁹

Bu bilgilerden de anlaşılacağı gibi bal, "şifa" yönü son derece güçlü bir besindir. Kuşkusuz bu da, sonsuz kudret sahibi Allah'ın indirmiş olduğu Kuran'ın mucizelerinden biridir. Yandaki tabloda balın besin değeri açısından incelemesi görülmektedir:

KURAN'DA DIKKAT ÇEKİLEN HURMA VE FAYDALARI

Hurma, Kuran'da pek çok ayette bahsi geçen, cennet nimetleri arasında "**eşsiz-hurma**" (Rahman Suresi, 68) ifadesiyle nitelendirilen bir meyvedir. Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu meyve incelendiğinde, pek çok önemli özelliği olduğu ortaya çıkmaktadır. Bilinen en eski bitki çeşitlerinden biri olan hurma, günümüzde lezzetinin yanı sıra besleyici özelliği nedeniyle de tercih edilen bir besindir. Her geçen gün keşfedilen faydaları hurmayı, hem gıda hem de ilaç olarak kullanılan bir besin haline getirmiştir. Hurmanın sahip olduğu bu özelliklere Meryem Suresi'nde dikkat çekilmiştir.

Derken doğum sancısı onu bir hurma dalına sürükledi. Dedi ki: "Keşke bundan önce ölseydim de, hafızalardan silinip unutulurseydim." Altından (bir ses) ona seslendi: "Hüzne kapılma, Rabbin senin alt (yan)ında bir ark kılmıştır." Hurma dalını kendine doğru salla, üzerine henüz oluşmuş-taze hurma dökülürsün." Artık, ye, iç, gözün aydın olsun... (Meryem Suresi, 23-26)

Allah'ın, Hz. Meryem'e "hurma yemesini" bildirmesinin pek çok hikmeti vardır. Allah'ın Hz. Meryem'in doğumunu kolaylaştırmak için sunduğu nimetlerden biri olan hurmanın, özellikle hamile ve doğum yapan kadınlar için önemi ve faydaları, bugün bilimsel olarak da bilinmektedir. Hurma, içerdiği %60-65 oran ile en çok şeker içeren meyvelerden biridir. Doktorlar, hamile kadınlara doğum yaptıkları gün meyve şekeri içeren yiyecekler verilmesi gerektiğini belirtmektedirler. Bunun amacı, annenin zayıf düşen vücuduna enerji ve canlılık kazandırmak, aynı zamanda da yeni doğan bebeğe gerekli olan sütün oluşabilmesi için, süt hormonlarını harekete geçirmek ve anne sütünü çoğaltmaktır.

Ayrıca doğum sırasında meydana gelen kan kaybı, vücut şekerinin düşmesine sebep olur. Hurma vücuda tekrar şeker girişinin sağlanması açısından önemlidir ve tansiyon düşmesini de engeller. Kalori değerinin çok yüksek olması sebebiyle hastalıktan güçsüz düşmüş ya da yorgun olan kimseler için özellikle çok faydalıdır.

Bu bilgiler, Allah'ın Hz. Meryem'e, hem kendisine enerji ve canlılık verecek hem de bebeğin tek gıdası olan sütün meydana gelmesini sağlayacak "hurma"dan yemesini bildirmesindeki hikmetleri ortaya koymaktadır. Örneğin hurma, insan vücudunun sağlıklı ve zinde kalabilmesi için hayati önem taşıyan 10'dan fazla element içermektedir. Bu nedenle günümüzde bilim adamları, insanın sadece hurma ve suyla yıllarca yaşayabileceğini belirtmektedirler.¹¹ Bu konuda tanınmış uzmanlardan biri olan V. H. W. Dowson ise, bir hurma ve bir bardak sütün bir insanın günlük besin ihtiyacını karşılamaya yeteceğini söylemektedir.

Hurmada bulunan **oksitosin** maddesi de, modern tıpta doğumu kolaylaştırıcı bir ilaç olarak kullanılmaktadır. Oksitosin, doğumu kolaylaştırıcı etkisi nedeniyle pek çok kaynakta "rapid birth" yani "**hızlı doğum**" ifadesiyle tanımlanmaktadır. Doğum sonrasında ise anne sütünü artırıcı etkisiyle bilinmektedir. Oksitosin esas olarak beyinde salgılanan, doğum sancılarını başlatan bir hormondur. Doğum öncesi vücudun tüm hazırlıkları bu hormon sayesinde başlar. Hormonun etkisi, ana rahmini oluşturan kaslarda ve anne sütünün salgılanmasını sağlayan kas yapısındaki hücrelerde görülür. Doğum esnasında ana rahminin etkili olarak kasılması doğumun gerçekleşebilmesi için son derece önemlidir. Oksitosin de, rahmi oluşturan kasların çok güçlü bir şekilde kasılmasını sağlar. Ayrıca oksitosin, yeni doğmuş olan bebeğin beslenmesi için anne sütünün salgılanmasını başlatır. Hurmanın tek başına bu özelliği -oksitosin içermesi- bile Kuran'ın Allah'ın vahyi olduğunun önemli bir delilidir. Hurmanın tıbbi olarak faydalarının tespit edilmesi ancak yakın tarihlerde mümkün

olmuştur. Halbuki Kuran'da yaklaşık 1400 sene evvel Allah'ın Hz. Meryem'e hamilelik döneminde hurma ile beslenmesini vahyettiği bildirilmektedir.

Ayrıca hurmada insan vücuduna bol miktarda hareket ve ısı enerjisi kazandıran, vücutta parçalanıp kullanılması kolay olan bir şeker türü bulunmaktadır. Üstelik bu şeker kan şekerini hızla yükselten glikoz değil, meyve şekeri fruktozdur. Özellikle şeker hastalarında kan şekerinin hızla yükselmesi, pek çok organı olumsuz olarak etkiler, ancak en çok hasar gören organ ve sistemler göz, böbrekler, kalp-damar sistemi ve sinir sistemidir. Gözde görme kaybına kadar varan rahatsızlıklar, kalp krizi, böbrek yetmezliği gibi pek çok ciddi hastalığın en önemli nedenlerinden biri, kan şekeri yüksekliğidir.

Hurma içerik olarak çok çeşitli vitamin ve minerale sahiptir. Lif, yağ ve proteinler açısından da çok zengindir. Hurmada sodyum, potasyum, kalsiyum, magnezyum, demir, kükürt, fosfor ve klor da bulunmaktadır. Hurma ayrıca A vitamini, betakaroten, B1, B2, B3 ve B6 vitaminlerini de içerir. Hurmada bulunan vitamin ve minerallerin, normal insan vücudunda ve hamilelik zamanlarındaki faydalarından bazılarını ise şöyle sıralayabiliriz:

*Hurmanın besleyici oranının gücü, içerdiği uygun mineral dengesinden kaynaklanmaktadır. Hurmada, hamilelikte kadınların alması gereken bir B vitamini olan folik asit de bulunmaktadır. **Folik asit (B9)**, vücutta yeni kan hücresi yapımında, vücudun yapı taşı olan amino asitlerin yapımında ve hücrelerin yenilenmesinde önemli görevler üstlenen bir vitamindir. Bu yüzden hamilelikte folik asit ihtiyacı belirgin şekilde artar ve günlük ihtiyaç iki katına çıkar. Folik asit seviyesi yetersiz olduğunda yapısal olarak normalden büyük, ancak işlevleri düşük alyuvar hücreleri meydana gelir ve kansızlık belirtileri ortaya çıkar. Özellikle hücre bölünmesinde ve hücrenin genetik yapısının oluşmasında önemli rol oynayan folik asit, hamilelik sırasında gereksinimi iki katına çıkan tek maddedir. Hurma da, folik asit açısından çok zengin bir besin türüdür.

*Öte yandan hamilelikte meydana gelen uzun süreli bulantı ve fiziksel tepkimeler nedeniyle potasyum eksikliği açığa çıkar ve bu durumda da potasyum takviyesi yapılması gerekir. Hurmada bol miktarda bulunan **potasyum** bu açıdan büyük önem taşıdığı gibi, vücuttaki su dengesinin korunmasında da son derece etkilidir. Ayrıca potasyum, beyne oksijen gitmesine de yardımcı olarak berrak düşünebilmeyi sağlar. Bununla beraber vücut sıvıları için uygun alkalik özelliği sağlar. Zehirli vücut atıklarını dışarı atması için böbrekleri uyarır. Yüksek kan basıncını düşürmeye yardım eder ve sağlıklı deri oluşumunu sağlar.

*Hurmanın içerdiği **demir**, kırmızı kan hücrelerinde bulunan hemoglobin sentezini kontrol eder ve bu da hamilelikte kansızlığın engellenmesini ve bebeğin gelişimi için hayati önem taşıyan kandaki alyuvarlar dengesinin uygun hale gelmesini sağlar. Bilindiği gibi alyuvarlar kanda oksijen ve karbondioksiti taşıyarak hücrelerin canlılığını sürdürmesinde rol oynarlar. Çok fazla demir içermesi sebebiyle, bir insan günde 15 tane hurma yiyerek vücudunun demir ihtiyacını karşılayabilir ve demir eksikliğinden kaynaklanan rahatsızlıklardan korunmuş olur.

*Hurmada bulunan **kalsiyum** ve **fosfat** ise, iskelet oluşumu ve vücudun kemik yapısının dengelenmesi için çok önemli elementlerdir. Hurma, içerdiği bol fosfor ve kalsiyum ile kemik zayıflığına karşı bünneyi korur ve bu hastalıkların azaltılmasına yardım eder.

*Bilim adamları hurmanın stres ve gerginliği giderici etkisine de dikkat çekmektedirler. Berkeley Üniversitesi uzmanlarının yaptığı araştırmalar, sinirleri güçlendiren **B6** vitamininin ve kasların çalışmasında önemli rol oynayan **magnezyum** mineralinin hurmada yüksek miktarda bulunduğunu ortaya koymuştur. Hurma ayrıca içerdiği **magnezyum** ile, böbrekler için de son derece önemlidir. Bir insan günde 2-3 tane hurma yiyerek vücudunun magnezyum ihtiyacını karşılayabilir.

*İçerdiği **B1** vitamini ile sinir sisteminin sağlıklı olmasını kolaylaştırır. Vücuttaki karbonhidratların enerjiye çevrilmesine, protein ve yağların vücudun diğer ihtiyaçları için kullanılmasına yardımcı olur. **B2** vitaminiyle de, vücudun enerji sağlaması ve hücrelerin yenilenmesi için protein, karbonhidrat ve yağların yakılmasına yardımcı olur.

*Hamilelikte **A vitamini**ne olan ihtiyaç da artar. Hurma, içindeki A vitamini sayesinde, görme gücünü ve vücut direncini artırır, kemik ve dişlerin güçlenmesini sağlar. Hurma, **betakaroten** açısından da son derece zengindir.¹⁶ Betakarotenin hücrelere saldıran molekülleri kontrol altına alarak, kanseri önleyici özelliği vardır.

*Ayrıca diğer meyveler genellikle **protein** açısından yetersizdir, ancak hurma protein de içermektedir.¹⁷ Bu özelliği sayesinde vücudun hastalıklara ve enfeksiyonlara karşı korunmasını sağlar, hücreleri yeniler ve vücut sıvısını dengeler. Örneğin et de faydalı bir gıdadır ancak özellikle böyle bir dönemde taze bir meyve olan hurma kadar fayda vermeyebilir. Hatta böyle bir dönemde etin fazla tüketilmesi vücutta zehirlenmeye neden olabilir. Hazmı kolay olan, hafif sebze, meyve türü yiyeceklerin tercihi daha uygun bir seçimdir.

Hurma ile ilgili tüm bu bilgiler, Allah'ın sonsuz ilmini ve insanlara olan rahmetini ortaya koymaktadır. Görüldüğü gibi modern tıbbın ancak günümüzde tespit edebildiği hurmanın -özellikle de hamilelik dönemindeki- faydalarına Kuran'da 14 asır önce işaret edilmiştir.

MÜKEMMEL BİR MEYVE:İNCİR

"İncire ve zeytine andolsun" (Tin Suresi, 1)

Tin Suresi'nin birinci ayetinde Allah'ın incire "**andolsun**" şeklinde bildirmesi, bu meyvenin faydaları açısından son derece hikmetlidir.

İncirin İnsan Sağlığına Faydaları:

İncir herhangi bir meyve ya da sebzeye göre en yüksek lif içeriğine sahiptir. Sadece 1 adet kuru incir 2 gram lif sağlamaktadır, ki bu tavsiye edilen günlük ihtiyacın %20'si'dir. Son 10-15 yılda yapılan araştırmalar, bitkisel gıdalarda bulunan liflerin sindirim sisteminin düzgün olarak çalışması açısından çok önemli olduklarını ortaya koymuştur. Besin olarak alınan lifin sindirime yardımcı olduğu ve bazı kanser türlerinin riskini azaltmada etkili olduğu bilinmektedir. Beslenme uzmanları lif alımını artırmanın ideal bir yolu olarak, **lif açısından zengin** olan incir tüketimini tavsiye etmektedirler.

Lifli yiyecekler çözünür ve çözünmez olarak ikiye ayrılırlar. Çözünmez lif açısından zengin gıdalar, vücuttan atılacak maddelere su kazandırarak bağırsaklardan geçişi kolaylaştırır. Böylece sindirim sistemini hızlandırarak, düzenli çalışmasını sağlarlar. Ayrıca çözünmez lifli besinlerin kolon kanserine karşı koruyucu olduğu da tespit edilmiştir. Çözünür lif açısından zengin besinlerin ise kandaki kolesterol seviyesini %20'den fazla düşürdükleri ortaya konmuştur. Bu nedenle kalp hastalıklarının riskini azaltmak açısından büyük önem taşırlar. Eğer kanda fazla miktarda kolesterol varsa, bu kan damarlarında birikir ve kan damarlarının sertleşmesine, daralmasına yol açar. Kolesterol, hangi organın damarında birikirse o organa ait hastalıklar ortaya çıkar. Örneğin, kalbi besleyen atardamarlarda kolesterol birikimi olursa, göğüs ağrısı, kalp krizi gibi sorunlar oluşur. Böbrek damarlarında kolesterol birikimi ise, yüksek tansiyon ve böbrek yetmezliğine yol açabilir. Ayrıca çözünür liflerin alımı mideyi boşaltarak, kan şekerini düzenlemesi açısından da önem taşır, çünkü kan şekerindeki ani değişiklikler hayati riskler taşıyan rahatsızlıklarla sonuçlanabilir. Nitekim beslenmeleri lif açısından zengin olan toplumların kanser ve kalp hastalıkları gibi rahatsızlıklara daha az oranda yakalandıkları tespit edilmiştir.

Çözünür ve çözünmez liflerin her ikisinin birarada bulunması ise sağlık açısından ayrı bir avantajdır: Her iki lif türünün birarada bulunmasının, kanseri engellemede, tek başına olduklarından daha etkili olduğu ortaya çıkmıştır. İncirde her iki lif türünün -hem çözünür hem de çözünmez liflerin- birarada bulunması bu bakımdan inciri son derece önemli bir besin maddesi kılmaktadır.

George Washington Üniversitesi Tıp Merkezi'nde Hastalıklara Karşı Korunma Enstitüsü'nün başkanı Dr. Oliver Alabaster, incirden şu ifadelerle bahsetmektedir:

... burada gerçek anlamda sağlıklı ve yüksek lif oranına sahip bir besini ekleme imkanı bulunmaktadır. İncirleri ve diğer yüksek lif oranına sahip besinleri sıklıkla tercih etmek... ömür boyu sağlığınız açısından önem taşımaktadır.

California İncir Danışma Kurulu'na (California Fig Advisory Board) göre, meyvelerde ve sebzelerde bulunan **antioksidanların** insanları birçok hastalıktan koruduğuna inanılmaktadır. Antioksidanlar, vücudumuzdaki kimyasal reaksiyonlar sonucu oluşan veya dışardan alınan zararlı maddeleri (serbest radikalleri) etkisiz hale getirirler ve hücrenin tahrip edilmesini engellemiş olurlar.

Scranton Üniversitesi tarafından yürütülen araştırmada, kuru incirin, antioksidan bakımından zengin fenol bileşimine diğer meyvelere göre çok daha fazla

sahip olduğu belirlenmiştir. Fenol, mikroorganizmaları öldürücü -antiseptik- bir madde olarak kullanılmaktadır. Scranton Üniversitesi'nde yapılan değerlendirmelere göre, İncirdeki fenol miktarı, diğer meyvelerle kıyaslandığında çok daha fazladır.

New Jersey'deki Rutgers Üniversitesi tarafından yürütölen araştırmada ise, kuru incirin içerdii **Omega-3, Omega-6** yağ asitleri (EFA: Essential fatty acids: vücut için zaruri yağlar) ile **fitosterol** (bitkilerde bulunan yağimsı madde) sayesinde kolesterolü düşürücü olarak da önem taşıdığı anlaşılmıştır.

Bilindiği gibi Omega-3 ve Omega-6 yağ asitleri vücutta üretilemezler ve gıdalarla alınmaları gereklidir. Ayrıca bu yağlar özellikle kalp, beyin ve sinir sisteminin sağlıklı şekilde işlev görmesi açısından vazgeçilmez öneme sahiptirler. Fitosterol ise, hayvansal gıdalardaki kalp ve damar sağlığı açısından tehlikeli olan kolesterolün yolunu tıkayarak kana karışmadan vücuttan atılmasını sağlar.

California İncir Danışma Kurulu tarafından "adeta doğanın en mükemmel meyvesi" olarak bahsedilen incir, insanoğlunun bildiği en eski meyvelerden biri olmasına rağmen, gıda üreticileri tarafından yeniden keşfedilmektedir. Çünkü besin değerinin yüksek olması, sağlık için faydaları, bu meyveye ayrı bir önem kazandırmaktadır.

İncir hemen hemen her özel diyetin parçası olabilir: İncir doğal olarak yağ, sodyum ve kolesterol içermediği ve yüksek lif oranına sahip olduğu için, kilo vermeye çalışan kişiler için de uygun bir besindir. Aynı zamanda incir, bilinen tüm meyvelere göre en yüksek mineral içeriğine sahiptir. 40 gram incir, 244 mg potasyum (günlük ihtiyacın % 7'si), 53 mg kalsiyum (günlük ihtiyacın %6'sı) ve 1.2 mg demir (günlük ihtiyacın %6'sı) içermektedir.²⁴ İncirde **kalsiyum** oranı çok yüksektir; meyveler arasında kalsiyum içeriği açısından portakaldan sonra ikinci sırada gelmektedir. Bir kase kuru incir, bir kase süt ile aynı miktarda kalsiyum sağlamaktadır.

İncir, uzun süreli hastalıklardan sonra hızlı şekilde iyileşmeye yardımcı olan, güç ve kuvvet veren bir ilaç olarak da düşünülmektedir. Fiziksel ve zihinsel zorlanmayı ortadan kaldırır ve vücuda enerji ve güç sağlar. İncirin en önemli besin öğesi, tüm meyvenin % 51-74'ünü oluşturan şekerdir ve tüm meyveler arasında en yüksek şeker oranını içermektedir. Ayrıca incir, astım, öksürük ve soğuk algınlığı gibi durumlarda da tedavi amaçlı tavsiye edilmektedir.

Burada çok sınırlı olarak yer verdiğimiz incirin faydaları, Allah'ın insanlar üzerindeki rahmetinin bir göstergesidir. Rabbimiz zevkle yenen bu meyve içinde, insanın ihtiyacı olan maddeleri, onun sağlığına uygun bir denge ile, adeta paketlenmiş şekilde yararına vermektedir. Allah'ın bu özel nimetinin Kuran'da zikredilmesi de, incirin insanlar için önemine bir işaret olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.) İncirin besin değerinin, insan sağlığı açısından öneminin, ancak gelişen tıp ve teknolojik imkanlarla tespit edilebilmesi, kuşkusuz Kuran'ın, herşeyin bilgisine sahip Allah'ın sözü olduğunun göstergelerinden biridir.

DEğERLİ BİR BESİN KAYNAğI: BALIK

Deniz avı ve onu yemek size ve (yeryüzünde) dolaşanlara bir yarar olarak helal kılındı... (Maide Suresi, 96)

Kalp hastalıklarına yakalanan ve bu nedenle hayatını kaybeden kişilerin yaş ortalamalarının gün geçtikçe düşmesi, kalp sağlığına gösterilen önemi büyük ölçüde artırmıştır. Tıpta, kalp hastalıklarının tedavisi konusunda pek çok yeni gelişmeler kaydedilse de, uzmanların asıl tavsiye ettiği, bu hastalığa yakalanmadan önce alınacak önlemlerin titizlikle uygulanmasıdır. Uzmanlar kalbin sağlıklı işleyişinde ve hastalıkların önlenmesinde önemli bir besini tavsiye etmektedirler: **Balık**

Balığın önemli bir besin olmasının nedeni; hem insan vücudu için gerekli maddeleri sağlaması, hem de bedeni çeşitli hastalık risklerinden mümkün olduğunca uzak tutacak içeriğe sahip olmasıdır. Örneğin içerdiği Omega-3 asidi ile vücut sağlığı için adeta bir kalkan görevi gören balığın, düzenli olarak tüketildiğinde kalp hastalıkları riskini azalttığı ve bağışıklık sistemini güçlendirdiği ortaya çıkmıştır.

Bilimsel olarak faydaları yeni kanıtlanan balığın, değerli bir besin kaynağı olduğu günümüzden yaklaşık olarak 1400 yıl önce indirilen Kuran'da da bildirilmektedir. Yüce Allah, Kuran'da deniz ürünlerini, **"Denizi de sizin emrinize veren O'dur, ondan taze et yemektesiniz..."** (Nahl Suresi,14), **"Deniz avı ve onu yemek size ve (yeryüzünde) dolaşanlara bir yarar olarak helal kılındı..."** (Maide Suresi, 96) ayetleriyle haber vermektedir. Ayrıca Kehf Suresi'nde de, balığa özel olarak dikkat çekilmektedir. Bu surede Hz. Musa ve genç yardımcısının uzun bir yolculuğa çıktıkları ve yanlarına da yiyecek olarak balık aldıkları bildirilmektedir:

Böylece ikisi, iki (deniz)in birleştiği yere ulaşınca balıklarını unutuverdiler; (balık) denizde bir akıntıya doğru (veya bir menfez bulup) kendi yolunu tuttu. (Varmaları gereken yere gelip) Geçtiklerinde (Musa) genç-yardımcısına dedi ki: "Yemeğimizi getir bize, andolsun, bu yaptığımız-yolculuktan gerçekten yorulduk." (Genç-yardımcısı) Dedi ki: "Gördün mü, kayaya sığındığımızda, ben balığı unuttum..." (Kehf Suresi, 61-63)

Kehf Suresi'nde uzun bir yolculuk sırasında, yorulduktan sonra yiyecek olarak özellikle balığın seçilmiş olması dikkat çekicidir. Dolayısıyla bu kıssadaki hikmetlerden biri olarak, balığın faydalarına, besleyici yönüne işaret ediliyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

Nitekim balığın besin olarak özelliklerini araştırdığımızda çarpıcı bilgilerle karşılaşırız. Rabbimiz'in bizlere büyük bir nimeti olan balıklar özellikle protein, D vitamini ve eser elementler (vücutta çok az miktarda bulunan, fakat vücut için çok önemli bazı elementler) açısından mükemmel besin kaynaklarıdır. İçerdikleri fosfor, sülfür, vanadyum gibi mineraller sayesinde ise büyümeyi ve dokuların iyileşmesini sağlarlar. Sağlıklı diş etleri ve diş yapısı oluşmasına yardımcı olur, cilt rengini güzelleştirir, saçların daha sağlıklı olmasını sağlar, bakteriyel enfeksiyonlarla mücadelede katkıda bulunurlar. Ayrıca kandaki kolesterol oranını düzenleyici

etkileriyle, kalp krizlerinin önlenmesinde önemli bir rol oynamaktadırlar. Nişasta ve yağların parçalanarak vücutta kullanılmasına yardım ederler. Böylece daha enerjik ve daha kuvvetli olunmasını sağlarlar. Öte yandan zihinsel faaliyetlerin düzenli çalışmasında etkilidirler. İçerdikleri D vitamininin ve diğer minerallerin yeterli miktarlarda alınmaması durumunda ise, raşitizm (kemik zayıflığı), diş eti hastalıkları, guatr, hipertiroit gibi rahatsızlıklar ortaya çıkabilir.

Bunların dışında günümüz tıbbı, balığın içerdiği Omega-3 yağ asitlerinin sağlık açısından çok önemli bir yere sahip olduğunu keşfetmiştir. Hatta bu yağlar zaruri yağ asitleri (EFA: essential fatty asit) olarak belirlenmiştir.

Balık Yağındaki Omega-3'ün Faydaları

Balık yağında sağlığımız için özellikle çok önemli olan 2 farklı doymamış yağ asidi türü bulunmaktadır: **EPA (eicosapentaenoic asit)** ve **DHA (docosahexaenoic asit)**. EPA ve DHA çoklu doymamış yağlar olarak bilinmektedirler ve önemli Omega-3 yağ asitlerini içermektedirler. İnsan vücudu Omega-3 ve Omega-6 yağ asitlerini üretemez dolayısıyla dışarıdan besinlerle alınmaları gerekir.

Balık yağının -Omega-3 yağ asitlerini içermesi nedeniyle- insan sağlığına faydaları hakkında çok fazla delil bulunmaktadır. Omega-3 yağ asitleri, bitkisel yağlarda da bulunmasına karşın, insan sağlığını korumada çok daha az etkilidirler. Buna karşın deniz planktonları Omega-3 yağ asidini EPA ve DHA'ya dönüştürmede çok etkilidirler. Balıklar bu planktonları yediklerinde EPA ve DHA açısından zengin hale gelirler. Bu nedenle balık, vücut için son derece önem taşıyan bu yağ asitleri açısından en zengin besinlerden biridir.

Balıktaki Yağ Asitlerinin Hayati Faydaları

Balıktaki yağ asitlerinin başlıca özelliği ise vücudun enerji üretimine katkıda bulunmasıdır. Bu yağ asitleri, vücutta oksijene bağlanarak, elektron transferini gerçekleştirmekte ve vücuttaki birtakım kimyasal işlemler için enerji sağlamaktadırlar. Bu nedenle balık yağı açısından zengin bir beslenmenin yorgunluğu giderdiğine, kavrama gücünü ve hareket kabiliyetini artırdığına dair deliller de bulunmaktadır. Omega-3, kişinin enerji seviyesini olduğu kadar konsantrasyon yeteneğini de arttırmaktadır. Balığın "zeka besini" olarak ifade edilmesinin bilimsel bir temeli vardır çünkü, beyindeki yağın ana bileşimi Omega-3 yağ asitleri içeren DHA'dır.

Kalp ve Damar Sağlığında Balığın Önemi

Balıkta bulunan Omega-3 yağ asidi kandaki kolesterolü, trigliseridi ve kan basıncını düşürerek, kalp sağlığını koruyucu etkisi ile bilinmektedir.²⁸ Trigliserit bir çeşit yağdır ve içerdiği zengin yağ ve düşük protein bakımından LDL'ye (kötü kolesterole) benzer. Yükselmiş trigliserit seviyesi, özellikle yüksek kolestrol durumunda kalp hastalığı riskini artırır. Ayrıca balık yağları, bir kalp krizinden sonraki anormal kalp ritimlerinin, hayatı tehdit eden risklerini de azaltmaktadır.

Amerikan Tıp Birliği tarafından yapılan bir araştırmada, haftada 5 porsiyon balık yiyen kadınlarda kalp krizi geçirme oranlarının 1/3 oranında azaldığı görülmüştür. Bunun, balık yağında bulunan Omega-3 yağ asitlerinin, kanın daha az pıhtılaşmasına neden olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Kanın damarlarımızdaki normal hızı saatte 60 km'dir ve kanın yeterli derecede akışkan olması, yoğunluğunun, miktarının, hızının normal seviyede olması hayati derecede önem taşır. Kanımız için en büyük tehlike -kanama gibi gerekli durumlar haricinde- pıhtılaşarak akıcılığının azalmasıdır. Balık yağları kandaki trombositlerin (vücutta kanama olduğunda kanı yoğunlaştıran kan plakıkları) birbirlerine yapışmalarını engelleyerek kanın pıhtılaşmasını azaltmada da etkili görünmektedir. Aksinde kanın yoğunlaşması damarların daralmasına sebep olur. Bu durum da başta kalp, beyin, gözler ve böbrekler olmak üzere vücuttaki pek çok organın kanla yeterli miktarda beslenememesine, ağır çalışmalarına ve zamanla fonksiyonlarını yitirmelerine sebep olur. Örneğin atardamar pıhtılaşma yüzünden tamamen tıklandığında, damarın bulunduğu yere bağlı olarak, kalp krizi, fel veya başka hastalıklar meydana gelebilmektedir.

Omega-3 yağ asitleri alyuvarlar içindeki oksijen taşıyan hemoglobin molekülünün üretiminde ve hücre zarından geçen besinlerin kontrolünde de önemli rol oynamakta ve vücut için zararlı yağların zararını engellemektedir. Araştırmalar balıktaki Omega-3 yağ asitlerinin kalp krizi riskini azalttığını ortaya koymaktadır.

Yeni Doğan Bebeklerin Gelişimi için nemi

Omega-3 yağ asitleri insan beyni ve retinasının önemli bir bileşeni olmalarından ötürü, özellikle yeni doğan bebeklerin ihtiyaçlarıyla bağlantılı olarak, geçtiğimiz on yılda önemli araştırmalara konu olmuştur. Omega-3'n bebeğin anne rahmindeki gelişimi ve yeni doğmuş bebeğin gelişimindeki önemini kanıtlayan çok fazla delil bulunmaktadır. Omega-3 özellikle hamilelik dönemi boyunca ve bebeklik döneminin başlarında, beyin ve sinirlerin uygun şekilde gelişimi için çok önemlidir. Anne sütü de doğal ve mkemmek bir Omega-3 deposu olduğundan, bilim adamları anne sütünün önemini özellikle vurgulamaktadırlar.

Eklem Sağlığına Faydası:

Romatizmal artrit hastalığında (romatizmaya bağlı eklem enfeksiyonu) en önemli risk, eklemlerde meydana gelen aşınmanın, geriye dönüşü olmayan bir tahribata yol açmasıdır. Omega-3 yağ asidi bakımından zengin bir beslenmenin, artrit oluşumuna engel olduğu, şişmiş ve hassas eklemlerdeki rahatsızlıkların da hafiflediği kanıtlanmıştır.³¹

Beyin ve Sinir Sisteminin Sağlıklı Çalışması Açısından Faydaları

Omega-3 yağ asidinin beyin ve sinir sisteminin sağlıklı şekilde çalışmasındaki etkileri yapılan pek çok araştırmada ortaya konmuştur. Ayrıca balık yağı takviyelerinin depresyon ve şizofreni belirtilerini hafifletebildiği, Alzheimer hastalığını (bellek kaybına sebep olan, günlük yaşam aktivitelerini engelleyen bir beyin hastalığı) önlediği gösterilmiştir. Örneğin depresyon geçiren ve 12 hafta boyunca 1 gram Omega-3 yağ asidi alan kişilerde, belirtilerin -endişe, hüznün ve uyku problemleri gibi- azaldığı belgelenmiştir.³²

Enfeksiyonel Rahatsızlıklara Faydası, Bağışıklık Sistemini Güçlendirmesi

Omega-3 yağ asitleri aynı zamanda, anti-enflamatuar (enfeksiyon önleyici) olarak görev yaparlar.³³ Bu nedenle;

- *Romatizmal artrit (romatizmaya bağlı eklem enfeksiyonu),
- *Osteoartrit (zamanla eklemlerin işlevlerini bozan bir hastalık),
- *Ülseratif kolit (bağırsak enfeksiyonuna bağlı yaralar) ve
- *Lupus (ciltte yara oluşmasına sebep olan deri hastalığı) hastalarının hepsinde kullanılabilir.

Ayrıca miyelini (sinir hücrelerini kaplayan zar) koruma özelliği vardır. Bu nedenle;

- *Glokom (göz içi basıncın artmasıyla körlüğe sebep olan hastalık),
- *Multipl skleroz (beyin ve omurilikte doku sertleşmesi sonucu oluşan ölümcül hastalık),
- *Osteoporoz (kemik dokusunda yapısal zayıflamaya sebep olan hastalık) ve
- *Şeker hastalarının tedavisinde kullanılır.

Tüm bunların yanı sıra;

- *Migren hastalarında,
- *Aneroksiyada (ölümcül olabilen yeme bozukluğu),
- *Yanık tedavisinde

*Cilt sağlığı ile ilgili problemlerin tedavisine de yardımcı olduğu belirtilmektedir.

Yüksek oranda Omega-3 yağ asidine sahip balıkla beslenen Grönland eskimoları ve Japonlar gibi toplulukların daha az kalp, damar hastalıklarına, astım ve sedef hastalığı gibi hastalıklara yakalandıklarını gösteren çok kapsamlı veriler bulunmaktadır. Balık, bu nedenle tedavi edici bir besin olarak da tavsiye

edilmektedir. Omega-3 yağ asitleri kalp sağlığı için, kanıtlanmış faydalarıyla, günümüzde beslenme uzmanlarının başlıca tavsiye ettikleri maddelerden biridir.

Genel hatlarıyla yer verdiğimiz balığın faydalarına her geçen gün yenileri eklenmektedir. Üstelik balığın yararlarını ortaya çıkarmak, pek çok bilim adamının, üstün teknolojik imkanlarla donanmış araştırma merkezlerinin kullanılmasıyla mümkün olabilmekmiştir. Böylesine değerli bir besin kaynağına Kuran'da işaret edilmesi ve Kehf Suresi'nde özellikle yorgunluk giderici bir besin olarak bildirilmiş olması da elbette son derece hikmetlidir. Balıktan sağlanan tüm faydalar Rabbimiz'in bizlere verdiği büyük bir nimettir. Tüm besinlerde olduğu gibi balıklardaki üstün yapıyı da bizler için yaratan Alemlerin Rabbi olan Allah'tır.

DOMUZ ETİ VE SAĞLIĞA ZARARLARI

O, size ölüyü (leşi)- kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesilmiş olan (hayvan)ı kesin olarak haram kıldı. Fakat kim kaçınılmaz olarak muhtaç kalırsa, taşkınlık yapmamak ve haddi aşmamak şartıyla ona bir günah yoktur. Gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Bakara Suresi, 173)

Domuz eti yenmesinin sağlığa zararlı pek çok yönü bulunmaktadır. Bu zararlar geçmiş dönemlerde olduğu gibi, alınan her türlü tedbire rağmen günümüzde de söz konusudur. Herşeyden evvel domuz, her ne kadar çiftliklerde, bakımlı ortamlarda yetiştirilirse yetiştirilsin, kendi pisliğini yiyen bir hayvandır. Gerek pislikle beslenmesi gerekse biyolojik yapısı nedeniyle domuzun bünyesi diğer hayvanlara oranla çok fazla miktarlarda antikor üretir. Yine domuzun vücudunda diğer hayvanlara ve insana oranla çok yüksek dozda büyüme hormonu üretilir. Doğal olarak bu yüksek dozdaki antikorlar ve büyüme hormonu, dolaşım yoluyla domuzun kas dokusuna da geçerek birikir. Bunun yanı sıra domuz eti çok yüksek oranlarda kolesterol ve lipid içerir. Bunların sonucunda tüm bu aşırı düzeydeki antikorlar, hormonlar, kolesterol ve lipidlerle yüklü olan domuz etinin insan sağlığı açısından önemli bir tehdit olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır.

Bugün domuz etinin yoğun olarak tüketildiği ABD, Almanya gibi ülkelerin nüfuslarının önemli bir bölümünü oluşturan normalin çok ötesinde şişman kimselerin varlığı, artık alışılmış bir durum olmuştur. Domuz etine dayalı bir beslenme sonucunda, aşırı büyüme hormonuna maruz kalan insan bünyesi, önce çok fazla kilo toplamakta, sonra da vücut deformasyona -şekil bozukluklarına- uğramaktadır.

Bunların dışında, domuz etindeki sağlığa zararlı maddelerden biri de "trişin" parazitidir. İnsan vücuduna girdiğinde doğrudan kalp kaslarına yerleşerek ölümcül tehlike oluşturan trişin paraziti domuz etinde sıklıkla rastlanmaktadır. Günümüz teknolojisiyle trişinli domuzları teknik olarak tespit etmek mümkünse de önceki asırlarda böyle bir yöntem bilinmiyordu. Bu nedenle, domuz eti yiyen herkes için trişin paraziti kapma ve ölümle karşı karşıya kalma riski vardı.

Görüldüğü gibi tüm bu sebepler, Rabbimiz'in domuz etini yasaklanmasının hikmetlerinden bir kısmıdır. Ayrıca Rabbimiz'in bu emri, her koşulda sağlığa zararlı etkilerini sürdüren, denetimsiz üretiminde ise ölümcül bile olabilen domuz etinin yenmesine karşı tam bir korumadır.

20. yüzyıla kadar domuz etinin insan sağlığını doğrudan tehdit eden zararları olduğundan haberdar olmak mümkün değildi. Bugünkü tıbbi cihazlarla, biyolojik testlerle somut biçimde ortaya konmuş bu zarara karşı, daha kimsenin mikrop, bakteri, trişin, hormon, antikor gibi kavramlardan haberi olmadığı 14. yüzyılda indirilen Kuran'da kesin önlem alınması da, Kuran'ın üstün ilim sahibi Rabbimiz'in vahyi olduğunu gösteren mucizelerdendir. Bugün de domuz üretiminde alınan her türlü önlem ve denetime rağmen, domuz etinin fizyolojik olarak insan vücuduna uygun bir besin türü olmadığı, insan sağlığına kesin zararı olan bir et çeşidi olduğu gerçeği değişmemiştir.

ŞİFA KAYNAĞI BİR BİTKİ: ZEYTİN

Kuran'da dikkat çekilen besinlerden biri de zeytindir. Son yıllarda yapılan araştırmalar, zeytinin yalnızca lezzetli bir besin değil, bunun yanında önemli bir sağlık kaynağı olduğunu da ortaya koymuştur. Zeytinin yanı sıra zeytinin yağı da önemli bir besin kaynağıdır. Kuran'da zeytin ağacının yağına ise şu ayetle dikkat çekilmiştir:

Allah, göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun misali, içinde چراغ bulunan bir kandil gibidir; چراغ bir sırça içerisinde; sırça, sanki incimsi bir yıldızdır ki, doğuya da, batıya da ait olmayan kutlu bir zeytin ağacından yakılır; (bu öyle bir ağaç ki) neredeyse ateş ona dokunmasa da yağı ışık verir. (Bu,) Nur üstüne nurdur. Allah, kimi dilerse onu Kendi nuruna yöneltip-iletir. Allah insanlar için örnekler verir. Allah, herşeyi bilendir. (Nur Suresi, 35)

Yukarıdaki ayette "mubareketin zeytunetin" ifadesiyle zeytin, "bereketli, kutlu, uğurlu, sayısız yarar sağlayan" anlamlarına gelen mübarek sıfatıyla nitelendirilmiştir. "Zeytuha" ifadesiyle bildirilen zeytinyağı, diğer katı yağların aksine, tüm uzmanlar tarafından başta kalp ve damar sağlığı için olmak üzere en çok tavsiye edilen yağ çeşidi olarak bilinmektedir. Zeytinyağının sağlık açısından faydalarını şöyle sıralayabiliriz:

Kalp ve Damar Sağlığına Faydalı Olması

Zeytin ve zeytinyağ içinde bulunan yağ asitlerinin çoğu tekli doymamış yağdır. Tekli doymamış yağlar kolesterol içermezler. Bundan dolayı zeytinyağ kandaki kolesterol oranını yükseltmemekte, tam tersine kontrol altında tutmaktadır. Zeytinyağ ayrıca vücut için zaruri olan (EFA: essential fatty asit) Omega-6 yağ asidi (linoleik asit) içermektedir. Bu özelliğiyle sağlık örgütleri, (Dünya Sağlık Örgütü/WHO) damar sertliği, şeker hastalığı oranlarının yüksek olduğu toplumlarda kullanılan yağların içindeki yağ asidinin en az %30'unun Omega-6 yağ asidi (linoleik asit) olmasını önermektedirler ki, bu da zeytinin değerini büyük ölçüde artırmaktadır.

Bu konuda yapılan çalışmalar, 1 hafta boyunca her gün 25 mililitre -yaklaşık 2 yemek kaşığı- doğal zeytinyağı tüketen insanların daha az LDL (kötü kolesterol) ve daha yüksek antioksidan seviyeleri gösterdiklerini ortaya çıkarmıştır.³⁵ Antioksidanlar, "serbest radikaller" denilen vücudumuzdaki zararlı maddeleri etkisiz hale getirmeleri ve hücrenin tahrip edilmesini engellemeleri bakımından son derece önemli maddelerdir. Ayrıca zeytinyağı kullanımının kolesterol seviyelerini düşürdüğü ve kalp hastalıklarını önlediği pek çok araştırma ile de tasdik edilmiştir.

Zeytinyağı, kanda dolaşan LDL adlı zararlı kolesterol düzeyini düşürdüğü, aynı zamanda HDL adlı faydalı kolesterol düzeyini ise yükselttiği için kalp ve damar hastalarına ilaç olarak tavsiye edilmektedir. Yüksek oranda kalp ve damar hastalıkları vakalarına rastlanan ülkelerde çoğunlukla yüksek kolesterol düzeyine sahip doymuş yağlar tüketilmektedir.

Bunun yanı sıra zeytinyağı, vücutta bulunan Omega-6 yağ asidinin Omega-3 yağ asidine oranını da bozmamaktadır. Omega-3 ve Omega-6 yağ asitlerinin vücuda belli bir oranda alınması çok önemlidir. Çünkü bu oranlardaki dengesizlik durumunda kalple, bağışıklık sistemi ile ilgili hastalıklar ve kanser de dahil olmak üzere birçok hastalığın ilerlemesi söz konusu olmaktadır. Tüm bu sebeplerden dolayı pek çok insan zeytinyağı ile sağlık bulmaktadır. Amerikan Kalp Topluluğu, kalp hastalığı

riskini azaltmak için yüksek tekli doymamış yağ diyetlerinin, %30 düşük yağlı diyetle bir alternatif olabileceğini ileri sürmektedir.

Kanser Önleyici Olması

The Archives of Internal Medicine'de yayınlanan bir çalışma, yüksek oranda tekli doymamış yağ tüketen kadınların göğüs kanserine yakalanma riskinin daha az olduğunu göstermiştir.⁴⁰ New York'ta Buffalo Üniversitesi araştırmacılarının yürüttüğü ayrı bir çalışmada ise, zeytinyağı gibi bitkisel yağlarda bulunan bir yağ olan B-sitosterol'ün, prostat kanseri hücrelerinin oluşumunu engellemede yardımcı olabildiği belirtilmiştir. Araştırmacılar B-sitosterol'ün, hücrelerin bölünmemesi emrini veren hücre içi haberleşme sistemini güçlendirdiği, böylece hücre büyümesi kontrolsüz hale gelmeden kanserin engellenebileceği sonucuna varmışlardır.

Oxford Üniversitesi'ndeki doktorlar tarafından yürütülen son araştırmada da, zeytinyağının bağırsak kanserine karşı koruyucu özelliğe sahip olduğu bulunmuştur. Doktorlar zeytinyağının, bağırsak kanserlerinin başlamasını engellemek için midedeki asitle tepkimeye girdiğini keşfetmişlerdir. Oxford araştırmacıları aynı zamanda zeytinyağının safra asiti miktarını azaltarak ve DAO (diamin oksidaz adlı enzim) seviyesini yükselterek, anormal hücre artışına ve kansere karşı koruyucu olduğunu keşfetmişlerdir.⁴¹

Artriti (eklem enfeksiyonu) Önlemesi

Araştırmacıların raporlarına göre bol miktarda zeytinyağı ve pişmiş sebze yiyen insanların eklemlerdeki kronik enfeksiyonel bir hastalık olan romatizmal artriti geçirme riskleri azalabilmektedir.

Kemik Gelişimine Yardımcı Olması

Zeytinyağının içerdiği E, A, D, ve K vitaminleri, çocukların ve erişkinlerin kemik gelişimine yardımcı olması, kalsiyumu sabitleyerek kemikleri güçlendirmesi bakımından oldukça önemlidir. Aynı zamanda yaşlılara da özellikle tavsiye edilmektedir, çünkü sindirimi kolaydır ve minerallerle vitaminlerin vücutta kullanılmasına yardımcı olur. Ayrıca kemik mineralizasyonunu (minerallerin kemiklerde çökmesi) harekete geçirerek kalsiyum kaybını engeller.⁴² Kemikler organizmanın mineral yapılarının deposunu oluşturur ve kemiklerde mineral birikimi olmadığı takdirde kemik yumuşaması gibi ciddi rahatsızlıklar ortaya çıkar. Bu bakımdan zeytinyağının, iskelet yapısı üzerinde çok olumlu katkısı vardır.

Yaşlanmayı Önlemesi

Zeytinyağının içerdiği vitaminler, hücre yenileyici özelliklere sahip oldukları için, yaşlılık tedavisinde de kullanılır, cildi besler ve korurlar. Besinler bedenimizde enerjiye çevrilirken oksidan denilen bazı maddeler ortaya çıkar. Zeytinyağı, içerdiği çok sayıdaki antioksidan maddeyle zararlı maddelerin tahribatını önler, hücrelerimizi yeniler, doku ve organlarımızın yaşlanmasını geciktirir. Zeytinyağı aynı zamanda

vücudumuzda hücreleri tahrip eden, yaşlandıran "serbest radikal"leri baskılayan E vitamini açısından da zengindir.

Çocukların Gelişimine Katkısı

Zeytin ve zeytinyağı, içinde bulunan linoleik asitten (Omega-6 yağ asidi) ötürü yeni doğmuş bebekler, gelişim çağındaki çocuklar için son derece faydalı bir besindir. Linoleik asitin eksikliği, bebekteki gelişimin yavaşlamasına ve birtakım deri rahatsızlıklarının ortaya çıkmasına neden olur.

Zeytinyağı, vücudumuzdaki zararlı maddelerin tahribatını önleyen antioksidan elementleri ve insan için büyük önem taşıyan yağ asitleri içerir. Bunlar da hormonlara destek olur ve hücre zarının oluşumuna yardımcı olurlar.

Zeytinyağı, insan sütündeki yağ asidi oranına benzer, dengeli bir çoklu doymamış bileşime sahiptir. İnsan vücudu tarafından elde edilemeyen, aynı zamanda vücut için vazgeçilmez önemi olan bu temel yağlı asitleri açısından, zeytinyağı yeterli bir kaynaktır. Bu faktörler zeytinyağını, yeni doğmuş bebekler için oldukça faydalı kılmaktadır.

Doğum öncesi ve sonrasında bebek beyninin ve sinir sisteminin doğal gelişimine katkıda bulunmasından dolayı uzmanlarca, annelere önerilen tek yağ, yine zeytinyağıdır. Anne sütüne yakın miktarda linoleik asit içermekle beraber yağsız inek sütüne zeytinyağı katıldığında anne sütü kadar doğal bir besin kaynağı özelliği kazanır.

Tansiyon Düşürücü Etkisi:

Archives of Internal Medicine dergisinin 27 Mart 2000 tarihli sayısında yayınlanan bir çalışma, zeytinyağının yüksek tansiyona olumlu etkisini bir kez daha vurgulamaktadır. Ayrıca zeytin ağacının yaprağı ile tansiyon düşürücü ilaçlar yapılmaktadır.

İç Organlara Faydaları:

İster sıcak, ister soğuk olarak tüketilsin, zeytinyağı mide asitini azaltarak mideyi gastrit ve ülser gibi hastalıklara karşı korur. Bunun yanı sıra safra salgısını harekete geçirerek, en mükemmel hale gelmesini sağlar. Safra kesesinin boşalma işlemini düzenler ve safra taşı riskini azaltır. Ayrıca içindeki klor sayesinde de karaciğerin çalışmasına yardımcı olur ve böylece vücudun atıklardan kurtulmasını kolaylaştırır. Bunların yanı sıra beyin atardamarlarının sağlığına da olumlu etkisi vardır.

Zeytinyağı, tüm bu özellikleri dolayısıyla son yıllarda uzmanların oldukça dikkatini çekmektedir. Uzmanların yorumlarından bir kısmı şöyledir:

Sağlık ve beslenme konusunda önde gelen otoritelerden biri, CNN'in ödüllü muhabiri, *The Food Pharmacy* (Besin Eczanesi) ve *Food-Your Miracle Medicine* (Yiyecekler-Mucizevi İlaçlarınız) kitaplarının yazarı ve aynı zamanda uluslararası bir köşe yazarı olan Jean Carper:

Yeni İtalyan araştırması zeytinyağının, LDL kolesterolünün atardamarları tıkama özelliği de dahil olmak üzere bazı hastalık süreçleriyle savaşıyor... antioksidanlar içerdiğini bulmuştur.

Diyetisyen ve beslenme uzmanı Pat Baird:

Zeytinyağının çok yönlülüğü... onun beden sağlığına olan faydası hakkında daha öğreneceğimiz çok şey var.

Harvard Üniversitesi Halk Sağlığı Okulu Epidemiyoloji Bölümü başkanı Dr. Dimitrios Trichopoulos:

Amerikalı kadınlar doymuş yağların yerine daha fazla zeytinyağı tüketmiş olsalardı göğüs kanseri riskinde %50 kadar azalma gerçekleşebilirdi.

... Zeytinyağı bazı habis tümör türlerine karşı koruyucu bir etkiye sahiptir: prostat, göğüs, kolon, pullu hücre ve yemek borusu tümörleri.

Miami Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden D. Peck:

Zeytinyağının farelerdeki bağışıklık sistemini güçlendirdiği ortaya çıkarılmıştır...

Milano Eczacılık Fakültesi'nden Bruno Berra:

... natürel sızma zeytinyağının küçük polar bileşenleri LDL'nin oksidasyona olan direncini belirgin şekilde artırır.

II. Federico Üniversitesi Dahiliye ve Metabolizma Hastalıkları Bölümü'nden A. A. Rivellese ve G. Riccardi, M. Mancini:

Zeytinyağı insülin direncini engeller ve kandaki glikozun daha iyi kontrolünü sağlar.

Napoli Üniversitesi Tıp ve Kimya Fakültesi'nden Patrizia Galletti:

Zeytinyağı polifenollerinin besin olarak alımı, reaktif oksijen metabolitlerle ilgili olan hastalıkların riskini azaltabilir -mide ve bağırsakla ilgili bazı hastalıklar ve damarların tıkanması gibi. Zeytinyağı hidroksitirosole insan eritrositlerini oksidatif tehlikeye karşı korur.

Harvard Üniversitesi Halk Sağlığı Okulu'ndan Frank Sacks:

Zeytinyağı açısından zengin bir diyet, aşırı şişmanlığı kontrol altına almada ve tedavi etmede düşük yağlı bir diyetten daha etkilidir. Ayrıca daha uzun süreli kilo kaybına neden olur ve kiloyu korumak daha kolaydır...

Görüldüğü gibi bugün birçok bilim adamı zeytinyağını esas alan beslenme modelinin en ideal şekil olduğunu düşünmektedir. Bu özelliklerinden dolayı günlük beslenme programında her öğünde bulunması gereken en temel besinler, zeytin ve zeytinyağı olarak belirtilmektedir. Allah'ın pek çok ayette dikkat çektiği zeytin bitkisinin faydaları, tıp bilgisinin artmasıyla paralel olarak keşfedilmiştir.

Sizin için gökten su indiren O'dur; içecek ondan, ağaç ondandır (ki) hayvanlarınızı onda otlatmaktasınız. Onunla sizin için ekin, zeytin, hurmalıklar, üzümler ve meyvelerin her türlüşünden bitirir. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir topluluk için ayetler vardır. (Nahl Suresi, 10-11)

KORONER BY-PASS AMELİYATI

Biz, senin göğsünü yarıp-genişletmedik mi? Ve yükünü indirip- atmadık mı? Ki o, senin belini bük müştü; Senin zikrini (şanını) yüceltmedik mi?

Demek ki, gerçekten zorlukla beraber kolaylık vardır. Gerçekten güçlükle beraber kolaylık vardır. (İnşirah Suresi, 1-6)

Bilindiği gibi her organın canlılığını sürdürmesi ve görevini yapması için kan yoluyla beslenmesi gereklidir. Kan, kalp kasımıza da "koroner arter" adı verilen atardamarlar yoluyla gelmektedir. Damar sertliği (ateroskleroz) durumunda, bu damarlarda daralma ve tıkanmalar oluşabilmektedir. Bu durum ilerlediğinde ise kan akışı engellenir ve kalp yeterince beslenemez hale gelir. Bu da kalbin görevini yapamadığını gösteren göğüs ağrısına ve kalp krizine neden olmaktadır.

Yukarıdaki ayetlerde "**Biz, göğsünü yarıp-genişletmedik mi**" olarak tercüme edilen "E lem neşrah leke sadreke" ifadesi, bu tür bir kalp rahatsızlığına ve günümüzde yapılan koroner by-pass ameliyatlarına bir işaret olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.) Çünkü ayette geçen "lem neşrah" ifadesi, ilk anlamı itibariyle eti ve benzeri şeyleri açmak fiilini ifade etmektedir. Nitekim bu ameliyatlarda da göğüs kemiği boydan ikiye ayrılarak göğsün içine girilmektedir. Yapılan ameliyat sonucunda kan akışı tekrar sağlanmakta ve göğüs ağrısı ortadan kalkmaktadır. Ayette geçen genişleme ifadesi de söz konusu damarlardaki daralmaların ortadan kaldırılmasına işaret olabilir.

Ayrıca bu surenin hemen ardından Allah'ın kalp sağlığına faydalı bir bitki olan "zeytin" üzerine and içmesi de (Tin Suresi, 1), son derece hikmetlidir.

HAREKET ETMENİN, YIKANMANIN VE SU İÇMENİN SAĞLIĞA FAYDALARI

Kuran'da dikkat çekilen davranışlardan biri, Hz. Eyüp'e gelen bir vahyi anlatan ayetlerde bildirilir:

Kulumuz Eyyub'u da hatırla. Hani o: "Herhalde şeytan, bana kahredici bir acı ve azap dokundurdu" diye Rabbine seslenmişti. "Ayağını depret. İşte yıkanacak ve içecek soğuk (su," diye vahyettik). (Sad Suresi, 41-42)

Hz. Eyüp'e şeytanın vermiş olduğu sıkıntı ve rahatsızlığa karşılık Allah'ın bildirdiği tavsiyelerden biri "ayağını depretmesi"dir. Ayette geçen bu ifade hareket etmenin, spor yapmanın faydalarına işaret ediyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.) Nitekim "Ayağını depret, yere vur" diye tercüme edilen "urkud" kelimesi, Enbiya Suresi 12. ve 13. ayetlerde "koşmak" anlamında kullanılmaktadır. Bu da burada kastedilen hareketin "koşma" veya "hızlı yürüme" şeklinde olabileceğini göstermektedir.

Spor esnasında, özellikle bacak kasları gibi uzun kasların hareket ettirilmesi (izometrik hareketler) ile kan dolaşımı hızlanır, hücrelere giden oksijen miktarında artış olur. Bunun sonucunda kişinin üzerindeki bitkinlik kaybolur, toksik maddelerin vücuttan atılmasıyla da kişi dinçleşir. Aynı zamanda vücut mikroplara karşı çok daha

dirençli bir hale gelir. Düzenli egzersiz yapan kişiler geniş ve temiz damarlara sahip olurlar. Bu da damarların tıkanmasını, dolayısıyla kalp hastalıklarını önleyici etki yapar.⁵⁰ Ayrıca düzenli yapılan egzersiz, kan şekerinin dengesini sağlayarak şeker hastalığını önleyici rol oynar. Sporun karaciğer üzerindeki olumlu etkileri, "iyi kolesterol" diye adlandırabileceğimiz kolesterol seviyesini yükseltir. Ayrıca ayakların çıplak olarak yere basılması vücutta birikmiş statik elektriğin boşaltılmasında çok etkili bir yöntemdir. Bu yöntem vücut için bir nevi topraklama görevi görür.

Bunun yanında ayette dikkat çekildiği gibi yıkanmanın da, vücuttaki statik elektriğin atılmasında en etkili yöntem olduğu bilinmektedir. Yıkanmayla birlikte vücutta oluşan fiziksel temizliğin yanı sıra, kişinin üzerindeki muhtemel gerilim ve sıkıntı da azalır. Bu nedenle yıkanmak, hem stres hem de ateşli hastalıklar başta olmak üzere, birçok fiziksel ve psikolojik rahatsızlık üzerinde iyileştirici etkiye sahiptir.

Ayette, yıkanmaya ek olarak bir de su içilmesi tavsiye edilmiştir. Suyun vücudun her organı üzerinde oluşturduğu faydalar göz ardı edilemeyecek kadar fazladır. Ter bezleri, mide, bağırsaklar, böbrekler, cilt ve bunlar gibi daha pek çok organın sağlığı, suyun vücuda yeterli miktarda alınmasına bağlıdır. Bu konuda meydana gelebilecek bir rahatsızlığın telafisi de yine suyla yapılan takviye ile mümkün olur. Bitkinliğin, yorgunluğun ve uyku halinin çözümü de yine vücuttaki su miktarının artırılması, böylece toksik maddelerden arınması sağlanarak gerçekleşir.

Her biri beden ve ruh sağlığımız için hayati önem taşıyan bu tavsiyelerin birarada uygulanması ise, en ideal sonucu verecektir. Bu tavsiyelerin her biri Allah'ın **"Kuran'dan mü'minler için şifa ve rahmet olan şeyleri indiriyoruz..."** (İsra Suresi, 82) ayetinin bir tecellisidir.

MİKROSKOBİK HAYATIN VARLIĞI

Yerin bitirdiklerinden, kendi nefislerinden ve daha bilmedikleri nice şeylerden bütün çiftleri yaratan (Allah çok) Yücedir. (Yasin Suresi, 36)

... daha sizlerin bilmediğiniz neleri yaratmaktadır? (Nahl Suresi, 8)

Yukarıdaki ayetlerde, Kuran'ın indirildiği dönemde insanların bilmediği hayat formlarının olduğuna işaret edilmektedir. Nitekim mikroskobun keşfi ile birlikte insan gözünün göremediği küçüklükte yeni canlılar keşfedilmiştir. Böylece Kuran'da dikkat çekilen, bu canlıların varlığı hakkında insanlar bilgi sahibi olmaya başlamışlardır. Çıplak gözle görülemeyen ve genellikle tek bir hücreden ibaret olan mikro canlıların varlığına işaret eden diğer ayetler ise şöyledir:

... Göklerde ve yerde zerre ağırlığınca hiçbir şey O'ndan uzak (saklı) kalmaz. Bundan daha küçük olanı da, daha büyük olanı da, istisnasız, mutlaka apaçık bir kitapta (yazılı)dır. (Sebe Suresi, 3)

... Yerde ve gökte zerre ağırlığınca hiçbir şey Rabbinden uzakta (saklı) kalmaz. Bunun daha küçüğü de, daha büyüğü de yoktur ki, apaçık bir kitapta (kayıtlı) olmasın. (Yunus Suresi, 61)

Yeryüzünün her yanına yayılmış olan bu gizli dünyanın üyeleri yani mikroorganizmalar, yeryüzündeki hayvanların 20 katı kadardır. Gözle görülmeyecek kadar küçük bu mikroorganizmalar topluluğu, bakteriler, virüsler, mantarlar, su yosunları ve akarlardan oluşur. Bu mikrocanlılar, yeryüzündeki yaşam dengesinin önemli bir unsurudur. Örneğin Dünya üzerinde yaşamın oluşumunu sağlayan temel öğelerden bir tanesi olan azot döngüsü, bakteriler tarafından sağlanır. Bitkilerin topraktaki mineralleri alabilmelerini sağlayan en önemli unsur ise kök mantarlarıdır. Salata veya et gibi nitrat içeren besinlerden zehirlenmemizi ise dilimizde bulunan bakteriler önler. Aynı zamanda bazı bakteriler ve algler, dünyada canlılığın var olmasının temel unsuru olan fotosentez yapabilme yeteneğine sahiptirler ve bu görevi bitkilerle paylaşırlar. Bazı akar türleri organik maddeleri parçalayarak besinleri bitkilerin kullanabileceği hale dönüştürebilirler. Görüldüğü gibi ancak teknolojik aletlerle hakkında bilgi edinebildiğimiz bu küçük canlılar, insan yaşamı için vazgeçilmez öneme sahiptirler.

Kuran'da asırlar öncesinden gözle gördüğümüz alemlerin dışında da canlılar olacağına dikkat çekilmesi, kuşkusuz Kuran'ın bir başka mucizesidir. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Mikrodünya Mucizesi*, Araştırma Yayıncılık)

HAYVAN TOPLULUKLARININ VARLIĞI

Yeryüzünde hiçbir canlı ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki, sizin gibi ümmetler olmasın... (Enam Suresi, 38)

Günümüzde hayvan ve kuş ekolojilerinde yapılan incelemeler sonucunda, tüm hayvanların ve kuşların ayrı topluluklar halinde yaşadıkları bilinmektedir. Uzun süreli ve kapsamlı araştırmalar sonucu hayvanlar hakkında elde edilen bilgiler, hayvanlar arasında oldukça sistemli bir sosyal düzen olduğunu ortaya koymuştur.

Örneğin sosyal hayatları ile bilim adamlarını hayrete düşüren bal arıları, koloniler halinde ağaç kovuklarında veya benzeri kapalı mekanlarda kendilerine yuva yaparlar. Bir arı kolonisi, bir kraliçe, birkaç yüz erkek ve 10-80 bin işçi arıdan oluşur. Daha önce de değindiğimiz gibi, arı kolonilerinin her birinde sadece bir kraliçe bulunur ve kraliçenin temel görevi yumurtlamaktır. Bundan başka, koloninin bütünlüğünü ve kovandaki sistemin işleyişini sağlayan önemli maddeler de salgılar. Erkeklerin ise tek fonksiyonları kraliçeyi dölmektir. Kovanda petek örme, yiyecek toplama, arı sütü üretme, kovan ısını düzenleme, temizlik, savunma gibi akla gelebilecek tüm işleri ise işçi arılar yaparlar. Arı kovanındaki hayatın her aşamasında

bir düzen vardır. Larvaların bakımından, kovanın genel ihtiyaçlarının teminine kadar her görev hiç aksamadan yerine getirilir.

Karıncalar da dünyanın en kalabalık nüfusuna sahip olmalarına rağmen, teknoloji, kolektif çalışma, askeri strateji, gelişmiş iletişim ağı, hiyerarşik düzen, disiplin, kusursuz bir şehir planlaması gibi pek çok alanda insanlara örnek olacak bir düzen sergilerler. "Koloniler" denen topluluklar halinde yaşayan karıncalar, öylesine gelişmiş bir düzen içindedirler ki, bu açıdan insanlarınkine benzer bir uygarlığa sahip oldukları bile söylenebilir.

Karıncalar besinlerini üretip depolarken, yavrularını gözetir, kolonilerini korur ve savaşır. Hatta "terziklik" yapıp, "tarım"la uğraşan, "hayvan yetiştiren" koloniler bile vardır. Aralarında çok güçlü bir iletişim ağı bulunan bu hayvanlar, toplumsal örgütlenme ve uzmanlaşma açısından bakıldığında, hiçbir canlı ile kıyaslanamayacak üstünlükte dirler. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Karıncanın Mucizesi*, Araştırma Yayıncılık)

Topluluk halinde yaşayan hayvanlar düzenli yaşantılarının yanı sıra tehlikeye de birlikte karşı koyarlar. Örneğin küçük kuşlar, doğan veya baykuş gibi yırtıcı kuşlar bölgelerine girdiklerinde topluca bu hayvanların çevresini sararlar. Bu arada çevredeki diğer kuşları da bölgeye çekmek için özel bir ses çıkartırlar. Küçük kuşların topluca gösterdikleri saldırgan hareketler, yırtıcı kuşları genellikle bölgeden uzaklaştırır.

Birarada uçan bir kuş sürüsü de aynı şekilde tüm sürü üyeleri için bir koruma sağlar. Örneğin sürü halinde uçan sığırcıklar aralarında geniş bir mesafe bırakarak uçarlar. Ancak bir doğan gördüklerinde aralarındaki boşlukları kapatırlar. Böylelikle doğanın sürünün ortasına dalmasını zorlaştırırlar, doğan bunu yapsa bile kanatlarını sakatlar ve avlanamaz.⁵³ Memeli hayvanlar da sürülerine bir saldırı olduğunda, toplu olarak hareket ederler. Örneğin zebra lar düşmanlarından kaçarken yavrularını sürünün ortasına alırlar. Yunuslar da hep grup halinde gezerler ve en büyük düşmanları olan köpekbalıklarına karşı grupça karşı koyarlar.

Hayvanların sosyal hayatları ile ilgili verilebilecek sayısız örnek ve çok fazla detay vardır. Hayvanlarla ilgili elde edilen bu bilgiler, uzun yıllar boyunca yapılan kapsamlı araştırmalar neticesinde elde edilebilmiştir. Görüldüğü gibi her alanda olduğu gibi hayvanlarla ilgili Kuran'da verilen bilgiler de, onun Allah'ın sözü olduğunu göstermektedir.

BİYOMİMETİK: CANLILARDAKİ TASARIMLARI ÖRNEK ALMA

Sizin için hayvanlarda da elbette ibretler vardır, size onların karınlarındaki fers (yarı sindirilmiş gıdalar) ile kan arasından, içenlerin boğazından kolaylıkla kayan dupduru bir süt içirmekteyiz. (Nahl Suresi, 66)

Gerçekten hayvanlarda da sizin için bir ders (ibret) vardır; karınlarının içinde olanlardan size içirmekteyiz ve onlarda sizin için daha birçok yararlar var. Sizler onlardan yemektesiniz. Onların üzerinde ve gemilerde taşınmaktasınız. (Müminun Suresi, 21-22)

Bugün pek çok bilim adamı ve araştırma-geliştirme (ARGE) uzmanı projelerine başlamadan önce, bunun canlılardaki örneklerini araştırmakta, onlardaki sistem ve tasarımları taklit etmektedirler. Diğer bir deyişle bilim adamları, Allah'ın doğada yarattığı tasarımları görüp incelemekte ve bunlardan ilham alarak yeni teknolojiler geliştirmektedirler.

Bu yönelim yeni bir bilim dalı doğurmuştur: "Biyomimetik". "Doğadaki canlılardan taklit" anlamına gelen bu bilim dalı, özellikle son dönemlerde teknoloji dünyasında yaygın bir uygulama alanı bulmuştur. Kuran'da Müminun Suresi'nin 21. ve Nahl Suresi'nin 66. ayetlerinde "ders alma, öğüt, önem, önemli şey, örnek" anlamlarına gelen "ibreten" kelimesinin kullanılması bu bakımdan çok hikmetlidir.

Biyomimetik, insanların doğada bulunan sistemleri taklit ederek yaptıkları maddelerin, aletlerin, mekanizma ve sistemlerin tümünü ifade eden bir terimdir. Doğadaki tasarımlar örnek alınarak yapılan aletlere, özellikle nanoteknoloji, robot teknolojisi, yapay zeka (AI), tıbbi endüstri ve askeri donanım gibi alanlarda kullanılmak için gerek duyulmaktadır.

Biyomimetik (biyomimikri), ilk defa Montanalı bir yazar ve bilim gözlemcisi olan Janine M. Benyus tarafından ortaya atılmış bir kavramdır. Türkçe karşılığı "biyotaklit" olan bu kavram, daha sonra pek çok kişi tarafından yorumlanmış ve uygulamaya geçirilmiştir. Biyomimetik hakkında yapılan yorumlardan biri şöyledir:

Biyomimikrinin ana teması doğadan model, ölçü ve akıl olarak öğrenecek çok şeyimiz olduğudur. Bu araştırmacıların ortak noktası, doğadaki tasarıma saygı göstermeleri ve insanların karşılaştıkları problemlerin çözümünde bunları kullanarak ilham almalarıdır.

Ürün kalitesini ve verimini artırmada doğadan faydalanan şirketlerden biri olan Interface'in ürün stratejisti David Oakey de biyomimetik konusunda şunları söyler:

Doğa, benim iş ve tasarım konularında akıl hocam, yaşam tarzım için bir model. Doğanın sistemi milyonlarca senedir çalışıyor... Biyotaklit, doğadan öğrenmenin bir yoludur.

Son yıllarda bilim adamları hızla yaygınlaşan bu fikri benimsediler; önlerindeki benzersiz ve kusursuz modelleri örnek alarak çalışmalarına hız kazandırdılar. Doğadaki tasarımlar, en az malzeme ve enerji ile en fazla verim almaları, kendi kendilerini onarma özellikleri, geri-dönüşümlü ve doğa-dostu olmaları, sessiz çalışmaları, estetik, dayanıklı ve uzun ömürlü olmaları bakımından teknolojik çalışmalara örnek teşkil ederler. *High Country News* adlı bir gazetede biyomimetik bilimsel bir hareket olarak tanımlanmış ve şöyle bir yorum yapılmıştır:

Doğal sistemleri model alarak, bugün kullandığımızdan çok daha uzun süreli teknolojiler oluşturabiliriz.

Doğada gördüğü mükemmellikler üzerinde düşünerek, doğadaki modellerin taklit edilmesi gerektiğine inanan Janine M. Benyus'un, *Biomimicry* (Biyomimikri) adlı kitabında verdiği örneklerden bazıları şunlardır:

- * Arı kuşlarının 10 gramdan daha az bir yakıtla Meksika Körfezi'ni geçebilmeleri,
- * Yusufçukların en iyi helikopterlerden bile daha iyi manevra yapabilmeleri,
- * Termit kulelerinde bulunan iklimlendirme ve havalandırma sistemlerinin, donanım ve enerji sarfıyatı bakımından insanların yaptıklarından çok daha üstün olmaları,
- * Yarasanın çok-frekanslı ileticisinin, insanların yaptığı radarlardan daha verimli ve duyarlı çalışması,
- * Işık saçan alglerin vücut fenerlerini aydınlatmak için çeşitli kimyasalları biraraya getirmeleri,
- * Kutup balıkları ve kurbağaların donduktan sonra yeniden hayata dönmeleri ve organlarının buz nedeniyle hasara uğramaması,
- * Bukalemunun ve mürekkep balığının, bulundukları ortamla tam bir uyum içinde olacakları şekilde derilerinin renklerini, desenlerini anında değiştirmeleri,
- * Arıların, kaplumbağaların ve kuşların haritaları olmadan uzun mesafeleri katetmeleri,
- * Balinaların ve penguenlerin oksijen tüpü kullanmadan dalmaları,

Yukarıda sadece birkaç örneğine yer verdiğimiz doğadaki hayranlık uyandıran bu gibi mekanizma ve tasarımlar, teknolojinin birçok alanını zenginleştirme potansiyeline sahiptir. Bilgi birikimimizin artması ve teknolojik imkanların gelişmesi ile birlikte bu potansiyel her geçen gün daha da ortaya çıkmaktadır.

Hayvanların her biri, insanları hayrete düşüren birçok yaratılış özelliklerine sahiptir. Kimileri suda hareket etmelerini sağlayan en ideal şekle (hidrodinamik) sahipken, kimileri de bizim için oldukça yabancı olan duyuları kullanır. Bunların birçoğu insanların ilk defa karşılaştıkları, daha doğrusu yeni farkına vardıkları özelliklerdir. Bazen bir canlının tek bir özelliğini bile taklit etmek için bilgisayar, mekanik, elektronik, matematik, fizik, kimya ve biyoloji gibi bilim dallarının önde gelen isimlerinin biraraya gelmesi gerekmektedir.

Bilim adamları her geçen gün doğada keşfettikleri benzersiz yapılar ve sistemler karşısında hayrete düşmekte ve bunlara duydukları hayranlığı insanlık yararına yeni teknolojiler üretmek için kullanarak göstermektedirler. Doğada var olan mükemmel sistemlerin, uygulanan olağanüstü tekniklerin bilim adamlarının bilgisinin ve aklının çok üstünde olduğunun, mevcut problemlere benzersiz çözümler sunduğunun farkına varan bilim adamları, artık senelerce uğraşarak çözüm getiremedikleri pek çok konuda doğadaki tasarımların yardımına başvurmaktadırlar. Bunun sonucu olarak da kısa zamanda, başarılı sonuçlar elde etmeleri mümkün olmaktadır. Ayrıca doğanın taklidi ile birlikte bilim adamları gerek vakit ve emek açısından, gerekse maddi kaynakların isabetli kullanılması bakımından da çok önemli kazançlar sağlamaktadırlar.

Bugün görmekteyiz ki gelişen teknoloji yaratılış mucizelerini tek tek keşfetmekte ve "biyomimetik" biliminde olduğu gibi canlılardaki olağanüstü tasarımları örnek alarak insanlığa hizmet etmektedir. Janine M. Benyus da, doğayı taklit ettiğimiz takdirde yiyecek ve enerji üretimi, bilgi depolama, sağlık gibi birçok alanda kendimizi rahatlıkla geliştirebileceğimizi belirtmiştir. Bu konuların ele alındığı pek çok bilimsel makaleden birkaç tanesinin başlıklarını şöyle sıralayabiliriz:

Bilim Doğayı Taklit Ediyor

Hayatın Tasarımdaki Dersleri

Biyomimikri: Gözümüzün Önünde Gizlenen Sırlar

Biyomimikri: Doğanın İlham Verdiği Buluşlar

Biyomimikri: Bizi Çevreleyen Üstün Yetenek

Biyomimetik: Doğadan İyi Dizaynlar Çıkarmak

Biyomimetik: Doğadaki Tasarımlardan Malzemeler Meydana Getirmek

Mühendisler Tasarım için Doğadan Örnek Alıyorlar

19. yüzyılda doğanın taklidi sadece estetik açıdan uygulama sahasına sahipti. Dönemin ressam ve mimarları doğadaki güzelliklerden etkilenmiş, yaptıkları eserlerde bu yapıların dış görünüşlerini örnek almışlardı. Ama doğadaki tasarımların olağanüstülüğünün ve bunların taklidinin insanlar için fayda sağlayacağını anlaşılmaması, ancak doğal mekanizmaların moleküler seviyede incelenmesiyle 20. yüzyılda başlamıştır. Bugün bilim adamları ve araştırmacılar Kuran'da yaklaşık 1400 sene evvel bildirildiği gibi canlılardan "**ders**" almaktadırlar. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Biyomimetik: Teknoloji Doğayı Taklit Ediyor*, Araştırma Yayıncılık)

TOPLU HAREKET EDEN ÇEKİRGELER

Gözleri 'zillet ve dehşetten düşmüş olarak', sanki 'yayılan' çekirgeler gibi kabirlerinden çıkarlar. (Kamer Suresi, 7)

Yukarıdaki ayette, iman etmeyenlerin ahiretteki durumları tarif edilmektedir. Gelmiş geçmiş milyarlarca insanın topluca dirilişi, yayılan çekirgelere benzetilmektedir. Kuşkusuz Allah'ın bu örneği vermesinin pek çok hikmeti vardır.

20. yüzyılda çekirgeler üzerinde mikro kameralarla yapılan kapsamlı araştırmalar esnasında birçok bilgi edinilmiştir. Çekirge sürüleri çok kalabalıklardır ancak adeta tek bir vücut olarak hareket ederler. Milyarlarca çekirge biraraya gelerek kilometrelerce uzunluk ve genişlikteki kapkara bir yağmur bulutunu andırırlar. Bu sürülerin bazılarının 3-5 kilometre genişliğinde ve metrelerce derinlikte olduğu tespit edilmiştir. Çekirge sürüleri bu yoğunluklarından ötürü, havanın kararmış gibi görünmesine sebep olurlar.

Bu canlılarla ilgili tespit edilen bir diğer bilgi de yumurtalarını toprağın içine tohum gibi yerleştirmeleri ve çekirge larvalarının uzun bir süre toprağın altında kaldıktan sonra, yeryüzüne topluca çıkmalarıdır. Dişi çekirgeler toprağın içine 10-15 cm'lik bir tünel kazdıktan sonra, bir seferde 95-158 larva bırakırlar. Bir çekirge bu

işlemi yaklaşık üç sefer tekrarlar. Larvalar olgunlaştıklarında -havanın sıcaklığına bağlı olarak 10-65 gün arası bir zamanda- toplu olarak toprağın altından çıkarlar. 1m²'lik bir alanda 1.000 yumurta çukuru bulunabilir. Çekirge sürüleri birkaç yüz km²'lik alanı kaplayabilecek çokluktadırlar. Km² başına düşen çekirge miktarı ise 40-80 milyon arasında değişmektedir. Çekirgelerin toprağın altında olmaları, uzun bir süre kaldıktan sonra topluca ve çok kalabalık olarak yeryüzüne çıkıyor olmaları, kıyamet günü insanların dirilişine benzer bir görünüm olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

Günümüzde çekirgeleri araştırmak üzere özel birimler kurulmuştur ve bu araştırmaların bir kısmında uzaktan kumandalı görüntü elde etme sistemleri kullanılmaktadır. Hatta NASA'nın uydu verileri dahi, Afrika'da çöl çekirge kolonilerinin geliştikleri alanları tespit etmek amacıyla kullanılmaktadır. Uydu verileri sayesinde 18 milyon km²'lik alanlar içinde yerden ve havadan kapsamlı araştırmalar yapabilmek mümkün olabilmektedir.

Görüldüğü gibi çekirgelerle ilgili tespitte bulunabilmek için kullanılan bu teknolojilerin bulunmadığı bir dönemde, böyle bir benzetmenin yapılması Kuran'ın, herşeyin bilgisine sahip Allah'ın vahyi olduğunun delillerinden biridir

KARINCALARIN İLETİŞİMİ

Kuran'da Hz. Süleyman'ın ordularından bahsedilirken, karıncaların arasında bir "haberleşme sistemi" olduğuna işaret edilmektedir:

Nihayet karınca vadisine geldiklerinde, bir dişi karınca dedi ki: "Ey karınca topluluğu, kendi yuvalarınıza girin, Süleyman ve orduları, farkında olmaksızın sizi kırıp geçmesin." (Neml Suresi, 18)

20. yüzyılda karıncalar üzerinde yapılan bilimsel araştırmalar, bu küçük hayvanların çok organize bir sosyal yaşantıları olduğunu ve bu organizasyonun gereği olarak aralarında çok kompleks bir iletişim ağının var olduğunu ortaya koymuştur. *National Geographic* dergisinde yayınlanan bir makalede bu konudan şöyle bahsedilmektedir:

Büyük veya küçük herhangi bir karınca, başındaki karmaşık duyu organlarıyla, milyonlarca hatta daha fazla kimyasal ve görsel sinyalleri yakalar. Beyin 500.000 sinir hücresi içerir; gözler birleşiktir; antenler insandaki burun ve parmak ucu gibi hareket eder. Ağızın altındaki projeksiyonlar tadı algılar, kıllar dokunmaya karşılık verir.

Biz farkına varmasak da karıncalar, hassas duyu organları sayesinde oldukça farklı iletişim yöntemleri kullanırlar. Avlarını bulmaktan birbirlerini takip etmeye, yuvalarını kurmaktan savaşmaya kadar hayatlarının her anında bu duyu organlarından faydalanırlar. 2-3 milimetrelilik vücutlarının içine sığdırılmış 500.000 sinir hücresiyle, insanları hayrete düşürecek bir iletişim sistemine sahiptirler.

Bu hayvanların iletişimlerindeki tepkileri belli başlı kategorilere ayrılmıştır: Alarm verme, toplanma, besin yerini haber verme, temizlenme, sıvı besin değişimi, gruplaşma, tanıma, kast belirleme...

Bu tepkilerle düzenli bir toplum yapısı oluşturan karıncaların, karşılıklı haber alışverişine dayalı bir hayatları vardır. Karıncalar bilgi alışverişi sağlamada, kimi zaman insanların konuşarak halledemediği konularda (toplanma, paylaşma, temizleme, savunma vs. gibi) çok daha kusursuz bir iletişim sergilerler.

Karıncalar daha çok kimyasal düzeyde bir iletişim gerçekleştirirler. Karıncaların iletişim kurmak amacıyla kullandıkları kimyasal maddeler, yarı-kimyasallar (semiochemicals) olarak bilinen "feromen"lerdir. Koku olarak algılanan ve iç salgı bezlerinde salgılanan bir sıvı olan "feromen"ler, karınca topluluklarının organizasyonunda en önemli rolü oynar. Bir karınca sinyal olarak bu sıvıyı salgıladığında, diğerleri koku veya tat alma yoluyla mesajı alır ve cevap verirler. Karınca feromenleri üzerinde yapılan araştırmalar, tüm sinyallerin koloninin ihtiyaçlarına göre salgılandığını ortaya çıkarmıştır. Ayrıca karıncaların salgıladığı feromenin yoğunluğu, içinde bulundukları durumun aciliyetine göre de değişmektedir.

Görüldüğü gibi, karıncaların yaptıkları işlemleri yapabilmek için, kapsamlı bir kimya bilgisine ihtiyaç vardır. 14 asır öncesinde, karıncalar hakkında böylesine ayrıntılı bilgi sahibi olunmadığı bir dönemde, karıncaların iletişimine dikkat çekilmesi Kuran'ın bilimsel mucizelerinden biridir. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Karınca Mucizesi*, Araştırma Yayıncılık)

BESİN DÖNGÜSÜ

Taneyi ve çekirdeği yaran şüphesiz Allah'tır. O, diriye ölüden çıkarır, ölüyü de diriden çıkarır. İşte Allah budur. Öyleyse nasıl oluyor da çevriliyorsunuz? (Enam Suresi, 95)

Yukarıdaki ayette Kuran'ın indirildiği dönemde bilinmesi mümkün olmayan bir besin döngüsüne dikkat çekilmiştir.

Bir canlı öldüğünde, mikroorganizmalar onu süratle parçalarlar. Böylece ölü beden organik moleküllere ayrılmış olur. Bu moleküller toprağa karışarak, bitki ve hayvanların, dolayısıyla da insanların temel besin kaynağı olur. Eğer bu dönüşüm olmasa hayat da mümkün olmazdı.

Bakteriler de canlıların ihtiyacı olan mineral ve besinleri hazırlamakla sorumludurlar. Kış boyunca neredeyse ölü olan bitki ve bazı hayvanların yazın tekrar canlanırken ihtiyaç duyacakları tüm besin ve mineraller, kışın bakterilerin yaptığı faaliyetler ile sağlanır. Kış boyu bakteriler, organik atıkları yani hayvan ve bitki ölülerini ayrıştırarak minerallere dönüştürürler.⁷¹ Böylelikle canlılar baharda uyandıklarında besinlerini de hazır olarak bulurlar. Bakteriler sayesinde hem

bulundukları ortamda bir "bahar temizliği" yapılmış, hem de baharda yeniden canlanan doğa için yeterli miktarda besin hazırlanmış olur.

Görüldüğü gibi ölen canlılar, yeni canlıların hayat bulmasında birinci dereceden rol oynarlar. Böylelikle Allah'ın ayette **"diriği ölüden çıkarır, ölüyü de diriden çıkarır"** ifadesiyle dikkat çektiğı bu dönüşüm en mükemmel şekilde gerçekleşmiş olur. Kuran'da böylesine detay bir bilgiye asırlar öncesinden dikkat çekilmesi, Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunun delillerinden biridir.

UYKUDA KULAKLARIN AKTİF OLMASI

Böylelikle mağarada yıllar yılı onların kulaklarına vurduk (derin bir uyku verdik). (Kehf Suresi, 11)

Yukarıdaki ayette geçen "kulaklarına vurduk" ifadesinin Arapçası "darabe" fiilidir. Arapçada bu fiil, mecazi olarak "onları uyuttuk" anlamını taşımaktadır. Ayrıca "darabe" kelimesi kulakla beraber kullanıldığında "kulağın duymasının engellenmesi" anlamı da taşımaktadır. Ayette uyku ile ilgili sadece işitme duyusuna dikkat çekilmesi ise aslında çok önemli bir bilgi içermektedir.

Bilim adamlarının keşiflerine göre kulak, insan uyurken aktif olan tek duyu organıdır. Uyanmak için saatin alarmina ihtiyaç duymamızın sebebi de budur. Allah'ın Kehf Ehli ile ilgili olarak kullandığı "kulaklarına vurduk" ifadesinin hikmeti de, söz konusu gençlerin işitme duyularının kapatıldığına ve bu yüzden uzun yıllar uyanmadan uykuda kaldıklarına işaret olması muhtemeldir.

UYKUDA HAREKET ETMENİN ONEMİ

Sen onları uyanık sanırsın, oysa onlar (derin bir uykuda) uyuşmuşlardır. Biz onları sağ yana ve sol yana çeviriyorduk. Köpekleri de iki kolunu uzatmış yatıyordu. Onları görmüş olsaydın, geri dönüp onlardan kaçardın, onlardan içini korku kaplardı. (Kehf Suresi, 18)

Yukarıdaki ayette yüzlerce yıl uykuda kaldıkları bildirilen Kehf Ehlinde bahsedilmektedir. Ayrıca Allah bu ayette bu kişilerin bedenlerini sağ ve sol yanlara çevirdiğini bildirmektedir. Bunun hikmeti ise çok yakın bir tarihte keşfedilmiştir.

Uzun süre aynı yatış pozisyonunda kalan insanlar ciddi sağlık problemleri ile karşılaşılır: Kan dolaşımında komplikasyonlar meydana gelmesi, deride yaraların oluşması, yatılan yüzeye temas eden bölgelerde kanın pıhtılaşması gibi...

Uzun süre aynı pozisyonda yatıldığında meydana gelen yatak yaralarına "basınç yaraları" da denir. Çünkü çok uzun süre aynı pozisyonda yatıldığında, vücudun belli bir bölgesine uygulanan sürekli basınç, kan damarlarının sıkışıp kapanmasına neden olabilir. Bunun sonucu olarak kan yoluyla taşınan oksijen ve diğer besinler deriye

ulaşamaz ve deri ölmeye başlar. Bu durum vücutta yaraların oluşmasına sebep olur. Eğer bu yaralar tedavi edilmezse derinin katmanları, yağ ve kas dokuları da ölebilir.

Derinin ya da dokunun altında oluşan bu yaralar, tedavi edilmezlerse ya da enfeksiyon kaparlarsa ciddi boyutlara ulaşabilir, hatta hayati tehlikeye sebep olabilirler. Bu nedenle deri üzerindeki basıncı azaltmak için her 15 dakikada bir pozisyon değiştirmek en sağlıklıdır. Kendi kendine hareket edemeyen felçli hastalar da bu nedenle özel bir bakıma tabi tutulurlar ve her 2 saatte bir başkasının yardımıyla hareket ettirilirler. Yukarıdaki ayette yüzyılımızda keşfedilen bu tıbbi bilgilere dikkat çekilmesi, kuşkusuz Kuran'ın ayrı bir mucizesidir.

GECE HAREKETLİLİĞİNİN AZALMASI

**... Geceyi bir sükun (dinlenme), Güneş ve Ay'ı bir hesap (ile) kıldı...
(Enam Suresi, 96)**

Yukarıdaki ayette geöen Arapöa "sekenen" kelimesi, "sükun, dinme, istirahatata çekilme vakti, mola vakti" anlamlarına gelir. Allah'ın Kuran'da dikkat çektiğı gibi, gece insanlar için dinlenme sürecidir. Geceleri vücutta salgılanan melatonin hormonu insanı uykuya hazırlar. Bu hormon insanın fiziki hareketlerini yavaşlatan, uykulu ve bitkin yapan; ruh halini dinginleştiren doğıal bir sakinleştiricidir. Uyku boyunca kalp atışları ve nefes alıp-verme ritmi yavaşlar, kan basıncı düşer. Sabah olduğıunda ise bu hormonun üretimi durur ve vücut uyanmak üzere uyarılır.

Uyku, aynı zamanda vücuda kasların ve diğere dokuların tamir olması, yaşlanan veya ölen hücrelerin yenilenmesi için de imkan sağılar. Uyku esnasında enerji tüketimi azaldığı için, gece boyunca vücutta enerji depolanır. Ayrıca bağışıklık sistemi için önemli bazı kimyasallar ve büyüme hormonu da uyku esnasında salgılanır.

Bu nedenle kişi yeteri kadar uyumadığı takdirde, bu durumdan bağışıklık sistemi derhal etkilenir ve vücut hastalıklara daha açık hale gelir. Bir kimse iki gece uyumadığıında konsantrasyonu zorlaşır, dikkati azalır, hata yapma oranı artar. Kişi üç gün uyumazsa halisünasyon görmeye başlar ve mantıklı düşünemez hale gelir.⁷⁹

Gece vakti insanlar için olduğı kadar diğere canlılar için de bir dinlenme vaktidir. Allah'ın "gecenin bir sükun kılınması" ayetiyle haber verdiğı bu durum, çıplak gözle tespiti mümkün olmayan önemli bir geröeğere işaret e-der: Yeryüzünde gündüz geröekleşen pek çok faaliyet, gece boyunca yavaşlar, dinlenmeye geöer. Örneğinin bitkilerde Güneş'in doğmasıyla birlikte, yaprakta terleme ve buna bağılı olarak fotosentez artmaya başlar. Öğleden sonra ise bu olay tersine döner; yani fotosentez yavaşlar, solunum artar, çünkü sıcaklığının artmasıyla birlikte terleme de hızlanır. Geceleyin ise sıcaklığının azalmasıyla birlikte terleme yavaşlar ve bitki rahatlar. Eğer geceyi sadece bir gün bile yaşamasak, bitkilerin çoğı ölürdü. Bu bakımdan gece, aynı insanlar için olduğı gibi, bitkiler için de bir dinlenme ve dinöleşme anlamına gelir.

Geceleri moleküler düzeyde de hareketlilik azalmaktadır. Gündüzleri Güneş'in yaydığı radyasyon, Dünya'nın atmosferindeki atom ve molekülleri hareketlendirerek onların daha yüksek enerji seviyelerine ulaşmalarına sebep olur. Karanlık çöktükçe, atom ve moleküller daha düşük enerji seviyelerine iner ve radyasyon yaymaya başlarlar.

Kuran'da Enam Suresi'nin 96. ayetiyle yukarıda bahsettiğimiz bu bilimsel bilgilere işaret ediliyor olması muhtemeldir ve bu da Kuran'ın sayısız mucizesinden bir diğeridir. (En doğrusunu Allah bilir.)

YÜKSEKLİK ARTIKÇA GÖĞSÜN DARALMASI

İnsan yaşayabilmek için oksijen ve hava basıncına ihtiyaç duyar. Soluk almamız ise havadaki oksijenin, akciğerlerimizdeki hava keseciklerine girmesiyle mümkün olur. Ancak yükseklere çıktıkça, Dünya'nın atmosferi inceldiği için atmosfer basıncı, dolayısıyla da kan dolaşımına giren oksijen miktarı düşer. Bunun sonucunda nefes almak zorlaşır. Akciğerin hava kesecikleri daralıp büzülürken, göğüste boğuluyormuş ve nefes alamıyormuş gibi bir his oluşur.

Eğer kandaki oksijen vücudun ihtiyacı olandan daha az olursa, vücutta birtakım rahatsızlıklar ortaya çıkar. Aşırı yorgunluk, baş ağrısı, baş dönmesi, mide bulantısı ve muhakemenin bozulması gibi belirtiler yaşanır. Belli bir yüksekliğe ulaşıldığında ise insan için nefes almak artık imkansız hale gelir. Dolayısıyla bizim böyle bir yükseklikte yaşayabilmemiz için oksijen desteğine ve özel giysilere ihtiyacımız olur.

Deniz seviyesinin 5.000-7.500 m yukarısında olan bir kişi, nefes alma güçlüğü nedeniyle bayılarak komaya girebilir. Bu yüzden uçaklarda nefes almak için oksijen donanımı da mevcuttur. Uçaklar deniz seviyesinin 9.000-10.000 m yukarısında uçarken kabinde hava basıncını düzenleyen özel sistemler vardır.

"Anoksiya" olarak bilinen rahatsızlık da vücut dokularına oksijenin gitmemesinden kaynaklanır. Bu oksijen eksikliği, 3.000-4.500 m yükseklikte meydana gelir. Kimi insanlar böyle bir ortamda bilinçlerini bile kaybedebilirler, ancak hemen oksijen takviyesi yapıldığında hayatları kurtulabilir.

Aşağıdaki ayette yapılan benzetmede bu fiziksel gerçeğe -yüksekliğin artmasıyla göğüste meydana gelen değişime- şöyle işaret edilmektedir:

Allah, kimi hidayete erdirmek isterse, onun göğsünü İslam'a açar; kimi saptırmak isterse, onun göğsünü, sanki göğe yükseliyormuş gibi dar ve sıkıntılı kılar. Allah, iman etmeyenlerin üstüne işte böyle pislik çökertir. (Enam Suresi, 125)

KURAN'IN GELECEKLE İLGİLİ HABERLERİ

GİRİŞ

Kuran'ın mucizevi yönlerinden biri de, ayetlerinde, gelecekte gerçekleşecek olan bazı olayların önceden haber verilmiş olmasıdır. Gelecekle ilgili haber verilen bu olayların zaman içinde gerçekleşmesi, Kuran'ın üstün ilim sahibi olan Allah'ın sözü olduğunu kanıtlayan delillerdendir.

İlerleyen sayfalarda Kuran'da geleceğe yönelik verilen haberlerden, gerçekleşmiş olanların bazılarına detaylı olarak yer verilecektir.

BİZANS'IN GALİBİYETİ

Kuran'da gelecek hakkında verilen haberlerden biri, Rum Suresi'nin hemen başındaki ayetlerde yer alır. Bu ayetlerde Bizans İmparatorluğu'nun bir yenilgiye uğradığı, ama çok kısa bir zaman sonra tekrar galip geleceği bildirilmiştir:

Elif, Lam, Mim. Rum (orduları) yenilgiye uğradı. "Dünyanın en alçak yerinde". Ama onlar, yenilgilerinden sonra yeneceklerdir. Üç ile dokuz yıl içinde. Bundan önce de, sonra da emir Allah'ındır. Ve o gün müminler sevineceklerdir. (Rum Suresi, 1-4)

Bu ayetler, Hristiyan olan Bizanslıların, 613-614 yıllarında putperest bir toplum olan Persler karşısında çok ağır bir yenilgiye uğramasından yaklaşık 7 sene sonra, MS 620 civarında indirilmiştir. Ayetlerde Bizans'ın çok yakında galip geleceği haber veriliyordu. Oysa o sırada Bizans o kadar büyük kayıplara uğramıştı ki, değil tekrar galip gelmesi, ayakta kalması bile imkansız görülüyordu. Persler Bizanslıları 613 yılında Antakya'da yenilgiye uğratarak; galibiyetlerini Şam, Kilikya, Tarsus, Ermenistan ve Kudüs'ü ele geçirmeleriyle sürdürmüşlerdi. Özellikle 614 yılında Kudüs'ün kaybedilmesi, Kutsal Mezar Kilisesi'nin tahrip edilmesi ve Hristiyanlığın sembolü "Gerçek Haç"ın Persler tarafından ele geçirilmesi, Bizanslılar için ağır bir darbe olmuştu.

O dönemde yalnız Persler değil, Avarlar, Slavlar ve Lombardlar da Bizans Devleti'ne karşı büyük tehdit oluşturmaktaydı. Avarlar İstanbul önlerine kadar gelmişlerdi. Bizans Kralı Heraklius, ordunun masraflarını karşılayabilmek için kiliselerdeki altın ve gümüş süs eşyalarının eritilip paraya çevrilmesini emretmişti. Hatta bunlar da yetmeyince bronzdan heykeller bile para yapımı için eritmeye başlanmıştı. Pek çok vali, Kral Heraklius'a isyan etmiş, İmparatorluk parçalanma noktasına gelmişti. Önceden Bizans toprağı olan Mezopotamya, Kilikya, Suriye, Filistin, Mısır ve Ermenistan, putperest Perslerin işgali altına girmişti.

Kısacası, herkes Bizans'ın yok olmasını bekliyordu. Ama tam bu dönemde, Rum Suresi'nin ilk ayetleri vahyedildi ve Bizans'ın dokuz yıl geçmeden yeniden galip geleceği haber verildi. Bu galibiyet öylesine imkansız gözüküyordu ki, Arap müşrikleri Kuran'da haber verilen bu zaferin, asla gerçekleşmeyeceğini düşünüyorlardı.

Fakat Kuran'ın tüm haberleri gibi bu da hiç kuşkusuz gerçektir. 622 yılında Heraklius Ermenistan'ı işgal edip Persleri yenerek çeşitli zaferler kazandı. 627 yılının Aralık ayında, Bizans ve Pers İmparatorlukları arasında, Bağdat yakınında Dicle Nehri'nin 50 km doğusunda bulunan Ninova harabeleri yakınında büyük bir savaş daha oldu. Bizans ordusu, Persleri burada da yenilgiye uğrattı. Birkaç ay sonra da Persler işgal ettikleri yerleri Bizans'a geri veren bir anlaşma imzalamak zorunda kaldılar.

Rumların galibiyeti 630 yılında İmparator Heraklius'un Pers hükümdarı II. Khosrow'u yenilgiye uğratarak, Kudüs'ü geri alması ve Hristiyanlığın sembolü "Gerçek Haç"ı Kutsal Mezar Kilisesi'ne kazandırmasıyla tamamlanmış oldu.

Böylece Allah'ın Kuran'da bildirdiği "Rum'un zaferi", ayetteki "üç ile dokuz yıl içinde" ifadesiyle dikkat çekilen zaman aralığında, mucizevi bir şekilde gerçekleşmiş oldu.

Bu ayetlerde yer alan bir başka mucize de, o dönemde kimsenin tespit etmesinin mümkün olmadığı coğrafi bir gerçeğin haber verilmesidir. Rum Suresi'nin 3. ayetinde, Rumlar'ın **"Dünya'nın en alçak yerinde"** yenildikleri belirtilir. Arapçası "edna el-ard" olan bu ifade, bazı meallerde "yakın bir yer" olarak da tercüme edilir. Ancak bu tercüme, orijinal ifadenin tam karşılığı değil, mecazi bir yorumudur. "Edna" kelimesi Arapçada "alçak" demek olan "deni" kelimesinden türemiştir ve "en alçak" anlamına gelir. "Ard" ise yeryüzü demektir. Dolayısıyla "edna el-ard" ifadesi de "yeryüzünün en alçak yeri" manasına gelmektedir.

Bazı tefsirciler söz konusu bölgenin Araplara yakınlığını göz önünde bulundurarak kelimenin "en yakın" anlamını tercih etmektedirler. Ancak kelimenin asıl anlamı, Kuran'ın indirildiği dönemde bilinmesi mümkün olmayan çok önemli bir jeolojik gerçeğe işaret etmektedir. Çünkü Dünya'nın en alçak yerini araştırdığımızda, bu noktanın Bizanslıların, 613-614 yıllarında yenilgiye uğradığı yerlerden biri olan Lut Gölü (Dead Sea) havzası olduğunu buluruz.

Bu yenilginin en ağır darbesi, daha evvel de belirttiğimiz gibi, Lut Gölü yakınlarındaki Kudüs'teki yenilgi ile birlikte Hristiyanlığın sembolü "Gerçek Haç"ın kaybedilmesidir.

Bizans İmparatorluğu ile Persler arasındaki savaşın gerçekleştiği söz konusu yer, Suriye, Filistin ve şimdiki Ürdün topraklarının kesiştiği bölgede yer alan Lut Gölü havzasıdır. Lut Gölü çevresi ise deniz seviyesinden 417 metre aşağıdaki, yeryüzünün "en alçak" bölgesidir.

Burada dikkat edilmesi gereken nokta, Lut Gölü'nün rakımının, yalnızca modern çağdaki ölçümlerle tespit edilmiş olmasıdır. Daha önce hiç kimsenin Lut Gölü'nün Dünya'nın en alçak bölgesi olduğunu bilmesi mümkün değildir. Ama bu bölge

Kuran'da "**yeryüzünün en alçak yeri**" olarak tanımlanmıştır. Bu bilgi, Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunun bir başka delilini oluşturmaktadır.

FİRAVUN'UN CESEDİNİN KORUNMASI

İlerleyen bölümlerde daha detaylı değineceğimiz gibi, Firavun kendini ilah olarak kabul etmekte ve Hz. Musa'nın Allah'a iman etmesi için yaptığı davetlere karşı iftira ve tehditle karşılık vermektedir. Firavun bu kibirli tavrını ancak, ölüm tehlikesi ile karşılaşp suların altında kalacağını anlayan dek sürdürmüştür. Kuran'da Firavun'un, Allah'ın azabıyla karşılaştığında, hemen imana yöneldiği şu ayetle bildirilir:

Biz, İsrailoğulları'nı denizden geçirdik; Firavun ve askerleri azgınlıkla ve düşmanlıkla peşlerine düştü. Sular onu boğacak düzeye erişince (Firavun): "İsrailoğulları'nın Kendisi'ne inandığı (İlahtan) başka İlah olmadığına inandım ve ben de Müslümanlardanım" dedi. (Yunus Suresi, 90)

Ancak Allah Firavun'un böyle bir anda iman etmesini kabul etmemiştir. Allah Firavun'un bu samimiyetsiz tavrını Kuran'da şu ayetlerle bildirir:

Şimdi, öyle mi? Oysa sen önceleri isyan etmiştin ve bozgunculuk çıkaranlardandın. Bugün ise, senden sonrakilere bir ayet (tarihi bir belge, ibret) olman için seni yalnızca bedenle kurtaracağız (herkese cesedini göstereceğiz). Gerçekten insanlardan çoğu, Bizim ayetlerimizden habersizdirler. (Yunus Suresi, 91-92)

Bu ayetlerde Firavun'a ait cesedin gelecek nesillere ibret olacağının bildirilmesi, cesedin "bozulmamış" olacağına bir işaret olarak kabul edilebilir. Kuran'da 1400 sene evvelden haber verildiği gibi, halen tarihsel bir belge olarak bulunan bir ceset Kahire'deki Mısır Müzesi'nin Kraliyet Mumyaları Odasında sergilenmektedir. Büyük bir ihtimalle, sular üstüne kapanıp boğulduktan sonra, Firavun'un cesedi kıyıya vurmuş ve Mısırlılar tarafından bulunarak önceden yapılmış olan mezarına götürülmüştür.

MEKKE'NİN FETHİ

Andolsun Allah, elçisinin gördüğü rüyanın hak olduğunu doğruladı. Eğer Allah dilerse, mutlaka siz Mescid-i Haram'a güven içinde, saçlarınızı tıraş etmiş, (kiminiz de) kısaltmış olarak (ve) korkusuzca gireceksiniz. Fakat Allah, sizin bilmediğinizi bildi, böylece bundan önce size yakın bir fetih (nasib) kıldı. (Fetih Suresi, 27)

Peygamber Efendimiz, Medine'de iken gördüğü bir rüyasında, müminlerin güven içinde Mescid-i Haram'a girdiklerini ve Kabe'yi tavaf ettiklerini görmüş ve müminleri bu haberle müjdelemişti. Çünkü, Mekke'den Medine'ye hicret eden müminler, o zamandan beri Mekke'ye gidemiyorlardı.

Allah, Peygamberimiz (sav)'e Katından bir yardım ve destek olarak Fetih Suresi'nin 27. ayetini vahyetmiş ve rüyasının doğru olduğunu eğer Allah dilerse müminlerin Mekke'ye girebileceklerini bildirmiştir. Gerçekten de, bir süre sonra, önce Hudeybiye Barışı ve ardından gelen Mekke'nin fethi ile, Müslümanlar aynı ayette bildirildiği gibi güven içinde Mescid-i Haram'a girmişlerdir. Böylece Allah, Peygamber Efendimizin önceden haber verdiği müjdenin gerçek olduğunu göstermiştir.

Ancak burada dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta vardır. Fetih Suresi'nin 27. ayetine dikkat edilirse, Mekke'nin fethinden önce gerçekleşecek bir başka fetihten daha söz edildiği görülecektir. Nitekim ayette haber verildiği gibi Müslümanlar, önce Yahudilerin elinde bulunan Hayber Kalesi'ni fethetmişler, daha sonra da Mekke'ye girmişlerdir.⁹¹

Mekke'nin fethinin müjdelendiği diğer ayetlerden bazıları ise şöyledir:

Onlara karşı size zafer verdikten sonra, Mekke'nin göbeğinde ellerini sizden ve sizin de ellerinizi onlardan çeken O'dur. Allah, yaptıklarınızı hakkıyla görendir. (Fetih Suresi, 24)

Şüphesiz, Biz sana apaçık bir fetih verdik. Öyle ki Allah, senin geçmiş ve gelecek (her) günahını bağışlasın, üzerindeki nimetini tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola yöneltsin. Ve Allah, sana 'üstün ve onurlu' bir zaferle yardım etsin. (Fetih Suresi, 1-3)

İsra Suresi'nin 76. ayetinde ise, inkarcıların da Mekke'de kalamayacakları şöyle bildirilmiştir:

Neredeyse seni (bu) yerden (yurdundan) çıkarmak için tedirgin edeceklerdi; bu durumda kendileri de senden sonra az bir süreden başka kalamazlar. (İsra Suresi, 76)

Peygamberimiz (sav) Hicret'in 8. yılında Mekke'ye girerek bu şehri fethetmiştir. İki sene sonra da, Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibi inkarcılar Mekke'den çıkmışlardır. Burada önemli olan bir başka nokta ise şudur: Peygamber Efendimiz müminlere bu müjdeleri verdiğinde, mevcut durum hiç de bu yönde değildir. Hatta, koşullar tam aksini göstermekte, müşrikler müminleri kesinlikle Mekke'ye sokmamakta kararlı görünmektedirler. Bu ise, kalbinde hastalık olanların, Peygamber Efendimizin söylediklerine şüphe ile bakmalarına neden olmuştur. Ancak Peygamberimiz (sav) Allah'a güvenerek, insanların ne diyeceklerini hiç önemsemeden, Allah'ın kendisine

bildirdiğine iman etmiş ve bunu insanlara açıklamıştır. Söylediklerinin yakın bir gelecekte gerçekleşmesi de Kuran'ın önemli bir mucizesidir.

İSRAİLOĞULLARI'NIN KİBİRLİ YÜKSELİŞİ

Kitapta İsrailoğulları'na şu hükmü verdik: "Muhakkak siz yer(yüzün) de iki defa bozgunculuk çıkaracaksınız ve muhakkak büyük bir kibirleniş-yükselişle kibirlenecek-yükseleceksiniz. Nitekim o ikiden ilk-vaid geldiği zaman, oldukça zorlu olan kullarımızı üzerinize gönderdik de (sizi) evlerin aralarına kadar girip araştırdılar. Bu yerine getirilmesi gereken bir sözdü. Sonra onlara karşı size tekrar 'güç ve kuvvet verdik', size mallar ve çocuklarla yardım ettik ve topluluk olarak sizi sayıca çok kıldık. (İsra Suresi, 4-6)

İsra Suresi'ndeki bu ayetlerde bildirildiği gibi, İsrailoğulları yeryüzünde iki kez bozgunculuk çıkaracaklardır. Bunlardan ilk "bozgun ve kibirli yükseliş"lerinin ardından, Allah onların üzerine güçlü bir ordu gönderdiğini bildirmektedir. Gerçekten de İsrailoğulları, Hz. Yahya'yı öldürdükleri ve Hz. İsa'yı öldürmek için tuzak kurdukları dönemin, yani kibirli yükselişlerinin ve bozgunculuklarının hemen ardından, MS 70 yılında, Romalılar tarafından Kudüs'ten çıkarılmış ve tüm dünyaya yayılmışlardır.

Peygamber Efendimize bu ayet vahyedildiği zaman da, Yahudiler çeşitli ülkelerde dağınık şekilde yaşamaktaydılar ve bir devletleri bulunmamaktaydı. Oysa Allah ayetlerde İsrailoğulları'na tekrar güç vereceğini haber vermiştir.

Ancak o dönemde bu haberin gerçekleşmesi oldukça uzak ve zor bir ihtimal olarak görünüyordu. Allah'ın ayetlerde haber verdiği bu olay asırlar sonra tam olarak gerçekleşti. Yahudiler, Filistin'e geri döndüler ve 1948 yılında İsrail Devleti'ni kurdular. Bundan sonra İsrail Devleti'nde yaşayan, ırkçı görüşlere sahip bir kısım Siyonistlerin tutumları Ortadoğu'da karışıklığa sebep olmuştur.

İşte bu mevcut durum da İsrailoğulları'nın çıkardığı ikinci "bozgunculuğa" işaret etmektedir. Ancak şunu da önemle belirtmek gerekir ki, bu bozguncu tavır kesinlikle tüm Yahudi halkını kapsamamaktadır. Yahudi halkı arasında da, söz konusu bozguncu tavrın son bulması gerektiğini savunan çok sayıda vicdan ve sağduyu sahibi insan bulunmaktadır. Bozgunculuğu teşvik eden bir kısım ırkçı, radikal Siyonistlerin de Kuran'da Rabbimiz'in tavsiye ettiği gibi **"af (veya kolaylık) yolunu benimse"**meleri (Araf Suresi, 199) gerekmektedir. Böyle davranılırsa, Fussilet Suresi'nde bildirildiği gibi barış, kardeşlik ortamı Allah'ın izniyle yeniden sağlanacaktır:

İyilikle kötülük eşit olmaz. Sen, en güzel olan bir tarzda (kötülüğü) uzaklaştır; o zaman, (görürsün ki) seninle onun arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki sıcak bir dost(un) oluvermiştir." (Fussilet Suresi, 34)

İsrailoğulları ile ilgili olan İsra Suresi'ndeki ayetlerde önemli olan noktalardan biri, o dönemde imkansız görünen ve olmasına dair hiçbir gelişme veya ipucu bulunmayan olayların, ileride gerçekleşeceğinin haber verilmesidir. Elbette tüm bunlar, Kuran'ın bir mucizesidir.

İnsanların uzayı araştırmaları ve keşfetmeleri 4 Ekim 1957'de Sovyet uydusu Sputnik'in uzaya fırlatılmasıyla hız kazandı. NASA (Milli Havacılık ve Uzay Yönetimi), Sputnik'in uzaya gönderilmesini "Uzay Çağı"nın başlangıcı olarak kabul eder. Dünya yörüngesinden çıkan ilk insan ise, Vostok 1 adlı roketle 1961 yılında uzaya giden Sovyet kozmonot Yuri Gagarin'dir. İnsanların Ay'a ayak basması da 20 Temmuz 1969'da Amerikalıların gerçekleştirdiği Apollo 11 seferiyle olmuştur.

Nitekim Kuran'da 1400 sene önce insanların böyle bir alanda gösterecekleri gelişmelere ve uzaya çıkışın mümkün olabileceğine işaret edilmektedir. Allah bu konuya Kuran'da şu ayetle dikkat çekmektedir:

Ey cin ve ins toplulukları, eğer göklerin ve yerin bucaklarından aşip-geçmeye güç yetirebilerseniz, hemen aşın; ancak 'üstün bir güç (sultan)' olmaksızın aşamazsınız. (Rahman Suresi, 33)

Ayette "üstün bir güç" olarak çevrilen, Arapça "sultan" kelimesi "huccet, burhan, güç, kuvvet, hüküm, kanun, yol, otorite, izin, ruhsat verme, meşru kılma, delil" gibi anlamlara gelmektedir.

Dikkat edilecek olursa, yukarıdaki ayetle insanların göklerin ve yerin derinliklerini hiç geçemeyecekleri değil, fakat ancak üstün bir güç ile geçebilecekleri vurgulanmaktadır. Ve bu üstün güçle 20. yüzyılda kullanılan üstün teknolojiye işaret ediliyor olması muhtemeldir. Nitekim 20. yüzyıldaki üstün teknoloji sayesinde Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu durum gerçekleşmiştir

AY'A GİDİŞ

Ondördüne girdiği zaman Ay'a; siz, gerçekten tabakadan tabakaya bineceksiniz. Şu halde onlara ne oluyor ki iman etmiyorlar? (İnşikak Suresi, 18-20)

Yukarıdaki ayetlerde Ay'a dikkat çekildikten sonra tabakadan tabakaya binip geçileceği söylenmiştir. "Terkebu" ifadesi, (vasıtaya) binmek, bir yol üzerinde yürümek, peşine düşmek, takip etmek, girişmek, kalkışmak, katılmak, hakim olmak anlamlarına gelen "rakibe" fiilinden türemiştir. Bu anlamlar göz önünde bulundurulduğunda, "tabakadan tabakaya binip geçeceksiniz" ifadesinde, binilecek bir araca işaret ediliyor olması muhtemeldir.

Nitekim Ay'a gidiş için binilen uzay araçları, atmosfer tabakalarını bir bir geçtikten sonra uzay boşluğuna ve oradan da Ay'ın çekim sahasına girerler. Böylece birbirinden ayrı bir çok tabaka ardı ardına geçilerek Ay'a gidilebilir. Bunların yanı

sıra İnşikak Suresi'nin 18. ayetinde Ay üzerine yemin edilmesi de vurguyu ayrıca güçlendirmektedir. Dolayısıyla yukarıdaki ayetle, Ay'a gidişin gerçekleşeceğine işaret ediliyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

MODERN ULAŞIM ARAÇLARI

Onlara binmeniz ve süs için atları, katırları ve merkepleri (yarattı). Ve daha sizlerin bilmediğiniz neleri yaratmaktadır? (Nahl Suresi, 8)

Yukarıdaki ayette ulaşım aracı olarak sayılan hayvanların dışında, insanların bilgi sahibi olmadıkları ulaşım araçlarının da olacağına dikkat çekilmektedir. Aşağıdaki ayette ise gemi gibi toplu taşıma araçlarının olacağına işaret edilmektedir:

Onların soylarını dolu gemilerde taşımamız da kendileri için bir ayettir. Ve onlar için binmekte oldukları bunun benzeri (nice) şeyleri yaratmamız da. (Yasin Suresi, 41-42)

UÇAK TEKNOLOJİSİ

Süleyman için de fırtına biçiminde esen rüzgara (boyun eğdirdik) ki Kendi emriyle içinde bereketler kıldığımız yere akıp giderdi. Biz herşeyi bilenleriz. (Enbiya Suresi, 81)

Yukarıdaki ayetten anlaşıldığı üzere Allah, rüzgarı, Hz. Süleyman'ın emrine vermiş ve çeşitli işlerinde bir araç olarak kullanmasına imkan sağlamıştır. Bu ayetle, Hz. Süleyman döneminde olduğu gibi, gelecekte de rüzgar enerjisinin, teknolojiye kullanılacağına işaret ediliyor olması muhtemeldir.

Süleyman için de, sabah gidişi bir ay, akşam dönüşü bir ay (mesafe) olan rüzgara (boyun eğdirdik)... (Sebe Suresi, 12)

Yukarıdaki ayette yer alan "... sabah gidişi bir ay, akşam dönüşü bir ay (mesafe) olan rüzgara (boyun eğdirdik)..." ifadesi ile de Hz. Süleyman'ın çeşitli bölgeler arasında hızlı bir şekilde hareket ettiğine dikkat çekiliyor olabilir. Hz. Süleyman, kendi döneminde, günümüzdeki uçak teknolojisine benzer bir teknolojiyi kullanıp, rüzgarla hareket eden vasıtalar meydana getirmiş ve bunlar aracılığıyla birbirine uzak mesafeleri kısa sürede almış olabilir. Şüphesiz en doğrusunu Allah bilir.

Dolayısıyla yukarıdaki ayetlerle, günümüzdeki yüksek uçak teknolojisine dikkat çekiliyor olması muhtemeldir.

GÖRÜNTÜ NAKLİ

Kendi yanında kitaptan ilmi olan biri dedi ki: "Ben, (gözünü açıp kapamadan) onu sana getirebilirim." Derken (Süleyman) onu kendi yanında durur vaziyette görünce dedi ki: "Bu Rabbimin fazlındandır, O'na şükredecek miyim, yoksa nankörlük edecek miyim diye beni denemekte olduğu için (bu olağanüstü olay gerçekleşti)... (Neml Suresi, 40)

Ayette "kendi yanında kitaptan ilmi olan biri" olarak söz edilen kişi, Hz. Süleyman'a Sebe Melikesi'nin tahtını "gözünü açıp kapayana kadar", yani çok kısa bir sürede getirebileceğini söylemektedir. Sebe Melikesi'nin tahtının getirilmesinin, günümüzde kullanılan görüntü nakline ait yüksek bir teknolojiye işaret etmesi mümkündür. Konuyla ilgili bir başka ayet ise şöyledir:

Cinlerden ifrit: "Sen daha makamından kalkmadan, ben onu sana getirebilirim, ben gerçekten buna karşı kesin olarak güvenilir bir güce sahibim." dedi. (Neml Suresi, 39)

Günümüzde yazı, resim, film gibi her türlü bilginin internet teknolojisiyle birkaç dakika, hatta birkaç saniye içinde çok uzun mesafeler katetmesi mümkün olmaktadır. Örneğin Sebe Melikesi'nin tahtının hızla uzak bir mekana gönderilmesinin anlatılmasıyla, böyle bir işlemin (örneğin bir tahta ait üç boyutlu görüntünün veya resmin gönderilmesinin) internet kanalıyla göz açıp kapayana kadar mümkün olacağına da dikkat çekiliyor olabilir.

Bugün bilim adamlarına göre atom ve moleküllerin, hatta daha büyük cisimlerin nakli yakın gelecekte mümkün olabilecektir. "Teleportasyon" denilen bu yöntem ile, bir yerde bulunan bir cismin maddesel özellikleri ortadan kaldırılarak, bu cisme ait tüm detaylar ve atom dizilimi bir başka yere gönderilmektedir. Kısacası cismin tüm maddesel özellikleri yeniden inşa edilmektedir. Bu çalışmalar, zamanın ve mekanın yolculuk için engel olmayacağı ve eşyaların herhangi bir mekana bir an içinde, gerçekte fiziksel bir mesafe katetmeden taşınabileceği anlamını taşımaktadır.

1998 yılında Kaliforniya Teknoloji Enstitüsü (Caltech) merkezinde bulunan fizikçiler, iki Avrupalı grup ile birlikte bir fotonun naklini gerçekleştirdiler. Bilim adamları fotonun atom yapısını okuyup bu bilgiyi 1 metre boyunca taşıyarak, fotonun bir kopyasını oluşturdular. Kısa süre önce gerçekleştirilen bir başka teleportasyon denemesinde, Ulusal Avustralya Üniversitesi'nden (ANU) Ping Koy Lam ve diğer araştırmacılar bir lazer ışınına kısa bir mesafe boyunca naklettiler.

Nitekim 17 Temmuz 2002'de CNN haber kanalında yer alan bir haberde, Canberra'daki Ulusal Avustralya Üniversitesi fizikçilerinden oluşan bir ekibin, bir lazer ışınına parçalayıp, birkaç metre öteye "ışınladıkları" bildirildi. Ekip başkanı Ping Koy Lam'ın ise henüz maddeyi ışınlamayı başaramadıklarını, fakat bunun imkansız olmadığını ve atom halindeki katı maddelerin ışınlanmasının gelecekte mümkün olabileceğini söylediği bildirildi.

Danimarka'da Aarhus Üniversitesi'nden Eugene Polzik ve çalışma arkadaşları, *Nature* dergisinde yayınlanan araştırma raporlarına göre, lazer ışını kullanarak çok sayıda atom üzerinde, kuantum fiziğinden yararlanarak başarılı denemeler yaptılar.

Scientific American dergisinde yazan Avusturyalı fizikçi Anton Zeilinger ise teleportasyonun potansiyeli ile ilgili değerlendirmelerinde, çok daha karmaşık sistemlerin fizik kanunlarını çiğnemediği nakledilebileceğini belirtmektedir.

Kuran'da **"Biz ayetlerimizi hem afakta, hem kendi nefislerinde onlara göstereceğiz; öyle ki, şüphesiz onun hak olduğu kendilerine açıkça belli olsun..."** (Fussilet Suresi, 53) ayetiyle bildirildiği gibi, bu bilimsel gelişmeler de Kuran'da işaret edilen ve Kuran'ın mucizevi yönlerini ortaya koyan teknolojilerden bir kısmı olabilir.

KOKU NAKLİ

Dedi ki: "Bugün size karşı sorgulama, kınama yoktur. Sizi Allah bağışlasın. O, merhametlilerin (en) merhametlisidir. Bu gömleğimle gidin de, babamın yüzüne sürün. Gözü (yine) görür hale gelir. Bütün ailenizi de bana getirin." Kafle (Mısır'dan) ayrılmaya başladığı zaman, babaları dedi ki: "Eğer beni bunamış saymıyorsanız, inanın Yusuf'un kokusunu (burnumda tüter) buluyorum." (Yusuf Suresi, 92-94)

Bugün bilim adamları, fotonlar gibi, atomların ve koku moleküllerinin de yakın bir gelecekte naklinin gerçekleştirilebileceğini ifade etmektedirler. Yusuf Suresi'nin 94. ayetinde, Hz. Yusuf'un babası oğlunun kokusunu duyduğunu dile getirmektedir. Bilim adamları yakın gelecekte üç boyutlu görüntü veya resmin gönderilmesi gibi, koku naklinin de teknolojik olarak mümkün olduğunu belirtmektedirler. Dolayısıyla bu ayetin, günümüzde üzerinde çalışılan koku nakline ait yüksek bir teknolojiye işaret etmesi mümkündür.

Çünkü koku algısı -tıpkı diğer algılarımız gibi- beynimizde oluşur. Bir limon kabuğundan çıkan kimyasal moleküller burundaki koku algılayıcılarını uyarır. Buradan elektrik sinyali olarak yorumlanmak üzere beyne iletilirler. Dolayısıyla bu kokuya ait sinyal suni olarak başka şekilde oluşturulduğunda da, kokunun aynı şekilde duyulması mümkündür. Nitekim "elektrik burun" olarak bilinen teknoloji de bunun mümkün olabileceğini gösteren çalışmalardan bir tanesidir.

İnsandaki koku alma sistemi, on binden fazla kokuyu rahatlıkla ayırt edebilmeyi mümkün kılmaktadır. Belli bir kimya eğitimi almış uzmanlar bir parfümdeki yüze yakın kokunun kaynağını teşhis edebilirler. İşte insan burnundaki bu üstün yaratılış, birçok bilim adamını benzer cihazlar tasarlamaya teşvik etmektedir. Dünyanın değişik araştırma geliştirme merkezlerinde, insandaki bu koku alma sisteminin kopyaları üretilmeye çalışılmaktadır. Burun örnek alınarak geliştirilen bu modellere "elektronik burun" adı verilmektedir.

İnsan burnundaki proteinlerden oluşan reseptörlerin yerine, elektronik benzerlerinde, bir dizi kimyasal alıcı kullanılır. Bu alıcıların her biri değişik kokuları algılayacak şekilde dizayn edilir; seçicilik kapasiteleri arttıkça üretimleri zorlaşır ve fiyatları yükselir. Sensörlerin çevreden topladıkları sinyaller, elektronik sistemler yoluyla ikili kodlara dönüştürülür ve bir bilgisayara gönderilir. Elektronik sistemler koku alma duyusunda görevli sinir hücrelerinin, bilgisayar da insan beyninin bir taklidi olarak düşünülebilir. Bilgisayar, kendisine gelen bilgileri değerlendirmek için programlanır ve bu sayede aldığı ikili kodlamadan oluşan sinyalleri yorumlar.

Bu yöntemle geliştirilen elektronik burunlar, başta gıda, parfüm, tıp ve kimya sanayi olmak üzere değişik sektörlerde kullanılmaktadır. Üniversiteler ve uluslararası kuruluşlar söz konusu projelere büyük destek vermektedir. Buna rağmen, Warwick Üniversitesi'nden Julian Gardner'in belirttiği gibi, elektronik burun teknolojisi henüz başlangıç safhasındadır.

NASA'da görevli bilim adamları da uzay araştırmaları için, ileri derecede duyarlı yapay burun geliştirmektedirler. Bu cihaz neredeyse her türlü kimyasal bileşimi ayırt edebilecek, insan burnundan daha hassas ölçümler yapabilecektir. Bu yöntemle uzay istasyonunda zararlı maddelerin tespiti mümkün olacak, akıllı bir güvenlik sisteminin parçası olarak çalışacaktır. İşte bu teknoloji, ses, görüntü gibi koku naklinin de yakın bir gelecekte mümkün olabileceğini göstermektedir.

ELEKTRİK KULLANIMI

...Erimiş bakır madenini ona sel gibi akıttık... (Sebe Suresi, 12)

Allah'ın Hz. Süleyman'ın emrine verdiği büyük nimetlerden biri "**erimiş bakır madeni**"dir. Bu ayeti, farklı şekillerde yorumlamak mümkündür.

Erimiş bakırın kullanılması ile, Hz. Süleyman döneminde elektrik kullanılan yüksek bir teknolojinin varlığına da işaret ediliyor olabilir. Bilindiği gibi bakır, elektriği ve ısıyı en iyi ileten metallerden biridir ve bu yönüyle elektrik sanayiinin temelini oluşturmaktadır. Dünyada üretilen bakırın önemli bir bölümü elektrik sanayiinde kullanılmaktadır.

Ayette geçen "**sel gibi akıttık**" ifadesi de elektriğin çok geniş alanlarda kullanılabileceğine işaret ediyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

ARTEZYEN KUYUSU

Biz onları (İsrailoğulları'nı) ayrı ayrı oymaklar olarak on iki topluluk (ümme) olarak ayırdık. Kavmi kendisinden su istediğinde Musa'ya: "Asan'la taş vurun" diye vahyettik. Ondan on iki pınar sızıp-fışkırdı; böylece her bir insan- topluluğu su içeceği yeri öğrenmiş oldu. Üzerlerine bulutla gölge çektik ve onlara kudret helvası ile bıldırcın indirdik. (Sonra da şöyle dedik:)

"Size rızık olarak verdiklerimizin temiz olanlarından yiyin." Onlar Bize zulmetmedi, ancak kendi nefislerine zulmediyorlardı. (Araf Suresi, 160)

Yukarıdaki ayette Hz. Musa'nın kavminin kendisinden su istediği, Hz. Musa'nın da on iki topluluğun her birine su içecekleri bir yer sağladığı anlatılmaktadır. Hz. Musa'dan kavminin su istemesi, su sıkıntısı içinde olduklarının bir göstergesidir. Günümüzde de bu tür bir su sıkıntısı söz konusudur. Bugün 1 milyardan fazla insan temiz sudan yoksundur; 2.4 milyar insan halen yeterli olmayan sağlık koşulları içinde su kullanmaktadır. 2025 yılı için yapılan tahminlere göre, su sorunundan etkilenecek kişilerin sayısının, 5 milyar olması beklenmektedir. Su kaynaklarının azlığından her yıl 12 milyon kişi ölmektedir. Bu rakamın 3 milyonunu su kaynaklı hastalıklardan ölen çocuklar oluşturmaktadır.¹

Günümüzde dünya nüfusunun %8'ini oluşturan 31 ülke, kronik içme suyu sıkıntısı ile karşı karşıyadır. 2025 yılına gelindiğinde 48 ülkenin benzer zorluklarla karşılaşması beklenmektedir. BM tahminlerine göre, 2025 yılına doğru içilebilir su daha da kısıtlı bir kaynak haline dönüşecektir ve nüfusun düşük hızla büyümesine bağlı olarak su sıkıntısı çeken 131 milyon insan sayısı, 817 milyona, hızla büyümesi durumunda ise 1.079 milyar kişiye çıkacaktır.

Yer altı suları Dünya üzerindeki en büyük tatlı su kaynaklarıdır ve şu an kullanılabilir durumdaki tatlı su rezervlerinin %90'dan fazlasını oluşturmaktadırlar. Yer altı suları Dünya üzerinde yaklaşık 2 milyar insanın su ihtiyacını karşılayarak, birçok ülke için hayati önem taşımaktadır. Amerikan halkının yaklaşık %50'sinin ana su kaynağı yer altı sularıdır, kırsal bölgelerde bu oran %95'e kadar çıkmaktadır. Yer altı suları en güvenilir ve en emniyetli tatlı su kaynaklarıdır. Aynı zamanda bu sular jeotermal enerji şeklinde enerji üretimi için ve ısı pompaları kullanarak enerji tasarrufunda bulunmak amacıyla da kullanılabilmektedir.

Toprağın içinden emilen su, yer altında geçirgen olmayan bir tabakayla karşılaştığında, burada birikerek bir su kaynağı oluşturmaktadır. Bu su, yeryüzüne artezyen yöntemiyle çıkarılmaktadır. Artezyen kaynaklar, yer altı suları için depolama amacıyla su haznesi şeklinde görev yapan, tortulların veya tortul kayaların oluşturduğu yapılardır.

Artezyen kuyularının kayalık bölgelerde olması ayetteki tarifile paralellik içindedir. Allah'ın Araf Suresi'nin 160. ayetinde Hz. Musa'ya taşa vurmasını ya da taşı kaldırmasını emretmesi de bu tür bir yöntemle işaret ediyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.) Ayette "vur" olarak çevirilen "idrib" fiili aynı zamanda kaldırmak, açmak anlamlarına da gelmektedir. Dolayısıyla burada tarif edilen, taşın kaldırılması ile açılan su kaynağı olabilir. Böylece tıpkı artezyen kuyularındaki gibi basınçlı su, ayetteki "fışkırmak, serbestçe akmak, taşmak, yerden kaynayıp akmak" anlamlarına gelen "inbeceet" kelimesiyle ifade edildiği şekilde ortaya çıkmış olabilir. Nitekim delinerek açılan artezyen kuyularında, suya ilk ulaşıldığında basınç etkisiyle su yüzeye doğru fışkırır. Eğer yeterli basınç oluşursa su, pompanın yardımı olmaksızın yüzeye çıkmaya devam edebilir.

Günümüzde -Hz. Musa'nın su sıkıntısına taşın kaldırılmasıyla çözüm bulması gibi- su sorununa yer altı sularıyla çözüm aranması ve bundan faydalanmanın en etkili yönteminin artezyen kuyuları olması son derece dikkat çekicidir. Dolayısıyla Araf Suresi'nin 160. ayetinde, ilki Fransa'nın Artois bölgesinde 1126 yılında açılmış olan, artezyen kuyularına işaret ediliyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

TEKNOLOJİDE KARINCA ORDUSU

Nihayet karınca vadisine geldiklerinde, bir dişi karınca dedi ki: "Ey karınca topluluğu, kendi yuvalarınıza girin, Süleyman ve orduları, farkında olmaksızın sizi kırıp-geçmesin." (Neml Suresi, 18)

Üstteki ayette "Karınca vadisi" denen özel bir yere ve özel karıncalara dikkat çekilmektedir. Hz. Süleyman'ın, karıncaların kendi aralarındaki konuşmalarını duymasında da, bilgisayar teknolojisinde yaşanacak olan gelişmelere yönelik bazı dikkat çekici işaretler bulunuyor olabilir. Günümüzde "Silikon Vadisi" terimi teknoloji dünyasının merkezini ifade etmektedir. Hz. Süleyman kıssasında da bir "karınca vadisi"nden bahsedilmesi son derece manidardır. Allah bu ayetle gelecekte yaşanacak olan ileri bir teknolojiye dikkat çekiyor olabilir.

Ayrıca günümüzde karıncalar ve bazı böcek türleri yüksek teknoloji alanında yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu canlılar örnek alınarak geliştirilen robot projeleri, savunma sanayinden teknoloji alanına kadar pek çok alanda hizmet vermeyi amaçlamaktadır. Ayette bu gelişmelere de işaret ediliyor olabilir.

Mini Teknolojideki Son Gelişme: Robot Karınca Ordusu

Karıncalar örnek alınarak geliştirilen projelerin en ünlüsü, farklı ülkelerde birbirinden bağımsız olarak yürütülen "Robot Karınca Ordusu Projeleri"dir. Örneğin Virginia Polytechnic Institute ve Virginia State Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırma küçük, ucuz ve basit robotların geliştirilmesini hedeflemektedir. Amaç, hepsi fiziksel olarak birbirinin aynısı olan bu robotlardan bir robot ordusu oluşturmaktır. Proje yetkilileri bu robotların kullanışlı olmalarının nedenini şu şekilde açıklamaktadırlar: "Grup şeklinde hareket etmeleri, koordinasyon içinde, bir takım gibi fiziksel işleri yerine getirmeleri ve ortaklaşa karar almaları". Bu robot ordularının tüm mekanik ve elektrik tasarımları bir karınca topluluğunun davranışları göz önüne alınarak tasarlanmıştır. Böcek olan eşlerine benzerlikleri nedeniyle kendilerine "karınca ordusu" robotları denmektedir.

"Karınca ordusu" robot sistemi, başlangıçta bir "materyal taşıma sistemi" olarak tasarlanmıştır. Bu senaryoya göre birçok küçük robot ortaklaşa cisimleri kaldırıp nakletmek için görevlendirilecekti. Daha sonra farklı görevlerde de kullanılmalarına karar verildi.

Konuyla ilgili bir yayında, bu robotların ne amaçla kullanılacağı şu şekilde tarif edilir:

Nükleer ve tehlikeli madde temizliği, madencilik (malzeme çıkartma ve kurtarma), mayın temizleme, istihbarat ve nöbet, gezegen yüzeylerinin araştırılması ve kazı.

Karınca robot teknoloji konusunda uzman olan Israel A. Wagner tarafından İsrail parlamentosuna sunulmuş olan bir raporda ise, karınca robot projeleri şu şekilde tarif edilmektedir:

Karınca-robotlar ortak bir hedefi gerçekleştirmek için tasarlanmış fiziksel varlıklardır. Bunların çok sınırlı enerji kaynağı kullandıkları ve çalışma alanlarında birçok izler bırakarak iletişim kurdukları görülüyor. İşlerin bu robotlar arasındaki dağılımı, ya merkezi kontrol sağlayan ve diğer ajanlara talimat gönderen bir birey tarafından gerçekleştirilebilir ya da bireylerin önceden itaat etmeleri koşuluyla verilen bir görevin tamamlanması da sağlanabilir.

Üçüncü bir yol ise, iş sırasında bu iş birliğinin doğal olarak önceden karar vermeksizin ortaya çıkması. Bunların kullanım amacı araştırma, harita çıkartma, bir evin zeminini temizleme, bilinmeyen bir gezegeni keşfetme ya da bir mayın alanını temizleme olabilir.

Bu örneklerde de görüldüğü gibi günümüzde, karıncaların sosyal yaşamları pek çok projenin temelini oluşturmakta ve karıncalar örnek alınarak gerçekleştirilen robot teknolojileri insanlara faydalar sağlamaktadır. İşte bu nedenle Hz. Süleyman kıssasında karıncalara ve bunların bulunduğu vadiye dikkat çekilmesi son derece önemlidir. Ayetlerde geçen "karıncalar" ifadesiyle, robotlardan oluşan bir orduya işaret ediliyor olabilir. Ayetlerde ayrıca gelecekte robot teknolojisinde yaşanacak olan gelişmelere, robotların insan yaşamında önemli bir rol alacaklarına, pek çok ağır işi insanların yerine yapıp onların hayatlarını daha konforlu hale getireceklerine de işaret ediliyor olabilir. Şüphesiz en doğrusunu Allah bilir.

ATOM ENERJİSİ VE NÜKLEER FİZYON

Taneyi ve çekirdeği yaran şüphesiz Allah'tır. O, diriye ölüden çıkarır, ölüyü de diriden çıkarır. İşte Allah budur. Öyleyse nasıl oluyor da çevriliyorsunuz? (Enam Suresi, 95)

Enam Suresi'nin 95. ayetinde "tane" (elhabbi) ve "çekirdek" (enneva) ifadeleriyle atomun yarılması, parçalanması ile ilgili bir duruma işaret ediliyor olabilir. Nitekim "enneva" kelimesinin sözlük anlamları arasında, çekirdek, merkez, atom çekirdeği yer almaktadır. Ayrıca ayette tarif edilen dirinin ölüden çıkarılması, ölü olan enerjiden Allah'ın maddeyi yaratması şeklinde yorumlanabilir. Ölüün diriden çıkması ise, maddenin atomu hareketli olduğu için (diri), maddeden enerjinin (ölü) çıkması olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.) Çünkü diri olarak çevrilen "elhayye" canlı anlamının yanı sıra aktif, enerjik anlamlarına da gelmektedir. Ölü olarak çevrilen "elmeyyiti" ifadesinin de cansız anlamı taşımasıyla, enerjiyi ifade ediyor olması muhtemeldir.

Enerji, bilim adamları tarafından iş yapma kapasitesi şeklinde tanımlanmaktadır. Madde ise yeryüzünde ve evrenin içinde nesneleri oluşturan malzemedir ve elektron mikroskobu altında görülebilen hareket halindeki atom ve moleküllerden oluşur. Albert Einstein 20. yüzyılın başında enerji ve maddenin atom seviyesinde birbirleriyle bağlantılı olduğunu öne sürerek, maddenin enerjiye dönüştürülmesinin mümkün olabileceğini belirtmiştir.¹⁰⁸ Bu durum yukarıda tarif ettiğimiz, diriden ölünün çıkması yani atom düzeyinde hareketli maddeden enerjinin elde edilmesi olabilir. Ayrıca "çıkarcı" olarak çevrilen "yuhricu" kelimesi, dışarı çıkarmak, saçmak, dışa doğru çıkarmak, yaymak (örneğin elektrik dalgalarını) anlamlarına gelmektedir. Dolayısıyla ayette geçen kelimeler atomdan elde edilen enerji şeklini tarif ediyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

Bilindiği gibi günümüzde atomun çekirdeği yarılarak parçalara ayrılabilir. Einstein'ın teorilerinden yola çıkan bilim adamları, 1940'larda nükleer fizyon yoluyla maddeden enerji elde edebilmeyi başarmıştır. Atomların parçalanması veya yarılması ile gerçekleşen bu işleme "nükleer fizyon" denilmektedir. Enam Suresi'nin 95. ayetinde "faliku" kelimesi ile ifade edilen "yarma" fiili de, fizyon kelimesinin sözlük anlamı olan (atom çekirdeğini) yarıp ayırma işlemi tarif ediyor olabilir. Bu işlem gerçekleştirildiğinde olağanüstü miktarda enerji açığa çıkar.

Enam Suresi'nin 95. ayetindeki kelimeler taşıdıkları anlamlar itibarıyla son derece hikmetlidir. Bu ayette tarif edilen olaylar, atom enerjisinin elde edilme şekli olan, atom çekirdeğini parçalama işlemine son derece benzerdir. Dolayısıyla bu ayette, 20. yüzyılın teknolojisiyle mümkün olan nükleer fizyon yöntemine işaret ediliyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

KURAN'IN GEÇMİŞ DÖNEMLERLE İLGİLİ HABERLERİ

HAMAN VE ESKİ MISIR YAZITLARI

Kuran'da Eski Mısır hakkında verilen bilgilerin bazıları yakın zamana kadar gizli kalmış bazı tarihsel gerçekleri açığa çıkarmaktadır. Bu gerçekler, Kuran'daki her kelimenin belirli bir hikmete göre kullanıldığını da bize göstermektedir.

Kuran'da Firavun'la birlikte adı geçen kişilerden birisi "Haman"dır. Haman, Kuran'ın 6 ayetinde, Firavun'un en yakın adamlarından biri olarak zikredilir.

Buna karşılık Tevrat'ta Hz. Musa'nın hayatını anlatan bölümde, Haman'ın adı hiç geçmez. Fakat Haman ismi Eski Ahit'in sonraki bölümlerinde, Hz. Musa'dan yaklaşık 1100 sene sonra yaşamış ve Yahudilere zulmetmiş bir Babil kralının yardımcısı olarak geçmektedir.

Kuran hakkında akıl dışı yorumlarda bulunan bazı gayrimüslimlerin iddialarının dayanaksız olduğu bir Mısır hiyeroglifinin bundan yaklaşık 200 yıl önce çözülüp, eski Mısır yazıtlarında "Haman" isminin bulunmasıyla ortaya çıktı. 18. yüzyıla dek Eski Mısır dilinde yazılmış kitabeler ve yazılar okunamıyordu. Eski Mısır dili hiyeroglifi ve çağlar boyunca bu dil varlığını sürdürmüştü. Fakat MS 2. ve MS 3. yüzyılda Hristiyanlığın yayılması ve kültürel etkisiyle Mısır, dinini olduğu gibi dilini de unuttu; yazılarda hiyeroglif kullanımı azaldı ve sona erdi. Hiyeroglif yazısının kullanıldığı bilinen en son tarih MS 394 yılına ait bir kitabedir. Bundan sonra bu dil unutuldu ve bu dilde yazılmış yazıları okuyabilen ve anlayabilen kimse kalmadı. Ta ki bundan yaklaşık iki yüzyıl öncesine dek...

Eski Mısır hiyeroglifi 1799 yılında, Rosetta Stone adı verilen, MÖ 196 tarihine ait bir kitabenin bulunmasıyla çözüldü. Bu tabletin özelliği üç farklı yazıyla yazılmış olmasıydı: Hiyeroglif, demotik (hiyeroglifin el yazısı şekli) ve Yunanca. Yunanca metnin de yardımıyla tabletteki eski Mısır yazısı çözülmeye çalışıldı. Tabletın tüm çözümü, Jean-Françoise Champollion adlı bir Fransız tarafından tamamlandı. Böylece unutilan bir dil ve bu dilin anlattığı tarih aydınlanmış oldu. Bu sayede eski Mısır uygarlığı, onların dinleri ve sosyal yaşantıları hakkında bir çok şey öğrenildi.

Hiyeroglifin çözümüyle konumuzu da ilgilendiren çok önemli bir bilgiye daha erişilmiş oldu: "Haman" ismi gerçekten de Mısır yazıtlarında geçiyordu. Viyana'daki Hof Müzesi'nde bulunan bir anıt üzerinde bu isimden söz ediliyordu. Aynı yazıtta Haman'ın Firavun'a olan yakınlığı da vurgulanıyordu.

Tüm yazıtlara dayanılarak hazırlanan "Yeni Krallıktaki Kişiler" sözlüğünde ise, Haman'dan "Taş ocaklarında çalışanların başı" olarak bahsediliyordu.

Ortaya çıkan sonuç önemli bir gerçeği ifade ediyordu. Haman, aynen Kuran'da geçtiği gibi Hz. Musa zamanında Mısır'da yaşayan bir kişiydi. Kuran'da bahsedildiği gibi, Firavun'a çok yakındı ve inşaat işleriyle ilgileniyordu.

Kuran'da, Firavun'un kule yapma işini Haman'dan istemesini haber veren ayet, bu arkeolojik bulguyla tam bir uyum içindedir:

Firavun dedi ki: "Ey önde gelenler, sizin için benden başka İlah olduğunu bilmiyorum. Ey Haman, çamurun üstünde bir ateş yak da, bana yüksekçe bir kule inşa et, belki Musa'nın İlahına çıkarım çünkü gerçekten ben onu yalancılardan (biri) sanıyorum." (Kasas Suresi, 38)

Sonuç olarak, Eski Mısır yazıtlarında Haman'ın adının bulunması, Kuran'ın, gayba hakim olan Allah Katından indirilmiş olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Zira Kuran'da Peygamber Efendimizin yaşadığı devirde ulaşılması ve çözülmesi mümkün olmayan bir tarihi bilgi mucizevi şekilde bizlere aktarılmıştı.

HZ. MUSA VE DENİZİN YARILMASI

Firavun olarak bilinen Mısır kralları, eski Mısır'ın çok tanrılı batıl dininde, kendilerini ilah olarak kabul etmekteydiler. Allah, hem Mısır halkının hak dine karşı batıl bir sistemi benimsemiş olduğu, hem de İsrailoğulları'nın köleleştirildiği bir dönemde, Hz. Musa'yı elçisi olarak Mısır kavmine göndermiştir.

Ancak eski Mısırlılar -başta Firavun ve çevresi olmak üzere- Hz. Musa'nın hak dine davetine rağmen putperest inançlarından vazgeçmiyorlardı. Hz. Musa, Firavun'a ve yakın çevresine sakınmaları gereken şeyleri açıklamış ve onları Allah'ın azabına karşı uyarmıştı. Buna karşılık onlar isyan edip Hz. Musa'yı delilik, büyücülük ve yalancılıkla suçlamışlardı. Firavun ve kavmine çok sayıda bela verilmesine rağmen, onlar Allah'a teslim olmamışlar; Allah'ı tek İlah olarak kabul etmemişlerdi. Hatta başlarına gelenlerden ötürü Hz. Musa'yı sorumlu tutarak, onu Mısır'dan sürmek istemişlerdi. Allah Kuran'da, Hz. Musa ve beraberindeki müminlere şöyle buyurmaktadır:

Musa'ya: 'Kullarımı gece yürüyüşe geçir, çünkü izleneceksiniz' diye vahyettik. Bunun üzerine Firavun şehirlere (asker) toplayıcılar gönderdi. "Gerçek şu ki bunlar azınlık olan bir topluluktur. Ve elbette bize karşı da büyük bir öfke beslemektedirler. Biz ise uyanık bir toplumuz" (dedi). Böylelikle Biz onları (Firavun ve kavmini) bahçelerden ve pınarlardan sürüp çıkardık. Hazinelerden ve soylu makam(lar)dan da. İşte böyle; bunlara İsrailoğulları'nı mirasçı kıldık. Böylece (Firavun ve ordusu) Güneş'in doğuş vakti onları izlemeye koyuldular. (Şuara Suresi, 52-60)

Kuran'da bildirildiği üzere, bu takibin ardından iki topluluk karşı karşıya geldikleri sırada, Allah denizi yararak Hz. Musa'yı ve onunla birlikte iman edenleri kurtarmış, Firavun ve kavmini ise helaka uğratmıştır. Kuran'da Allah'ın iman edenlere bu yardımı şöyle bildirilir:

Bunun üzerine Musa'ya: "Asanla denize vur" diye vahyettik. Deniz hemencecik yarılıverdi de her parçası kocaman bir dağ gibi oldu. Ötekileri de buraya yaklaştırdık. Musa'yı ve onunla birlikte olanların hepsini kurtarmış olduk. Sonra ötekileri suda boğduk. Şüphesiz, bunda bir ayet vardır. Ama onların çoğu iman etmiş değildirler. Ve hiç şüphesiz, senin Rabbin, güçlü ve üstün olandır, esirgeyendir. (Şuara Suresi, 63-68)

Bu konuyla ilgili olarak yakın geçmişte bulunmuş, Firavun zamanından kalma papirüslerde şöyle bir izaha rastlanmaktadır:

Sarayın beyaz odasının muhafızı, kitaplarının reisi Amenamoni'den katip Penterhor'a:

Bu mektup elinize ulaştığı vakitte ve noktası noktasına okunduğu zaman, kalbini müteessir edecek bir halde olan müellim felaketi, **girdaba gark olma felaketlerini** öğrenerek kalbini kasırğa önündeki yaprak gibi en şiddetli ızdıraba teslim et...

... Musibet şiddetli zaruret birden bire onu zabtetti. **Sular içinde uyku, canlıyı acınacak bir şey yaptı...** Reislerin ölümünü, **kavimlerin efendisinin şarkların ve garpların kralının mahvolmasını tasvir et.** Sana gönderdiğim haber hangi habere kıyas edilebilir?

Kuran'da geçmişle ilgili bildirilen olayların, günümüzde tarihi kanıtlarla aydınlanması kuşkusuz ki Kuran'ın önemli bir mucizesidir. (Bilgi için bkz. Harun Yahya, *Hazreti Musa*, Araştırma Yayıncılık)

Hiz. Musa ve İsrailoğulları'nın Kızıldenizdeniz'i geçerken yaşadıkları bu mucize, birçok araştırmaya konu olmuştur. Yapılan arkeolojik araştırmalarda, Mısır'dan çıktıktan sonra Kızıldeniz'e kadar izlenen yolun yanı sıra, Firavun ile Hiz. Musa ve kavminin karşı karşıya kaldıkları yerin, coğrafi açıdan dağlarla çevrili bir konumda olduğu da tespit edilmiştir. (En doğrusunu Allah bilir)

Bu bilgiler ışığında yola çıkan bilim adamları birçok araştırma ve incelemeden sonra, denizin nasıl ikiye ayrıldığı konusunda çarpıcı sonuçlarla karşılaştılar. Araştırmaların sonuçları Kuran'da haber verilen olayla tamamen mutabıktı.

Naum Volzinger ve Aleksi Androsov adlı iki Rus matematikçi, Hiz. Musa'nın Kızıldeniz'i "ortadan ikiye" ayırmasının mümkün olduğunu matematiksel olarak kanıtladılar. Rus matematikçiler, bu mucizenin olasılık hesabı üzerinde duran bilim adamlarının aksine, mucizeyi oluşturabilecek koşulları incelediler ve bu incelemeler onları mucizeyi doğrulayan sonuçlara ulaştırdı.

Söz konusu bilim adamlarının Rusya Bilimler Akademisi bültenindeki açıklamalarına göre, Kızıldeniz'de o zamanlar yüzeye yakın dev bir kayalık bulunmaktaydı. Bu durumdan yola çıkarak, söz konusu bilim adamları, kayalığın su seviyesi üzerinde kalmasını sağlayacak fırtınanın şiddeti ve rüzgarın hızını belirlemeye çalıştılar. Yaptıkları çalışmalar sonucunda, hızı saniyede 30 metreye ulaşan bir rüzgarın, denizin çekilerek kayalığı su seviyesinin üzerinde tutmasını sağlayabileceği anlaşıldı. Rusya Okyanusbilim Enstitüsü'nden Naum Volzinger, bu durumda sayıları 600 bini bulan Yahudi'nin 7 kilometre uzunluktaki kayaları izleyerek, dört saatte karşı kıyıya ulaşabileceği sonucuna vardıklarını anlattı.

Yahudilerin geçmesinden yarım saat sonra ise kayaların yeniden sular altında kalmış ve onları takip eden Mısırlıların da bu şekilde boğulmuş olabileceğini söyledi. Ayrıca Volzinger, çalışma arkadaşı Androsov ile birlikte Isaac Newton'un şu sözünden yola çıkarak bu çalışmaya başladıklarını ifade etmiştir:

Allah'ın Dünya'yı fizik kanunları ile yönettiğine ikna oldum.

Unutulmamalıdır ki, bu doğa olayının her zaman olma ihtimali bulunmaktadır. Allah'ın dilemesiyle, rüzgarın hızı, yeri ve zamanı gibi koşullar gerektiği şekilde gerçekleştiğinde bu mucize yeniden oluşabilir. Ancak buradaki asıl mucizevi yön, bu olayların tam da Hz. Musa ve İsrailoğulları'nın yenilgiye uğrayacakları bir anda gerçekleşmiş olmasıdır. Tam Hz. Musa ile birlikteki topluluğun geçeceği vakit suların çekilip, Firavun ve ordusu geçerken suların tekrar yükselmesi, Allah'ın müminlere yardımının açık bir örneğidir. Nitekim Hz. Musa bu zorlu anda Allah'a dayanıp güvenerek son derece güzel bir ahlak örneği sergilemiştir:

İki topluluk birbirini gördükleri zaman Musa'nın adamları: "Gerçekten yakalandık" dediler. (Musa:) "Hayır" dedi. "Şüphesiz Rabbim, benimle beraberdir; bana yol gösterecektir." (Şuara Suresi, 61-62)

FİRAVUN VE YAKIN ÇEVRESİNE GELEN BELALAR

Firavun ve yakın çevresi kendi çok tanrılı sistemlerine, putperest inanışlarına öylesine bağlılardı ki, Hz. Musa'nın mucizelerle gelmesi bile onları bu batıl inançlarından döndürmemişti. Üstelik bunu açıkça ifade ediyorlardı:

Onlar: "Bizi büyülemek için mucize (ayet) olarak her ne getirirsen getir, yine de biz sana inanacak değiliz." dediler. (Araf Suresi, 132)

Bu tutumlarının karşılığında Allah, onlara dünyada da bir azap tattırmak için ayetin ifadesiyle "**ayrı ayrı mucizeler**" (Araf Suresi, 133) olarak felaketler yolladı. Bunlardan ilki kuraklık ve dolayısıyla elde edilen ürünlerin azalmasıydı. Konuyla ilgili Kuran ayeti şöyledir:

Andolsun, Biz de Firavun aile (çevre)sini belki öğüt alıp düşünürler diye yıllar yılı kuraklığa ve ürün kıtlığına uğrattık. (Araf Suresi, 130)

Mısırlılar tarım sistemlerini Nil Nehri'ne dayandırmışlardı ve bu sayede doğal şartların değişimi onları etkilemiyordu. Ancak Firavun ve yakın çevresinin Allah'a karşı büyüklükleri ve Allah'ın peygamberini tanımamaları sebebiyle kendilerine beklenmedik bir felaket gelmişti. Fakat ayette de belirtildiği gibi "öğüt alıp düşünmeleri" gerekirken, bu olanları Hz. Musa'nın ve İsrailoğulları'nın getirdiği bir uğursuzluk olarak kabul ettiler. Ardından Allah, bir seri felaket gönderdi. Bu felaketler Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

Bunun üzerine, ayrı ayrı mucizeler (ayetler) olarak üzerlerine tufan, çekirge, buğday güvesi, kurbağa ve kan musallat kıldık. Yine büyüklük tasladılar ve suçlu-günahkar bir kavim oldular. (Araf Suresi, 133)

Mısır halkının başına gelen felaketlerle ilgili olarak Papirüs'te yer alan bilgiler tıpkı Kuran'da anlatıldığı gibiydi. Kuran'da Mısır halkının başına gelen bu belalarla ilgili bildirilenler, 19. yüzyılın başında, Orta Krallık devrinden kalan Ipuwer papirüslerinin Mısır'da bulunmasıyla, Kuran'da anlatılan gerçekler bir kez daha doğrulandı. Bu papirüs bulunduktan sonra, 1909 yılında Leiden Hollanda Müzesi'ne götürülüp A. H. Gardiner tarafından çevrildi. Papirüs'te Mısır'daki kıtlık, kuraklık gibi felaketler ve Mısır'dan kölelerin kaçışı anlatılmaktadır. Ayrıca söz konusu papirüsün yazarı İpuwer'in de bu olayların tanığı olduğu anlaşılmaktadır.

Mısır halkının başına gelen felaketler zinciri, Kuran'da anlatılan kıtlık, kanın musallat kılınması gibi belalarla son derece mutabıktır. Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu felaketlerden Ipuwer papirüslerinde şöyle bahsedilmektedir:

Felaketler tüm memleketi sarmıştı. Her yerde kan vardı.

Nehir kan oldu.

Böyle dün gördüğüm herşey helak oldu. Biçilmiş gibi her toprak cırlıçıplak...

Mısır'ın aşağısı mahvoldu... Tüm saray ıssız kaldı. Sahip olunan herşey: buğday ve arpa, kazlar ve balıklar...

Gerçekten ekin her yerde mahvoldu...

Topraklar- tüm kargaşaya ve gürültüye rağmen... Dokuz gün boyunca saraydan hiçbir çıkış yoktu ve kimse o şahsın yüzünü göremedi... Şehirler kuvvetli akıntılar tarafından yerle bir oldu... Yukarı Mısır harap olmuştu... her yerde kan vardı... ülkede salgın hastalıklar baş gösterdi... Bugün gerçekten kimse kuzeye Byblos'a gidemiyor. Mumyalarımız için ne yapacağız?... Altın azalıyor...

İnsanlar sudan korkar oldu. Su içtikten sonra bile susadılar.

İşte suyumuz! Mutluluğumuz! Yapabileceğimiz ne var? Herşey talan.

Şehirler yıkıldı. Yukarı Mısır kurudu.

Yerleşim alanları bir dakika içinde altüst oldu.

20. yüzyılda bilgi sahibi olduğumuz bu papirüste Firavun ve kavmine isabet eden felaketlerden Kuran'la büyük bir paralellik içinde bahsediliyor olması, Kuran'ın ilahi kaynaklı olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır.

HZ.MUSA'DAN BAHSEDİLMESİ

SİHİRBAZ

OLARAK

Firavun zamanından kalma papirüslerde, Hz. Musa'dan "sihirbaz" olarak bahsedilmektedir. (Söz konusu papirüsler İngiltere'de British Museum'dadır.) Firavun ve yandaşları bütün çabalarına rağmen, Hz. Musa'nın karşısında hiçbir zaman üstün gelememişlerdir.

Bu adaletin idarecisi Güneş'in oğlu Ammon'un büyük biraderi olan ve pederi Güneş gibi daima yaşayan Ramses'in krallığı zamanında yedinci payını ayının, ikinci günü yazıldı... Bu mektubu aldığın vakit kalk, işe başla tarlaların nezaretini üzerine al. Hububatın hepsini mahveden bir su basması gibi yeni bir belanın haberini aldığında kafanı çalıştır. (Yani düşün), Hemton onları hırsla yiyerek mahvetti, ambarlar delindi, fareler tarlalarda yığın halindedir, pireler kasırga şeklindedir, akrepler hırsla yiyorlar, küçük sineklerin açtığı yaralar sayılmayacak kadar çoktur. Ve ahaliyi mahzun ediyor... **Scribe**, (Scribe İngilizce Yahudi alimi demektir. Burada kastedilen muhtemelen Hz. Musa'dır.) **külli miktarda hububatı mahvetmek maksadına nail oldu...** Sihirler onlar için ekmekleri gibidir. Scribe... yazmak sanatında insanların birincisidir."

Hz. Musa'dan "sihirbaz" olarak bahsedilmesi Kuran'da şu ayetlerde haber verilir:

Ve onlar dediler ki: "Ey büyücü, sende olan ahdi (sana verdiği sözü) adına bizim için Rabbine dua et; gerçekten biz hidayete gelmiş olacağız." (Zuhruf Suresi, 49)

Onlar: "Bizi büyülemek için mucize (ayet) olarak her ne getirirsen getir, yine de biz sana inanacak değiliz" dediler. (Araf Suresi, 132)

KURAN'DA FİRAVUN KELİMESİ

Eski Ahit'te Hz. İbrahim ile Hz. Yusuf zamanındaki Mısır hükümdarından Firavun diye bahsedilir. Halbuki Firavun hitabı her iki peygamberden çok sonra kullanılacaktır.

Kuran'da Hz. Yusuf dönemindeki Mısır yöneticisinden söz edilirken "hükümdar, kral, sultan" anlamlarına gelen Arapça "El melik" kelimesi kullanılır:

Hükümdar dedi ki: "Onu bana getirin."... (Yusuf Suresi, 50)

Hz. Musa dönemindeki Mısır yöneticisinden ise "Firavun" kelimesi ile bahsedilir. Kuran'da yapılan bu ayırım, Eski ve Yeni Ahit'te ya da Musevi tarihçilerce yapılmaz; sadece Firavun ifadesi kullanılır.

Nitekim gerçekten de Mısır tarihinde "Firavun" teriminin kullanımı sadece geç döneme aitti; Firavun hitabı ilk olarak MÖ 14. yüzyılda Amenhotep IV döneminden itibaren kullanılmaya başlamıştır. Hz. Yusuf ise bu tarihten en az 200 yıl önce yaşamıştır.

Encyclopedia Britannica'da, Firavun kelimesi için yeni krallıktan itibaren (18. Hanedandan başlar; MÖ 1539-1292) 22. hanedana dek (MÖ 945-730) kullanılan bir saygı ünvanı olduğu, daha sonraları bu hitabın kralın ünvanına dönüştüğü, daha önceleri ise bu ünvanın hiç kullanılmadığı ifade edilir. Bu konudaki başka bir bilgi ise *Academic American Encyclopedia*'da verilir ve Firavun lakabının Yeni Krallık'tan itibaren kullanılmaya başlandığı belirtilmiştir.

Görüldüğü gibi Firavun kelimesinin kullanımı belli bir tarihten itibaren söz konusu olmuştur. Dolayısıyla Kuran'da bu ayırımın tam olarak yapılması -Hz. Yusuf zamanındaki hükümdardan hep "Kral" olarak söz edilirken, Hz. Musa zamanındaki hükümdardan her seferinde "Firavun" olarak bahsedilmesi- Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunu ispatlayan bir başka delildir.

NUH TUFANI

Andolsun, Biz Nuh'u kendi kavmine gönderdik, o da içlerinde elli yıl eksik olmak üzere bin sene yaşadı. Sonunda onlar zulmetmekte devam ederlerken tufan kendilerini yakalayiverdi. (Ankebut Suresi, 14)

Hz. Nuh, Allah'ın ayetlerinden uzaklaşarak O'na ortaklar koşan kavmini, sadece Allah'a kulluk etmeleri ve sapkınlıklarından vazgeçmeleri konusunda uyarmak amacıyla gönderilmişti. Hz. Nuh, kavmine Allah'ın dinine uymaları konusunda

defalarca öğüt verdiği ve onları Allah'ın azabına karşı birçok kez uyardığı halde, onlar Hz. Nuh'u yalanlamış ve şirk koşmaya devam etmişlerdir. Bunun üzerine Allah Hz. Nuh'a, inkar edip zulmedenlerin suda boğularak azaplandırılacağını ve iman edenlerin kurtarılacağını haber vermiştir. Kuran'da Nuh kavminin helak edilişi ve iman edenlerin kurtuluşu bir ayette şöyle bildirilmektedir:

Onu yalanladılar. Biz de onu ve gemide onunla birlikte olanları kurtardık, ayetlerimizi yalan sayanları da suda-boğduk. Çünkü onlar kör bir kavimdi. (A'raf Suresi, 64)

Sözü edilen azap vakti geldiğinde, yerdeki su kaynakları, şiddetli yağmurlarla birleşerek dev boyutlu bir taşkına neden olmuştur. (En doğrusunu Allah bilir) Kuran'da Allah'ın, Hz. Nuh'a helak öncesi şöyle vahyettiği bildirilmektedir:

Böylelikle Biz ona: 'Gözetimimiz altında ve vahyimizle gemi yap. Nitekim Bizim emrimiz gelip de tandır kızışınca, onun içine her ikişer çift ile, içlerinden aleyhlerine söz geçmiş onlar dışında olan aileni de alıp koy; zulmedenler konusunda Bana muhatap olma, çünkü onlar boğulacaklardır' diye vahyettik. (Müminun Suresi, 27)

Hz. Nuh'un gemisine binmiş olanlar dışında -Hz. Nuh'un, yakındaki bir dağa sığınarak kurtulacağını sanan "oğlu" da dahil olmak üzere- tüm kavim suda boğulmuştur. Tufan sonucunda sular çekilince gemi, Kuran'da bildirildiğine göre, Cudi'ye -yani yüksekçe bir yere- oturmuştur:

Denildi ki: 'Ey yer, suyunu yut ve ey gök, sen de tut.' Su çekildi, iş bitiriliverdi, (gemi de) Cudi üstünde durdu ve zalimler topluluğuna da: 'Uzak olsunlar' denildi. (Hud Suresi, 44)

Allah'ın indirdiği ve tahrif edilmemiş tek kutsal kitap olan Kuran'da, Tufan olayı, Tevrat'ta ve çeşitli kültürlerde geçen Tufan anlatımlarından çok daha farklı bir biçimde aktarılmaktadır. Tahrif edilmiş olan Tevrat'ta bu tufanın evrensel olduğu ve tüm dünyayı kapladığı söylenir. Oysa Kuran'da Tufan'ın evrensel olduğu şeklinde bir ifade yoktur. Aksine ilgili ayetlerden Tufan'ın yöresel olduğu ve tüm dünyanın değil, sadece Hz. Nuh'u yalanlayan kavmin cezalandırıldığı anlaşılmaktadır. Helak olanlar Hz. Nuh'un tebliğini reddeden ve isyanda direten kavimdir. Bu konudaki ayetler şöyledir:

Andolsun, Biz Nuh'u kavmine gönderdik. (Onlara) 'Ben sizin için ancak apaçık bir uyarıp korkutucuyum. Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Ben size (gelecek olan) acıklı bir günün azabından korkarım' dedi. (Hud Suresi, 25-26)

Onu yalanladılar. Biz de onu ve gemide onunla birlikte olanları kurtardık, ayetlerimizi yalan sayanları da suda-boğduk. Çünkü onlar kör bir kavimdi. (A'raf Suresi, 64)

Böylece onu ve onunla birlikte olanları Katımız'dan bir rahmet ile kurtardık. Ayetlerimizi yalan sayarak inanmamış olanların da kökünü kuruttuk. (A'raf Suresi, 72)

Görüldüğü gibi Kuran'da tüm dünyanın değil, sadece Nuh kavminin helak edildiği bildirilmektedir. Tahrif edilmiş Tevrat ve İncil'deki izahların düzeltilmiş gerçek hallerinin aktarılması da Kuran'ın bütünüyle Allah Katından gönderilen bir Kitap olduğunu kanıtlamaktadır.

Tufan'ın gerçekleştiği düşünülen arkeolojik bölgede yapılan kazılar da, Tufan'ın tüm dünyayı kaplayan evrensel bir olay değil, Mezopotamya'nın bir bölümünü etkisi altına almış olan çok geniş bir afet olduğunu göstermektedir.

Ayrıca Kuran'da, geminin Tufan sonrası "Cudi"ye oturduğu bildirilmektedir. "Cudi" kelimesi kimi zaman özel bir dağ ismi olarak alınır, oysa kelime Arapçada "yüksekçe yer, tepe" anlamına gelmektedir. "Cudi" kelimesinin bu anlamından, suların ancak belirli bir yüksekliğe eriştiği, karayı bütünüyle kaplamadığı anlaşılmaktadır. Yani Tufan'ın, muharref Tevrat'ta ve diğer efsanelerde anlatıldığı gibi tüm yeryüzünü ve yeryüzündeki tüm dağları yutmadığını, sadece belirli bir bölgeyi kaplamış olduğunu Kuran'dan öğrenmekteyiz.

Tufan'ın Arkeolojik Delilleri

Bir uygarlığın birdenbire ortadan kalkması durumunda -ki bu bir doğal felaket, ani bir göç veya bir savaş sonucu olabilir- bu uygarlığa ait izler çok daha iyi korunmaktadır. İnsanların içinde yaşadıkları evler ve günlük hayatta kullandıkları eşyalar, kısa bir zaman içinde toprağın altına gömülmektedir. Böylece bunlar, uzunca bir süre insan eli değmeden saklanmakta ve günışığına çıkartılmalarıyla geçmişteki yaşam hakkında önemli ipuçları sunmaktadırlar.

Nuh tufanı ile ilgili birçok delilin günümüzde ortaya çıkarılması da bu sayede olmuştur. MÖ 3000 yılları civarında gerçekleştiği düşünülen Tufan, tüm uygarlığı bir anda yok etmiş ve bunun yerine tamamen yeni bir uygarlık kurulmasını sağlamıştır. Böylece Tufan'ın açık delilleri, bizlerin ibret alması için binlerce yıl boyunca korunmuştur.

Mezopotamya Ovası'nı etkisi altına alan Tufan'ı araştırmak için yapılmış birçok kazı vardır. Bölgede yapılan kazılarda başlıca dört şehirde, büyük bir tufan sonucu gerçekleşmiş olabilecek sel felaketinin izlerine rastlanmıştır. Bu şehirler Mezopotamya Ovası'nın önemli şehirleri Ur, Uruk, Kiş ve Şuruppak'tır. Bu şehirlerde yapılan kazılar, bunların tümünün MÖ 3000'li yıllar civarında bir sele maruz kaldıklarını göstermektedir.

Günümüzde Tel-El Muhayer olarak isimlendirilen Ur şehrinde yapılan kazılarda ele geçirilen medeniyet kalıntılarının en eskisi MÖ 7000'li yıllara kadar

uzanmaktadır. İnsanların ilk uygarlık kurdukları yerlerden birisi olan Ur şehri, tarih boyunca birçok medeniyetin birbiri ardına gelip geçtiği bir yerleşim bölgesi olmuştur.

Ur şehrinde yapılan kazılarda ortaya çıkartılan arkeolojik bulgular, buradaki medeniyetin çok büyük bir sel felaketi sonunda kesintiye uğradığını, daha sonra zaman içinde tekrar yeni uygarlıkların meydana çıkmaya başladığını göstermektedir. Leonard Woolley, British Museum ve Pennsylvania Üniversitesi tarafından ortaklaşa yürütülen bir kazı çalışmasına da başkanlık etmiştir. Sir Woolley'in kazıları Bağdat ile Basra Körfezi arasındaki çölün ortalarında gerçekleşti. *Reader's Digest* dergisinde Woolley'in kazıları şöyle anlatılmaktadır:

Kazı yapılan bölgede, derine inildikçe çok önemli bir buluntu ortaya çıkarılmıştı; bu, Ur şehrinin krallar mezarlığıydı. Araştırmacılar Sümer krallarının ve soyluların gömülmüş olduğu bu mezarlıkta birçok efsanevi sanat eserlerine rastladılar. Miğferler, kılıçlar, müzik aletleri, altından ve kıymetli taşlardan yapılmış sanat yapıtları...

İşçiler, çamur olmuş tuğlaların içinden bir metre kadar derine daldılar ve çanak çömlekleri çıkarmaya başladılar. "Ve sonra birdenbire herşey durdu." Woolley böyle yazıyordu. "Artık ne çanak, ne çömlek, ne kül vardı, yalnız suyun getirdiği temiz çamur."

Woolley kazıya devam etti, iki buçuk metre kadar temiz kil tabakasından geçilerek derine dalındı ve sonra birdenbire işçiler, ...bu devrin insanları tarafından yapılmış zımpara taşından aletler ve çanak çömlek parçalarına rastladılar. **Çamur iyice temizlenince altında kalmış bir medeniyet ortaya çıktı. Bu durum, bölgede büyük bir su baskınının meydana geldiğini gösteriyordu. Ayrıca mikroskobik analiz, temiz kilden kalın bir katmanın, eski Sümer uygarlığını yok edecek kadar büyük bir tufan tarafından buraya yığılmış olduğunu gösteriyordu. Gılgamış Destanı ile Nuh'un öyküsü, Mezopotamya Çölü'nde kazılan bir kuyuda ortak bir kaynakta birleşmiş oluyordu.**

Ayrıca Max Mallowan, kazıyı yürüten Leonard Woolley'in düşüncelerini şöyle aktarıyordu:

Woolley, tek bir zaman diliminde oluşmuş böylesine büyük bir kil kütesinin sadece çok büyük bir sel felaketinin sonucu olabileceğini belirterek; Sümer Ur'u ile Al-Ubaid'in boyalı çanak çömlek kullanan halkı tarafından kurulan kenti ayıran sel tabakasını, efsanevi Tufan'ın kalıntıları olarak tanımladı.

Bu veriler, Tufan'ın etkilediği yerlerden birinin Ur şehri olduğunu gösteriyordu. Alman arkeolog Werner Keller de söz konusu kazının önemini şöyle ifade etmişti: "Mezopotamya'da yapılan arkeolojik kazılarda balçıklı bir tabakanın altından şehir kalıntılarının çıkması burada bir sel olduğunu ispatlamış oldu."

Tufan'ın izlerini taşıyan bir başka Mezopotamya şehri ise günümüzde Tel El-Uhaymer olarak isimlendirilen, Sümerlilerin Kiş şehridir. Eski Sümer kayıtlarında, bu şehir "Büyük Tufan'dan sonra başa geçen ilk hanedanlığın başkenti" olarak nitelendirilmektedir.

Günümüzde Tel El-Fara olarak adlandırılan Güney Mezopotamya'daki Şuruppak kenti de Tufan'ın açık izlerini taşımaktadır. Bu kentteki arkeolojik çalışmalar 1920-

1930 yılları arasında Pennsylvania Üniversitesi'nden Erich Schmidt tarafından yürütüldü. Kazılarda MÖ 3000-2000 yılları arasında var olan bir uygarlığın doğuşu ve gelişmesi değişik tabakalarda rahatlıkla izlenebiliyordu. Çivi yazılı kayıtlardan anlaşılan oydu ki, bu bölgede MÖ 3000'li yıllarda, kültürel olarak oldukça gelişmiş bir halk yaşıyordu.

Asıl önemli nokta ise, bu şehirde de MÖ 3000-2900 yılları civarında büyük bir sel felaketinin gerçekleştiğinin anlaşılmasıydı. Schmidt'in çalışmalarını anlatan Mallowan şöyle demektedir:

"Schmidt 4-5 metre derinlikte kil ve kum karışımı sarı topraktan bir tabakaya erişti (bu tabaka selle beraber oluşmuştu). Bu tabaka, höyük kesitine göre ova seviyesine yakın bir düzeyde yer alıyordu ve höyüğün her yerinde izlenebiliyordu..." Cemdet Nasr dönemini Eski Krallık döneminden ayıran kil ve kum karışımı tabakayı Schmidt "tamamen nehir kökenli bir kum" olarak tanımlayarak Nuh Tufanı ile ilişkilendirdi.

Kısacası Şuruppak kentinde yapılan kazılarda da yaklaşık MÖ 3000-2900 yıllarına rastgelen bir selin kalıntıları ortaya çıkartılmıştı. Diğer şehirlerle beraber Şuruppak kenti de muhtemelen Tufan'dan etkilenmişti.

Tufan'dan etkilendiğine dair elde kanıtlar olan son yerleşim birimi, Şuruppak'ın güneyinde yer alan ve günümüzde Tel El-Varka olarak isimlendirilen Uruk kentidir. Bu kentte de diğerleri gibi bir sel tabakasına rastlanmıştır. Bu sel tabakası da, MÖ 3000-2900'lü yıllarla tarihlendirilmektedir.

Bilindiği gibi Dicle ve Fırat nehirleri Mezopotamya'yı boydan boya kesmektedir. Anlaşılan odur ki, olay anında, bu iki nehir ve irili ufaklı bütün su kaynakları taşmış, bunlar yağmur sularıyla birleşerek büyük bir su baskını oluşturmuşlardır. Kuran'da bu olay şöyle bildirilmektedir:

Biz, bardaktan boşanırcasına akan bir su ile göğün kapılarını açtık. Yeri de coşkun kaynaklar halinde fışkırttık. Derken su, takdir edilmiş bir işe karşı birleşti. Ve onu da tahtalar, çiviler üzerinde taşıdık. (Kamer Suresi, 11-13)

Yapılan çalışmalar sonucu elde edilen ipuçları değerlendirildiğinde, Tufan'ın tüm Mezopotamya ovasını kapladığı görülmektedir. Tufan'ın izlerini taşıyan Ur, Uruk, Şuruppak ve Kiş şehirleri dizilimini incelediğimiz zaman bunların bir hat üzerinde yer aldığını görürüz. Ayrıca MÖ 3000'li yıllarda Mezopotamya ovasının coğrafi yapısı günümüzdekinden daha farklıdır. O devirlerde Fırat nehrinin yatağı, bugünküne göre daha doğuda bulunmaktaydı; bu akış rotası da Ur, Uruk, Şuruppak ve Kiş'ten geçen bir hatta denk gelmektedir. Dolayısıyla söz konusu bölgede Fırat nehrinin taşıdığı ve bu dört şehri yerle bir ettiği anlaşılmaktadır. (En doğrusunu Allah bilir.)

Allah, Nuh Tufanı'nı, insanlara bir ibret ve ders konusu teşkil etmesi için, farklı toplumlara gönderdiği peygamberler ve kitaplar yoluyla aktarmıştır. Ancak her defasında metinler orijinalinden uzaklaştırılmış ve Tufan anlatımlarına mistik, mitolojik öğeler katılmıştır. Arkeolojik bulgularla uyuşan ve onları tasdik eden tek kaynak ise Kuran'dır. Bunun nedeni, Allah'ın Kuran'ı en küçük bir değişikliğe

uğramadan korumuş olmasıdır. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Kavimlerin Helakı*, Araştırma Yayıncılık)

İREM ŞEHİRİ

1990'lı yılların başında dünyanın tanınmış gazeteleri çok önemli bir arkeolojik bulguya "Muhteşem Arap Şehri Bulundu", "Efsanevi Arap Şehri Bulundu", "Kumların Atlantisi Ubar" başlıklarıyla yer verdiler. Bu ilginç arkeolojik bulguya daha önemli hale getiren, isminin Kuran'da anılıyor olmasıydı. O güne kadar Kuran'da bahsi geçen Ad kavminin bir efsane olduğunu veya hiçbir zaman bulunamayacağını düşünen birçok kişi, bu yeni bulgu karşısında hayrete düştü. Kuran'da sözü edilen bu şehri bulan kişi, amatör bir arkeolog olan Nicholas Clapp idi.

Bir Arap tarihi uzmanı ve belgesel yapımcısı olan Nicholas Clapp, Arap tarihi üzerine yaptığı araştırmalar sırasında, 1932 yılında İngiliz araştırmacı Bertram Thomas tarafından yazılmış Arabia Felix adında bir kitaba rastlamıştı. "Mutlu Arabistan" anlamına gelen "Arabia Felix", Romalıların Arap Yarımadası'nın güneyinde bulunan ve günümüzdeki Yemen ve Umman'ı kapsayan bölgeye verdikleri isimdi. Yunanlılar ise bu bölgeye yeşil toprakları ve ılıman ikliminin getirdiği avantajlardan dolayı, "kutsanmış Arabistan" anlamına gelen "Eudaimon Arabia" diyorlardı. Ortaçağdaki Arap bilginleri de bu topraklara "Mutlu Yemen" anlamına gelen "El-Yemen es-Saiyd" ismini veriyorlardı. Bu isimlerin tümü "Mutlu Yemen" anlamına geliyordu. Çünkü eski zamanlarda bu bölge, Hindistan ve Kuzey Arabistan arasında yapılmakta olan baharat ticaretinin merkezi durumundaydı. Ayrıca bölgede yaşayan kavimler "kehribar" isminde nadir bulunan ve o zamanlar altın değerinde olan çam ağacı reçinesinin üretimini yapıyorlardı.

Kitabında bu bilgilere kapsamlı olarak yer veren İngiliz araştırmacı Bertram Thomas, Ad kavminin yaşadığı Ubar kentinin kalıntılarının bulunduğu bölgeye bir araştıma gezisi yapmıştı. Gezisi sırasında çölde yaşayan Bedeviler, Umman'ın sahile yakın bir yerinde bulunan bu bölgede, eski bir patika yolu göstermişler ve bu patikanın Ubar isimli çok eski bir şehre ait olduğunu anlatmışlardı.

Ubar'da yapılan kazılarda Kuran'da belirtilen şekliyle birçok sanat yapıları ve yüksek medeniyet eserleri bulundu. İngiliz araştırmacı, Ubar'ın varlığını kanıtlamak için iki ayrı yola başvurdu. Önce Bedeviler tarafından var olduğu söylenen patika izlerini buldu. NASA'ya başvurarak bu bölgenin resimlerinin uydu aracılığıyla çekilmesini istedi. Daha sonra da California'da Huntington Kütüphanesi'nde bulunan eski yazıtları ve haritaları incelemeye başladı. Kısa bir araştırmadan sonra Mısır-Yunan coğrafyacısı Batlamyus tarafından MS 200 yılında çizilmiş bir harita buldu. Haritada, bölgede bulunan eski bir şehrin yeri ve bu şehre doğru giden yolların çizimi gösterilmişti. Bu arada NASA'nın çektiği resimlerde, yerden çıplak gözle görülmesi mümkün olmayan, ancak havadan bir bütün halinde görülebilen bazı yol izleri ortaya çıkmıştı. Hem eski haritada belirtilen yollar hem de uydudan çekilen

resimlerde görülen yollar birbirleriyle kesişiyorlardı. Bu yolların bitiş noktası ise eskiden bir şehir olduğu anlaşılan geniş bir alandı.

Böylece Bedevilerin sözlü olarak anlattıkları hikayelere konu olan efsanevi şehrin yeri bulunmuş oldu. Yapılan kazılarda kumların içinden eski bir şehrin kalıntıları çıkmaya başladı. Bu nedenle de bu kayıp şehir "Kumların Atlantisi Ubar" olarak tanımlandı.

Bu eski şehrin Kuran'da bahsedilen Ad kavminin şehri olduğunu kanıtlayan asıl delil ise şehrin kalıntılarıydı. Yıkıntıların ilk ortaya çıkarılışından itibaren, bu yıkık şehrin Kuran'da bahsedilen Ad kavmi ve İrem'in sütunları olduğu anlaşılmıştı. Zira kazılarda ortaya çıkartılan yapılar arasında Kuran'da varlığına dikkat çekilen uzun sütunlar yer alıyordu. Kazıyı yürüten araştırma ekibinden Dr. Juris Zarins de, bu şehri diğer arkeolojik bulgulardan ayıran şeyin yüksek sütunlar olduğunu ve dolayısıyla bu şehrin Kuran'da bahsi geçen Ad kavminin kenti İrem olduğunu söylüyordu. Kuran'da, İrem'den şöyle söz ediliyordu:

Rabbinin Ad (kavmin)e ne yaptığını görmedin mi? 'Yüksek sütunlar' sahibi İrem'e? Ki şehirler içinde onun bir benzeri yaratılmış değildi. (Fecr Suresi, 6-8)

Görüldüğü gibi Kuran'da geçmişle ilgili verilen bilgilerin tarihsel bilgilerle böylesine bir mutabakat içinde olması, Kuran'ın Allah Kelamı olduğunun ayrı birer delilidir. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Kavimlerin Helakı*, Araştırma Yayıncılık)

SODOM VE GOMORRA ŞEHİRLERİ

Lut Peygamber, İbrahim Peygamberle aynı dönemde yaşadı. Hz. Lut, Hz. İbrahim'e komşu kavimlerden birine elçi olarak gönderilmişti. Bu kavim, Kuran'da belirtildiğine göre o güne kadar dünya üzerinde görülmemiş bir sapıklığı, eşcinselliği uyguluyordu. Hz. Lut, onlara bu sapıklıktan vazgeçmelerini söylediğinde ve onlara Allah'ın İlahi tebliğini getirdiğinde onu yalanladılar, Hz. Lut'un peygamberliğini inkar ettiler ve sapıklıklarına devam ettiler. Bunun sonucunda da kavim, korkunç bir felaketle helak edildi.

Hani Lut da kavmine şöyle demişti: "Sizden önce alemlerden hiç kimsenin yapmadığı hayasız-çirkinliği mi yapıyorsunuz? "Gerçekten siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz, ölçüyü aşan (azgın) bir kavimsiniz."... Ve onların üzerine bir (azab) sağanağı yağdırdık. Suçlu-günahkarların uğradıkları sona bir bak işte. (Araf Suresi, 80-84)

Şüphesiz Biz, fasıklık yapmalarından dolayı, bu ülke halkının üstüne gökten iğrenç bir azab indireceğiz." Andolsun, Biz akledebilecek bir kavim için orada apaçık bir ayet bırakmışızdır. (Ankebut Suresi, 34-35)

Hız. Lut'un içinde yaşadığı ve sonra helaka uğrayan bu şehrin Eski Ahit'te geçen ismi Sodom'dur. Kızıldeniz'in kuzeyinde kurulmuş olan bu kavmin, Kuran'da yazılanlara uygun bir şekilde helak edildiği anlaşılmıştır. Yapılan arkeolojik çalışmalardan anlaşıldığına göre, şehir, bugünkü İsrail-Ürdün sınırı boyunca uzanan Tuz Gölü'nün (Ölü Deniz) yakınlarında bulunmaktadır. Bilim adamlarının bulgularına göre bu alan oldukça fazla miktarda kükürtle kaplıdır. Bu sebeple, tüm bölgede hayvan veya bitki olarak hiçbir hayat formuna rastlanamamaktadır ve bu bölge yıkımın bir sembolü durumundadır.

Bilindiği gibi kükürt volkanik patlamalarla ortaya çıkan bir elementtir. Nitekim Kuran'da bildirilen helak şekli deprem ve volkanik patlamalar olduğuna dair apaçık deliller taşımaktadır. Alman arkeolog Werner Keller bu bölge hakkında şöyle demektedir:

Bu bölgede bir gün kendini göstermiş olan çok büyük bir çökmede patlamalar, yıldırımlar, yangınlar ve doğal gazlarla birlikte korkunç bir deprem olmuş ve Siddim Vadisi ile birlikte Lut kavminin şehirleri yerin derinliklerine gömülmüşlerdi... Bu deprem sırasında, yerkabuğunun çatlayıp çöküşü, kabuğun altında uyuyan volkanlara serbest yol vermiştir. Şeria'nın yukarı vadisinde bugün de sönmüş kraterlere rastlanmakta olup buralarda kireç katmanları üzerinde geniş lav kütleleri ve bazalt katmanları yer almıştır.

İşte bu lav ve bazalt katmanları, zamanında burada volkanik bir patlamanın ve depremin olduğunu gösteren en büyük kanıtlardır. Zaten Lut Gölü ya da öteki adıyla Ölü Deniz, aktif bir sismik bölgenin, yani bir deprem kuşağının tam üstünde yer almaktadır:

Ölü Deniz'in tabanı Rift Vadisi denilen tektonik kökenli bir çöküntü içinde yer alır. Bu vadi kuzeyde Taberiye Gölü'nden, güneyde Arabah Vadisi'nin ortasına kadar 300 km'lik bir uzantıda yer alır.

Lut kavminin uğradığı felaketin teknik yönü, jeologların araştırmalarından anlaşılmaktadır. Buna göre, Lut kavmini yok eden deprem, oldukça uzun bir yerkabuğu çatlağı (fay hattı)nın sonucunda oluşmuştur: Şeria Nehri'nin yatağını oluşturan 190 kilometrelik mesafe boyunca Şeria Nehri toplam 180 metrelik bir düşüş yapar. Bu durum ve Lut Gölü'nün deniz seviyesinden 400 metre alçak olması, burada bir zamanlar büyük bir jeolojik olayın meydana geldiğini gösteren önemli delillerdendir.

Şeria Nehri ile Lut Gölü'nün bu ilginç yapısı da, yerkürenin bu bölgesinden geçen bir yarık ya da çatlağın ancak bir parçasından ibarettir. Bu çatlak Toroslar'ın eteklerinden başlayıp güneye doğru Lut Gölü'nün güney kıyılarından ve Arap Çölü üzerinden Akabe Körfezi'ne uzayıp oradan da Kızıldeniz'i geçerek Afrika'da son bulmaktadır. Bu uzun çöküntünün uzayıp gittiği yerlerde kuvvetli yanardağ hareketlerinin olduğu anlaşılmaktadır. Öyle ki, İsrail'deki Celile Dağları'nda, Ürdün'ün yüksek yayla kısımlarında, Akabe Körfezi ve diğer yakın yerlerde siyah bazalt ve lavlar bulunmaktadır.

Tüm bu kalıntılar ve coğrafi özellikler, Lut Gölü'nde büyük bir jeolojik olayın yaşandığını göstermektedir.

National Geographic dergisinin Aralık 1957 sayısında bu konuyla ilgili olarak şu ifadeler yer almaktadır:

Sodom Tepesi, Ölü Deniz'e doğru yükselir. Hiç kimse şimdiye dek yok olan şehirler Sodom ve Gomorrah'ı bulamadı, fakat bilim adamlarına göre bu şehirler kayalıkların karşısındaki Siddim Vadisi'nde duruyorlar. Büyük ihtimalle Ölü Deniz'in taşkın suları ve depremin altında kaldılar.

Yıkıma uğramış bu şehirle ilgili işaret edilen bilgilerden biri de, Hicr Suresi'nin 76. ayetinde bildirildiği gibi bu şehirlerin halen anayol üzerinde bulunmasıdır. Coğrafyacılar bu bölgenin Arap Yarımadası'ndan Suriye ve Mısır'a kadar uzanan, Ölü Deniz'in güneydoğusundaki bir anayol üzerinde bulunduğunu tespit etmişlerdir. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Kavimlerin Helakı*, Araştırma Yayıncılık)

Anında (yurtlarının) üstünü altına çevirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş taş yağdırdık. Elbette bunda 'derin bir kavrayışa sahip olanlar' için gerçekten ayetler vardır. O (şehir de) gerçekten bir yol üstünde (hala) durmaktadır. Elbette, bunda iman edenler için gerçekten ayetler vardır. (Hicr Suresi, 74-77)

SEBE HALKI VE ARİM SELİ

Sebe halkı, Güney Arabistan'da yaşamış olan dört büyük uygarlıktan biridir. Sebe kavmini anlatan tarihi kaynaklar, bu kavmin Fenikeliler gibi yoğun ticari faaliyetlerde bulunan bir devlet olduğunu söylerler. Sebeliler, tarihte medeni bir kavim olarak bilinmişlerdir. Sebe hükümdarlarının yazıtlarında "onarma", "vakfetme", "inşa etme" gibi kelimeler ağırlıktadır. Bu kavmin en önemli eserlerinden olan Marib Barajı da, ulaştıkları teknolojik seviyenin önemli göstergelerindendir.

Sebe Devleti, bölgenin en güçlü ordularından birisine sahipti. Ordusu sayesinde yayılmacı bir politika izleyebiliyordu. Gelişmiş kültürü ve ordusuyla Sebe Devleti, tam anlamıyla zamanında o bölgenin bir "süper gücü" idi. Sebe Devleti'nin bu güçlü ordusundan Kuran'da da bahsedilmektedir. Sebe ordusunun komutanlarının Kuran'da aktarılan bir ifadesi, bu ordunun kendisine ne kadar güvendiğini göstermektedir. Komutanlar, Sebe'nin kadın yöneticisine (Melikesi'ne) şöyle derler:

... "Biz kuvvet sahibiyiz ve zorlu savaşçılarız. İş konusunda karar senindir, artık sen bak, neyi emredersen (biz uygularız)." (Neml Suresi, 33)

Sebe halkı, o döneme göre oldukça ileri bir teknoloji ile kurdukları Marib Barajı'yla birlikte büyük bir sulama kapasitesine sahip olmuştu. Bu yöntemle elde ettikleri bol ürünün toprakları ve ticaret yolu üzerindeki kontrolleri, onlara görkemli ve refah dolu bir hayat yaşatıyordu. Ancak, bütün bunlar nedeniyle Kendisi'ne şükretmeleri gereken Allah'tan, -Kuran'ın bildirildiğine göre- "yüz çevirdiler". Üstelik

kendilerine yapılan uyarı ve hatırlatmaları da dinlemediler. Bu kötü ahlakları nedeniyle Allah Katından bir azabı hak ettiler ve barajları yıkıldı;"Arim seli" bütün topraklarını yerle bir etti.

Sebe ülkesinin başkenti, bulunduğu coğrafyanın avantajlı konumu sebebiyle oldukça zenginleşmiş olan Marib idi. Başkent, bölgede bulunan Adhana Irmağı'nın çok yakınındaydı. Bu nehrin Cebel Balak'a girdiği nokta, baraj yapımına çok uygundu; bundan yararlanan Sebeliler de daha uygarlıklarını kurma aşamasındayken buraya bir baraj inşa etmişler ve sulama yapmaya başlamışlardı. Bu baraj sayesinde de çok ileri bir refah seviyesine kavuşmuşlardı. Başkent Marib, o dönemin en gelişmiş şehirlerinden bir tanesiydi. Bölgeyi gezen ve bu diyarı oldukça öven Yunanlı yazar Pliny, buranın ne kadar yeşil bir bölge olduğundan bahsetmekteydi.

Marib'deki bu barajın yüksekliği 16 metre, genişliği 60 metre ve uzunluğu da 620 metreydi. Hesaplara göre baraj aracılığıyla sulanabilen toplam alan 9.600 hektardı ki, bunun 5.300 hektarı güney, geri kalanı ise kuzey ovasına aitti. Bu iki ova, Sebe kitabelerinde bazen "Marib ve iki ova" diye anılırdı. İşte Kuran'daki "sağdan ve soldan iki bahçe" ifadesi, muhtemelen bu iki vadideki gösterişli bağ ve bahçelere işaret eder. Bu baraj ve sulama tesisleri sayesinde bölge, Yemen'in en iyi sulanan ve en verimli kesimi olarak ün yapmıştı. Fransız J. Holevy ve Avusturyalı Glaser, Marib setinin çok eski devirlerden beri var olduğunu yazılı belgelerle ispat ettiler. Himer lehçesiyle yazılan belgelerde bu barajın ülke topraklarını verimli kıldığı yazılıydı.

MS 542 yılında yıkılan baraj, Kuran'da bahsedilen "Arim seli"ne yol açmış ve büyük tahribata neden olmuştu. Sebe halkının yüzlerce seneden beri işletmekte olduğu bağları, bahçeleri ve tarım alanları tamamen yok olmuştu. Barajın yıkılmasından sonra Sebe kavminin de hızlı bir gerileme sürecine girdiği görülmektedir; barajın yıkılmasıyla başlayan bu sürecin sonunda Sebe Devleti'nin de sonu gelmiştir.

Yukarıda belirttiğimiz tarihsel gerçekler ışığında Kuran ayetlerini incelediğimiz zaman, ortada çok somut bir uyum olduğunu görürüz. Arkeolojik bulgular ve tarihsel gerçekler, Kuran'da yazanlara işaret etmektedir. Ayette belirtildiği gibi, kendilerine gönderilen peygamberin uyarılarını dinlemeyen ve Rabbimizin nimetine nankörlük eden halk, sonunda korkunç bir sel felaketiyle cezalandırılmıştır. Kuran'da Sebe Devleti'ne gönderilen sel felaketi şöyle tarif edilmektedir:

Andolsun, Sebe' (halkı)nın oturduğu yerlerde de bir ayet vardır. (Evleri) Sağdan ve soldan iki bahçeliydi. (Onlara demiştik ki:) "Rabbinizin rızkından yiyin ve O'na şükredin. Güzel bir şehir ve bağışlayan bir Rabb(iniz var)." Ancak onlar yüz çevirdiler, böylece Biz de onlara Arim selini gönderdik. Ve onların iki bahçesini, buruk yemişli, acı ılgınlı ve içinde az bir şey de sedir ağacı olan iki bahçeye dönüştürdük. Böylelikle nankörlük etmeleri dolayısıyla onları cezalandırdık. Biz (nimete) nankörlük edenden başkasını cezalandırır mıyız? (Sebe Suresi, 15-17)

Kuran'da Sebe kavmine gönderilen azaptan "Seyl-ül Arim" yani "Arim seli" olarak bahsedilmektedir. Kuran'da geçen bu ifade, aynı zamanda bu selin meydana geliş şeklini göstermektedir. Zira "Arim" kelimesinin anlamı, baraj ya da settir. "Seyl-ül Arim" kelimesi de, setin yıkılması sonucunda meydana gelen bir seli anlatmaktadır. Bu konuyla ilgili İslam yorumcuları da Kuran'da Arim seli ile ilgili olarak kullanılan terimlerden yola çıkarak, konuyla ilgili tutarlı yer ve zaman tespitlerinde bulunmuşlardır. Mevdudi, tefsirinde şöyle yazar:

Metindeki (Seyl-ül Arim) ifadesinde kullanıldığı gibi "arim" kelimesi "baraj, set" anlamına gelen ve Güney Arapçasında kullanılan "arimen" kelimesinden türemiştir. Yemen'de yapılan kazılarda ortaya çıkarılan harabelerde bu kelime sık sık bu anlamda kullanılmıştır. Mesela Yemen'in Habeşli hükümdarı Ebrehe'nin büyük Marib Seddinin tamirinden sonra yazdırdığı MS 542 ve 543 tarihli bir kitabede, bu kelime tekrar baraj (set) anlamında kullanılmıştır. O halde Seyl-ül Arim, "bir set yıkıldığında meydana gelen sel felaketi" anlamına gelir. **"... Ve onların iki bahçesini, buruk yemişli , acı ılgınlı ve içinde az bir şey de sedir ağacı olan iki bahçeye dönüştürdük"** (Sebe Suresi, 16). Yani setin (barajın) yıkılmasından sonra meydana gelen sel sonucu bütün ülke harab oldu. Sebelilerin dağların arasına setler inşa ederek kazdıkları kanallar yıkıldı ve bütün sulama sistemi bozuldu. Bunun sonucu daha önceden bir bahçe gibi olan ülke yabancı otların yetiştiği bir cangıl haline geldi ve küçük bodur ağaçların kiraza benzer yemişi dışında yenebilecek hiçbir meyve kalmadı.

Sütunların yüzeyinde Sebe dilinde yazılmış yazıtlar bulunuyor. *Kutsal Kitap Doğruyu Söyledi* (Und Die Bibel Hat Doch Recht) kitabının yazarı Hristiyan arkeolog Werner Keller de, Arim selinin Kuran'a uygun olarak gerçekleştiğini kabul ederek şöyle yazar:

Böyle bir barajın olması ve yıkılarak şehri tamamen harap etmesi, Kuran'daki bahçe sahipleriyle ilgili verilen örneğin gerçekten de meydana geldiğini kanıtlıyor.

Arim seliyle beraber gelen felaketten sonra bölgede çölleşme başlamış ve tarım alanlarının yok olmasıyla Sebe kavminin en önemli gelir kaynağı da ellerinden çıkmıştı. Allah'ın kendilerini iman etmeye ve şükretmeye çağırmasını göz ardı eden halk, sonunda böyle bir felaketle cezalandırıldı. (Detaylı bilgi için bkz. Harun Yahya, *Kavimlerin Helakı*, Araştırma Yayıncılık)

HİCR HALKI

Günümüzde Semud kavmi, Kuran'da bahsi geçen kavimler içinde hakkında en fazla bilgiye sahip olunanlardan bir tanesidir. Tarih kaynakları Semud isimli bir kavmin gerçekten yaşadığına işaret etmektedir. Kuran'da bahsi geçen Hicr halkı ve Semud kavminin aslında aynı kavim oldukları tahmin edilmektedir; zira Semud kavminin bir başka ismi de Ashab-ı Hicr'dir. Bu durumda "Semud" kelimesi bir halkın ismi, Hicr şehri ise bu halkın kurduğu şehirlerden biri olabilir. Nitekim Yunan coğrafyacı Pliny'nin tarifleri de bu yöndedir. Pliny, Semud kavminin oturmakta olduğu

yerlerin Domatha ve Hegra olduğunu yazmıştır ki, buralar günümüzdeki Hicr kentidir.

Semud kavminden bahseden bilinen en eski kaynak, Babil Kralı II. Sargon'un bu kavme karşı kazandığı zaferleri anlatan Babil devlet kayıtlarıdır. (MÖ 8. yüzyıl) Sargon, Kuzey Arabistan'da yaptığı bir savaş sonunda onları yenmiştir. Yunanlılar da bu kavimden bahsetmekte ve Aristo, Batlamyus ve Pliny'nin yazılarında isimleri "Thamudaei", yani "Semudlar" olarak anılmaktadır. Peygamberimiz (sav)'den önce, yaklaşık MS 400-600 yılları arasında ise izleri tamamen silinmiştir. (Bilgi için bkz. Harun Yahya, *Kavimlerin Helakı*, Araştırma Yayıncılık)

Günümüzde Ürdün'deki Rum Vadisi ya da diğer bir adıyla Petra'da bu kavmin taş işçiliğinin en güzel örneklerini görmek mümkündür. Nitekim Kuran'da da Semud kavminin taş işçiliğindeki ustalıklarından şöyle bahsedilir.

(Salih kavmine dedi ki: Allah'ın) "Ad (kavminden) sonra sizi halifeler kıldığını ve sizi yeryüzünde yerleştirdiğini hatırlayın. Ki onun düzlüklerinde köşkler kuruyor, dağlardan evler yontuyordunuz. Şu halde Allah'ın nimetlerini hatırlayın, yeryüzünde bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın." (Araf Suresi, 74)

KURAN'IN MATEMATİKSEL MUCİZELERİ

KURAN'DA KELİME TEKRARLARI

Kuran'ın şimdiye dek incelediğimiz mucizevi özelliklerinin yanı sıra bir de "matematiksel mucize"leri vardır. Bu mucizeye bir örnek, Kuran'daki bazı kelime tekrarlarının verdiği ortak sayıdır. Birbiriyle ilgili bazı kelimeler şaşırtıcı bir biçimde aynı sayıda tekrarlanırlar. Aşağıda, bu tür kelimeler ve Kuran içindeki tekrarlanış sayıları verilmiştir.

"Yedi gök" tabiri 7 kere geçer. "Göklerin yaratılışı (halku semavat)" ifadesi de 7 kere tekrarlanır.

"Gün (yevm)" tekil olarak 365 kere geçerken, çoğul yani "günler (eyyam ve yevmeyn)" kelimeleri 30 defa tekrarlanır. "Ay" kelimesinin tekrar sayısı ise 12'dir.

"Bitki" ve "ağaç" kelimelerinin tekrar sayısı aynıdır: 26

"Ceza" kelimesi 117 kere yer alırken, Kuran'ın temel ahlak özelliklerinden olan "affetmek" ifadesi, bu sayının tam 2 katı kadar yani 234 kere tekrarlanır.

"De" kelimelerini saydığımızda çıkan sonuç 332'dir. "Dediler" kelimesini saydığımızda da aynı rakamı elde ederiz.

"Dünya" kelimesi ve "ahiret" kelimesinin tekrarlanış sayıları da aynıdır: 115

"Şeytan" kelimesi Kuran'da 88 kere geçer. "Melek" kelimesinin tekrar sayısı da 88'dir.

"İman" (tamlama almadan) ve "küfür" kelimeleri Kuran boyunca 25 kere tekrarlanır.

"Cennet" kelimesi ve "cehennem" kelimesi de aynı sayıda tekrarlanır: 77.

"Zekat" kelimesi Kuran'da 32 kere tekrarlanırken, "bereket" kelimesinin tekrarlanış sayısı da 32'dir.

"İyiler (ebrar)" 6 kere tekrarlanırken, "kötüler (fuccar)" kelimesi ise tam yarısı kadar yani 3 kere geçer.

"Yaz-sıcak" kelimeleri ile "kış-soğuk" kelimelerinin geçiş sayıları da aynıdır: 5

"Şarap (hımr)" ve "sarhoşluk (sekere)" kelimeleri de Kuran'da aynı sayıda tekrarlanır: 6

"Akletmek" ve "nur" sayılarının tekrar sayısı da aynıdır: 49

"Dil" ve "vaaz" kelimeleri eşit sayıda -25 kere- tekrar edilir:

"Yarar" kelimesi 50, "bozma" kelimesi de 50 kere tekrarlanır.

"Ecir" ve "fail" kelimelerinin tekrar sayısı da aynıdır: 107

"Sevgi" ve "itaat" kelimelerinin tekrar sayısı aynıdır: 83

Kuran'da "dönüş" ve "sonsuz" kelimeleri eşit sayıda yer almaktadır: 28

"Musibet" kelimesi ve "şükür" kelimesi, Kuran'da aynı sayıda geçmektedir: 75 kere

"Güneş (şems)" ve "ışık (nur)" kelimeleri Kuran'da 33'er kez geçmektedir.

* Sayımda "nur" kelimesinin sadece yalın halleri dikkate alınmıştır.

"Doğru yola ileten (Elhuda)" ve "rahmet" kelimelerinin tekrar sayısı eşittir: 79

Kuran'da "sıkıntı" kelimesi 13 kere yer alırken, "huzur" kelimesi de 13 kere tekrarlanmaktadır.

"Kadın" ve "erkek" kelimelerinin tekrar sayısı da aynıdır: 23

Kadın-erkek kelimelerinin Kuran'da tekrar sayısı olan 23, aynı zamanda insan embriyosunun oluşumunda yumurta ve spermden gelen kromozom sayısıdır. İnsanın kromozom sayısı da anne ve babadan gelen 23'er kromozomun toplamı olarak 46'dır.

"Hıyanet" kelimesi 16 kere geçerken, "habis" kelimesinin tekrar sayısı da 16'dır.

"İnsan" kelimesi Kuran'da 65 kere geçer; insanın yaratılış safhalarının sayısının toplamı da aynıdır:

Salavat kelimesi bütün Kuran'da 5 kere geçer ve Allah insanlara günde beş defa namaz kılmalarını bildirmiştir.

"Kara" kelimesi Kuran'da 13 kere geçerken, "deniz" kelimesi 32 kere geçmektedir. Bu sayıların toplamı bize 45 sayısını verir. Eğer karaların Kuran'da bahsediliş sayısı olan 13'ü 45'e bölersek, %28,88888888889 sayısını buluruz. Denizlerin Kuran'da bahsediliş sayısı olan 32'yi 45'e böldüğümüz zaman ise, %71,111111111111 sayısını buluruz. Bu oranlar ise, gezegenimizdeki su ve kara parçalarının gerçek oranıdır.

KURAN'DA EBCED HESABI

Arapça alfabedeki her harfin sayısal bir değeri vardır. Yani Arapçada her harf bir rakama tekabül eder. Bundan istifade edilerek çeşitli hesaplamalar yapılır. İşte yapılan bu hesaba "ebced hesabı" ya da "hisab-ı cümel" denir.

Ebced alfabe düzeninin her bir harfinin bir rakama tekabül etmesi özelliğinden faydalanan Müslümanlar, bunu çeşitli sahalarda kullanmışlardır. Cifr ilmi de bu yöntemlerden birisidir.

Cifr; gelecekte muhtemel olacak işlerden haber veren ilmin adıdır. Buna göre sembolik şekiller ve harflerin ebced sayı karşılıkları üzerinde yapılan yorumlar, bu sahaya meşgul olan kimselerin başvurdukları yollardan biridir. Ebced ile cifr yöntemleri arasındaki en önemli fark; ebced gerçekleşmiş olanın, cifr ise gerçekleşmesi muhtemel olanın ilmidir.

Bu hesap yöntemi, çok eski tarihlere kadar uzanan ve daha henüz Kuran indirilmeden önce kullanımı çok yaygın olan bir yazım şeklidir. Arap tarihinde geçen tüm olaylar, harflere rakam değeri verilerek yazılır ve böylece her olayın tarihi de kayda geçilmiş olurdu. Bu tarihler, her kullanılan harfin özel rakam değerlerinin toplanmasıyla elde ediliyordu.

İşte söz konusu bu ebced yöntemiyle, Kuran'da geçen bazı ayetler incelendiğinde, bu ayetlerin anlamlarına uygun olarak birtakım tarihlere denk geldiğini görürüz. Ve bu ayetlerde bahsedilen olayların, ebced hesaplarıyla elde edilen tarihlerde gerçekleştiğini gördüğümüzde ise, söz konusu ayetlerde olaya ilişkin gizli bir işaret bulunduğunu anlarız. (Doğrusunu en iyi Allah bilir.)

1969 Yılında Ay'a Çıkılmasına Kuran'da İşaret Edilmektedir

Saat (kıyamet vakti) yakınlaştı ve Ay yarıldı. (Kamer Suresi, 1)

Ayette "yarıldı" anlamına gelen "inşakka" kelimesi kullanılmıştır. Bu kelime "toprağın yarılmayı, kazılması, kabartma, toprağı sürme..." anlamlarında da kullanılan "şakka" fiilinden türetilmiştir.

Biz şüphesiz, suyu akıttıkça akıttık, sonra yeri yarıdıkça yarıdık; böylece onda taneler bitirdik, üzüm, yoncalar, zeytinler, hurmalar, boyları birbiriyle yarıyan ve içiçe girmiş ağaçlı bahçeler. Meyveler ve otlaklıklar. (Abese Suresi, 25-31)

Görüldüğü gibi bu ayette "şakka" kelimesi "ikiye yarıma, ayrılma" manasında değil, "toprağın yarılmayı, çeşitli ekinlerin bitmesi" manasında kullanılmıştır. "Şakka" kelimesi bu şekilde değerlendirildiğinde (Kamer Suresi, 1. ayetinde geçen) "Ay'ın yarılmayı" anlamı yanında, aynı zamanda 1969 yılında Ay'a çıkma olayında Ay toprağı üzerinde yapılan faaliyetler de anlaşılır. (En doğrusunu Allah bilir.) Nitekim bu konuda çok önemli bir işaret daha vardır. Kamer Suresi'nde geçen bu ayetin bazı kelimelerinin ebcedi bizlere 1969 rakamını vermektedir. Bu hesaplama yönteminde vurgulanması gereken önemli bir nokta da, yapılan hesaplamalarda çok büyük ya da

çok ilgisiz sayıların çıkma olasılığıdır. İlgili sayının elde edilme ihtimali son derece zayıf olmasına rağmen, böylesine net bir rakamın hesaplanması oldukça dikkat çekicidir.

Saat (yakınlaştı) ve Ay yarıldı.

HİCRİ: 1390 MİLADİ: 1969

*Yakınlaştı kelimesi Arapçada sonda olduğu için sayıma dahil edilmemektedir.

1969'da Amerikalı astronotlar Ay üzerinde incelemeler yapmış, Ay'ın toprağı çeşitli aletlerle kazılmış, yarılmış ve örnek alınarak Dünya'ya getirilmiştir.

Ancak şunu da belirtmeliyiz: Elbette Ay'ın yarılması olayı, Allah'ın Peygamberimiz (sav)'e verdiği mucizelerden biridir. Bir hadiste bu mucize şöyle bildirilmiştir:

... Said ibn Ebi Arube, Katade'den; o da Enes ibn Malik (R)'den tahdis etti: Mekke ahalisi Resulullah'tan kendilerine bir ayet (bir mucize) göstermesini istediler. O da onlara Ay'ı iki bölüm gösterdi, hatta Mekkeliler Hıra Dağı'nı o iki bölüm arasında gördüler.

Yukarıda anlatılan mucize, ayette haber verilen Ay'ın yarılması olayıdır. Ancak Kuran her çağa bakan bir kitap olduğu için, bu ayetle günümüzde Ay'ın keşfi konusuna da dikkat çekildiği düşünülebilir. (En doğrusunu Allah bilir)

KURAN'DA 19 MUCİZESİ

Kuran'ın matematiksel mucizelerinin bir başka yönü ise 19 sayısının, ayetlerin içine şifresel bir biçimde yerleştirilmiş olmasıdır. Kuran'da **"Onun üzerinde ondokuz vardır."** (Müddessir Suresi, 30) ayeti ile dikkat çekilen bu sayı, Kuran'ın birçok yerinde şifrelenmiştir. Bunun örneklerinden bir kısmını şöyle sayabiliriz:

Besmele 19 harftir.

Kuran 114 (19 x 6) sureden oluşur.

İlk vahyolan sure (96. sure) sondan 19. suredir.

Kuran'ın ilk vahyedilen ayetleri 96. surenin ilk 5 ayetidir ve bu ayetlerin toplam kelime sayısı 19'dur.

Görüldüğü gibi ilk 5 ayet toplam 19 kelimedenden oluşmaktadır. Arada geçen "" harftir, kelime değildir. "" harfleri de aynı şekilde sayıma dahil edilmemiştir.

Vahyedilen ilk sure (Alak Suresi) 19 ayete sahiptir ve 285 (19 x 15) harf içerir.

Son vahyedilen sure olan Nasr, toplam 19 kelimedenden oluşur.

Ayrıca Nasr Suresi'nin Allah'ın yardımından söz eden ilk ayeti de 19 harftir.

Kuran'da 114 (19 x 6) besmele bulunur. Bu sayı da 19'un 6 katıdır.

Kuran'da 113 sure besmele ile başlar. Başında besmele bulunmayan tek sure, 9 numaralı Tevbe Suresi'dir. Kuran'da sadece Neml Suresi'nde iki besmele bulunmaktadır. Bu besmelelerden biri surenin başında diğeri ise 30. ayette yer alır.

Besmele ile başlamayan Tevbe Suresi'nden itibaren saymaya başlanıldığında Neml Suresi'nin 19. sırada yer aldığı görülecektir.

Tevbe Suresi'nden 19 sure sonra gelen 27 numaralı Neml Suresi'nin hem başında, hem de 30. ayetinde besmele vardır. Böylece 27. surede iki besmele bulunur. Besmeleleri 114'e tamamlayan 27. surenin 30. ayetidir. Ayrıca sure ve ayet numaralarını yani 27 ve 30'u topladığımızda 57 (19 x 3) sayısını buluruz.

Tevbe Suresi'nden (9) Neml Suresi'ne (27) kadar olan sure numaralarının toplamı;

$(9+10+11+12+13+14+15+16+17+18+19+20+21+22+23+24+25+26+27=)$
342'dir. Bu da 19'un 18 katıdır.

Numarası 19 ve 19'un katı olan ayetlerde geçen Allah isminin toplam sayısı 133 (19 x 7)'tür.

Bir anlamına gelen "vahid" (i harfi okunurken ekleniyor) kelimesinin ebced değeri 19'dur. Kuran'da bu kelime, bir çeşit yemek, bir kapı vs. gibi farklı kelimeler için kullanılmıştır. "Bir Allah" olarak kullanımı ise 19 keredir.

19 kere vahd kelimesinin geçtiği ayetlerin sure ve ayet numaralarının toplamı: 361 (19 x 19)'dir.

Başlangıç harflerinin bulunduğu ilk sure ile başlangıç harflerinin bulunduğu son sure arasında, başlangıç harflerinin bulunmadığı 38 (19 x 2) sure vardır.

"Rahman" kelimesi ise Kuran'da 57 (19 x 3) defa geçmektedir.

Kuran'da bahsi geçen 30 farklı rakam vardır.

Kuran'da geçen tüm bu sayıları (tekrarlar dikkate alınmadan) topladığımızda çıkan sayı 162.146'dır. Bu da 19'un 8.534 katıdır:

$1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13+14+15+16+17+18+19+20+21+22+23+24+25+26+27+28+29+30+100+200+300+1.000+2.000+3.000+5.000+10.000+100.000=162.146$ (19 x 8.534)

Bu 30 farklı sayıya ek olarak Kuran'da 8 tane kesirli sayıdan bahsedilir. Bunlar 1/10, 1/8, 1/6, 1/5, 1/4, 1/3, 1/2, 2/3'tür. Böylece Kuran 38 (19 x 2) farklı sayı içerir.

Kuran'ın en başından itibaren 19 ayete sahip ilk suresi İnfitar Suresi'dir. Bu surenin diğer bir özelliği son kelimesinin Allah olmasıdır. Bu aynı zamanda Rabbimiz'in "Allah" olarak zikredilen, Kuran'daki sondan 19. ismidir.

Kaf harfi ile başlayan 50. surede 57 (19 x 3) adet Kaf harfi vardır. Başında Kaf harfi bulunan 42. surede yine 57 (19x3) adet Kaf harfi bulunur. 50. surenin 45 ayeti vardır. Bunları toplarsak sonuç 95 (19 x 5)'tir. 42. surenin 53 ayeti vardır. Bunları toplarsak 42+53 yine 95 (19 x 5)'tir.

Kaf Suresi'nin ilk ayetinde Kuran için kullanılan Mecid kelimesinin ebced değeri 57 (19 x 3)'dir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi sure içindeki Kaf harflerinin toplamı da 57'dir.

Kaf Suresi'ndeki Kaf harflerinin geçtiği ayetlerin numarasını topladığımızda 19'un 42 katı olan 798 sayısını elde ederiz. 42 sayısı ise başlangıç harfleri arasında Kaf olan diğer bir surenin numarasıdır.

Nun harfi sadece 68. surenin başında bulunur. Bu suredeki Nun harflerinin toplam sayısı 133 (19 x 7)'tür.

Sure numaraları 19'un katı olan surelerin ayet sayılarını (besmele dahil) topladığımızda:

Ya, Sin harfleri Yasin Suresi'nin başında bulunmaktadır. Sin harfi Yasin Suresi'nde 48 defa geçmekte iken Ya harfi 237 defa geçmektedir. Bu iki harfin toplamı 285 (19 x 15)'tir.

Yalnızca tek bir sure -7. sure- "Elif, Lam, Mim, Sad" başlangıç harfleriyle başlamaktadır. Elif harfi bu surede 2.529 defa, Lam harfi 1.530 defa, Mim harfi 1.164 defa ve Sad harfi 97 defa geçmektedir. Bu şekilde 4 harfin bu surede toplam olarak geçtiği yer $2.529 + 1.530 + 1.164 + 97 = 5.320$ (19 x 280)'dir.

Elif, Lam, Mim harfleri Arapçada en sık kullanılan harflerdir. Bu harfler birarada 6 surenin -2, 3, 29, 30, 31 ve 32- başında yer almaktadırlar ve bu 3 harf, 6 surenin her birinde toplam 19'un katı olarak geçmektedir. Sırasıyla [9.899 (19 x 521), 5.662 (19x298), 1.672 (19 x 88), 1.254 (19 x 66), 817 (19 x 43)]. Bu üç harfin 6 surede toplam olarak geçtiği yer 19.874 (19 x 1.046)'tür.

Elif, Lam, Ra başlangıç harfleri 10, 11, 12, 14 ve 15. surelerde bulunmaktadır. Bu harflerin bu surelerde toplam olarak geçtiği yer 2.489 (19 x 131), 2.489 (19x131), 2.375 (19 x 125), 1.197 (19 x 63) ve 912 (19 x 48)'dir.

Elif, Lam, Mim, Ra başlangıç harflerinin toplam olarak geçme sıklığı 1.482 (19 x 78)'dir. Elif harfi 605 defa, Lam harfi 480 defa, Mim harfi 260 defa ve Ra harfi 137 defa geçmektedir.

Kaf, Ha, Ya, Ayn, Sad başlangıç harfleri tek bir surede -19. sure- geçmektedir. Kaf harfi bu surede 137 defa, Ha harfi 175 defa, Ya harfi 343 defa, Ayn harfi 117 defa ve Sad harfi 26 defa geçmektedir. 5 harfin toplam olarak geçtiği yerlerin sayısı $137 + 175 + 343 + 117 + 26 = 798$ (19 x 42)

Bu konudaki diğer tespitler ise şöyledir:

Tüm Kuran'da;

- Etiu (itaat ediniz) kelimesi 19 kere,

- Abd (kul), abid (kulluk eden kişi) ve ibadet kelimeleri ise toplam 152 (8 x 19) kere geçmektedir.

Aşağıda örnek olarak verilen Allah'ın isimlerinden bazılarının sayısal ebced değeri de 19'un katlarıdır.

- Vahid (Tek) 19 (19 x 1)

- Cami (Toplayan) 114 (19 x 6)

OLAĞANÜSTÜ BİR SAYI 19

Ondokuz, 9 ve 10 sayılarının ilk kuvvetlerinin toplamıdır. 9 ve 10 sayılarının ikinci kuvvetleri arasındaki fark da 19 sayısını verir.

Güneş, Ay ve Dünya her 19 yılda bir aynı göreceli pozisyonda sıralanırlar.

Halley kuyruklu yıldızı her 76 (19 x 4) yılda bir Güneş Sistemi'nin içinden geçer 19 sayısının Paskal üçgenindeki yeri

Sonuç:

İlk 19 rakamın toplamı 19'un katıdır.

İlk 19 sayının toplamı 19'un katıdır.

Kuran ayetlerinin indiriliş sırasına göre, 19 şifresinin Paskal üçgeni ile bağlantısı

İlk vahiy olan 96. sure son dan 19. suredir. 19 ayetten oluşur ve bu surede toplam 285 (19×15) harf vardır. Vahyin ilk 5 ayetinde ise 76 (19×4) kelime bulunmaktadır.

İkinci olarak vahyedilen 68. surede vahyolunan ilk ayetler 38 (19×2) kelimeden oluşmaktadır.

Üçüncü vahiy olan 73. sure, 57 (19×3) kelimeden oluşmaktadır.

KURAN'IN EDEBİ YÖNDEN MÜKEMMELİĞİ

KURAN'IN TAKLİT EDİLEMEZLİĞİ

Bu bölüme kadar Kuran'ın, bilimsel ve tarihsel açılardan mucizevi özelliklerine değindik. Tüm bunların yanı sıra, Kuran aynı zamanda edebi yönden de hayranlık uyandırıcı, benzersiz bir üsluba sahiptir.

Öncelikle belirtilmesi gereken Kuran'ın her çağdan, her türlü insan grubuna hitap eden bir anlatıma sahip olmasıdır. Okuyan kişinin bilgi ve kültür seviyesi ne olursa olsun Kuran herkesin anlayabileceği gibi açık, anlaşılır bir dile sahiptir. Bir ayette Allah Kuran hakkında şöyle bildirir:

**Andolsun Biz Kuran'ı zikr (öğüt alıp düşünmek) için kolaylaştırdık...
(Kamer Suresi, 22)**

Kuran'da bu kadar kolay anlaşılır bir üslup olmasına rağmen, hiçbir yönden Kuran'ın taklidi mümkün olmamıştır. Allah'ın Kuran'ın benzersizliğine dikkat çektiği ayetlerden bir kısmı şöyledir:

**Eğer kulumuza indirdiğimiz (Kur'an)'den şüphedeyseniz, bu durumda, siz de bunun benzeri bir sûre getirin. Ve eğer doğru sözlüyseniz, Allah'tan başka şahitlerinizi (kendilerine güvendiğiniz yardımcılarınızı) çağırın.
(Bakara Suresi, 23)**

Yoksa: "Bunu kendisi yalan olarak uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Bunun benzeri olan bir sûre getirin ve eğer gerçekten doğru sözlüyseniz Allah'tan başka çağırabildiklerinizi çağırın." (Yunus Suresi, 38)

Kuran'ın mucize kelimesi ile nitelendirilmesinin sebeplerinden biri, yukarıdaki ayetlerde vurgulandığı gibi insan çabası ile bir benzerinin yazılamamasından kaynaklanır. İşte bu imkansızlık ne kadar büyük olursa, mucize de o denli büyüktür. Dolayısıyla Kuran'ın üslubunun yüzyıllardır milyarlarca insan arasından, tek bir kişi tarafından bile taklit edilemez oluşu, mucizevi yönünün ispatlarından biridir. F. F. Arbuthnot, *The Construction of the Bible and the Koran* (İncil ve Kuran'ın Yapısı) adlı kitabında, Kuran hakkında şu yorumda bulunmuştur:

Edebi bakış açısıyla değerlendirildiğinde, Kuran yarı şiirsel yarı düz yazı olarak yazılmış en saf Arapçaya örnektir. Dilbilimcilerin bazı durumlarda Kuran'da kullanılan belirli kalıp ve ifadelerle uyuşacak kurallar kullandıkları ve Kuran'a eş bir çalışma üretmek için birçok denemede bulunmalarına rağmen, henüz hiçbirinin bu konuda başarılı olmadıkları bildirilmiştir.

Kuran'ın anlatımında kullanılan kelimeler hem anlam bakımından, hem de üslubun akıcılığı ve etkisi bakımından son derece özeldir. Ancak Kuran'ın Allah'ın emir ve yasaklarını bildirdiği kutsal bir kitap olduğuna iman etmek istemeyenler, çeşitli bahaneler öne sürerek inkara yönelmişlerdir. Allah iman etmeyenlerin Kuran hakkındaki nitelemelerine karşı aşağıdaki ayetlerde şöyle bildirir:

Biz ona (peygambere) şiir öğretmedik; (bu,) ona yakışmaz da. O (kendisine indirilen Kitap), yalnızca bir öğüt ve apaçık bir Kuran'dır. (Kuran,) Diri olanları uyarıp korkutmak ve kafirlerin üzerine sözün hak olması için (indirilmiştir). (Yasin Suresi, 69-70)

Kuran'ın Kafiye Sistemindeki Üstünlük

Kuran'ı taklit edilemez yapan unsurlardan bir diğeri de, Kuran'ın edebi yapısından kaynaklanır. Kuran Arapça olmasına rağmen, Arap edebiyatında kullanılan kalıplardan hiçbirisiyle benzerlik taşımaz.

Kuran'daki kafiye sistemine "seci" denilir ve dilbilimciler Kuran'daki bu kafiye kullanımını da mucize olarak ifade etmektedirler. Ünlü İngiliz bilim adamı Prof. Adel M. A. Abbas, Kuran'ın dilbilim açısından bir mucize olduğunu ispatlamak üzere hazırladığı *Science Miracles* (Bilimsel Mucizeler) adlı kitabında, Kuran'da kullanılan harfleri, kafiye sistemini grafik ve şemalar aracılığıyla kapsamlı olarak incelemiştir. Bu kitapta Kuran'daki kafiye sistemi ile ilgili oldukça dikkat çekici tespitlerde bulunmuştur.

Bilindiği, gibi Kuran'da, 29 sure 1 ya da 1'den fazla sembolik harfle başlar. **"Mukatta harfleri"** olarak bilinen bu harfler, aynı zamanda başlangıç harfleri olarak da adlandırılırlar. Arapçadaki 29 harften 14 tanesi, mukatta harflerini oluşturur: Ayn, Sin, Kaf, Nun, Ra, Ya, Ta, Ha, Elif, Lam, Mim, He, Sad, Kef.

Bu harflerden "Nun" harfinin Ka lem Suresi'ndeki kullanımına bakıldığında, ayetlerin %88.8'inde "Nun" harfi ile kafiye olduğu görülür. Şuara Suresi'nin %84.6'sı, Neml Suresi'nin %90.32'si, Kasas Suresi'nin %92.05'i "Nun" harfi ile kafiyeleşmiştir.

Kuran'ın tamamı göz önünde bulundurulduğunda ise, %50,08'inde "Nun" harfi ile kafiye yapıldığı görülür. Diğer bir deyişle Kuran'daki ayetlerin yarısından fazlası "Nun" harfi ile biter. Aynı uzunluktaki hiçbir edebi çalışmada, metnin yarısından fazlasında tek ses ile kafiye yapılması mümkün olmamıştır. Bu sadece Arapça için değil, tüm diller için geçerlidir.

Kuran'ın kafiye açısından genel incelemesi yapıldığında ise, kafiyelerin yaklaşık %80'inin Elif, Mim, Ya ve Nun harfleri tarafından oluşturulan üç sestem (n, m, a) olduğu görülür. "Nun" harfinin dışında, ayetlerin %30'u "Mim", "Elif" ya da "Ya" ile kafiyeleşmiştir.

Aşağıdaki surelerde ise bu dört harfle yapılan pek çok kafiye yalnızca birkaç örnek yer alıyor.

İki yüz-üç yüz satırlık bir şiirde, kafiye'nin iki üç sesle oluşturulması bu esere başyapıt denecek kadar önemli bir özellik kazandırabilir. Ancak Kuran'ın uzunluğu, içerdiği bilgiler ve hikmetli anlatım göz önünde bulundurulduğunda, bu tür bir kafiye

kullanım şeklinin ne denli olağanüstü bir durum olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Çünkü Kuran insanlara rehber olan imani bir kitap olarak, tüm edebi üstünlüklerinin, sosyal ve psikolojik konularının yanı sıra, fiziki bilimlerle ilgili birçok konuyu da içerir. Dolayısıyla böylesine çeşitli ve ilmi konuları içeren Kuran'da, bu kadar az sesle kafiye sağlanması insan çabasıyla gerçekleştirilemeyecek bir durumdur. Bu bakımdan Arap dili uzmanları Kuran'ı "kesinlikle taklit edilemez" olarak tanımlamaktadırlar.

AYDINLARIN KURAN HAKKINDAKİ YORUMLARINDAN BAZILARI

Kuran'ın Edebi Mükemmelliği ve Taklit Edilemezliği Hakkındaki Yorumlardan Bazıları

Mekkeliler hala ondan mucize istiyorlardı ve Hz. Muhammed (sav), dikkate değer bir cesaretle ve kendinden eminlikle misyonunun teyidi olarak Kuran'ın kendisine başvurdu. Tüm Araplar gibi onlar da lisan ve konuşma sanatında uzmandılar. Eğer Kuran onun kendi yazması olsaydı, diğer kişiler onunla rekabet edebilirdi. Bırakalım onun gibi on ayet yazsınlar. Eğer yazamazlarsa (ki kesinlikle yazamazlar) o zaman Kuran'ı açık bir mucize olarak kabul etsinler. (Oxford Üniversitesi'nden ünlü Arap dili uzmanlarından Hamilton Gibb)

Edebi bir dev yapıt olarak Kuran tek başına durmaktadır; Arap edebiyatının eşsiz bir ürünüdür, kendi deyimiyle selefi ve halefi yoktur. Tüm çağların Müslümanları yalnızca içeriğinin değil, üslubunun da taklit edilemeyeceği konusunda birleşmişlerdir... (Arap dili uzmanı Hamilton Gibb)

Kuran'ın Arap edebiyatının gelişimi üzerindeki etkisi ölçülemez ve bu etki pek çok yönde olmuştur. İçerdiği fikirler, dili, kafiyesi sonraki tüm edebi eserlere az ya da çok nüfuz etmiştir. Belirli dil özellikleri ne bir sonraki yüzyıl nesrinde ne de daha sonraki nesir yazılarında taklit edilemedi, fakat en azından kısmen Kuran'ın Arap diline getirdiği esneklik nedeniyle mevcut durum hızlı bir şekilde gelişebildi ve imparatorluk yönetiminin ve gelişen toplumun yeni ihtiyaçlarına göre bir hal aldı. (Arap dili uzmanı Hamilton Gibb)

Misyonunun gerçekliğinin bir kanıtı olarak ne zaman Hz. Muhammed (sav)'ten bir mucize istense, O, Kuran'ın İlahi kaynağının bir kanıtı olarak Kuran ifadelerini ve kıyaslanamaz üstünlüğünü kullanmıştır. Aslında Müslüman olmayan kişiler için bile hiçbir şey onun anlaşılır bir bütünlüğe ve kavrayıcı bir tokluğa sahip dilinden daha harika değildir... Gösterişli ahenklerle dolu seslerin bolluğu ve olağanüstü ritimler, en düşmanca ve kuşkuyla yaklaşan kişilerin değişmesinde önemli olmuştur. (Paul Casanova'nın "L'Enseignement de l'Arabe au College de France" (Fransız Kolejinde Arap Eğitimi) adlı makalesinden)

Kuran Cebrail tarafından Hz. Muhammed (sav)'e dikte ettirilmiş, kelimesi kelimesine Allah'ın bir vahyidir. Kendisi ve Allah'ın peygamberi Hz. Muhammed (sav)'in doğruluğunu teyit eden bir mucizedir. Mucizevi niteliği kısmen tarzında yatar -o kadar mükemmel ve yücedir ki hiçbir insan ve cin en kısa suresiyle kıyaslanabilecek tek bir sure yazamaz- kısmen de öğretisinin içeriğinde, gelecek hakkındaki bilgilerinde ve Hz. Muhammed (sav)'in asla kendi kendine elde

edemeyeceği bilgilerin olağanüstü derecede doğruluğunda yatar. (Harry Gaylord Dorman'ın *Towards Understanding Islam* (İslam'ı Anlamaya Doğru) adlı kitabından)

Arapça Kuran'a aşina olan herkes bu dini kitabın güzelliğini övmeye hemfikir; biçimindeki ihtişam o kadar üstündür ki, herhangi bir Avrupa lisanına tercüme edildiğinde gerektiği gibi takdir edilemeyebilir. (Edward Montet, *Traduction Francaise du Coran* (Kuran'ın Fransızca Tercümesi) adlı kitabından)

Orijinal Arapçası ile Kuran insanı harekete geçiren bir güzelliğe ve cazibeye sahiptir. Özlü ve üstün stili, genellikle kafiyeli olan, birden çok anlamlar içeren kısa cümleleri, kelime kelime tercümesinde ifade edilmesi son derece zor olan anlamlı bir etkiye ve patlayıcı bir enerjiye sahiptir. (John Naish'in *The Wisdom of the Qur'an* (Kuran'ın Hikmeti) adlı kitabından)

Kuran evrensel olarak, Arapların en asil ve kibar olan Kureyş lehçesinde, en güzel ve saf bir dille yazılmıştır... Kuran'ın stili güzel ve akıcıdır... ve birçok yerde özellikle de Allah'ın haşmeti ve nitelikleri tarif edildiği zamanlar yüce ve görkemlidir... O kadar başarılıdır ve dinleyicileri o kadar hayrete düşürür ki, bazı muhalifleri bunun bir büyücülük ve sihir etkisi olduğunu düşünmüşlerdir. (George Sale'in, *The Koran: The Preliminary Discourse* (Kuran: İlk Vaaz) adlı kitabından)

Gerçekliğin, hikmetin ve üslup sadeliğinin mucizesi... (Aziz Bosworth Smith'in *Mohammed and Mohammadanism* (Hz. Muhammed ve Muhammedçilik) adlı kitabından)

Kuran seçkin güzellikte bir kafiye ve kulağı büyüleyen bir ahenge sahiptir. Pek çok Hristiyan Arap, Kuran'ın stilinden hayranlıkla bahseder ve pek çok Arapça uzmanı onun mükemmelliğini kabul eder... Gerçekte, hem şiir hem nesirdeengin ve verimli olan Arap edebiyatı içinde onunla kıyaslanacak hiçbir şey yoktur. (Alfred Guillaume'ın *Islam* (İslamiyet) adlı kitabından)

Kuran'ın İlahi Bir Kitap Olması ve İnsanlar Üzerindeki Etkisi Hakkındaki Yorumlardan Bazıları

Bütün olarak Kuran'da en zeki insanlar, en büyük filozoflar ve en yetenekli politikacılardan alınabilecek bir akıl koleksiyonu buluruz. Ama Kuran'ın ilahi kaynaklı olduğunun başka bir kanıtı daha bulunmaktadır; vahyedildiği günden bugüne kadar çağlar boyunca bozulmadan korunmuş olması... Müslüman dünya tarafından tekrar tekrar okunan bu kitap, iman eden kişide hiçbir bıkkınlık meydana getirmez, aksine tekrarları yoluyla her gün daha da çok sevilir. Onu dinleyen ya da okuyan kişide derin bir huşu ve saygı hissi uyandırır... Dolayısıyla, İslam'ın büyük ve hızlı bir şekilde yayılmasını sağlayan, her şeyden öte, bu kitabın Allah'ın kitabı olmasıdır... (Laura Veccia Vaglieri'nin *Apologie de l'Islamisme* (İslamiyet Adına Bir Açıklama) adlı kitabından)

Kuran çok sayıda mükemmel ahlaki tavsiyeler içerir ve içeriği küçük bağlantısız parçalardan oluşur, öyle ki tüm insanların onaylaması gereken özdeyişler bulmadan tek bir sayfasını bile geçemeyiz. Kuran'ın bölümler halindeki bu yapısı hayattaki herhangi bir olayda sıradan insanlara uygun olan, kendi içinde bir bütün olan metinler, özdeyişler ve kurallar meydana getirir.¹⁵⁹ (John William Draper'ın *A History of the Intellectual Development of Europe* (Avrupa'nın Entelektüel Tarihinin Gelişimi) adlı kitabından)

[Allah'ın] Güç, bilgi ve evrensel İlahi takdir ve birliği (göklerin ve yerin sahibi tek bir Allah'a olan inanç ve güven) niteliklerine atfen Kuran'da geçen İlahi doğa anlayışı, ayrıca yüksek ve derin ahlaki azim, öğüt verici akli konuların Kuran'da yer alması ve güçlü milletler ve büyük imparatorlukların kurulacağını ispatlayan bölümler bulunması sebepleriyle Kuran'ın en üst derecede övgüye layık olduğu da kabul edilmelidir.¹⁶⁰ (Aziz J. M. Rodwell'in Arapça'dan tercüme İngilizce Kuran mealinin önsözünden)

... Edebi bir ürün olarak onun değeri bazı subjektif ve estetik zevklerin ön yargıları ile ölçülmemelidir, ancak Hz. Muhammed (sav)'in çağdaşları ve hemşehrilerinde oluşturduğu etki göz önünde bulundurulmalıdır. Şimdiye kadar düşman olan elementleri tek bir vücutta birleştirmenin yanı sıra, eğer dinleyenlerin kalbine bu kadar güçlü ve ikna edici sesleniyorsa, şimdiye kadar Arapların zihniyetinin ötesinde olan fikirleri canlandırıyor ve belagatı mükemmeldir, çünkü kabilelerden medeni bir ulus kurmuştur... (Dr. Steingass'ın, T. P. Hughes'un *Dictionary of Islam* (İslam Sözlüğü) adlı kitabında yer alan bir sözü)

... Arapça Kuran'ın yüce belagatını zayıf da olsa yansıtacak bir şeyler üretme girişimim, mesajın kendisinin yanı sıra, kompleks ve zengin kafiyeleriyle çeşitlenmiş insanlığın en büyük edebi başyapıtı olan Kuran'ın karşısında sönük kaldı... Müslüman Pickthall'ın Kutsal Kitabı tarif ederken kullandığı tabirle bu "taklit edilemez ahenk" daha önceki tercümanlar tarafından neredeyse tümüyle göz ardı edilmiştir; bu yüzden muhteşem şekilde süslenmiş orijinaliyle kıyaslandığında (meallerin) donuk ve düz seslere sahip olması şaşırtıcı değildir.¹⁶² (Arthur J. Arberry'nin *The Koran Interpreted* (Açıklamalı Kuran) adlı kitabından)

Modern bilginin ışığında Kuran tamamen objektif olarak incelendiğinde, pek çok kereler belirtildiği gibi ikisi arasındaki uzlaşma fark edilir. Hz. Muhammed (sav)'in zamanındaki bir kişinin o günün bilgisiyle böyle ifadelerin sahibi bir yazar olması düşünülemez. Bu tür düşünceler Kuran'ın eşsizliğini gösteriyor ve tarafsız bilim adamını, materyalist sebeplere dayanan bir açıklama getirmedeki yetersizliğini kabul etmeye zorluyor. (Dr. Maurice Bucaille, Paris Üniversitesi, Cerrahi Klinik Başkanı)

... Kuran, başlangıç noktası olarak değişmeyen yerini muhafaza etmiştir... Herkesin anlayabileceği özlü bir anlatıma sahip olan bu din, insanların vicdanını harekete geçirmeye yönelik üstün bir güce de sahiptir.¹⁶⁴ (Ünlü Fransız aydınlardan Edward Montet)

... Hem korunmuş olması hem de özü itibarıyla tamamiyle eşsiz bir kitap var... hiç kimsenin ciddi bir şüphe ortaya atmayı başaramadığı gerçek bir otorite. (Aziz Bosworth Smith'in *Mohammed and Mohammadanism* (Hz. Muhammed ve Muhammedçilik) adlı kitabından)

... Kuran, vicdan özgürlüğünü açık bir şekilde destekler.¹⁶⁶ (James Michener'ın *"Islam: The Misunderstood Religion"* (İslamiyet: Yanlış Anlaşılan Din) adlı makalesinden)

Adalet anlayışı, İslam'ın harikulade ülkülerinden biridir, çünkü Kuran'ı okuduğumda hayatın bu dinamik prensiplerini görüyorum; bunlar mistik değil, aksine tüm dünyaya uyan, hayatın günlük seyrine uygun pratik ahlak sistemini görüyorum.¹⁶⁷ (*Speeches and Writings of Sarojini Naidu* (Sarojini Naidu'nun Konuşma ve Yazıları) adlı kitapta yer alan *"The Ideals of Islam"* (İslamiyetin İdealleri) konulu bir konferanstan)

Kuran'ı bir kaynak, bilimlerin başı olarak bulmak bizi şaşırtmamalı. Kuran'da gökler ve yerle, insan hayatıyla, ticaret ve çeşitli işlerle ilgili her konudan söz edilmektedir ve bu da kutsal kitabın bölümlerindeki tefsirleri oluşturan tek bir konuyla ya da bir konunun tek bir yönüyle ilgili metinleri meydana getirmektedir. Kuran bu şekilde Müslüman dünyasındaki tüm bilim dallarındaki muhteşem gelişmelerin temel sebebidir... Bu sadece Arapları etkilemekle kalmamış aynı zamanda Yahudi felsefecilerin metafizik ve dini konulara Arap metotlarıyla yaklaşmalarına neden olmuştur. Son olarak, Hristiyan skolastisizminin Arap din felsefesi ile ne şekilde harmanlandığı hakkında daha fazla tartışmaya gerek yoktur.

İslami sınırlar içinde uyanan manevi hareket, sadece dini tahminlerle sınırlı değildir. Yunanlıların felsefi, matematiksel, astronomik ve tıbbi yazılı eserleriyle olan tanışıklık bu çalışmaların devamlılığına yol açmıştır. Hz. Muhammed (sav) açıklayıcı vahiylerle Allah'ın mucizelerinin bir parçası olarak insanın hizmetine verdiği, dolayısıyla tapınılması gereken gök cisimlerinin hareketlerine defalarca dikkat çekmiştir. Tüm ırklardan Müslümanların astronomi ilmi üzerinde nasıl başarıyla çalıştıkları onların yüzyıllarca bu ilmin başlıca destekçisi olmalarından anlaşılmaktadır. Şimdi bile pek çok Arapça yıldız ismi ve teknik terim kullanımdadır. Avrupa'da Ortaçağ astronomları Arapların öğrencileri olmuştur.

Aynı şekilde Kuran tıbbi çalışmalara da güç vermiş, genel olarak doğa üzerinde düşünmeyi ve çalışmayı tavsiye etmiştir.¹⁶⁸ (Prof. Hartwig Hirschfeld'in *New Researches into the Composition and Exegesis of the Qur'an* (Kuran'ın Yapısı ve Tefsiri Üzerine Yapılan Yeni Araştırmalar) adlı kitabından)

Kuran genel kabulle dünyanın büyük İlahi kitapları arasında önemli bir yer tutar. Çağ açan çalışmaların en yenileri edebiyat sınıfına ait olsa da, bunların hemen hiçbiri büyük insan kitleleri üzerinde böyle muhteşem bir etki bırakmamıştır. Kuran insan düşüncesinde yeni bir evre ve taze bir özyapı meydana getirmiştir. Önce Arap Yarımadası'nın birbirinden farklı çok sayıdaki çöl kabilesini kahramanlar milletine dönüştürmüş, daha sonra da bugün Avrupa ve Doğu'nun en büyük güçlerden biri olarak dikkate alınması gereken Hz. Muhammed (sav) döneminin çok geniş politik-dini organizasyonlarını oluşturmaya devam etmiştir. (Aziz J. M. Rodwell'in Arapça'dan tercüme İngilizce Kuran mealine, G. Margoliouth tarafından yazılan giriş bölümünden)

... elimize her aldığımızda... kısa bir süre içinde bizi cezbeden, hayretler içinde bırakan ve en sonunda önünde eğilecek kadar hayran bırakan bir eserdir... Kuran'ın üslubu, içeriği ve amacına uygun olarak çok kuvvetli, yüce ve muhteşemdir... bu kitap tüm çağlar boyunca en etkili kitap olarak kalacaktır. (Goethe'nin T. P. Hughes'un *Dictionary of Islam* (İslam Sözlüğü) adlı kitabında yer alan bir sözü)

Bilim Adamlarının Kuran Hakkındaki Yorumlarından Bazıları

... (Kuran'da) çok fazla doğru var ve tıpkı Dr. Moore gibi ben de bu açıklamaları yaptıranın İlahi bir ilham olduğu konusuna inanmakta kesinlikle zorlanmıyorum. (Prof. T. V. N Persaud, Manitoba Üniversitesi'nde anatomi, pediatri ve çocuk sağlığı, obstetrik, jinekoloji alanlarında profesör)

... Bence genetik ve din arasında hiçbir çatışma yok, bilakis din, bazı geleneksel bilimsel yaklaşımlara vahiy ekleyerek bilimi yönlendirebilir ki bunlar da Kuran'da var olan sözlerdir, asırlar sonra geçerli olduğu gösterilmiştir ve Kuran'daki bu bilgi desteği Allah'tandır. (Prof. Joe Leigh Simpson, obstetrik, jinekoloji, moleküler ve insan genetiği alanlarında profesör)

Bir bilim adamı olarak, sadece kesin olarak gördüğüm şeylerle ilgilenebilirim. Embriyoloji ve gelişimsel biyolojiyi anlayabiliyorum. Kuran'dan bana tercüme edilen kelimeleri de anlayabiliyorum. Daha önce vermiş olduğum örnekte olduğu gibi eğer kendimi o çağa götürebilseydim, bugün bildiklerimle ve tanımlayabildiklerimle, o zaman tarif edilmiş olan şeyleri tanımlayamazdım... Öyleyse (Kuran'da) yazılan herşeyde İlahi müdahalenin olduğu düşüncesi ile hiçbir çelişki göremiyorum. (Prof. E. Marshall Johnson, Thomas Jefferson Üniversitesi'nde anatomi ve gelişimsel biyoloji profesörü)

Bazı ayetler (Kuran ayeti), hücre karışımından organların yaratılışına kadar insan gelişiminin son derece kapsamlı tanımını yapar. Aşamaları, terminolojisi ve açıklaması ile insan gelişiminin böylesine açık ve eksiksiz kaydı daha önce var olmamıştı. Hepsinde olmasa bile çoğu durumda bu açıklama, geleneksel bilim

literatüründe kayıtlı olan insan embriyosu ve insan cenini gelişiminin pek çok aşamasını yüzyıllar öncesinden bildirmektedir. (Gerald C. Goeringer, Georgetown Üniversitesi'nde tıbbi embriyoloji dalında doçent)

İnsanın gelişimi hakkında Kuran'daki ifadelerin açıklanmasında yardımcı olmak benim için çok büyük bir zevk. Ben kesin olarak söylüyorum ki bu ifadeleri Hz. Muhammed (sav)'e Allah vermiştir, çünkü bu bilginin çoğu pek çok yüzyıl sonrasına kadar keşfedilmedi. Bu bana şunu kanıtlıyor ki, Hz. Muhammed (sav) Allah'ın elçisidir. (Prof. Keith L. Moore, Toronto Üniversitesi anatomi ve hücre biyolojisi profesörü, seçkin bir embriyolog ve pek çok tıp ders kitabının yazarı)

... İnsan embriyosunun geçirdiği evreler kompleks olduğundan -ki bunu gelişim sırasındaki sürekli değişim sürecine borçludur- Kuran ve sünnetteki deyimler kullanılarak yeni bir sınıflama sistemi önerilmiştir. Önerilen sistem basittir, çok kapsamlıdır ve günümüzdeki embriyolojik bilgiyle tam uyum halindedir. (Prof. Keith L. Moore, Toronto Üniversitesi anatomi ve hücre biyolojisi profesörü)¹⁷⁶

Son dört yıldır Kuran ve hadislerle ilgili yapılan yoğun çalışmalar sonucunda, insan embriyosunu bölümlere ayıran yeni bir sistem ortaya çıkmıştır ki, bu MS 7. yüzyılda kaydedildiği için çok şaşırtıcıdır... Kuran'daki açıklamalar MS 7. yüzyıldaki bilimsel bilgiye dayalı olamazlar... (Prof. Keith L. Moore, Toronto Üniversitesi anatomi ve hücre biyolojisi profesörü)

(Hz. Muhammed'in) evrenin ortak kökeni gibi konuları bilmesinin imkansız olduğunu düşünüyorum, çünkü bilim adamları bunu son derece komplike ve gelişmiş teknolojik metotlar kullanarak son birkaç yıl içinde bulabilmişlerdir... 1400 yıl önce nükleer fizik hakkında hiçbirşey bilmeyen bir kişi, örneğin; yeryüzünün ve gökyüzünün aynı kaynaktan geldiğini veya burada tartıştığımız diğer soruların cevaplarını kendi bulamaz. (Prof. Alfred Kroner, Almanya, Mainz Üniversitesi jeobilim profesörü, dünyanın en ünlü jeologlarından)

Tüm bunları birleştirirseniz ve Kuran'da dünya hakkındaki konular ile dünyanın oluşumu ve genel olarak bilim ile ilgili tüm bu ifadeleri birleştirirseniz, pek çok şekilde burada açıklanmış ifadelerin kesinlikle doğru olduğunu ve şimdi bunların bilimsel metotlar ile teyit edildiğini... söyleyebilirsiniz. Kuran'da geçen ifadelerin pek çoğu o zaman için henüz kanıtlanmamıştı, fakat modern bilimsel metotlar şimdi Hz. Muhammed (sav)'in 1400 sene önce söylemiş olduklarını kanıtlayan bir pozisyonda. (Prof. Alfred Kroner, Almanya, Mainz Üniversitesi jeobilim profesörü)

Kuran'da doğru astronomik gerçekleri bulduğum için çok fazla etkilendiğimi söyleyebilirim ve bizim gibi evrenin en ufak parçasını dahi inceleyen modern astronomlar için özellikle. En küçük parçayı dahi anlamak için çabalarımızı yoğunlaştırıyoruz. Çünkü teleskoplar kullanarak tüm evreni düşünmeden sadece

gökyüzünün en küçük kısımlarını görebiliyoruz. Öyleyse Kuran okuyarak ve soruları Kuran'dan cevaplayarak evren araştırmalarım için gelecekteki yolumu bulabileceğimi düşünüyorum. (Prof. Yushidi Kusan, Japonya, Tokyo Rasathanesi Direktörü)

Kesinlikle gördüğümüz şeyin harikulade olduğunu (belirtmek) isterim. İster bilimsel açıklamayı kabul etsin ister etmesin, gördüğümüz bu yazıları değerlendirmek için bizim sıradan bir insan tecrübesiyle anlayacağımızın çok daha ötesinde bir şey olmalı. (Prof. Armstrong, NASA'da görevli astronomi profesörü)

Böyle bir bilginin o zaman yani 1400 sene önce var olduğunu hayal etmek son derece güç. Belki bazı şeyler basit birer fikir olabilirdi, ama bunları çok detaylı bir şekilde anlatabilmek son derece zor. Öylese bu kesinlikle insan bilgisi değil. Normal bir insan bu olguyu bu kadar detay ile açıklayamaz. Öyleyse bilgi doğaüstü bir kaynaktan gelmiş olmalı diye düşünüyorum.(Prof. Dorja Rao, Suudi Arabistan, Jeddah, Kral Abdulaziz Üniversitesi'nde deniz jeolojisi profesörü)

... Ben inanıyorum ki Kuran'da 1400 sene önce ifade edilmiş olan herşey doğrudur ve bilimsel yollar ile kanıtlanabilir... Bu, tüm bilimleri bilen Allah'ın ilhamıdır. Böylece, şunu söylemenin vakti gelmiştir, "Allah'tan başka ilah yoktur ve Hz. Muhammed (sav) O'nun elçisidir". (Prof. Tejatat Tejasen, Tayland, Chiang Mai Üniversitesi embriyoloji ve anatomi departmanının başkanı)

Kuran birkaç yüzyıl evvel gelmiştir ve ne keşfettiyseniz teyit etmiştir. Bu demektir ki Kuran, Allah'ın sözüdür. (Prof. Joly Sumson, jinekoloji ve obstetrik profesörü)

Bu kitap (Kuran)geçmişten, yakın zamandan ve gelecekte bahsediyor. Hz. Muhammed (sav)'in döneminde insanların kültürel seviyesini bilemiyorum ve bilimsel düzeylerini de bilemiyorum. Eğer bu geçmiş dönemde bildiğimiz düşük bilim düzeyi ise ve teknoloji yok ise, hiç şüphe yok ki, bugünlerde Kuran'da ne okuyorsak hepsi Allah'ın ışığıdır. Bunu Hz. Muhammed (sav)'e ilham etmiştir. Böylesine mükemmel bir bilgi olabilir mi diye Ortadoğu'daki medeniyetin başlangıç tarihi hakkında bir araştırma yaptım. Bu Allah'ın Hz. Muhammed (sav)'i gönderdiği inancını daha da güçlendirdi. Ona engin biliminden yakın zamanda keşfettiğimiz küçük bir parça gönderdi. Jeoloji alanında Kuran'la bilimin sürekli bir diyalogu olmasını umuyoruz. (Prof. Palmar, Amerika'da jeoloji alanındaki önemli bilim adamlarından biri)

Kuran'da dağların yeryüzünü sabitleme fonksiyonu hakkında yapılan bir sohbette:

İnanıyorum ki bu (Kuran bilgisi) çok çok ilginç ve neredeyse imkansız. Kesinlikle inanıyorum ki ne söylüyorsanız haklısınız, bundan dolayı bu kitabın (Kuran'ın) duyurusu çok değerli, size katılıyorum. (Prof. Syawda, Japonya'da ve dünyaca ünlü okyanus jeolojisi alanındaki Japon bilim adamı)¹⁸⁶

Kuran Hakkında Söylenmiş Diğer Sözlerden Seçmeler

Herşey son derece mantıklı geldi. İşte bu Kuran'ın güzelliği, sizden tepki vermenizi ve akletmenizi bekler... Kuran'ı daha fazla okuduğumda, duadan, iyilikten ve yardımdan bahsediyordu. O zamanlar daha Müslüman olmamıştım, ama benim için tek cevabın Kuran olduğunu ve Kuran'ı Allah'ın göndermiş olduğunu anladım.

(Yusuf İslam [Cat Stevens], eski İngiliz pop starı)

"Allah'a teslim olmuş kişi" anlamında bir "Müslüman" olduğumu umuyor olmama rağmen, alışıldık anlamıyla bir Müslüman değilim. İnaniyorum ki benim ve diğer Batılıların Kuran ve diğer İslami düşünceyi yansıtan kaynaklarda iyice işlenmiş ve daha öğrenmemiz gereken çok büyük İlahi gerçekler vardır. Ayrıca, İslam kesinlikle geleceğin tek dininin temel çatısını oluşturacak en kuvvetli adaydır. (*Islam and Christianity Today* (Günümüzde İslam ve Hristiyanlık) adlı kitaptan)¹⁸⁸

Benim, dinimi değiştirerek İslamiyet'i seçmemin en önemli etkenlerinden biri Kuran'dı.

Ben, İslam dinini seçmeden önce Batılı bir entelektüelin eleştirel ruhuyla Kuran üzerinde çalışmaya başladım.... Bu kitapta, Kuran'da, onüç asırdan daha evvel vahyedilmiş, modern bilim araştırmalarının çoğunun içerdiği fikirleri tam anlamıyla taşıyan ayetler var. İşte bu kesinlikle benim dinimi değiştirmeme sebep oldu. (Ali Selman Beroist, Fransız Tıp doktoru)

Ben bütün dinlerin kutsal kitaplarını okudum, İslam'da karşılaştığım şeyi hiçbirinde bulamadım; mükemmelliği. Kuran diğer okuduğum metinlerle karşılaştırıldığında, bir kibritin ışığıyla karşılaştırılan bir güneş gibidir. Kesinlikle inanıyorum ki, gerçeğe tamamen kapalı olmayan bir akılla Allah'ın sözlerini okuyan herkes Müslüman olacaktır. (Saifuddin Dirk Walter Mosig)

Kuran'ı güçlü kılan hususlardan birisi şudur; bir Müslüman veya herhangi bir insan Kuran'ı eline alıp herhangi bir sayfasını açıp okuduğunda, hayatın özüne dair alması gereken mesajı alır. (Ünlü teolog John Esposito)¹⁹¹

Dünyadaki bütün alim ve bilgin kişileri biraraya getirerek, yegane doğru ve insanları mutluluğa ulaştıracak tek vesile olan Kuran'ın prensiplerine dayalı ortak bir rejim kuracağım dönemin pek yakın olduğunu umuyorum. (Fransız imparator Napoleon Bonaparte)

Tony Blair: "Kuran Bana İlham Verdi"

Bugüne kadar üç defa Kuran'ı okuduğunu söyleyen İngiltere Başbakanı Tony Blair, pek çok açıklamasında Kuran ahlakına duyduğu hayranlığı dile getirmektedir. 29 Mart 2000 tarihinde ünlü televizyon kanalı BBC, Blair'in Kuran'a olan hayranlığını "Blair: Koran Inspired Me" (Blair: Kuran Bana İlham Verdi) başlıklı haberi ile bildirmektedir. İslam'ın çok barışçıl ve güzel bir din olduğunu, kendisine ait iki

Kuran'ı olduğunu ve Kuran'ı okudukça ondan ilham aldığını söyleyen Blair sözlerine şöyle devam etmekteydi:

Eğer Kuran'ı okursanız çok açık bir kitap olduğunu göreceksiniz... insanlığa rehberlik eden sevgi ve beraberlik kavramlarını çok iyi açıklıyor.

11 Eylül saldırıları gerçekleşmeden bir iki gün önce İngiliz *The Mail on Sunday* gazetesinde yer alan bir haberde ise eski ABD Başkanı Bill Clinton'ın kızının kendisine Kuran hediye etmesi ile Kuran okumaya başladığını söyleyen Blair, Kuran'ın kendisine cesaret verdiğini aktarmaktaydı. Saldırlardan sonra el-Cezire televizyonunda yayınlanan bir röportajında Blair bir kez daha Kuran okuduğunu açıklıyor ve şunları söylüyordu:

Kuran'ı dilimize tercüme edilmiş hali ile okudum. İslam hakkında eserler de okuyorum ve bundan çok zevk alıyorum. Kuran hakkında daha önce bilmediğim ve Hristiyanları da çok ilgilendirdiğini düşündüğüm pek çok şeyi öğrendim.

Time dergisi ise Tony Blair ile ilgili bir makalede Blair'i, "uzun zamandır Kuran öğrencisi olan Tony Blair" olarak tanımlıyordu.

Bill Clinton'ın Kuran'dan Ne Kadar Etkilendiğini Anlatan Konuşması

Amerika Eski Başkanı Bill Clinton, Beyaz Saray'daki son yılında Ramazan Bayramı'nda Müslümanları kabul etmişti. Kuran ayetleri okunarak başlanan toplantıda, Bill Clinton da konuşmasında Kuran'dan ayetler kullanmış ve sık sık İslam'a duyduğu ilgiyi dile getirmişti:

İmam'ın Kuran'dan okuduğu bölümde, Allah'ın insanları birbirleri ile çatışmaları için değil, tanışmaları için farklı ırklarda yarattığı bildiriliyordu. Bence bu çok etkileyici. Tevrat'ta insanların yabancılara yüz çevirmemelerini, bunun Yüce Tanrı'ya yüz çevirmek gibi olacağı anlatılır. İncil'de ise insanlara komşularına iyi davranmaları söylenir. Ancak Kuran'da Allah'ın milletleri ve ırkları birbirlerini tanınsınlar, düşüncelerini paylaşsınlar diye yaratmış olduğunun belirtilmesi bence muhteşem bir şey... Şunu söylememe izin verin, bence dünyanın İslam'dan öğreneceği çok fazla şey var. Dünyada her dört insandan biri Müslüman. Amerikalılar üniversitelerde ve liselerde İslam'ı öğreniyorlar. Benim de kızım lise öğrencisi iken İslam tarihi dersi almış ve Kuran'ın büyük bölümünü okumuştur. Hatta okuldan geldikten sonra bizleri de bu konuda eğitiyor ve bize sorular soruyordu. Sizlerden bir kez daha bu ülke insanların sizin dininizi, ibadetlerinizi, geleneklerinizi daha iyi anlamaları için kendinizi, dininizin değerlerini ve insanlığa sağladığı katkıları onlara anlatmanızı rica ediyorum. Kuran'da insanlara, kendilerine nasıl davranılmasını istiyorlarsa başkalarına da öyle davranmaları gerektiği bildirilmiştir. Ve kendimiz için istemediğimiz bir şeyi başkaları için de istemememiz ve barış için çaba göstermemiz...

George W. Bush: "Kuran Aldığım En Güzel Hediye"

26 Eylül 2001 günü Başkan Bush, Amerikan Müslüman organizasyonların liderlerini Beyaz Saray'da kabul etti. İslam'ın insanlara yalnızca barışı ve iyiliği telkin ettiğini söyleyen Bush'u bu görüşme sırasında etkileyen olaylardan birisi de

Müslüman liderlerin kendisine hediye ettiği Kuran-ı Kerim'di. Kuzey Amerika İslam Topluluğu (ISNA) başkanı Dr. Muzammil Siddiqi'den aldığı bu hediyenin ne kadar hoşuna gittiğini, toplantı sonrası yapılan basın toplantısında Bush şöyle dile getiriyordu:

İmam Siddiqi'ye, 'Bana verdiğiniz hediye için, Kuran için size çok teşekkür ederim. Çok titizlikle seçilmiş bir hediye' dediğimde, 'Bu benim size verebileceğim en değerli hediye sayın Başkan' diye cevap verdi.¹⁹⁸

17 Eylül 2001 günü Başkan Bush, Amerika'nın en eski camilerinden biri olan Washington İslam Merkezi'nin camisini ziyaret etti. İslam'ın barış dini olduğunu, terörist saldırıların İslam'la ve samimi Müslümanlarla hiçbir ilişkisinin olmadığını vurguladığı bu konuşmasında Bush, masum ve sivil Müslümanlara zarar veren insanların da en az terörist saldırıları yapanlar kadar haksız olduğunu dile getirdi. Kalabalık bir topluluğun bulunduğu, pek çok ulusal ve uluslararası televizyon kanalı tarafından da naklen yayınlanan konuşmada Bush Kuran'dan şu ayeti okudu:

"Sonra kötülük yapanların uğradıkları son, Allah'ın ayetlerini yalanlamaları ve alay konusu edilmeleri dolayısıyla çok kötü oldu." (Rum Suresi, 10)

SONUÇ KURAN ALLAH'IN SÖZÜDÜR

Bu kitapta sonuç bölümüne kadar incelediğimiz tüm bilgiler, bizlere açık bir gerçeği göstermektedir: Kuran öyle bir kitaptır ki, içinde verilen haberlerin hepsi doğru çıkmıştır ve çıkmaktadır. Bilimsel konularda, geçmişten ve gelecekte verilen haberlerde ya da matematiksel şifrelemelerde o dönemde hiçbir insan tarafından bilinmeyecek gerçekler ayetlerde haber verilmiştir. Bu bilgilerin o dönemin bilgi düzeyiyle ve teknolojisiyle edinilmesi mümkün değildir. Elbette ki bu durum, Kuran'ın insan sözü olamayacağının apaçık bir ispatıdır.

Kuran, herşeyi yoktan var eden ve ilmiyle tüm varlıkları kuşatan Yüce Allah'ın sözüdür. Allah bir ayetinde, Kuran'la ilgili olarak, **"... Eğer o, Allah'tan başkasının katından olsaydı, kuşkusuz içinde birçok çelişkiler bulacaklardı"** (Nisa Suresi, 82) buyurmaktadır. Kuran'ın içinde yer alan her bilgi, bu İlahi kitabın bilinmeyen gizli mucizelerini ortaya koymaktadır. İnsana düşen ise, Allah'ın indirdiği bu İlahi kitaba sımsıkı sarılmak ve onu kendisine yol gösterici olarak kabul etmektir. Allah, Kuran'da bizlere şöyle bildirir:

Bu Kur'an, Allah'tan başkası tarafından yalan olarak uydurulmuş değildir. Ancak bu, önündekileri doğrulayan ve Kitabı ayrıntılı olarak açıklayandır. Bunda hiç şüphe yoktur, alemlerin Rabbidir. Yoksa: "Bunu kendisi yalan olarak uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Bunun benzeri olan bir sure getirin ve eğer gerçekten doğru sözlüyseniz Allah'tan başka çağırabildiklerinizi çağırın." (Yunus Suresi, 37-38)

Bu indirdiğimiz mübarek bir Kitap'tır. Şu halde O'na uyun ve korkup-sakının. Umulur ki esirgenirsiniz. (Enam Suresi, 155)

EVİRİM YANILGISI

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanlış olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık "yaratılış gerçeğiyle" açıklamaktadırlar.

Evrım teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrım teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılabacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorisinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştı.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrin teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrin teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılabilecekti ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve **deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti: "Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür."**³¹⁰

Evrin teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı: **"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır."**

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı.

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti.³¹³

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı?

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrime teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilmemektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950} 'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50} 'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak

DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır.

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'ın teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığını anlaşılmış olmasıdır.

Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında **"Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz"** demek zorunda kalmıştı.

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti.

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20. yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: **Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.**

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rasgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdır. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir.

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler" in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşıırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara **"ara-geçiş formu"** adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir.³¹⁹

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz.

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıydılar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir.

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir **biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.**

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

- 1- *Australopithecus*
- 2- *Homo habilis*
- 3- *Homo erectus*
- 4- *Homo sapiens*

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "*Australopithecus*" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin *Australopithecus* örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir.

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırır. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, *Australopithecuslar*'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder.

Evrimciler "*Australopithecus* > *Homo habilis* > *Homo erectus* > *Homo sapiens*" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, *Australopithecus*, *Homo habilis* ve *Homo erectus*'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir.

Dahası *Homo erectus* sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, *Homo sapiens neandertalensis* ve *Homo sapiens sapiens* (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır.

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorisinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden

gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler.

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir. Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle *Australopithecus* fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunso canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür.

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemten geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950}

olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz **atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar**. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. **Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.**

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrım teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir. Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemten sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı

olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşmıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmeye olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarı ne kadar gürültülü de olsa beyin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojiye çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır. Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ıslıl ıslıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir?

Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz. Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz.³²⁸

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık

olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağın yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcı'nın eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrin Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, pofesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da haber verdiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azap onlarıdır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gi bidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah, Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülediklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyü'nün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyü'nün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur. Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücülerini" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı bir ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücülerini yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, ayetlerdeki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyü'nün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında

son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır.

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüğü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

**Sen yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)**

1. S. Waqar Ahmed Husaini, The Quran for Astronomy and Earth Exploration from Space, Goodword Press, 3. baskı, New Delhi, 1999, ss. 103-108.
2. <http://www.time.com/time/time100/scientist/profile/hubble.html>
3. Philip Ball, "Black Crunch Jams Universal Cycle", Nature, 23 Aralık 2002; Dr. David Whitehouse, "Universe is 'doomed to collapse'", BBC News Online, 22 Ekim 2002, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/2346907.stm>; Mark Schwartz, "Cosmic 'big crunch' could trigger an early demise of our universe", Stanford Report, 25 Eylül 2002.
4. Mark Schwartz, "Cosmic 'big crunch' could trigger an early demise of our universe", Stanford Report, 25 Eylül 2002.
5. Mahdi La'li, A Comprehensive Exploration of the Scientific Mireacles in Holy Qur'an, Trafford, Kanada, 2003, ss. 35-38.
6. Ebu'l-A'lâ Mevdûdî, Tefhimu'l Kur'an; <http://www.enfal.de/tefhim/>
7. Dr. Mazhar U. Kazi, 130 Evident Miracles in the Qur'an, Crescent Publishing House, New York, ABD, 1998, s. 53.
8. Meyers Lexikon in drei Bänden Bibliographisches Institut & F.A. Brockhaus AG, Mannheim 1995, Digitale Ausgabe LexiRom.
9. Carl Sagan, Cosmos, Wings Books, ABD, 1980, ss. 5-7.
10. K. Giberson, "The Anthropic Principle", Journal of Interdisciplinary Studies, c. 9, 1997, ss. 63-90, Steven Yates'den cevap, ss. 91-104.
11. F. Bertola, U. Curi, The Anthropic Principle: Laws and Environments, Cambridge University Press, 1993, s. 30.
12. Paul Davies, Superforce: The Search for a Grand Unified Theory of Nature, 1984, s. 184.
13. Stephen Hawking, A Brief History Of Time, Bantam Press, London, 1988, ss. 121-125.
14. Michael Denton, Nature's Destiny, The Free Press, New York, 1998, ss. 12-13.
15. Michael J. Denton, Nature's Destiny, The Free Press, New York, 1998, s. 11.
16. http://www.pathlights.com/ce_encyclopedia/01-ma10.htm#Elemental Forces
17. World Book Encyclopedia, 2003; Boston Üniversitesi'nde Astronomi ve Fizik Profesörü Kenneth Brecher'in katkılarıyla.
18. Bilim ve Teknik, Temmuz 1983.
19. <http://www.woodrow.org/teachers/esi/1998/p/weather/Coriolis.HTM>
20. <http://royal.okanagan.bc.ca/mpidwirn/atmosphereandclimate/atmslayers.html>; Michael Pidwirny, Atmospheric Layers, 1996.
21. <http://www.tpub.com/weather3/4-27.htm>
22. <http://www.godandscience.org/apologetics/designss.html>
23. <http://webhome.idirect.com/~alila/Writings/Physics.htm>
24. <http://pubs.usgs.gov/publications/text/inside.html>
25. <http://www.wamy.co.uk/announcements3.html>; Prof. Zighloul Raghib El-Naggar'ın konuşmasından.
26. Frank Press, Raymond Siever, Earth, 3. baskı, W. H. Freeman & Company, San Francisco, 1982, s. 413.

27. André Cailleux, *Anatomy of the Earth*, World University Library, London, s. 220.
28. Edward J. Tarbuck, Frederick K. Lutgens, *Earth Science*, 3. baskı, Charles E. Merrill Publishing Company, Columbus, 1982, s. 158.
29. Carolyn Sheets, Robert Gardner, Samuel F. Howe, *General Science*, Allyn & Bacon Inc. Newton, Massachusetts, 1985, s. 305.
30. <http://www.beconvinced.com/science/QURANMOUNTAIN.htm>
31. Frank Press, Raymond Siever, *Earth*, 3. baskı, W. H. Freeman & Company, San Francisco, 1982.
32. M. J. Selby, *Earth's Changing Surface*, Clarendon Press, Oxford, 1985, s. 32.
33. Carolyn Sheets, Robert Gardner, Samuel F. Howe, *General Science*, Allyn & Bacon Inc. Newton, Massachusetts, 1985, s. 305.
34. *Powers of Nature*, National Geographic Society, Washington D. C., 1978, ss. 12-13.
35. http://www.irf.se/press/press_010309eng.html
36. http://science.nasa.gov/newhome/headlines/ast08dec98_1.htm
37. http://science.nasa.gov/newhome/headlines/ast08dec98_1.htm
38. Dr. Mazhar U. Kazi, *130 Evident Miracles in the Qur'an*, Crescent Publishing House, New York, ABD, 1998, s. 115.
39. http://www.planetwaves.net/polar_NYT.html; New York Times, 19 Ağustos 2000.
40. <http://nssdc.gsfc.nasa.gov/planetary/factsheet/earthfact.html>
41. <http://tea.rice.edu/schauer/6.23.2000.html>;
http://www.eri.u-tokyo.ac.jp/seno/sealevel_abst.html;
http://theory.uwinnipeg.ca/mod_tech/node195.html;
http://www.nekkah.com/Main/EngPage/Scientific_Signs_in_the_Quran.htm
42. Dr. Mazhar, U. Kazi, *130 Evident Miracles in the Qur'an*, Crescent Publishing House, New York, 1997, ss. 110-111; <http://www.wamy.co.uk/announcements3.html>; Prof. Zighloul Raghib El-Naggar'ın konuşmasından.
43. Dr. Mazhar, U. Kazi, *130 Evident Miracles in the Qur'an*, Crescent Publishing House, New York, 1997, ss. 110-111; <http://www.wamy.co.uk/announcements3.html>
44. <http://www.istanbul.edu.tr/fen/astronomy/populer/cevre/cevresi.htm>; Yard. Doç. Dr. Yüksel Karataş, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü, Popüler Bilim (Popular Science Magazine), no. 92, 2001, ss. 38-43, [American Scientist, c. 88, s. 1].
45. Michael J. Denton, *Nature's Destiny*, The Free Press, 1998, s. 198.
46. http://www.inm-gmbh.de/cgi-bin/frame/frameloader.pl?sprache=en&url=http://www.inm-gmbh.de/htdocs/technologien/highlights/highlights_en.htm
47. "Nanotechnology successfully helps cancer therapies", IIC Fast Track, Nanotech News from Eastern Germany, Industrial Investment Council, Ekim 2003; www.iic.de/uploads/media/NANO_FT_Nov2003_01.pdf

48. Benjamin Libet, "Unconscious cerebral initiative and the role of conscious will in voluntary action", *The Behavioral and Brain Sciences*, 1985, ss. 529-566.
49. <http://www.genetikbilimi.com/genbilim/bilincbeyninkuklasi.htm>
50. http://faculty.virginia.edu/consciousness/new_page_8.htm#5.10.%20Free%20will%20as%20the%20possibility%20of%20alternative%20action
51. <http://www.2think.org/nothingness.shtml>; Nothingness: The Science of Empty Space, Henning Genz, s. 205.
52. http://www.therevival.co.uk/Revival_issue/vol5_iss2_quran_miracle.htm
53. <http://i115srv.vu-wien.ac.at/physik/ws95/w9560dir/w9561d10.htm>
54. www.atnf.csiro.au/news/press/double_pulsar/
55. <http://www.star.le.ac.uk/astrosoc/whatsup/stars.html> (Leicester edu dept of Physics & astronomy); <http://www.site.uottawa.ca:4321/astronomy/index.html#Sirius> (University of Ottawa); <http://cfa-www.harvard.edu/~hrs/ay45/Fall2002/ChapterIVPart2.pdf> (Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics)
56. Exposes Astronomiques, La troisième loi de KEPLER, <http://www.astrosurf.com/eratosthene/HTML/exposetheoastro.htm>
57. <http://www.dharma.com.tr/dkm/article.php?sid=87>
58. S. Waqar Ahmed Husaini, *Qur'an for Astronomy and Earth Exploration from Space*, 3. baskı, Goodword Books, New Delhi, 1999, ss. 175-182.
59. Meyers Lexikon in drei Bänden Bibliographisches Institut & F.A. Brockhaus AG, Mannheim 1995, Digitale Ausgabe LexiRom.
60. <http://www.islandnet.com/~see/weather/history/lenard.htm>
61. Richard A. Anthes, John J. Cahir, Alistair B. Fraser, Hans A. Panofsky, *The Atmosphere*, 3. baskı, Columbus, Charles E. Merrill Publishing Company, 1981, ss. 268-269; Albert Millers, Jack C. Thompson, *Elements of Meteorology*, 2. baskı, Columbus, Charles E. Merrill Publishing Company, 1975, s. 141.
62. Richard A. Anthes, John J. Cahir, Alistair B. Fraser, Hans A. Panofsky, *The Atmosphere*, 1981, s. 269; Albert Millers, Jack C. Thompson, *Elements of Meteorology*, 1975, ss. 141-142.
63. Brian J. Ford, "Brownian Movement in Clarkia Pollen: A Reprise of the First Observations", *The Microscope*, 1992, vol. 40, no. 4, ss. 235-241; <http://www.brianjford.com/wbbrowna.htm>
64. C. Donald Ahrens, *Meteorology Today: An introduction to weather, climate and environment*, 3. baskı, West Publishing Company, 1988, St. Paul, s. 437.
65. <http://webhome.idirect.com/~alila/Writings/Physics.htm>; The Quran and Modern Physics.
66. <http://webhome.idirect.com/~alila/Writings/Physics.htm>; The Quran and Modern Physics.
67. Richard A. Davis, *Principles of Oceanography*, Addison-Wesley Publishing Company, Don Mills, Ontario, ss. 92-93.
68. Danny Elder, John Pernetta, *Oceans*, Mitchell Beazley Publishers, London, 1991, s. 27.

69. M. Grant Gross, *Oceanography, A View of Earth*, 6. baskı, Englewood Cliffs, Prentice-Hall Inc., 1993, s. 205.
70. Rod R. Seeley, Trent D. Stephens, Philip Tate, *Essentials of Anatomy & Physiology*, 2. baskı, Mosby-Year Book Inc., St. Louis, 1996, s. 211; Charles R. Noback, N. L. Strominger, R. J. Demarest, *The Human Nervous System, Introduction and Review*, 4. baskı, Lea & Febiger, Philadelphia, 1991, ss. 410-411.
71. Rod R. Seeley, Trent D. Stephens, Philip Tate, *Essentials of Anatomy & Physiology*, 2. baskı, Mosby-Year Book Inc., St. Louis, 1996, s. 211.
72. Patrick Glynn, *God: The Evidence, The Reconciliation of Faith and Reason in a Postsecular World*, Prima Publishing, California, 1997, ss. 80-81.
73. Herbert Benson, Mark Stark, *Timeless Healing*, Simon & Schuster, New York, 1996, s. 203.
74. Herbert Benson, Mark Stark, *Timeless Healing*, Simon & Schuster, New York, 1996, s. 193.
75. Patrick Glynn, *God: The Evidence, The Reconciliation of Faith and Reason in a Postsecular World*, Prima Publishing, California, 1997, s. 94.
76. http://www.almanacnews.com/morgue/1999/1999_06_09.forgive.html; Jennifer Desai, *Almanac*, 9 Haziran 1999.
77. http://www.almanacnews.com/morgue/1999/1999_06_09.forgive.html; Jennifer Desai, *Almanac*, 9 Haziran 1999.
78. Frederic Luskin, "Forgiveness ", *Healing Currents Magazine*, Eylül-Ekim 1996 ; www.stanford.edu/~alexsox/4_steps_to_forgiveness.htm
79. Frederic Luskin, "Forgiveness ", *Healing Currents Magazine*, Eylül-Ekim 1996 ; www.stanford.edu/~alexsox/4_steps_to_forgiveness.htm
80. "Hastalar için en iyi ilaç din mi?", *Vatan Gazetesi*, 4 Kasım 2003; Dr. Herbert Benson, "God&Health", *Newsweek*.
81. William J. Cromie, "Anger is Hostile To Your Heart", *Harvard Gazette Archives*; <http://www.news.harvard.edu/gazette/1996/11.07/AngerisHostileT.html>
82. William J. Cromie, "Anger is Hostile To Your Heart", *Harvard Gazette Archives*; www.news.harvard.edu/gazette/1996/11.07/AngerisHostileT.html
83. Peter Lavelle, "Anger trigger to heart disease found?", *ABC Science Online*, 5 Ağustos 2003; www.abc.net.au/science/news/stories/s915243.htm
84. Peter Lavelle, "Anger trigger to heart disease found?", *ABC Science Online*, 5 Ağustos 2003; www.abc.net.au/science/news/stories/s915243.htm
85. Peter Lavelle, "Anger trigger to heart disease found?", *ABC Science Online*, 5 Ağustos 2003; www.abc.net.au/science/news/stories/s915243.htm
86. Mark Henderson, "Anger Raises Risk Of Heart Attack", *The Times*, London, 24 Nisan 2002; <http://www.rense.com/general24/anger.htm>
87. Mark Henderson, "Anger Raises Risk Of Heart Attack", *The Times*, London, 24 Nisan 2002; <http://www.rense.com/general24/anger.htm>
88. Acar Baltaş, Zuhall Baltaş, *Stres ve Başa Çıkma Yolları*, Remzi Kitabevi, 15. basım, s. 162.

89. Jane E. Brody, "Tool of survival is deadly for heart", The New York Times, 23 Mayıs 2002; <http://www.iht.com/articles/58687.html>
90. Acar Baltaş, Zuhal Baltaş, Stres ve Başa Çıkma Yolları, Remzi Kitabevi, 15. basım, s. 159.
91. Acar Baltaş, Zuhal Baltaş, Stres ve Başa Çıkma Yolları, Remzi Kitabevi, 15. basım, s. 169.
92. Keith L. Moore, E. Marshall Johnson, T. V. N. Persaud, Gerald C. Goeringer, Abdul-Majeed A. Zindani, Mustafa A. Ahmed, Human Development as Described in the Qur'an and Sunnah, Commission on Scientific Signs of the Qur'an and Sunnah, Makkah, 1992, s. 36.
93. Keith L. Moore, Developing Human, 6. baskı, 1998.
94. <http://anatomy.med.unsw.edu.au/cbl/embryo/Notes/git4.htm>
95. <http://virtual.yosemite.cc.ca.us/uyeshiros/AP50/Repro.htm>
96. Dr. Mazhar U. Kazi, 130 Evident Miracles in the Qur'an, Crescent Publishing House, New York, ABD, 1998, s. 84.
97. Williams P., Basic Human Embryology, 3. baskı, 1984, s. 64.
98. <http://www.ldeo.columbia.edu/dees/ees/life/lectures/lect21.html>
99. Dr. Mazhar U. Kazi, 130 Evident Miracles in the Qur'an, Crescent Publishing House, New York, ABD, 1998, ss. 96-97.
100. Laurence Pernoud, J'attends un enfant, Pierre Horay, Paris, 1995, s. 138.
101. Dr. Mazhar U. Kazi, 130 Evident Miracles in the Qur'an, Crescent Publishing House, New York, ABD, 1998, ss. 78-79.
102. <http://www.uuhsc.utah.edu/healthinfo/pediatric/Hrnewborn/bhrnb.htm>
103. <http://www.uuhsc.utah.edu/healthinfo/pediatric/Hrnewborn/bhrnb.htm>
104. C. Billeaud, D. Bouglé, P. Sarda, N. Combe, S. Mazette, F. Babin, B. Entressangles, B. Descomps, A. Nouvelot, F. Mendy, European Journal of Clinical Nutrition, 1997, c. 51, ss. 520-526
105. "Breast milk 'does cut heart risk'", 1 Mart 2004; <http://news.bbc.co.uk/2/hi/health/3523143.stm>
106. "Breast milk helps reduce obesity", 2 Mayıs 2004; <http://news.bbc.co.uk/2/hi/health/3673149.stm>
107. "Breast milk helps reduce obesity", 2 Mayıs 2004; <http://news.bbc.co.uk/2/hi/health/3673149.stm>
108. <http://www.genetikbilimi.com/genbilim/annesutu.htm>
109. "Breakthrough in Cancer Research," <http://www.mediconvalley.com/news/Article.asp?NewsID=635>
110. <http://www.icr.org/pubs/imp-259.htm>; Rex D. Russell, "Design in Infant Nutrition".
111. <http://www.ridgesandfurrows.homestead.com/fingerprint.html>
112. <http://www.ridgesandfurrows.homestead.com/fingerprint.html>

113. <http://www.optel.com.pl/article/english/article2.htm>; A. A. Moenssens, "Fingerprint Techniques", Chilton Company, 1971.
114. Hayvanlar Ansiklopedisi-Böcekler, Phoesbus Publishing Company, İstanbul, 1979, s. 97.
115. Dr. Mazhar U. Kazi, 130 Evident Miracles in the Qur'an, Crescent Publishing House, New York, ABD, 1998, ss. 68-69.
116. <http://www.newswise.com/articles/2000/8/HEALER.NHB.html>; National Honey Board, 1 Ağustos 2000.
117. http://www.nutritionfarm.com/health_news/1998/antioxidants4.htm; Journal of Apicultural Research, 1998, c. 37, ss. 221-225; http://www.sciencenews.org/sn_arc98/9_12_98/Bob1.htm
118. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/health/3787867.stm>; Angie Knox, "Harnessing honey's healing power", 8 Haziran 2004
119. <http://www.sdearthtimes.com/et0100/et0100s17.html>
120. http://www.draperbee.com/info/honey_news.htm
121. <http://www.geocities.com/SoHo/Easel/3809/hurma.htm>
122. <http://www.sgp-dates.com/date.htm>
123. <http://198.65.147.194/English/Science/2000/7/article5.shtml>; <http://www.people.virginia.edu/~rjh9u/oxytocin.html>; <http://eilat.sci.brooklyn.cuny.edu/newnyc/DRUGS/OXYTOCIN.HTM#supplied>
124. The Independent Newspaper, 9 Temmuz 1995.
125. <http://www.sgp-dates.com/date.htm>
126. http://www.telmedpak.com/agricultures.asp?a=agriculture&b=date_palm
127. http://www.telmedpak.com/agricultures.asp?a=agriculture&b=date_palm
128. <http://www.californiafigs.com/nutrition/>
129. <http://www.californiafigs.com/nutrition/>
130. <http://www.californiafigs.com/nutrition/>
131. Dr. Joe A. Vinson, "The Functional Food Properties of Figs", Cereal Foods World, Şubat 1999, c. 44, no. 2.
132. Dr. Joe A. Vinson, "The Functional Food Properties of Figs", Cereal Foods World, Şubat 1999, c. 44, no. 2.
133. <http://www.californiafigs.com/industry/page2.html>
134. <http://www.californiafigs.com/industry/page2.html>
135. Bilim ve Teknik Dergisi, Eylül 1998, s. 86.
136. http://www.ventris.org.uk/health_supplements_biocare_s-e52760.htm
137. http://www.homeschoolmath.net/other_topics/fats-intelligence.php
138. B. J. Holub, "Fish oils and cardiovascular disease", CMAJ, 1989, c. 141, no. 1063; W.E. Connor, "The importance of n-3 fatty acids in health and disease", Am J. Clin. Nutr., 2000, c. 71, (1 Suppl):171S-5S; P. Angerer, C. von Schacky, "n-3 Polyunsaturated fatty acids and the cardiovascular system", Curr. Opin. Lipidol, 2000, c. 11, no. 1, ss. 57-63.

139. <http://news.bbc.co.uk/1/hi/health/3837329.stm>; BBC News, "'Fish' test for heart attack risk", 26 Haziran 2004
140. <http://news.bbc.co.uk/1/hi/health/3835657.stm>; BBC News, "Mother's fish diet boost to baby", 24 Haziran 2004
141. <http://www.umm.edu/altmed/ConsSupplements/Omega3FattyAcidscs.html?cfA3F3B2C5=bmVuNjE4Mzpnbn29keWVhcl9lbWVhX2ludGVybmV0Ok9S3oVvl46l1fxb71laai4=>
142. Archives of General Psychiatry, Ekim 2002, c. 59, ss. 913-919
143. <http://www.omega-3info.com/arthritis.htm>
144. Scientific Encyclopedia, s. 207.
145. European Journal of Clinical Nutrition, Nisan 2002, c. 56, ss. 114-120.
146. Archives of Internal Medicine, 1998, c. 158, ss. 1181-1187.
147. A. Keys, A. Menotti, M.J. Karvonen, et al., "The diet and 15-year death rate in the Seven Countries Study", Am. J. Epidemiol, 1986, c. 124, ss. 903-915; W.C. Willett, "Diet and coronary heart disease", Monographs in Epidemiology and Biostatistics, 1990, c. 15, ss. 341-379; World Health Organization: Diet, nutrition, and the prevention of chronic diseases, Report of a WHO Study Group, WHO Technical Report Series, Geneva, 1990, c. 797.
148. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/> query.fcgi?cmd=Retrieve&db=PubMed&list_uids=12442909&dopt=Abstract
149. Journal of the American Heart Association, Eylül 1999.
150. Archives of Internal Medicine, 1998, c. 158, ss. 41-45.
151. American Journal of Clinical Nutrition, 1999, c. 70, ss. 1077-1082.
152. American Journal of Clinical Nutrition, 1999, c. 70, ss. 1077-1082.
153. Diane H. Morris, PhD., RD., A Health and Nutrition Primer, "Importance of Omega-3 Fatty Acids for Adults and Infants", ss. 28-34
154. http://www.mercola.com/2000/oct/22/infant_formula.htm
155. Muammer Kayahan, "Sağlıklı Yaşam ve Zeytinyağı", Bilim Teknik Dergisi, Nisan 1995, s. 48.
156. Muammer Kayahan, "Sağlıklı Yaşam ve Zeytinyağı", Bilim Teknik Dergisi, Nisan 1995, s. 48.
157. Muammer Kayahan, "Sağlıklı Yaşam ve Zeytinyağı", Bilim Teknik Dergisi, Nisan 1995, s. 48.
158. Hürriyet, 14 Mayıs 1997, Ayşegül Kartal, Zeytinyağı Kongresi.
159. Prof. Dr. Fehmi Tuncel, Bilim Teknik Dergisi, Ocak 1993.
160. Barbara A. Brehm, Your Health and Fitness, Fitness Management Magazine, 1990.
161. Kathleen Mullen, Some Benefits of Exercise, Medical Times, C.Brown Publishers, 1986.
162. Edward O. Wilson, Sociobiology: The New Synthesis, The Belknap Press of Harvard University Press, İngiltere, 1975, s. 123.
163. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E. P. Dutton, New York, 1978, s. 69.

164. Russell Freedman, *How Animals Defend Their Young*, E. P. Dutton, New York, 1978, ss. 66-67.
165. http://www.biomimicry.org/reviews_text.html
166. <http://www.bfi.org/Trimtab/spring01/biomimicry.htm>
167. http://www.biomimicry.org/reviews_text.html; Michelle Nijhuis, *High Country News*, 6 Temmuz 1998, c. 30, no.13.
168. *Bilim ve Teknik Dergisi*, Ağustos 1994, s. 43.
169. http://www.nature.com/cgi-taf/DynaPage.taf?file=/nature/journal/v409/n6818/full/409413a0_fs.html&_UserReference=C0A804EF46B465AFF2C953AE40623B641423
170. <http://www.natlogic.com/resorces/nbl/v06/n22.html>
171. http://www.biomimicry.org/reviews_text.html
172. http://www.biomimicry.org/reviews_text.html
173. <http://www.rdg.ac.uk/AcaDepts/cb/96vincent.html>
174. http://www.the-scientist.com/yr1991/july/research_910708.html
175. *New York Times*, 11 Aralık 2001.
176. <http://73.1911encyclopedia.org/E/EC/ECONOMICS.htm>
177. www.fao.org/NEWS/GLOBAL/LOCUSTS/LOCFAQ.htm#q5
178. *National Geographic*, c. 165, no. 6, s. 777.
179. Bert Hölldobler-Edward O.Wilson, *The Ants*, Harvard University Press, 1990, s. 227.
180. Bert Hölldobler-Edward O.Wilson, *The Ants*, Harvard University Press, 1990, p. 244.
181. *Bilim ve Teknik*, Mayıs 1987, no. 234, s. 17.
182. Dr. Mazhar U. Kazi, *130 Evident Miracles in the Qur'an*, Crescent Publishing House, New York, ABD, 1998, s. 108.
183. Dr. Mazhar U. Kazi, *130 Evident Miracles in the Qur'an*, Crescent Publishing House, New York, ABD, 1998, s. 108.
184. <http://www.geocities.com/abusedelders/page9.html>
185. <http://www.biomedcentral.com/1364-8535/5/81/abstract>
186. <http://www.bodyandfitness.com/Beauty/Anti-Aging/melatonin1.htm>
187. www.stenlake.com.au/ShowDocument.asp?DocumentId=53
188. http://wildcat.arizona.edu/papers/90/22/05_1_m.html
189. <http://fitness.howstuffworks.com/sleep.htm?printable=1>
190. <http://aggiehorticulture.tamu.edu/greenhouse/ornamentals/light.html>
191. <http://beta.physicsweb.org/article/news/5/1/10>
192. <http://www.rwjhamilton.org/Atoz/Encyclopedia/article/000133.asp>; Medical Encyclopedia, Robert Wood Johnson University Hospital Hamilton
193. <http://en.wikipedia.org/wiki/Heraclius>
194. Warren Treadgold, *A History of the Byzantine State and Society*, Stanford University Press, 1997, ss. 287-299.
195. <http://fstav.freesevers.com/emperors/heraclius.html>

196. Warren Treadgold, A History of the Byzantine State and Society, Stanford University Press, 1997, ss. 287-299.
197. <http://web.genie.it/utenti/i/inanna/livello2-i/mediterraneo-1-i.htm>;
http://impearls.blogspot.com/2003_12_07_impearls_archive.html;
<http://en.wikipedia.org/wiki/Heraclius>
198. <http://www.beconvinced.com/science/QURANLOWEST.htm>;
<http://www.tasabeeh.com/english/html/print.php?sid=71>
199. World Book Encyclopedia, 2003, George Washington Üniversitesi'nden Siyasi Bilimler ve Uluslararası İlişkiler Profesörü Bernard Reich'in katkılarıyla.
200. <http://www.angelfire.com/az/miracles/Archaeology.html>
201. İmam Taberi, Taberi Tefsiri, c. 5, Ümit Yayıncılık, İstanbul, s. 2276.
202. Anil Ananthaswamy, "Teleporting larger objects becomes real possibility", New Scientist, 6 Şubat 2002.
203. Dr. David Whitehouse, BBC News Online, 17 Haziran 2002.
204. "Atom Experiment Brings Teleportation a Step Closer", Reuters, 26 Eylül 2001;
http://www.space.com/businessstechnology/technology/quantum_teleportation_010926.html
205. James Schultz, Space News, Teleporting the Quantum Way, 12 Ekim 2000.
206. Elise Hancock, "A Primer on Smell", Johns Hopkins Magazine, Eylül 1996.
207. Mia Schmiedeskamp, "Plenty to Sniff At", Scientific American, Mart 2001;
<http://www.sciam.com/2001/0301issue/0301techbus1.html>.
208. http://science.nasa.gov/headlines/y2004/06oct_enose.htm?list1037616;
"Electronic Nose", 6 Ekim 2004
- 209.
- <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWS/0,,contentMDK:20114416~menuPK:34457~pagePK:34370~piPK:34424~theSitePK:4607,00.html>
- 210.
- <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWS/0,,contentMDK:20044610~menuPK:34459~pagePK:64003015~piPK:64003012~theSitePK:4607,00.html>
211. <http://www.infoforhealth.org/pr/m14edsum.shtml>
212. <http://www.cnio.org/pop/pai/water-14.html>
213. <http://www.iah.org/articles/mar2000/art002.htm>
214. <http://ap.world.water-forum3.com/themeWwf/en/themeShow.do?id=36>
- 215.
- <http://pasture.ecn.purdue.edu/~agenhtml/agen521/epadir/grndwtr/importance.html>
216. http://armyant.ee.vt.edu/paper/robo_mag.html
217. <http://www.cs.technion.ac.il/~wagner/>
218. <http://www.physicalgeography.net/fundamentals/6a.html>

219. Walter Wreszinski, Aegyptische Inschriften aus dem K.K. Hof Museum in Wien, 1906, J. C. Hinrichs' sche Buchhandlung.
220. Hermann Ranke, Die Ägyptischen Personennamen, Verzeichnis der Namen, Verlag Von J. J. Augustin in Glückstadt, Band I, 1935, Band II, 1952.
221. British Museum, 6 no'lu Mısır papirüsü.
222. Galina Stolyarova, 20 Ocak 2004, "City Scientists Say Red-Sea Miracle Can Be Explained", The St. Petersburg Times, www.sptimes.ru/archive/times/936/top/t_11445.htm; Galina Stolyarova, 21 Ocak 2004, "Mathematicians Dissect a Miracle", The Moscow Times, <http://www.themoscowtimes.com/stories/2004/01/21/003.html>
223. Galina Stolyarova, 20 Ocak 2004, "City Scientists Say Red-Sea Miracle Can Be Explained", The St. Petersburg Times, www.sptimes.ru/archive/times/936/top/t_11445.htm; Galina Stolyarova, 21 Ocak 2004, "Mathematicians Dissect a Miracle", The Moscow Times, www.themoscowtimes.com/stories/2004/01/21/003.html
224. www.ohr.org.il/special/pesach/ipuwer.htm
225. www.mystae.com/restricted/streams/thera/plagues.html; Admonitions of Ipuwer 2:5-6.
226. <http://www.mystae.com/restricted/streams/thera/plagues.html>; Admonitions of Ipuwer 2:10.
227. <http://www.students.itu.edu.tr/~kusak/ipuwer.htm>; Admonitions of Ipuwer 5:12.
228. <http://www.students.itu.edu.tr/~kusak/ipuwer.htm>; Admonitions of Ipuwer 10:3-6.
229. <http://www.students.itu.edu.tr/~kusak/ipuwer.htm>; Admonitions of Ipuwer 6:3.
230. <http://www.ohr.org.il/special/pesach/ipuwer.htm>
231. <http://www.mystae.com/restricted/streams/thera/plagues.html>; Admonitions of Ipuwer.
232. <http://www.students.itu.edu.tr/~kusak/ipuwer.htm>; Admonitions of Ipuwer 2:10.
233. <http://www.students.itu.edu.tr/~kusak/ipuwer.htm>; Admonitions of Ipuwer 3:10-13.
234. <http://www.geocities.com/regkeith/linkipuwer.htm>; Admonitions of Ipuwer 2:11.
235. <http://www.geocities.com/regkeith/linkipuwer.htm>; Admonitions of Ipuwer 7:4.
236. <http://www.islamic-awareness.org/Quran/Contrad/External/josephdetail.html>; <http://www.islaam.com/Article.asp?id=40>.
237. Fred Warshofsky, "Ur of the Chaldees", Readers Digest, Aralık 1977.
238. Max Mallowan, Noah's Flood Reconsidered, Iraq, c. XXVI-2, 1964, s. 70.
239. Werner Keller, Und die Bibel hat doch recht (The Bible as History; a Confirmation of the Book of Books), William Morrow, New York, 1956, s. 40.
240. "Kiş", Ana Britannica, c. 13, s. 361.
241. "Şuruppah", Ana Britannica, c. 20, s. 311.

242. Max Mallowan, *Early Dynastic Period in Mesopotamia*, Cambridge Ancient History 1-2, Cambridge, 1971, s. 238.
243. Joseph Campbell, *Doğu Mitolojisi*, Ankara, 1993, s. 129.
244. *Bilim ve Ütopya*, Temmuz 1996, s. 176.
245. Werner Keller, *Und die Bibel hat doch recht (The Bible as History; a Conformation of the Book of Books)*, William Morrow, New York, 1956.
246. "Le Monde de la Bible", *Archeologie et Histoire*, Temmuz-Ağustos 1993.
247. G. Ernest Wright, "Bringing Old Testament Times to Life", *National Geographic*, c. 112, Aralık 1957, s. 883.
248. Mevdudi, *Tefhimül Kuran*, c. 4, İnsan Yayınları, İstanbul, s. 517.
249. Werner Keller, *Und die Bibel hat doch recht (The Bible as History; a Conformation of the Book of Books)*, William Morrow, New York, 1956, s. 230.
250. <http://monak2.tripod.com/Peaceonline/id1.html>
251. İsmail Yakıt, *Türk-İslam Kültüründe Ebced Hesabı ve Tarih Düşürme*, s. 36.
252. İsmail Yakıt, *Türk-İslam Kültüründe Ebced Hesabı ve Tarih Düşürme*, s. 56.
253. *Sahih-i Buhari ve Tercemesi*, c. 8, no. 88.
254. <http://www.iol.ie/~plugin/stonecal.htm>
255. <http://antwrp.gsfc.nasa.gov/apod/halley.html>
256. [F. F. Arbuthnot, *The Construction of the Bible and the Koran*, London, 1985, s. 5.]; www.islamweb.net/english/quran/miracalous/miracalous1.htm
257. Dr. Adel M. A. Abbas, Anne P. Fretwell, *Science Miracles, No Sticks or Snakes*, Amana Publications, Beltsville, Maryland, ABD, 2000, s. 13.
258. [H. A. R. Gibb, *Islam-A Historical Survey*, 1980, Oxford University Press, s. 28.]; <http://www.islamic-awareness.org/Quran/Miracle/ijaz.html>
259. [H. A. R. Gibb, *Arabic Literature-An Introduction*, 1963, Oxford at Clarendon Press, s. 36.]; <http://www.islamic-awareness.org/Quran/Miracle/ijaz.html>
260. [H. A. R. Gibb, *Arabic Literature-An Introduction*, 1963, Oxford at Clarendon Press, s. 36.]; <http://www.islamic-awareness.org/Quran/Miracle/ijaz.html>
261. [Paul Casanova, "L'Enseignement de l'Arabe au College de France", *Lecon d'overture*, 26th April 1909]; www.islamweb.net/english/quran/miracalous/miracalous1.htm
262. [Harry Gaylord Dorman, *Towards Understanding Islam*, New York, 1948, s. 3.]; www.islamweb.net/english/quran/miracalous/miracalous1.htm
263. [Edward Montet, *Traduction Francaise du Coran*, Introduction, Paris, 1929, s. 53.]; www.islamweb.net/english/quran/miracalous/miracalous1.htm
264. [John Naish, M. A. (Oxon), D. D., *The Wisdom of the Qur'an*, Oxford, 1937, önsöz s. 8.]; www.islamweb.net/english/quran/miracalous/miracalous1.htm
265. [George Sale, *The Koran: The Preliminary Discourse*, London & New York, 1891, ss. 47-48.]; www.islamweb.net/english/quran/miracalous/miracalous1.htm
266. Aziz R. Bosworth Smith, *Mohammed and Mohammadanism* adlı kitabından; <http://www.ndirect.co.uk/~n.today/disc160.htm>
267. [Alfred Guillaume, *Islam*, 1990 (Reprinted), Penguin Books, ss. 73-74.]; www.islamicawareness.org/Quran/Miracle/ijaz.html

268. [Laura Veccia Vaglieri, Apologie de l'Islamisme, ss. 57-59];
www.islamweb.net/english/quran/miracalous/ARCHIVE.htm
269. [John William Draper, A History of the Intellectual Development of Europe, c. I,
London, 1875, ss. 343-344.];
www.islamweb.net/english/quran/miracalous/ARCHIVE.htm
270. [Rev. J. M. Rodwell, M. A., The Koran, London, 1918, s. 15.];
www.islamweb.net/english/quran/miracalous/miracalous2.htm
271. [Dr. Steingass, quoted in T. P. Hughes' Dictionary of Islam, s. 528.];
http://www.quran.org.uk/ieb_quran-feedback.htm
272. [Arthur J. Arberry, The Koran Interpreted, Oxford University Press, London,
1964, s. x.]; http://www.quran.org.uk/ieb_quran-feedback.htm
273. [Maurice Bucaille, The Qur'an and Modern Science, 1981, s. 18.];
http://www.quran.org.uk/ieb_quran-feedback.htm
274. T. W. Arnold, The Preaching of Islam, London, 1913, ss. 413-414; [Edward
Montet, Paris, 1890]; <http://users.erols.com/zenithco/quote1.html>
275. [Reverend Bosworth Smith in Muhammad and Muhammadanism, London,
1874.]; <http://users.erols.com/zenithco/quote1.html>
276. [James Michener in Islam: The Misunderstood Religion, Reader's Digest, May
1955, ss. 68-70.]; <http://users.erols.com/zenithco/quote1.html>
277. [Lectures on "The Ideals of Islam", Speeches and Writings of Sarojini Naidu,
Madras, 1918, s. 167.]; <http://www.mostmerciful.com/published-quotes.htm>
278. [Hartwig Hirschfeld, Ph. D., M. R. AS., New Researches into the Composition
and Exegesis of the Qur'an, London 1902, s. 9.];
www.islamweb.net/english/quran/miracalous/miracalous2.htm
279. [G. Margoliouth, Introduction to J. M. Rodwell's, The Koran, Everyman's
Library, New York, 1977, s. vii.]; http://www.quran.org.uk/ieb_quran-feedback.htm
280. [Goethe, quoted in T. P. Hughes' Dictionary of Islam, s. 526];
http://www.quran.org.uk/ieb_quran-feedback.htm
281. www.islam-guide.com/ch1-1-h.htm
282. www.islam-guide.com/ch1-1-h.htm
283. www.islam-guide.com/ch1-1-h.htm
284. www.islam-guide.com/ch1-1-h.htm
285. www.islamic-awareness.org/Quran/Science/scientists.html
286. www.islamic-awareness.org/Quran/Science/scientists.html
287. www.islamic-awareness.org/Quran/Science/scientists.html
288. www.islamic-awareness.org/Quran/Science/scientists.html
289. www.islamic-awareness.org/Quran/Science/scientists.html
290. www.islamic-awareness.org/Quran/Science/scientists.html
291. www.islamic-awareness.org/Quran/Science/scientists.html
292. www.islamic-awareness.org/Quran/Science/scientists.html
293. [http://islamweb.net/english/new/week15/
\(10\)%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20THE%20LEADERS%20OF
%20MODERN%20.htm](http://islamweb.net/english/new/week15/(10)%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20THE%20LEADERS%20OF%20MODERN%20.htm)

294.

[http://islamweb.net/english/new/week15/\(10\)%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20THE%20LEADERS%20OF%20MODERN%20.htm](http://islamweb.net/english/new/week15/(10)%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20THE%20LEADERS%20OF%20MODERN%20.htm)

295. [http://islamweb.net/english/new/week15/\(10\)%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20THE%20LEADERS%20OF%20MODERN%20.htm](http://islamweb.net/english/new/week15/(10)%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20THE%20LEADERS%20OF%20MODERN%20.htm)

296.

[http://islamweb.net/english/new/week15/\(10\)%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20THE%20LEADERS%20OF%20MODERN%20.htm](http://islamweb.net/english/new/week15/(10)%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20THE%20LEADERS%20OF%20MODERN%20.htm)

297.

http://www.alsunnah.com/call_to_islam/articles/what_they_say_about_islaam.html

http://www.al-sunnah.com/call_to_islam/articles/what_they_say_about_islaam.html

http://www.al-sunnah.com/call_to_islam/articles/what_they_say_about_islaam.html

http://www.al-sunnah.com/call_to_islam/articles/what_they_say_about_islaam.html

301. John Esposito; ABD Today, 27 Kasım 2001

302. www.wponline.org/vil/Articles/politics/quotations_on_islamic_civilizati.htm;
[Christian Cherfils, Bonaparte et Islam, Pedone Ed., Paris, France, 1914, ss. 105, 125.]169)

303. BBC News, 29 Mart 2000.

304. "Blair Kuran'a Merak Salmış", Milliyet, 11 Eylül 2001.

305. Prime Minister Tony Blair's Interview with Al-Jazeera, 9 Ekim 2001.

306. "Travels With Tony", Time, 12 Kasım 2001, c. 158, no. 20.

307. <http://www.amaana.org/ISWEB/ramadan.htm>

308. http://www.ama-nj.org/bush_meeting.html

309. <http://usinfo.state.gov/usa/islam/s091701b.htm>

310. Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, Marcel Dekker, New York, 1977, s. 2.

311. Alexander I. Oparin, Origin of Life, Dover Publications, New York, 1953, s. 196.

312. "New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, ss. 1328-1330.

313. Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7.

314. Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40.

315. Leslie E. Orgel, "The Origin of Life on Earth", Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78.
316. Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189.
317. Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184.
318. B. G. Ranganathan, Origins?, The Banner Of Truth Trust, Pennsylvania, 1988.
319. Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179.
320. Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133.
321. Douglas J. Futuyma, Science on Trial, Pantheon Books, New York, 1983, s. 197.
322. Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, Toplinger Publications, New York, 1970, ss. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389.
323. J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992.
324. Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, J. B. Lipincott Co., New York, 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge University Press, Cambridge, 1971, s. 272.
325. Time, Kasım 1996.
326. S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30.
327. Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, Toplinger Publications, New York, 1970, s. 19.
328. Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28.
329. Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s. 43.

Bundan 14 asır önce Allah, insanlara yol gösterici bir kitap olan Kuran-ı Kerim'i indirdi. Rabbimiz tüm insanlığı bu kitaba uyararak kurtuluşa ermeye davet etti. İndirildiği günden kıyamete kadar, insanlığın yegane yol göstericisi de bu son İlahi kitap Kuran olacaktır. Kuran'ın eşsiz üslubu ve içerdiği üstün hikmet, onun Allah'ın sözü olduğunun kesin bir delilidir. Bunların yanı sıra, Kuran'ın Allah Katından indirildiğini ispatlayan pek çok mucizevi özelliği de vardır. Bu özelliklerden biri, ancak 20.yy teknolojisiyle eriştiğimiz bazı bilimsel gerçeklerin 1400 yıl önce Kuran'da bildirilmiş olmasıdır. Elbette ki Kuran bir bilim kitabı değildir. Fakat çeşitli ayetlerde, son derece özlü ve hikmetli bir anlatım içinde aktarılan bazı bilimsel gerçekler, ancak 20. yy teknolojisi ile keşfedilmiştir. Her geçen gün bu keşiflere yenileri eklenmektedir. Kuran indirildiği dönemde bilimsel olarak saptanması mümkün olmayan bu bilgiler, günümüz insanına Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunu bir kez daha göstermektedir. Elinizdeki bu kitapta Kuran'ın bilimsel mucizelerinin yanı sıra, geçmiş ve gelecekle ilgili bazı haberlere, Kuran'ın edebi yönden mükemmeliğine ve Kuran'ın matematiksel mucizeleri ile ilgili örneklerle de yer verilmektedir.